

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

วาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลข:
การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

Discourse of Fortune Telling by Numbers Arrangement:
A Study of Critical Discourse Analysis

ภพ สวัสดิ์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สนับสนุนโดยกองทุนวิจัยและสร้างสรรค์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง วาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลข: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและสร้างสรรค์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์รชกร วชิรสิโรตม หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา แห่งภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ อิทธิผล แห่งภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีบพิตรพิมุข จักรวรรดิ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าแนะนำแนวทางการดำเนินการวิจัย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อมูลต่าง ๆ จนโครงการวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ นันทจันทุล อาจารย์ ดร.ฉันทพร เสรีชัยกุล แห่งภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนผู้วิจัยได้แนวทางในการทำวิจัยและเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับการทำงานวิชาการในปัจจุบัน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ แห่งภาควิชาภาษาสันสกฤต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์ด้านกลวิธีทางภาษาสันสกฤต รวมถึงสอบถามความก้าวหน้าของผู้วิจัยอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง แห่งภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ให้ความรู้ด้านวาทกรรมแก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้น รวมถึงคณาจารย์ แห่งภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงาน คณาจารย์กลุ่มวิชาภาษาไทย ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศราพร พรหมนิมิตกุล อาจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์ รวมทั้งคณาจารย์จากสาขาวิชาการจัดการชุมชน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.จงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจรรย์ อาจารย์ ดร.สรวรยา ธรรมอภิพล อาจารย์วันชัย เจือบุญ และอาจารย์ธเนศ เกษรสิริธร ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือจนโครงการวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อนทุกคนสำหรับกำลังใจที่ดีที่สุดที่ผู้วิจัยได้รับตลอดมา

สารบัญ (1)

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	13
กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	13
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	23
นิยามศัพท์	34
ขอบเขตการศึกษา	35
วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	39
ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย	40
แผนการดำเนินงานวิจัย	40
บทที่ 2 การวิเคราะห์ตัวบท (text) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์	41
กลวิธีทางภาษาในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข	
โทรศัพท์มือถือ	41
กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (semantics)	41
การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ	41
การกำหนดและเน้นหัวข้อ	43
กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics)	46
การใช้คำแสดงทัศนภาวะ (modality)	46
การใช้มูลบท (presupposition)	48
การใช้ประโยคเงื่อนไข (conditional sentence)	49
การใช้อุปลักษณ์ (metaphor)	51
การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question)	52
การกล่าวอ้าง (claiming/reference)	52
การใช้สหบท (intertextuality)	55
อุดมการณ์ที่สะท้อนผ่านกลวิธีทางภาษาในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตา	
จากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ	58
อุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย	58

สารบัญ (2)

	หน้า
อุดมการณ์ความสุข	72
การกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุข	72
ความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้	77
อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์	80
การจัดกลุ่มทางสังคม	81
การกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคม	84
บทที่ 3 การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice)	90
ฉากหรือกาลเทศะ	90
ผู้ร่วมการสื่อสาร	102
จุดมุ่งหมาย	104
การลำดับวาทกรรม	108
น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร	114
เครื่องมือ	116
บรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์และการตีความ	117
ประเภทของการสื่อสาร	119
บทที่ 4 การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice)	123
อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อบทวาทกรรมคำทำนายจาก	
การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ	123
ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตา	123
ความคิดเรื่องคตிரวมหมู่	126
ความเป็นวัตถุนิยม	132
ผลของวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ	
ที่อาจมีต่อสังคม	132
การสืบทอดอุดมการณ์ชะตานิยม	133
การนิยามรูปแบบของความสุข	134
การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม	135
การกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม	135
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	137
สรุปผลการวิจัย	137
อภิปรายผลการศึกษา	142
ข้อเสนอแนะ	143
เอกสารอ้างอิง	144
ประวัติผู้วิจัย	152

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงกลวิธีการใช้ภาษาที่ปรากฏในวาทกรรมจำแนกตามผู้ทำนายและประเภทของสื่อ	57
2	แสดงตัวอย่างถ้อยคำที่มักปรากฏร่วมกันในวาทกรรมที่แสดงอุดมการณ์ชะตานิยม	60
3	แสดงการใช้ถ้อยคำอ้างถึงคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม	82
4	แสดงกลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์	89
5	แสดงเครื่องมือในการสื่อสารตัวบทคำทำนายดวงชะตาจาก การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ	117

สารบัญภาพ (1)

ภาพที่		หน้า
1	ภาพจากรายการศึก 12 ราศี รายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ที่ได้รับ ความนิยมจากผู้ชมสูงสุดจากการสำรวจในระบบเรตติ้ง (rating) ใน เขตกรุงเทพและปริมณฑลของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ประจำปี พ.ศ. 2558	1
2	ภาพกิจกรรมส่งเสริมการขาย “ลัคกี้ซัมเบอร์” ของเครือข่ายสัญญาณ โทรศัพท์มือถือดีแทค (DTAC)	3
3	ภาพจากรายการเลขพลิกชีวิต ออกอากาศทางช่อง True 48 และ 71	4
4	ภาพ “เบอร์สวยเสริมชีวิต 5 ด้าน” ของเครือข่ายสัญญาณ โทรศัพท์มือถือเอไอเอส (AIS)	6
5	ภาพกิจกรรมส่งเสริมการขาย “เบอร์สวยเสริมชีวิต” ของเครือข่าย สัญญาณโทรศัพท์มือถือเอไอเอส (AIS)	6
6	ภาพกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ในการศึกษาของแฟร์คลัฟ	16
7	ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในระดับข้อความเพื่อเลือก นำเสนอข้อมูลบางอย่างในสื่อสิ่งพิมพ์	43
8	ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในระดับข้อความเพื่อเลือก นำเสนอข้อมูลบางอย่างในสื่อออนไลน์	44
9	ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในระดับข้อความเพื่อเลือก นำเสนอข้อมูลบางอย่างในสื่อโทรทัศน์	44
10	ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ทำนายเลือก เสนอเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าเป็นความสุข	73
11	ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในสื่อออนไลน์ ผู้ทำนายเลือก เสนอเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าเป็นความสุข	74
12	ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในสื่อโทรทัศน์ ผู้ทำนายเลือก เสนอเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าเป็นความสุข	74
13	ภาพแสดงการกำหนดและเน้นหัวข้อในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อจำแนกกลุ่ม อาชีพ ทำให้เห็นกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม	83
14	ปริมาณการสืบค้นข้อมูลเบอร์มือถือมงคลและเบอร์มือถือสวยผ่าน เว็บไซต์ http://www.google.co.th	93
15	ภาพตัวอย่างปกหนังสือของผู้ทำนายฯ ที่มียอดจำหน่ายสูงสุดของ ร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) ในปี 2559	94
16	ภาพแฟนเพจ (Fanpage) ของการิน ศตายุส์ (แมน การิน หรือ แมน แมธเธโลจี)	96

สารบัญภาพ (2)

ภาพที่		หน้า
17	ภาพแฟนเพจ (Fanpage) ของมีทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี (คุณไก่ หรือ ดร.ไก่)	97
18	ภาพแฟนเพจ (Fanpage) ของนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์	97
19	ภาพแสดงการให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายนมีทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี	101
20	ภาพแสดงการให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายนนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์	101
21	ภาพแสดงการให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายนการิน ศตายุส์	101
22	ภาพแสดงตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อติดต่อรับการทำนายนหรือเปลี่ยนหมายเลขผ่านสื่อสิ่งพิมพ์	104
23	ภาพแสดงตัวอย่างการโพสต์ข้อความเพื่อติดต่อขอเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือบนแฟนเพจ	105
24	ภาพตัวอย่างการพูดคุยในกล่องข้อความ (inbox) เมื่อติดต่อขอเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ฯ ผ่านแฟนเพจ	105
25	ภาพแสดงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อติดต่อรับการทำนายนหรือเปลี่ยนหมายเลขผ่านรายการโทรทัศน์	106
26	ภาพตัวอย่างการนำเสนอตัวบทการทำนายนตามรูปแบบการลำดับวงจรกรรมในสื่อออนไลน์ รูปแบบที่ 1	110
27	ภาพตัวอย่างการนำเสนอตัวบทการทำนายนตามรูปแบบการลำดับวงจรกรรมในสื่อออนไลน์ รูปแบบที่ 2	111
28	ภาพแสดงการนำเสนอการลำดับวงจรกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ รูปแบบที่ 1	112
29	ภาพแสดงการนำเสนอการลำดับวงจรกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ รูปแบบที่ 2	113
30	ภาพตัวอย่างการใช้น้ำเสียงที่จริงจังของผู้ทำนายนดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ 1	114
31	ภาพตัวอย่างการใช้น้ำเสียงที่จริงจังของผู้ทำนายนดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ 2	115
32	แสดงภาพด้านความรักซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ 1 ใน 5 ด้านในกิจกรรมส่งเสริมการขาย “เบอร์สวย เสริมชีวิต” ของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือเอไอเอส (AIS)	127

บทคัดย่อ

เลขที่โครงการวิจัย: 008/2560

ชื่อโครงการวิจัย: วาทกรรมคำทำนายจากกรอัยเรียงตัวเลข: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

ชื่อนักวิจัยและสถาบัน: ภพ สวัสดิ์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระยะเวลาโครงการ: 1 มิถุนายน 2560 ถึง 31 สิงหาคม 2561

งานวิจัยนี้ศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ 2) เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมจากวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษา คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ตามแนวทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) ของแฟร์คล็อฟ (Fairclough, 1995) และการวิเคราะห์องค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร (components of speech) ของ ไฮม์ส์ (Hymes, 1974)

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ 4 ประการคือ กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ อุดมการณ์ที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

ด้านกลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ จากการวิเคราะห์ด้วบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจากสื่อต่าง ๆ พบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ 2 กลวิธีหลัก ได้แก่ กลวิธีทางอรรถศาสตร์และกลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ กลวิธีทางอรรถศาสตร์จำแนกเป็น 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ และการกำหนดและเน้นหัวข้อ ส่วนกลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ จำแนกเป็น 7 กลวิธีย่อย ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนคติ การใช้มูลบท การใช้ประโยคเงื่อนไข การใช้อุปลักษณ์ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การกล่าวอ้าง และการใช้สหพท สรุปว่าวาทกรรมนี้มีการใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายเพื่อสร้างและผลิตซ้ำอุดมการณ์ต่าง ๆ ไปยังผู้รับวาทกรรม

ด้านอุดมการณ์ที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา จากการศึกษาพบว่ามีคำแนะนำเสนออุดมการณ์หลัก 3 ชุด คือ อุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์แสดงให้เห็นว่าผู้สร้างวาทกรรมมีการถ่ายทอดค่านิยม บรรทัดฐาน และความเชื่อบางประการไปสู่ผู้รับวาทกรรม ค่านิยม บรรทัดฐาน หรือความเชื่อเหล่านั้นได้ผ่านการประเมินและตัดสินใจจากผู้สร้างวาทกรรมแล้วว่าสิ่งใดคือ สิ่งที่ดี ถูกต้องเหมาะสม และพึงกระทำ เพื่อให้ผู้รับวาทกรรมปฏิบัติตามจนนำไปสู่การเป็นสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคม และได้รับความสุขตามที่คุณสร้างวาทกรรมกำหนดว่าคือสิ่งที่น่าปรารถนาในชีวิต

ด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม การผลิตและกระจายด้วบทพบวาทกรรมนี้ถูกผลิตขึ้นในสังคมไทยที่ผู้คนมีความเชื่อในเรื่องโชคชะตาและการทำนายดวงชะตาแต่เดิม ช่วงระยะเวลาสังคมไทยกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมส่งผลให้คนในสังคมต้องแสวงหาการทำนายดวงชะตาเพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและสร้างขวัญกำลังใจ เมื่อประกอบกับการนำเสนอวาทกรรมผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ ทำให้ผู้รับวาทกรรมเข้าถึงวาทกรรมได้ง่ายขึ้นและความคิดที่สื่อผ่านวาทกรรมก็ได้รับการเผยแพร่ไปสู่สังคมในวงกว้าง ในการรับและตีความด้วบท ผู้รับการทำนายต้องยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายและเงื่อนไขต่าง ๆ ด้วบทคำทำนายถูกนำเสนอทั้งในรูปแบบความบันเทิงและรูปแบบวิชาการคล้ายวิทยาศาสตร์

ด้านวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม จากการศึกษาพบวาทกรรมนี้สื่ออุดมการณ์ความคิดและความเชื่อในสังคม ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตา คติธรรมหมู่ และความเป็นวัตถุนิยม และมีส่วนทำให้อุดมการณ์ทั้ง 3 อุดมการณ์ ได้แก่ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ยังคงดำรงอยู่ในสังคมไทย และอาจมีผลต่อความคิดและความเชื่อของคนในสังคมไทย 4 ด้าน ได้แก่ การสืบทอดอุดมการณ์ชะตานิยม การนิยามรูปแบบของความสุข การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม อุดมการณ์เหล่านี้มีส่วนในการขัดเกลาสมาชิกในสังคมให้เป็นบุคคลที่พึงประสงค์

Abstract

Project Code: 008/2560

Project Title: Discourse of Fortune Telling by Numbers Arrangement: A Study of Critical Discourse Analysis

Investigator: Bhub Sawasdee, Faculty of Management Science, Silpakorn University

Project Period: 1 June 2017 – 31 August 2018

This paper aims to study the discourse of fortune telling by numbers arrangement. The two research objects are 1) to investigate language strategies used for representing ideological concepts by the discourse; and, 2) to analyze discourse practice and socio-cultural practice in the discourse of fortune telling by numbers arrangement. The methodologies are analyzing the relationship between language and ideologies by the theory of critical discourse analysis or CDA (Fairclough, 1995), and the components of speech (Hymes, 1974).

The data were gathered from 3 media; documents, online and television. From analyzing reveals that 4 findings are; 1) the language strategies which convey ideological concepts 2) the ideological concepts which convey by the language strategies 3) the analyzing of discourse practice 4) the analyzing of socio-cultural practice

As for the language strategies which convey ideological concepts, the results revealed that the discourse creators used 9 language strategies, 2 strategies are semantics: confirmation words, and relation words, 7 strategies are pragmatics: modality, presupposition, conditional sentence, reference, metaphor, rhetorical question, and intertextuality. It shows that the discourse creators used various language strategies for construct and reproduction ideologies to the discourse receivers.

As for the ideological concepts which convey by the language strategies, it found 3 main ideological concepts that convey to the discourse receivers are; 1) fatalism and acceptance of the fortune teller's power 2) happiness ideology and, 3) high quality member ideology, it showed that the discourse creators convey some values, norms, and beliefs to the discourse receivers. These values, norms, and beliefs were evaluated and judged by the discourse creators which are the good, correct, appropriate, and should do for being the high quality members of the society, and also receive the happiness which assigned by the discourse creators that the things in need.

As for the analysis of discourse practice, in construction and communication of text revealed that the text was constructed in the society that have had beliefs about fate and fortune telling. From the economic and social problems that pushed Thai people reached spiritual anchor, that was fortune telling. By communication of public media influenced the discourse receivers could easier access the discourse, and the ideas could communicate in a wider scope. In consumption and interpretation of text, the discourse receivers must accept the power of the discourse creators, and text were represented as entertainment or science.

In term of socio-cultural practice, it found 3 beliefs are; the belief in astrology and fortune telling, collectivism, and materialism, and also remains 3 ideologies are; fatalism, happiness ideology, and high quality members ideology. Lastly it may effect to the belief of Thai people 4 ways are; the inheritance of fatalism, the definition of happiness, the definition of appropriated behaviors, and the specification of people relations in the society. These ideologies can refine people appropriately.

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทยธุรกิจหมอดูหรือการทำนายดวงชะตาจัดเป็นธุรกิจที่ยังคงเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องสวนทางกับธุรกิจด้านอื่นที่ประสบกับปัญหาในภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ซบเซานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา (ผู้จัดการออนไลน์, 2548: ออนไลน์) ภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทำให้ผู้คนในสังคมไทยเกิดภาวะเครียดจนต้องหาทางออกให้กับตัวเอง การปรึกษาหมอดูจัดเป็นทางเลือกหนึ่งในการเยียวยาจิตใจและแก้ปัญหาชีวิตให้กับคนไทยหลายคน โดยพบว่าในสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่มีรายการเพจ (Page) หรือคอลัมน์ประจำที่เป็นการทำนายดวงชะตาทั้งสิ้น จากการสำรวจรายการเกมโชว์ (game show) ที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ตลอดปี พ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดระบบวัดความนิยมของการรับชมรายการทางโทรทัศน์ของไทยในระบบเรตติ้ง (rating) พบว่ารายการศึก 12 ราศีซึ่งเป็นรายการเกมโชว์ (game show) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาตามราศีเกิดของผู้แข่งขันมีเรตติ้งจำนวนผู้ชมสูงสุดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเป็นรายการเกมโชว์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ที่มีเรตติ้งผู้ชมสูงสุดเมื่อนับผลรวมจำนวนผู้ชมทั่วประเทศ (โพธิ์ชนิง, 2559: ออนไลน์) ข้อมูลนี้สะท้อนว่าธุรกิจหมอดูหรือการทำนายดวงชะตาเป็นสิ่งที่คนไทยให้ความสนใจอย่างมากส่งผลให้ธุรกิจดังกล่าวได้รับความนิยมจากคนไทยอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 1 ภาพจากรายการศึก 12 ราศี รายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมสูงสุดจากการสำรวจในระบบเรตติ้ง (rating) ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ประจำปี พ.ศ. 2558 ที่มา: ไทยทีวีสีห้า (Thai25), 2559: ออนไลน์.

จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทยในช่วงปี พ.ศ. 2548 (ผู้จัดการออนไลน์, 2548: ออนไลน์) พบว่าธุรกิจการทำนายดวงชะตาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น การสะเดาะเคราะห์ ฯลฯ เป็นธุรกิจที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องมีเงินหมุนเวียนในธุรกิจนี้ประมาณ 4,000 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2556 พบว่าธุรกิจการทำนายดวงชะตามีการขยายตัวอย่างมากจนมีเงินหมุนเวียนในธุรกิจนี้กว่า

10,000 ล้านบาท (โพซิชั่นนิ่ง, 2556: ออนไลน์) จากการสำรวจพบว่าความนิยมใช้บริการของหมอดูผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet) มีมากเป็นอันดับ 1 ผู้ที่มีอาชีพค้าขายนิยมดูดวงมากที่สุด รองลงมาคือผู้ที่มีกิจการส่วนตัว และนิสิตนักศึกษาตามลำดับ โดยชื่อเสียงของหมอดูเป็นตัวแปรสำคัญในการเลือกดูดวง การสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้สรุปว่าธุรกิจดูดวงเป็นธุรกิจที่น่าสนใจ เพราะไม่ว่าภาวะเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ธุรกิจหมอดูยังคงได้รับความนิยมและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังนำไปสู่ธุรกิจอื่น เช่น การสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น เพราะจากการสำรวจพบว่าผู้ที่ดูดวงกับหมอดูร้อยละ 85 จะทำบุญสะเดาะเคราะห์ตามที่ได้รับคำแนะนำจากหมอดู ทำให้ธุรกิจการทำบุญและการสะเดาะเคราะห์ขยายตัวอย่างมาก นอกจากนี้ยังเกิดการขยายตัวของธุรกิจสืบเนื่องอื่น ๆ เช่น ธุรกิจจำหน่ายหนังสือ อุปกรณ์เกี่ยวกับการดูดวง วิทยุทัศน์ รวมทั้งธุรกิจโรงเรียนสอนการทำนายดวงชะตาซึ่งล้วนเป็นธุรกิจที่ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจนมีการประเมินว่ามีเงินสะพัดในธุรกิจเหล่านี้ทั่วประเทศถึงปีละกว่า 200 ล้านบาท จากความนิยมของคนไทยดังที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้ธุรกิจดูดวงเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีเนื่องจากมีผู้คนที่ให้ความสนใจจำนวนมาก โดยเฉพาะหากหมอดูคนนั้นมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ดังที่ ศิวานถ ฤชุพันธ์ (2555: ออนไลน์) อุปนายกและเลขาธิการสมาคมโหราแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ให้ความเห็นว่าคนไทยนิยมดูดวงมากไม่ว่าเศรษฐกิจของประเทศจะเป็นอย่างไร โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำความนิยมยิ่งเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการปรึกษาเรื่องการลงทุนการค้าและธุรกิจ คนที่ดูดวงจึงมีใช้เพียงคนที่ทำงานทั่วไป แต่ธุรกิจดูดวงได้รับความนิยมอย่างมากจากนักธุรกิจรายใหญ่ในประเทศซึ่งค่าบริการดูดวงก็ขึ้นอยู่กับความแม่นยำของหมอดูหรือผู้ทำนายคนนั้น หากหมอดูมีชื่อเสียงมากอาจคิดค่าบริการในการดูดวงถึงหลักแสนบาทต่อครั้ง โดยกลุ่มนักธุรกิจรายใหญ่เหล่านี้มักให้หมอดูวิเคราะห์ของชีวิตและกำหนดทิศทางหรือจังหวะการลงทุน นอกจากนี้ ในบริษัทใหญ่บางบริษัทผู้บริหารมีความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์ถึงกับมีการกำหนดสายงานเพื่อทำหน้าที่ด้านนี้โดยเฉพาะ เช่น บริษัท ซี.พี. (บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด มหาชน) หรือกลุ่มสหพัฒน์ (บริษัท สหพัฒน์พิบูล จำกัด มหาชน) เป็นต้น จากความนิยมและรายได้ในธุรกิจด้านโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตาในสังคมไทย ทำให้ปัจจุบันเกิดอาชีพหมอดูมากมายและมีการทำนายดวงชะตาด้วยศาสตร์หรือหลักการทำนายที่หลากหลายตามรูปแบบความต้องการของคนในสังคมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

ธุรกิจการทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือจัดเป็นธุรกิจการดูดวงแบบใหม่ที่ได้รับคามนิยมจากคนไทยนับตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2556 โดยใช้หลักเลขศาสตร์ (Numerology) ซึ่งมีการกล่าวอ้างว่าเป็นศาสตร์การทำนายแขนงหนึ่งที่เกิดขึ้นมานานกว่า 4,000 ปีในยุคเมโสโปเตเมีย โดยชาวคาลเดียนและชาวอียิปต์เป็นผู้คิดค้นศาสตร์นี้ขึ้นและส่งต่อไปยังชาวฮีบรู หมอดูหรือผู้ทำนายที่มีชื่อเสียงของศาสตร์นี้คือ ไคโร (Cheiro) ซึ่งเป็นฉายาของ วิลเลียม จอห์น วอร์เนอร์ (William John Warner) ชาวไอริช ซึ่งมีชีวิตอยู่ในระหว่างปี ค.ศ. 1866-1936 (พ.ศ. 2409-2479) (นักวิญญู สวัสดิ์มงคล, 2555: 5) นักทำนายเลขศาสตร์ได้นำหลักการของไคโรมาผสมผสานกับโหราศาสตร์ไทยด้วยการกล่าวอ้างถึงพลังหรืออิทธิพลของตัวเลขแต่ละตัวและผลรวมของตัวเลขแต่กลุ่มว่า มีผลต่อการกำหนดดวงชะตาของมนุษย์ โดยเฉพาะหากนำไปใช้กับตัวเลขโทรศัพท์มือถือหรือตัวเลขทะเบียนรถยนต์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีมนุษย์ต้องเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน (ภคทีฆวิณห์ ไอยศุรย์ศพสุธีร์, 2554: 11)

หลักการของเลขศาสตร์เกี่ยวกับผลรวมของตัวเลขนี้ได้รับความนิยมช่วงหนึ่ง โดยผู้ให้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือค่ายหนึ่งคือ บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชันหรือดีแทค (Total Access Communication หรือ DTAC) ได้นำหลักการเลขศาสตร์เกี่ยวกับผลรวมของตัวเลขมาทำการตลาด ในกิจกรรมส่งเสริมการขายปี พ.ศ. 2556 ในกิจกรรม Lucky Number ดีทุกเลข เด่นทุกด้าน ด้วยการนำหมอดูที่มีชื่อเสียงในขณะนั้นคือ ทศพร ศรีตุลาหรือหมอซ่าง มาคัดเลือกหมายเลขโทรศัพท์มือถือของค่ายฯ เฉพาะตัวเลขที่มีผลรวมเป็นมงคลตามหลักเลขศาสตร์เพื่อจำหน่ายให้กับลูกค้าของค่ายฯ

ภาพที่ 2 ภาพกิจกรรมส่งเสริมการขาย“ลัคกี้ 넘เบอร์”ของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือดีแทค (DTAC) ที่มา: ดีแทค, 2559: ออนไลน์.

ต่อมาราวปลายปี พ.ศ. 2556 เกิดหลักการใหม่คือ การทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเรียกว่า แมธเธอโลจี (การิน ศตายุส์, 2557ก, 2557ข, 2557ค, 2559) หรือ การร้อยเรียงตัวเลข (มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก, 2558ข, 2559) หรือ ทฤษฎีการดึงดูดของพลังตัวเลข (นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559) ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือนี้ปฏิเสธหลักการเดิมด้านเลขศาสตร์ที่ทำนายดวงชะตาจากผลรวมของตัวเลขโทรศัพท์มือถือ แต่พิจารณาการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเพียง 7 ตัวหลังเท่านั้น (ไม่นับ 08x / 09x สามตัวด้านหน้า) โดย การิน ศตายุส์ (2557ก: 110-111) ซึ่งเรียกตนเองว่านักออกแบบตัวเลขมีความเห็นว่า หากพิจารณาผลรวมของตัวเลขจะทำให้ผลการทำนายคลาดเคลื่อน เนื่องจากปริมาณของผลรวมแต่ละตัวมีความใกล้เคียงกัน ในแง่สถิติจึงไม่ทำให้เห็นความแตกต่างของคำทำนาย ขณะที่นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ (2559: 183) ผู้อ้างว่ามีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การดึงดูดของพลังตัวเลขเห็นว่า เมื่อเรากดหมายเลขโทรศัพท์มือถือเพื่อสื่อสารนั้น พลังงานของตัวเลขเกิดจากตัวเลขที่เรากดมิได้เกิดจากผลรวมของตัวเลขแต่อย่างใด

นับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมาธุรกิจการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นักทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือหลายคนได้รับความนิยมจนมีรายการโทรทัศน์เป็นของตัวเอง และมีผู้ติดตามบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) อย่างแฟนเพจ (Fanpage) เป็นจำนวนมาก เช่น นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ นักทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขซึ่งอ้างว่าตนเป็นบุคคลแรกที่ค้นพบ “ทฤษฎีการดึงดูดของพลังตัวเลข” (2559: 19) ทั้งยังเป็นเจ้าของรายการ “เลขพลิกชีวิต” ทางช่องซูเปอร์บันเทิง ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทรูวิชั่น (True Vision) ช่อง 48 และ 71 ทุกวันอังคาร เวลา 20.00-21.00 น. ทั้งยังมี

หนังสือเกี่ยวกับศาสตร์การดึงดูดของพลังตัวเลข คือ Decoder ถอดรหัสพลังตัวเลข สร้างแรงดึงดูดความสำเร็จ (นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559) และมีแฟนเพจเป็นของตัวเองชื่อว่า เบอร์รับโชค

ภาพที่ 3 ภาพจากรายการเลขพลิกชีวิต ออกอากาศทางช่อง True 48 และ 71
ที่มา: รายการเลขพลิกชีวิต, 2559: ออนไลน์.

นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์ (2559: 33-35) กล่าวเกี่ยวกับศาสตร์พลังตัวเลขซึ่งเขาเชื่อว่ามีผลต่อชีวิตของมนุษย์ว่า ศาสตร์พลังตัวเลขเป็นศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงชีวิตของผู้ที่ถือครองได้ โดยเฉพาะหมายเลขโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากคลื่นมือถือเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่ส่งพลังงานมายังสมองของมนุษย์ มือถือจึงมีผลต่อชีวิตของผู้ใช้ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์หมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้คนรอบข้างในหลากหลายสาขาอาชีพเป็นระยะเวลากว่า 10 ปีพบว่าหมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้คนที่ใช้อยู่ นั้นล้วนสัมพันธ์กับบุคลิก ลักษณะนิสัย และพฤติกรรมของผู้ใช้ ดังนั้น หากเลือกใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ส่งพลังงานที่ดีก็จะทำให้ความคิดและการกระทำของผู้ใช้ดีขึ้นไปด้วย แต่หากเป็นตัวเลขเสียผู้ใช้ก็จะได้รับพลังงานเสียส่งผลต่อความคิดและการกระทำในด้านลบ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของนักทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขอีกคนหนึ่งคือ มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี ซึ่งสรุปว่าพลังงานตัวเลขในหมายเลขโทรศัพท์มือถือมีผลต่อชีวิตของมนุษย์ทั้งในด้านนิสัยใจคอ สุขภาพ ความรัก การศึกษา การงาน การเงิน ธุรกิจ อำนาจบารมี และเสน่ห์ ควรมีการร้อยเรียงตัวเลขที่ถูกต้องเป็นมงคลจึงจะส่งผลดีต่อเจ้าของหมายเลขโทรศัพท์มือถือ (มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, 2558ก: 8)

การิน ศตายุส์ หรือ แมน การิน นักทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขอีกคนหนึ่งที่สนใจการทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือ การิน ศตายุส์ หรือ แมน การินเรียกตนเองว่า “นักออกแบบตัวเลข” (การิน ศตายุส์, 2557ก, 2557ข, 2557ค, 2559) และเรียกศาสตร์การทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือของตนว่า แมธเธโลจี (Mathelogy)

ศาสตร์แมธเธโลจี หรือ Mathelogy ในภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า Math ที่เป็น prefix (คำเสริมหน้า) หมายความว่าตัวเลข และ -logy เป็น suffix (คำเสริมท้าย)

หมายความว่าศาสตร์ ถ้าแปลตรงตัวจะได้ว่า ‘ศาสตร์ตัวเลข’ แต่ผมได้ให้คำจำกัดความใหม่ของศาสตร์แมธโลยีว่า คือ ‘ศาสตร์แห่งการออกแบบตัวเลขพลังบวก’...จากการศึกษาตัวเลขต่าง ๆ ผมพบว่าหมายเลขทุกตัวมีพลังงานแอบแฝงอยู่ โดยเฉพาะ ‘หมายเลขโทรศัพท์’ จะมีพลังที่แผ่ออกมาผ่านคลื่นสัญญาณโทรศัพท์ไปยังบุคคลที่พกพาหมายเลขนั้น ๆ จนเกิดเป็นลักษณะบุคลิกที่บ่งบอก ‘บุคลิกเฉพาะ’ ของคนคนนั้น ดังนั้น หากเราเลือกหมายเลขโทรศัพท์ให้เหมาะสมกับตัวเอง เราก็จะสามารถเพิ่มพลังงานชีวิตด้านบวกขึ้นได้อย่างน่าอัศจรรย์ครับ

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 7-8)

ไม่ว่าจะเรียกการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือว่า ทฤษฎีการดึงดูดของพลังตัวเลข (นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559) การร้อยเรียงตัวเลข (มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก, 2558ข, 2559) หรือ แมธโลยี (การิน ศตายุส์, 2557ก, 2557ข, 2557ค, 2559) ล้วนมีหลักการเดียวกันคือ การทำนายสิ่งที่ปรากฏหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลทั้งด้านบวกและด้านลบด้วยการพิจารณาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่บุคคลคนนั้นเป็นเจ้าของบนพื้นฐานความเชื่อที่สอดคล้องกันคือ ตัวเลขทุกตัวมีพลังงานหรือแรงดึงดูดบางอย่าง เมื่อนำตัวเลขมาร้อยเรียงเข้าด้วยกันก็จะส่งผลให้เกิดพลังงานหรือแรงดึงดูดจากการรวมตัวในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของผู้ใช้ทั้งด้านดีและไม่ดี ดังนั้น ผู้ที่ต้องการได้รับพลังงานด้านบวกหรือแรงดึงดูดซึ่งนำพาสิ่งที่ดีเข้ามาในชีวิตจึงควรเลือกใช้ตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งร้อยเรียงตัวเลขที่ดีและเหมาะสมตามหลักการที่นักทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขหรือนักออกแบบตัวเลขได้วางหลักการไว้

จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า ธุรกิจเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเริ่มได้รับความนิยมในประเทศไทยนับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2556 และได้รับความนิยมอย่างมากในปี พ.ศ. 2559 เห็นได้จากการนำเสนอศาสตร์เกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือบนสื่อสาธารณะจำนวนมาก ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) โดยเฉพาะเฟซบุ๊ก (Facebook) โดยพบว่ามีแฟนเพจ (Fanpage) ของนักทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยแฟนเพจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ Man Karin ของแมน การิน หรือ การิน ศตายุส์ ที่มีผู้ติดตามมากกว่า 2 แสนคน รองลงมาคือ แฟนเพจ Sim789 ของมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี มีผู้ติดตามมากกว่า 1 แสนคน (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) นอกจากนี้จากการสำรวจทางการตลาดพบว่า เพียงช่วงเริ่มต้นก็มีเงินหมุนเวียนในธุรกิจการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือกว่า 1 พันล้านบาท (โพธิ์ชันนิง, 2559ก: ออนไลน์) เป็นรายได้จากการทำนายดวงชะตาและรายได้จากการซื้อขายซิมการ์ด (simcard) หมายเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีสะท้อนว่าคนไทยสนใจการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมาก

จากกระแสความนิยมของคนไทยเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทำให้บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิสหรือเอไอเอส (Advance Info Service หรือ

AIS) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือรายใหญ่ที่สุดของประเทศไทยตามจำนวนผู้ใช้งาน¹ (ฐานเศรษฐกิจ, 2559: ออนไลน์) จัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย (ข้อมูลบนเว็บไซต์ ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2559) โดยให้การิน ศตายุส์ หรือแมน การิน นักออกแบบตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบันคัดเลือกหมายเลขโทรศัพท์มือถือในเครือข่ายเอไอเอสที่มีการร้อยเรียงตัวเลขซึ่งให้พลังงานด้านบวก 5 ด้าน ได้แก่ ความรัก สติปัญญา การงาน การเงิน และสุขภาพ ต่อมาปรับเปลี่ยนเป็น 4 ด้าน คือ รุ่งเรือง-มั่งคั่ง ร่ำรวย-รักรุ่ง งานเด่น-ปัญญาดี และสุขภาพดี-งานเด่นเพื่อวางจำหน่ายในศูนย์บริการเอไอเอส (AIS Shop) และร้านเทเลวิซ (Telewiz Shop) ทั่วประเทศไทย

ภาพที่ 4 ภาพ “เบอร์สวยเสริมชีวิต 5 ด้าน” ของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือเอไอเอส (AIS) ที่มา: เอไอเอส, 2559ข: ออนไลน์.

ชื่อไม่มีว่าตัวเลขทั้งหลายก็วนเวียนอยู่ใกล้ๆ ตัวเราในชีวิตประจำวัน ก็สังเกตตัวเลขที่ติดตาเหมือนกับ มีตัวเลขที่เราเป็นเจ้าองค์ด้วยแล้วต้องให้ความใส่ใจเลือกเป็นพิเศษ เพื่อเสริมความเป็นมงคลให้กับตัวเอง

เลือกเลขเบอร์โทรที่ใช้ให้ชีวิตดี...ดี

เลขไหน จะคู่เลขไหน? เลขไหน มีแต่เลขรักๆ กันเข้ามา?

ถอดฮินตันกันหนึ่งทีหลายๆ คนอาจจะเสริมความเป็นมงคลก็ถึงกับไม่ฟังเรื่องความรัก ตามตำราแล้วคนมีคู่ควรเลือกใช้ตัวเลขเลขคู่ 624 426 424 224 ให้มีอยู่ในเบอร์โทรศัพท์เพื่อเสริมให้ความรักหวานชื่น รื่นรมย์ สุขสมหวัง ส่วนทางด้านคนโสดก็ควรเลือกใช้ตัวเลขเลขคู่ 223 232 322 323 324 422 423 ก็จะช่วยเติมเสน่ห์ในตัว ดึงดูดให้มีคนเข้ามาทาบขบขันแบบหัวเราะได้ไม่แห้งเลยเชียว

ภาพที่ 5 ภาพกิจกรรมส่งเสริมการขาย “เบอร์สวยเสริมชีวิต” ของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือเอไอเอส (AIS) ซึ่งเบอร์สวยในกรณีนี้หมายถึงเลขสวยตามหลักการของศาสตร์ “แมธเธอลอจี” หรือการร้อยเรียงตัวเลขมงคล ที่มา: เอไอเอส, 2559ก: ออนไลน์.

¹ จำนวนตัวเลขผู้ใช้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือในประเทศไทยไตรมาสที่สองของปี พ.ศ. 2559 อันดับที่ 1 เครือข่ายเอไอเอส (AIS) ผู้ให้บริการรวม 34.9 ล้านเลขหมาย อันดับที่ 2 เครือข่ายดีแทค (DTAC) ผู้ให้บริการรวม 25 ล้านเลขหมาย และอันดับที่ 3 เครือข่ายทรูมูฟ (Truemove) ผู้ให้บริการรวม 21.5 ล้านเลขหมาย.

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งในการศึกษาคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือคือ การพิจารณาหลักการและขั้นตอนในการเลือกและร้อยเรียงตัวเลขเข้าด้วยกัน จากการศึกษาข้อมูลคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ทำให้ทราบว่า การร้อยเรียงตัวเลขเข้าด้วยกันเป็นหลักการใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในปัจจุบัน ในแง่นี้จึงกล่าวได้ว่าผู้ทำนายหรือผู้ออกแบบตัวเลขเป็นผู้ที่ “มีอำนาจเต็ม” ในการกำหนดว่าตัวเลขแต่ละตัวเมื่ออยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ จะให้ผลอย่างไรต่อผู้ถือครองหมายเลขโทรศัพท์มือถือชิ้นนั้น นอกจากนี้ผู้ทำนายจะเป็นผู้กำหนดหลักการต่าง ๆ แล้ว ผู้ทำนายยังใช้กลวิธีทางภาษา (language strategies) หลายรูปแบบในการสร้างหรือเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับหลักการร้อยเรียงตัวเลขหรือการทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือ ดังตัวอย่างการวิเคราะห์และการทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยใช้ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข

(ตัวอย่าง)

14. เปลี่ยนเบอร์มือถือ ชีวิตพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ

มีโอกาสวิเคราะห์เบอร์ให้คุณผู้หญิงท่านหนึ่ง ทำงานกับครอบครัวในระบบกงสีเป็นธุรกิจเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ ซ้อมาขายไปและสร้างคอนโดขนาดใหญ่หลายที่ ค่าที่ดิน เขาารู้สึกว่าตัวเองไม่มีพวก ไม่มีเงินเก็บ ทั้งที่ครอบครัวร่ำรวย เบอร์มือถือที่ใช้คือเบอร์ 0xx-xxx1818 ง่าย ๆ แค่ ‘เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต’

เลขใหม่ที่ให้ไปมีเลขของกลุ่ม 249 ซึ่งช่วยส่งเสริมให้มีเสน่ห์ ส่งเสริมธุรกิจ แถมได้รับความเอ็นดูจากผู้ใหญ่ และ 879 ส่งเสริมเรื่องรายได้ มีอำนาจ และมีบริวารคอยช่วยเหลือ

หลังจากนั้นไม่นานก็โทรมาเล่าว่าชีวิตเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ แถมยังจะขอเบอร์ใหม่เพิ่มอีกเพื่อหวังจะทำธุรกิจในต่างประเทศ... ฮ่าฮ่าฮ่า รวยแล้วอย่าลืมน้า !

เบอร์ใหม่ด้านความมั่งคั่ง 0xx-879xxxx

เบอร์ใหม่ด้านเสน่ห์ 0xx-xxxx249

(มีทนาปวิณ์ สารระคุณมนตรี, 2558ช: 165)

จากตัวอย่างการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือข้างต้นพบว่าผู้ทำนายนำเสนอข้อมูลในลักษณะของกรณีศึกษา (case study) โดยกล่าวอ้างว่ามีผู้ที่ประสบกับปัญหาชีวิตมาปรึกษา ผู้ทำนายเห็นว่าสาเหตุที่ชีวิตของบุคคลผู้นั้นประสบปัญหาเป็นผลมาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือของบุคคลนั้นคือหมายเลข 0xx-xxx1818² จากนั้นผู้ทำนายได้ออกแบบหมายเลขโทรศัพท์ให้ใหม่คือหมายเลข 0xx-879xxxx และ 0xx-xxxx249 พร้อมกล่าวอ้างว่าจะทำให้ผู้นั้น **เปลี่ยนชีวิต** โดยมีทั้งเสน่ห์ ได้รับความเอ็นดูจากผู้ใหญ่ มีรายได้ มีอำนาจ และมีบริวารคอยช่วยเหลือ

² รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การทำนายและความหมายของการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ผู้วิจัยจะนำเสนอในการวิเคราะห์ตัวบทวาทกรรม (text) ในลำดับต่อไป. (ผู้วิจัย)

ผู้ทำนายนกล่าวอ้างเพิ่มเติมว่า ผู้ที่นำหมายเลขโทรศัพท์มือถือใหม่ทั้งสองหมายเลขไปใช้มีชีวิตที่ดีขึ้น โดยเปลี่ยนแปลงแบบ **หน้ามือเป็นหลังมือ** และอ้างว่าผู้ใช้คนนั้นต้องการหมายเลขใหม่เพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ประกอบการทำธุรกิจในประเทศอีกด้วย จากการพิจารณาข้อความข้างต้นหากมองเพียงผิวเผินอาจพบว่าเป็นสารที่ **บอกเล่า** ประสบการณ์ทั่วไปในลักษณะที่เป็นการ **ช่วยเหลือ** ผู้อื่น แต่หากพิจารณาจุดมุ่งหมาย (ends) และการลำดับวัจนกรรม (act sequence) จะพบว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามด้วยการอ้างอิงประสบการณ์จากบุคคลอื่น (claiming) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ โดยเริ่มต้นเล่าเรื่องจาก **ปัญหา** ก่อนที่จะนำเสนอ **แนวทางแก้ไขปัญหา** ก่อนจะนำไปสู่ **การคลี่คลายปัญหา** โดยเลือกใช้คำที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในลักษณะตรงกันข้ามอย่างชัดเจน ได้แก่ **เปลี่ยนชีวิต** และ **หน้ามือเป็นหลังมือ** เพื่อสร้างความรู้สึกที่ชัดเจนให้เห็นถึงอิทธิพลของการเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือว่าสามารถทำให้ผู้ที่เลือกใช้หมายเลขตามที่ทำนายนออกแบบตัวเลขให้มีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้จริง นอกจากนี้ น้ำเสียง (key หรือ tone) ที่ผู้ทำนายนใช้ในการนำเสนอยังมีลักษณะแบบเป็นกันเอง ซึ่งในงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจหรือโฆษณา น้ำเสียงแบบเป็นกันเองนี้จะทำให้การสื่อสารระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสารนั้นเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 36) จากตัวอย่างนี้ทำให้เห็นได้ว่า แม้ผู้ส่งสารซึ่งเป็นผู้ทำนายนจะเล่าเรื่องในลักษณะของการบอกเล่าประสบการณ์ แต่พบว่ากระบวนการในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นลำดับการนำเสนอ ภาษาน้ำเสียงที่ใช้ หรือแม้แต่การกล่าวอ้างบุคคลอื่นก็เพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารคล้อยตามผู้ส่งสารโดยมีจุดมุ่งหมายที่แท้จริงเพื่อให้ผู้รับสารเชื่อถือในหลักการทำนายนของผู้ส่งสารจนนำไปสู่การขอใช้บริการขอคำปรึกษาและอาจนำไปสู่การให้ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายนออกแบบหมายเลขโทรศัพท์มือถือหรือจัดหาซิมการ์ดโทรศัพท์มือถือที่ผู้ทำนายนกล่าวอ้างว่ามีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีมาจำหน่ายซึ่งมีราคาสูงกว่าราคาซิมการ์ดที่วางจำหน่ายทั่วไปหลายเท่าตัว

หากพิจารณาในแง่วาทกรรม (discourse) จะเห็นได้ว่าการทำนายนดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีลักษณะเป็นวาทกรรมอย่างหนึ่งเพราะเป็นรูปแบบการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับอำนาจ (power) และมีผลทำให้ผู้อยู่ใต้อำนาจของวาทกรรมเกิดความเชื่อและปฏิบัติตามแนวทางที่วาทกรรมกำหนด (อิทธิพลของวาทกรรมที่มีต่อผู้อยู่ใต้อำนาจของวาทกรรมจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความแยบยลของกระบวนการผลิตตัววาทกรรมและการสื่อสารวาทกรรมไปสู่ผู้คน) สอดคล้องกับแนวคิดของวาทกรรมที่ว่า วาทกรรมเป็นการสร้าง ความจริงเสมือน (pseudo) ขึ้นแล้วอำพรางว่าความจริงเสมือนนั้นเป็น ความจริง (truth) ที่เกิดขึ้นปกติตามธรรมชาติ ทั้งนี้ก็เพื่อผลประโยชน์บางประการของผู้สร้างวาทกรรม จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายนได้สร้างความจริงเสมือนคือ การกล่าวอ้างว่าหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ร้อยเรียงนั้นสามารถส่งผลทั้งด้านลบและด้านบวกต่อผู้ที่ถือครองหมายเลขโทรศัพท์มือถือได้พร้อมทั้งกล่าวอ้างหลักการวิเคราะห์และข้อมูลสนับสนุนร่วมกับการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อโน้มน้าวและครอบงำความคิดของผู้รับสารคือผู้รับการทำนายนให้คล้อยตามเหตุผลที่ถูกกล่าวอ้างจนเชื่อว่าความจริงเสมือน (pseudo) นั้นคือความจริง (truth) ที่ควรเชื่อจนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรม เช่น เกิดความวิตกกังวลจนนำไปสู่ความต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยให้ผู้ทำนายนเป็นผู้ออกแบบหรือจัดหาหมายเลขโทรศัพท์มือถือมาให้โดยแลกกับการยินยอมจ่ายเงินเพื่อซื้อ

หมายเลขโทรศัพท์มือถือตามที่ผู้ทำนายกล่าวอ้างว่าเป็นหมายเลขที่ร้อยเรียงไว้ดีแล้วในราคาที่สูงกว่าราคาตามท้องตลาดทั่วไป เป็นต้น การยินยอมนี้ถือเป็นการยินยอมอย่างเต็มใจของผู้อยู่ใต้อำนาจของวาทกรรมโดยไม่ได้แย้งหรือตั้งคำถาม และเอื้อประโยชน์โดยตรงให้กับผู้สร้างวาทกรรมคือ ผู้ทำนายหรือออกแบบตัวเลขที่ได้รับผลประโยชน์จากรายได้ในการให้คำปรึกษา รวมถึงรายได้จากการขายซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่กล่าวอ้างว่าร้อยเรียงตัวเลขไว้ดีแล้วในราคาสูง ฯลฯ

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรม (discourse) โดยเฉพาะในบริบทการทำนายดวงชะตานั้น ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับวาทกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับหมอดูหรือการทำนายดวงชะตาซึ่งพิสูจน์ให้เห็นว่าการดูหมอดูหรือการทำนายดวงชะตานั้นเป็นกระบวนการที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์บางอย่างของผู้ทำนายหรือผู้รับการทำนาย เช่น งานวิจัยของชลิตาภรณ์ สงสัมพันธ์ (2534) ศึกษาเรื่อง โหราศาสตร์กับการตัดสินใจในทางการเมืองของไทย ผลการศึกษาพบว่า คนในสังคมไทยมองการดูดวงเป็นการบริหารความเสี่ยงรูปแบบหนึ่งที่จะกระทำเมื่อประสบปัญหาหรือต้องตัดสินใจเรื่องที่สำคัญหรือมีความเสี่ยงสูง การดูดวงไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่การให้คำตอบในเรื่องที่ต้องการทราบ แต่ยังเป็นการตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ โดยหากคำทำนายที่ได้รับตรงกับความต้องการของผู้รับการทำนาย คำทำนายจะเป็นการเสริมความเชื่อมั่นให้ลงมือกระทำได้ แต่หากคำทำนายไม่ตรงกับความต้องการของผู้รับการทำนายก็จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป เช่น การสะเดาะเคราะห์หรือพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของพระมหาสมคิด เสือกะ (2543) ที่ศึกษาเรื่อง จริยธรรมในอาชีพโหราจารย์ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของโหราจารย์มี 5 ประการ คือ ส่งเสริมสุขภาพจิต ทำให้ผู้รับบริการคลายกังวลได้ แนะนำอาชีพ ตามศักยภาพของบุคคล เป็นครูหรือผู้นำทาง ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ และเป็นผู้เผยแผ่ศาสนา ในกรณีที่ผู้ทำนายเป็นพระก็สามารถแทรกหลักธรรมเข้าไปได้ ด้วยบทบาททั้ง 5 ประการนี้ ทำให้โหราจารย์ได้รับการยอมรับในสังคมไทย

งานวิจัยของภิญโญ พงศ์เจริญ (2543) ศึกษาเรื่อง บทบาทของโหรในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของโหรแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน บทบาทสำคัญ ได้แก่ การเป็นปรึกษาช่วยทำให้ผู้รับการทำนายมีสุขภาพจิตที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ช่วยในการตัดสินใจ ช่วยวางแผนอนาคต ช่วยด้านพิธีกรรม ตั้งชื่อ การประดับตกแต่ง การสืบค้นของหาย การแนะนำการครองเรือน เลือกรับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ตั้งชื่อบุตรธิดา วางแผนชีวิตในอนาคต ด้านพิธีกรรมและฤกษ์ยาม ตลอดจนการจัดบ้านเรือนที่อยู่อาศัย งานวิจัยของอำไพพร ธนภูติ (2548) ศึกษาเรื่อง เมื่อผู้หญิงเป็นหมอดู: กรณีศึกษาแม่และหมอดูหญิงในเครือข่าย ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ผลักดันให้ผู้หญิงมาเป็นหมอดูเกิดจากภูมิหลังของผู้หญิงแต่ละคน โดยมีภาวะเงื่อนไขเชิงลบที่คล้ายกันคือ สภาพสังคมของผู้หญิงในช่วงเวลานั้น ได้แก่ ครอบครัวหย่าร้าง ปัญหาหนี้สิน ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ไม่มั่นคง รู้สึกเหงา ไม่มีเพื่อนคู่ใจ และความต้องการที่จะสามารถทำนายชะตาของตนเอง เนื่องจากเกิดความไม่แน่นอนในชีวิต หมอดูแต่ละคนจะเลือกใช้ศาสตร์การทำนายที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่เคยได้รับการทำนายมาแล้วเห็นว่าถูกต้องแม่นยำ การให้คำปรึกษาของหมอดูนั้นสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการ

เยียวยาซึ่งสามารถเป็นกำลังใจและบรรเทาทุกข์ของผู้หญิงที่รับการทำนายได้ เพราะจุดมุ่งหมายของหมอดูคือ อยากรู้ให้รู้รับการทำนายสามารถยอมรับความจริงของชีวิตและดำรงอยู่ต่อไปในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้ที่รับการทำนายนั้นพบว่าทุกระดับการศึกษา ทุกอาชีพ โดยมักเป็นผู้ที่เกิดความทุกข์ใจ วิตกกังวลจนไม่สามารถหาทางออกได้ หากปัญหาของผู้รับการทำนายตรงกับประสบการณ์ของหมอดูหญิงก็ยิ่งทำให้สามารถหาทางออกของปัญหาได้เร็วขึ้นและก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันต่อไปซึ่งหากผู้รับการทำนายเกิดความพึงพอใจก็จะกลับมาใช้บริการหมอดูอีก หมอดูจึงเปรียบเสมือนญาติพี่น้อง เพื่อน และที่พึ่งทางใจ อาชีพหมอดูจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่ทำให้ผู้หญิงได้ช่วยเหลือผู้หญิงด้วยกันโดยการใช้ความรู้ทางโหราศาสตร์มากำกับ หรือในงานวิจัยของ ชนกพร พัวพัฒนกุล (2556) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตา: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ผลการศึกษาสรุปว่า วาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตามีกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่ออุดมการณ์ทั้งสิ้น 14 กลวิธี โดยเป็นกลวิธีแสดงความเชื่อที่มีอยู่ก่อนและกลวิธีการชี้แนะ ด้านอุดมการณ์พบว่าวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตามีการถ่ายทอดอุดมการณ์ซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ และอุดมการณ์ชนชั้น วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมพบว่า คำพยากรณ์ดวงชะตาเป็นการสื่อสารที่ผู้รับพยากรณ์เป็นผู้ยอมรับอำนาจของโชคชะตาและมีแนวโน้มที่จะเชื่อคำพยากรณ์ของหมอดู ชุดความคิดต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดผ่านคำพยากรณ์จึงมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้อ่านได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันคำพยากรณ์เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนซึ่งทำให้ส่งสารไปยังผู้รับพยากรณ์ได้ง่ายและเป็นจำนวนมากขึ้น อุดมการณ์ที่นำเสนอจึงน่าจะส่งผลต่อสังคมได้ในวงกว้าง ขณะเดียวกันอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่สื่อผ่านคำพยากรณ์ดวงชะตาก็อาจส่งผลต่อความคิดความเชื่อของผู้รับพยากรณ์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การนิยามชีวิตที่มีความสุขในฐานะชีวิตที่พึงประสงค์ การเสนอภาพสังคมในอุดมคติและสมาชิกที่พึงประสงค์ และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ของคนในสังคม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า วาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการขัดเกลาและจัดระเบียบทางสังคมซึ่งผู้รับสารอาจจะไม่ตระหนักถึงบทบาทดังกล่าว ส่วนการผลิตซ้ำอุดมการณ์ชะตานิยมอาจมีส่วนทำให้คนยอมรับปัญหาโดยไม่คิดแก้ไขและเห็นว่าความไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคลเป็นเรื่องธรรมดาเพราะเป็นสิ่งที่โชคชะตากำหนดมาแล้ว อย่างไรก็ตามอุดมการณ์ดังกล่าวก็อาจช่วยให้ผู้รับพยากรณ์สามารถรับมือกับปัญหาบางประการในชีวิตได้

จากตัวอย่างงานวิจัยข้างต้นที่ศึกษาเกี่ยวกับหมอดูรวมถึงการทำนายดวงชะตาทำให้เห็นว่าหมอดูหรือผู้ทำนายมิได้เป็นเพียงผู้บอกเล่าเรื่องราวในอนาคตตามศาสตร์การทำนายแต่ละประเภทเท่านั้น หน้าที่อีกประการหนึ่งของหมอดูหรือผู้ทำนาย คือ การเป็นที่ปรึกษาซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของคนไทยมาช้านานส่งผลให้คนไทยหลายคนเมื่อพบกับปัญหาชีวิตไม่ว่าเรื่องใดก็ตามหนทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาคือ การไปปรึกษาหรือรับคำทำนายจากหมอดูซึ่งส่งผลให้เกิดความสบายใจหรือหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามความเชื่อถือศรัทธาของแต่ละคน การดูหมอดูจึงเป็นการบำบัด (healing) ทางจิตใจทางหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้คนในสังคมไทยสอดคล้องกับที่คุก (Cook, 2003: 189) กล่าวถึงบทบาทของหมอดูในสังคมไทยไว้ในบทความเรื่อง Thai Identity in the Astrological Tradition ว่า

Thai astrologers have a unique contribution to make to the question of Thai identity in two related ways. The first is that they have the ability to provide advice and sense of direction to individual clients on the basis of analysis of natal horoscopes. Second, they have the ability and, some would argue, the duty to understand and interpret the implications of the horoscope of the nation.

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าหน้าที่สำคัญของหมอดูในสังคมไทยคือ การให้คำแนะนำที่สอดคล้องกับความรู้สึกหรือความต้องการของผู้รับการทำนายแต่ละคนผ่านรูปแบบการวิเคราะห์ตามหลักการโหราศาสตร์ซึ่งผู้ทำนายมีอำนาจเข้าถึงและตีความตามรูปแบบการทำนายของแต่ละชาติ

หากพิจารณาจะพบว่า การให้คำปรึกษาของหมอดูหรือผู้ทำนายเป็นการโน้มน้าว (persuade) และครอบงำ (manipulate) ความคิดของผู้รับการทำนายรูปแบบหนึ่ง จากผลการวิจัยของชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (2534) พบว่า หมอดูหรือผู้ทำนายได้รับความเชื่อถือหรือได้รับความนิยมโดยเฉพาะในการตัดสินใจลงทุนทางธุรกิจ เนื่องจากสามารถตอบหรือแก้ไขปัญหาตามสิ่งที่ผู้รับการทำนายคาดหวังได้ หรือหากคำทำนายไม่เป็นไปตามที่ผู้รับการทำนายต้องการก็จะเข้าสู่กระบวนการแก้ไข เช่น การทำบุญ การสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่าการดูดวงกับหมอดูเป็นกระบวนการบำบัดทางจิตวิทยาที่ช่วยให้ผู้คนเกิดความเชื่อมั่นและเกิดความสบายใจในชีวิต โดยที่ผู้รับการทำนายเองอาจไม่เคยตั้งคำถามว่าคำตอบซึ่งถูกกล่าวอ้างว่ามาจากศาสตร์การทำนายหรือกระบวนการแก้ไขปัญหาชีวิตที่ได้รับจากหมอดูในรูปแบบต่าง ๆ นั้นเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด จากผลการสำรวจของสวนดุสิตโพล (2546: ออนไลน์) ซึ่งสำรวจความคิดเห็นของประชาชนกรณีการทำนายของหมอดูกับรัฐบาลพบว่า มีประชาชนถึงร้อยละ 86.66 ที่เห็นว่าหมอดูเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยเพราะเห็นว่า สังคมไทยมีความผูกพันกับเรื่องโหราศาสตร์ และหมอดูสามารถเป็นที่พึ่งทางใจให้กับคนไทยได้ทางหนึ่ง ทำให้คนไทยเชื่อในเรื่องบาปบุญคุณโทษ จากผลการสำรวจนี้จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าการทำนายของหมอดูหรือผู้ทำนายดวงชะตามีอิทธิพลและมีบทบาทสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิดของคนไทยส่วนใหญ่ที่อาจใช้คำทำนายของหมอดูเป็นแนวทางในการเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติสิ่งใด หรืออาจใช้คำทำนายของหมอดูเป็นข้อมูลหนึ่งเพื่อประกอบการตัดสินใจร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อบริบททางสังคมไทยในปัจจุบันพบว่า หลายครั้งเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ใหญ่ ๆ ขึ้นในประเทศไทย หมอดูมักจะฉวยโอกาสทำนายว่าวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นมีที่มาจากหลักการต่าง ๆ ตามศาสตร์การทำนาย โดยเฉพาะการกล่าวอ้างอิทธิพลของดวงดาวต่าง ๆ ที่โคจรในระบบสุริยะว่ามีผลทำให้เกิดวิกฤติการณ์เหล่านั้น จากบทความของข่าวหุ้นธุรกิจออนไลน์ (ข่าวหุ้นธุรกิจ, 2558: ออนไลน์) ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นกรณีวิกฤติการณ์ของตลาดหุ้นไทยที่มีการซื้อขายเบาบางมากในช่วงกลางปี พ.ศ. 2558 ในช่วงเวลาดังกล่าวมีหมอดูออกมาแสดงความคิดเห็นว่าวิกฤติการณ์ดังกล่าว

เกิดจากอิทธิพลของดวงดาวและจะเกิดผลสืบเนื่องที่เกี่ยวข้อกับภัยพิบัติตามมาเนื่องจากเป็นช่วงที่ดวงเมืองโคจรเข้าสู่ตำแหน่งที่ไม่ดี

ตลาดหุ้นไทยยามที่มูลค่าซื้อขายเบาบางต่ำกว่า 3.5 หมื่นล้านบาท และดัชนีต่ำกว่า 1,500 จุด...บรรยากาศอย่างนี้ ได้จิ้งหะดีกับเรื่อง “ไม่เป็นวิทยาศาสตร์” ที่แพร่มาพอดีอย่างกรณี 2 หมอดูชื่อดัง ซึ่งชอบดูเหตุการณ์ร้าย ๆ ออกมาทำนายว่าจะมีพิบัติภัยในประเทศไทยนับแต่วันที่ 16 พฤษภาคมนี้ จนถึงเดือนกรกฎาคมรุนแรงยิ่งใคร ๆ ก็ต้องอยากรู้เป็นธรรมดา เข้าลือกของหมอดูทั้ง 2 คน เพราะสังคมไทยเชื่อหมอดูเป็นบ้าเป็นหลังคนสมัครตัวเป็นสาวกของหมอดูชื่อดังกันโดยเฉพาะคนที่ว่าแหวไรที่ฟังทางใจและห่างเหินจากประชาชน ความจริงแล้ว ศาสตร์ของหมอดูก็เช่นเดียวกันกับศาสตร์วิเคราะห้หุ้น เศรษฐศาสตร์ หรือสถิติศาสตร์ทั้งหลายนั้นแหละ คือ คนที่ประมวลข้อมูลในอดีตมาสร้างเป็นแบบแผนความคิดเพื่อคาดเดาแนวโน้มในอนาคตซึ่งทางปรัชญาเรียกว่า “กับดักของพลาโต” (Plato’s Trap) แต่หมอดูพิเศษกว่าตรงที่คำทำนายของหมอดูพิสูจน์ถูก-ผิดไม่ได้เลย

จากกรณีข้างต้นจึงเป็นสิ่งที่ควรตั้งข้อสังเกตว่า ศาสตร์การทำนายของหมอดูนั้นเป็นศาสตร์ที่พิสูจน์ความถูกต้องไม่ได้ในทางวิทยาศาสตร์แต่จากการสำรวจจากงานวิจัยหรือการสำรวจความเห็นของประชาชนหรือโพล (poll) กลับพบว่า คำทำนายของหมอดูเป็นสิ่งที่มียุทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจและการกระทำของคนไทยในสังคม ดังนั้น หากหมอดูหรือผู้ทำนายชี้แนะแนวทางที่ไม่เหมาะสมต่อผู้รับการทำนายก็อาจส่งผลให้เกิดการตัดสินใจหรือการกระทำที่ผิดพลาดสูญเสียทั้งชื่อเสียงและทรัพย์สิน หรือหากเป็นการทำนายในเรื่องใหญ่เช่นการทำนายที่เกี่ยวข้อกับสถานการณ์ของบ้านเมืองก็อาจสร้างความวุ่นวายหรือส่งผลกระทบมากมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับคำทำนายเหล่านั้น เพราะในสังคมไทยไม่มีกฎหมายควบคุมการทำนายของหมอดูในเรื่องที่ส่งผลต่อผู้คนจำนวนมาก เหมือนกับประเทศตะวันตกหลายประเทศ เช่น ในประเทศอังกฤษมีกฎหมายควบคุมหมอดูว่าห้ามหมอดูทำนายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมหรือการเมืองเพราะอาจนำไปสู่การตื่นตระหนกของประชาชนจนส่งผลเสียต่อความเชื่อมั่นและอาจส่งผลให้สังคมเกิดความวุ่นวายจนรัฐบาลไม่สามารถควบคุมได้ เพราะรัฐสภาของอังกฤษได้ระบุดูอาชีพอันหมอดูว่าเป็นเพียง **ที่ปรึกษาทางจิตใจ** เท่านั้นจนเป็นจารีตในสังคมอังกฤษว่าหากนักการเมืองคนใดได้รับการเปิดเผยว่ามีที่ปรึกษาเป็นหมอดู จะไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชนด้วยถูกมองว่าขาดภาวะผู้นำ (ข่าวหุ้นธุรกิจ, 2558: ออนไลน์)

เมื่อหันกลับมามองสังคมไทยซึ่งอาชีพหมอดูหรือผู้ทำนายดวงชะตาไม่ได้รับการควบคุมเช่นในสังคมตะวันตกบางประเทศ อีกทั้งหมอดูยังมีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจของคนจำนวนมากในสังคม ทำให้ผู้วิจัยมองว่าควรมีการศึกษาเกี่ยวกับหมอดูหรือการทำนายอย่างจริงจังจึงว่าหมอดูเหล่านี้มีวิธีการใดในการโน้มน้าวหรือครอบงำความคิดของผู้รับการทำนาย และหากการทำนายใดมีลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ทำนายในสิ่งที่อาจส่งผลกระทบต่อคนจำนวนมาก หรืออาจก่อให้เกิดความวุ่นวายในสังคม รัฐบาลก็ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อให้อาชีพหมอดูเป็นอาชีพ

ทางเลือกหนึ่งในการเป็นที่ปรึกษาทางจิตใจมากกว่าที่จะเป็นอาชีพที่พิพากษาความเป็นไปของบุคคลหรือบ้านเมืองโดยขาดหลักการที่จะพิสูจน์ได้จริง มิฉะนั้นประชาชนที่เชื่อถือคำทำนายเหล่านั้นอาจตกเป็นเหยื่อจนต้องสูญเสียทรัพย์สินหรือสูญเสียความเชื่อมั่นในการปฏิบัติตนตามแนวทางของตนเอง

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในหัวข้อ วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า คนไทยปัจจุบันเชื่อถือการทำนายดวงชะตามากส่งผลให้เกิดวาทกรรมคำทำนายดวงชะตารูปแบบใหม่ขึ้น เช่น การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น วาทกรรมดังกล่าวผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรมได้ใช้กลวิธีทางภาษาโน้มน้าวความคิดของผู้รับวาทกรรมให้เชื่อถือเพื่อผลประโยชน์ของผู้สร้างวาทกรรมเอง การรับรู้ความคิดหรืออุดมการณ์ที่แฝงมากับวาทกรรมจากการวิเคราะห์การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารวาทกรรมจะทำให้เกิดการตระหนักและรู้เท่าทันก่อนจะเชื่อถือหรือยอมรับข้อมูลใด ๆ เพราะข้อมูลเหล่านั้นอาจเป็นการใช้อำนาจทางภาษาเพื่อควบคุมความคิดของผู้รับวาทกรรมจนทำให้สูญเสียผลประโยชน์บางประการได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเห็นว่าข้อมูลหรือการนำเสนอวาทกรรมคำทำนายประเภทนี้มีลักษณะบางประการซึ่งแตกต่างจากข้อมูลและการนำเสนอวาทกรรมคำทำนายประเภทอื่น อีกทั้งข้อมูลกลุ่มนี้ยังไม่เคยถูกนำมาศึกษาด้วยทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาวาทกรรมคำทำนายรูปแบบใหม่ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและเป็นวาทกรรมที่ได้รับความสนใจจากคนจำนวนมากในสังคมไทย ทั้งยังถูกนำเสนอผ่านสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องส่งผลให้อุดมการณ์ที่ปรากฏอาจได้รับอิทธิพลหรืออาจส่งผลกระทบต่อสังคมไทยได้ในวงกว้าง

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ
2. เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมจากวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

3. กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม (Discourse)

ในมิติด้านภาษาศาสตร์ กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และ จันทิมา เอี่ยมานนท์ (2549: 6-9) ได้อธิบายเกี่ยวกับวาทกรรมว่า **วาทกรรม** หมายถึง คำพูดหรือข้อเขียนที่คนเราใช้กันอยู่จริง มีความหมายและปรากฏสัมพันธ์กันไปมากกว่าเพียงประโยคประโยคเดียว (หน่วยภาษาระดับเหนือกว่าประโยค) จึงทำให้เกิดมีการเรียกว่า **ข้อความต่อเนื่อง** แต่การศึกษาหน่วยภาษาที่ข้อมูลเป็นภาษาพูดมักใช้คำเรียกว่า **วจนะ** ส่วนผู้ที่สนใจศึกษาในแง่ความสัมพันธ์ของคำหรือข้อเขียน รวมทั้งความเป็นเอกภาพภายในหน่วยทางภาษาที่สูงกว่าประโยคมักใช้คำว่า **สัมพันธ์สาร บริจเฉท** หรือ **ภาษาระดับ**

ข้อความ นอกจากนี้ในการศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์จริงโดยมุ่งตอบคำถามว่ามนุษย์นั้นใช้ภาษาอย่างไรที่จะสื่อความหมายและให้ข้อมูลเกี่ยวกับโลก ตัวมนุษย์เอง และความสัมพันธ์ทางสังคมที่แวดล้อม โดยถือว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นก็เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม จะใช้คำว่า **วาทกรรม** ซึ่งตรงกับบริบทการใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ฟูโกต์ (Foucault, 1972: 49) นักสังคมวิทยาผู้ศึกษาด้านวาทกรรมให้นิยาม **วาทกรรม** ว่า วิธีปฏิบัติที่สร้างสิ่งที่พูดถึงนั้นอย่างเป็นระบบ³ สอดคล้องกับที่แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 7) นักสังคมวิทยาอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่สนใจศึกษาวาทกรรมด้านความสัมพันธ์เรื่องอำนาจของภาษาที่มีต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคมได้ให้นิยามเกี่ยวกับวาทกรรมและการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์ไว้ว่า วาทกรรม คือ การใช้ภาษาที่เห็นได้ในฐานะแบบของวิธีปฏิบัติทางสังคม ส่วนวาทกรรมวิเคราะห์ก็คือ การวิเคราะห์หว่าตัวบทต่าง ๆ ปฏิบัติอย่างไรในวิธีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2543: 3-4) นักวิชาการด้านสังคมวิทยาของไทยซึ่งสนใจศึกษาด้านวาทกรรมได้ให้นิยามของวาทกรรมว่า การสร้างระบบและกระบวนการในการสร้างเอกลักษณ์และความหมายให้กับสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเรา และทำหน้าที่สร้างสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับในสังคม

จากนิยามเกี่ยวกับวาทกรรมข้างต้นสรุปได้ว่า วาทกรรม (discourse) มีความหมายใน 2 มิติ มิติแรก หมายถึง การใช้ภาษาที่มีความหมายและปรากฏสัมพันธ์กันไปมากกว่าประโยคเพียงประโยคเดียวหรือหน่วยภาษาในระดับเหนือกว่าประโยค (บางครั้งใช้ว่าข้อความต่อเนื่อง ปริจเฉท วจนะ หรือสัมพันธ์สาร) ส่วนมิติที่สอง หมายถึง การใช้ภาษาในฐานะที่เป็นกิจกรรมหรือปรากฏการณ์ทางสังคมซึ่งกำหนดความหมายหรืออัตลักษณ์ของบางสิ่งขึ้นมา ความหมายหรืออัตลักษณ์นั้นได้ถูกสร้าง เผยแพร่ หรือผลิตซ้ำในสังคมอย่างเป็นระบบ ทำให้ความหมายหรืออัตลักษณ์นั้นยังคงดำรงอยู่ และได้รับการยอมรับจากผู้คนในสังคม⁴

ด้วยนิยามของวาทกรรมในมิติข้างต้น วาทกรรมวิเคราะห์จึงเป็นการศึกษา **ภาษา** ร่วมกับ**กิจกรรมหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม** เพื่อวิเคราะห์ถึง **อำนาจ** ของภาษาที่มีต่อสังคม ซึ่งเกิดจากกระบวนการในการสร้าง เผยแพร่ หรือผลิตซ้ำความหมายหรืออัตลักษณ์ให้กับสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และทำสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นให้คงอยู่และเป็นที่ยอมรับในสังคม ความหมายของวาทกรรมในมิติที่สองจึงเป็นความหมายที่สอดคล้องกับการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ที่มุ่งศึกษาตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจากสื่อประเภทต่าง ๆ ในสังคมไทยเพื่อ

³ practices which systematically form the objects of which they speak.

⁴ จี (Gee, 2001) ได้อธิบายว่านักภาษาศาสตร์จะใช้คำว่า “discourse” (ด พิมพ์เล็ก) แทนคำว่า “วาทกรรม” ตามความหมายในมิติแรกคือบริบททางภาษาศาสตร์ และจะใช้คำว่า “Discourse” (D พิมพ์ใหญ่) แทนคำว่า “วาทกรรม” ตามความหมายในมิติที่สองคือการใช้ภาษาในฐานะกิจกรรมหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม.

พิจารณาว่าตัวบทเหล่านี้มีกระบวนการในการสร้าง เผยแพร่ และผลิตซ้ำความคิดใบบ้างและทำให้ความคิดนั้นดำรงอยู่ในสังคมไทยได้อย่างไร

3.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ (Ideology)

อุดมการณ์ (ideology) คือ ความหมายหรืออัตลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นแล้วสื่อสารหรือต่อยอดไปยังต่อไปในสังคมซึ่งเป็นศัพท์ที่สร้างโดยนักปรัชญาชาวฝรั่งเศสชื่อ Destutt de Tracy ในช่วงปลายศตวรรษที่ 18 หมายถึง the science of ideas หรือศาสตร์ที่ว่าด้วยความคิด (ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2553: 11) โดยแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 17) อธิบายถึงความหมายของอุดมการณ์ว่า

The concept of ideology is to be used, it should be used critically, in tying ideology to social relations of power, I am alluding to asymmetrical relations of power, to domination.

จะเห็นได้ว่าในมุมมองของแฟร์คลัฟ อุดมการณ์มีความหมายในด้านลบที่เน้นว่าอุดมการณ์ คือ การสื่อถึงความสัมพันธ์ของอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันในสังคม โดยจะเอื้อประโยชน์ให้กับผู้มีอำนาจเหนือกว่า ระยะต่อมากการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ถูกมองในแง่เป็นกลางมากขึ้น เช่น มุมมองของฟาน ไดก์ (van Dijk, 1998: 11) ที่เสนอว่า อุดมการณ์เป็นเป้าหมายในการศึกษาเชิงวิพากษ์แต่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ศึกษาว่าอุดมการณ์เป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจเท่านั้น⁵

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของคาวาลลาโร (Cavallaro, 2001: 76) ซึ่งสนใจศึกษาด้านวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในยุคต่อมา คาวาลลาโรให้ความหมายของอุดมการณ์ที่ค่อนข้างเป็นกลางว่า อุดมการณ์ คือ กลุ่มชุดของความคิดซึ่งผู้คนได้กำหนดตนเองและผู้อื่นภายใต้บริบทจำเพาะด้านสังคมและประวัติศาสตร์ และถูกขับเคลื่อนโดยกลุ่มคนที่มีอำนาจบางกลุ่ม⁶

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรม (discourse) และอุดมการณ์ (ideology) วาทกรรม หมายถึง การใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมายและอัตลักษณ์ให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ โดยความหมายหรืออัตลักษณ์ที่ภาษาสื่อผ่านตัวบทนั้นเรียกว่า อุดมการณ์ ซึ่งเป็นความคิดที่โน้มน้าวให้คนในสังคมเชื่อถือและปฏิบัติตาม โดยถูกขับเคลื่อนและมีผลประโยชน์แอบแฝงสำหรับคนบางกลุ่ม

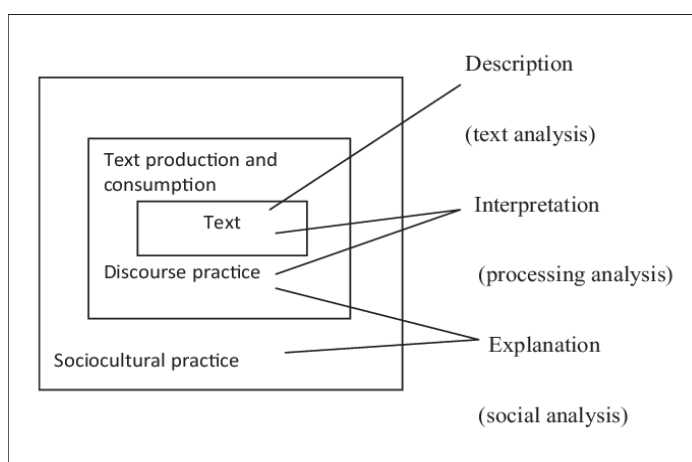
3.3 ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) เป็นแนวทางการศึกษาภาษาในฐานะองค์ประกอบของวาทกรรม โดยมีวาทกรรมวิพากษ์ของวาทกรรมในการ

⁵ my work on ideology also aims to be critical, this does not mean that the definition of ideology is limited to a concept that sees ideology only as an instrument of domination.

⁶ a set of ideas through which people fashion themselves and others within specific socio-historical contexts, and through which the prosperity of certain groups is promoted.

สื่ออุดมการณ์หรือชุดความคิดซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของคนในสังคม และอาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) เป็นผู้เริ่มเสนอแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในหนังสือ Language and Power (1989) โดยตั้งชื่อแนวทางการศึกษานี้ว่า critical language study (CLS) ต่อมา (1992, 1995) ได้เปลี่ยนชื่อแนวทางการศึกษานี้ใหม่ว่า critical discourse analysis (CDA) (ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2553: 14) โดยแฟร์คลัฟเสนอกรอบการวิเคราะห์วาทกรรมไว้ว่า วาทกรรมมี 3 มิติประกอบกันเรียกว่า **กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework)** ตามกรอบนี้วาทกรรมจะประกอบด้วย 3 ส่วนหรือ 3 มิติ ได้แก่ ตัวบท (text) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) และวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 6 ภาพกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ในการศึกษาของแฟร์คลัฟ
ที่มา: Fairclough (1995: 59)

จากภาพข้างต้น ตัวบท (text) ประกอบด้วยวจนภาษาและสิ่งต่าง ๆ ที่สื่อความหมาย ไม่ว่าจะเป็นภาพ ขนาดตัวอักษร ตำแหน่งของข้อความ ฯลฯ ตัวบทมีหน้าที่ 3 ประการตามแนวคิดเรื่องหน้าที่ภาษาของฮัลลiday (Halliday, 1978) ได้แก่ หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด (ideational function) หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal function) และหน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ (textual function) หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิดของตัวบท คือ หน้าที่ในการสร้างและผลิตซ้ำภาพแทนของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ของตัวบท คือ การสร้าง ตอกย้ำ และดำรงอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ในสังคม ส่วนหน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ คือ การประกอบตัวบทที่มีเอกภาพและสัมพันธ์กันจากประโยคหรืออนุพากย์ มิติที่ 2 คือวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) คือ วิธีที่ตัวบทถูกผลิตขึ้นและเผยแพร่ออกไป รวมทั้งการตีความตัวบทจากผู้รับสาร และมิติที่ 3 คือ วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม คือ บริบท 3 ระดับ ได้แก่ สถานการณ์ สถาบัน และสังคมซึ่งแวดล้อมวาทกรรมนั้น ๆ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 8-9)

นอกจากนี้ยังมีผู้สนใจศึกษาทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในแนวทางอื่น ๆ เช่น ฟาน ไดก์ (van Dijk, 2003) ที่ศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดในเรื่องปริชาน (cognitive) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดตามทฤษฎีของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) เป็นแนวคิดที่เหมาะสมในการวิเคราะห์กลุ่มข้อมูลของผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงเลือกทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) ตามแนวทางของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม คือ ตัวบท (text) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) และวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice) ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

3.4 กรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร

ในช่วงปี ค.ศ. 1962 เดลล์ ไฮม์ส์ (Dell Hymes) นักมานุษยวิทยาและนักภาษาศาสตร์สังคมชาวอเมริกันได้เสนอแนวคิดที่ชื่อว่า ชาติพันธุ์วรรณาแห่งการพูด (ethnography of speaking) เนื่องจากในขณะนั้นแนวคิดนี้ใช้ศึกษาชุมชนที่ยังไม่มีภาษาเขียน ต่อมาไฮม์ส์และนักวิชาการหลายคนได้พัฒนาแนวคิดนี้เป็นลำดับและใช้ชื่อใหม่ว่า ชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (ethnography of communication) เพื่อให้ครอบคลุมกว้างขึ้นกว่าภาษาพูด เพราะแนวคิดนี้ใช้ศึกษาการสื่อสารได้หลายรูปแบบ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 121-122) ซึ่งการที่จะเข้าใจการสื่อสารและประเมินว่าการสื่อสารครั้งหนึ่ง ๆ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้นจำเป็นต้องพิจารณาบริบทเป็นสำคัญ โดยกรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารได้เสนอกรอบในการพิจารณาบริบทการสื่อสารไว้อย่างเป็นระบบใน 4 ระดับด้วยกัน (ศิริพร ภักดีมาสุข, 2553: 19) ได้แก่ ชุมชนการสื่อสาร (speech community) หมายถึง กลุ่มคนซึ่งใช้ภาษาหรือภาษาย่อยภาษาหนึ่งภาษาใดร่วมกันและรับรู้เข้าใจกฎเกณฑ์การตีความภาษาและการสื่อสารร่วมกัน สถานการณ์การสื่อสาร (communicative situation) หมายถึง เหตุการณ์ทางสังคมซึ่งเกิดการสื่อสาร เหตุการณ์การสื่อสาร (communicative event) หมายถึง ชุดการปฏิสัมพันธ์ด้วยการสื่อสารซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก หัวข้อเรื่อง จุดสนใจหลัก ฉาก ผู้ร่วมการสื่อสาร และรูปแบบภาษาแบบเดียวกัน และวัจนกรรมการสื่อสาร (communicative act) หมายถึง รูปภาษาที่สื่อเจตนาของผู้สื่อสาร

นอกจากบริบทการสื่อสารแล้ว กรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารได้เสนอมุมมองในการพิจารณาภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารแต่ละครั้ง อันเป็นการพิจารณาบริบทการสื่อสารในแง่มุมมองที่ละเอียดและครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยเสนอว่าในการสื่อสารต่าง ๆ มีองค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร (components of speech) ที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ อักษรย่อขององค์ประกอบเหล่านั้นเมื่อนำมารวมกันจะเป็นคำว่า **S-P-E-A-K-I-N-G** (ศิริพร ภักดีมาสุข, 2553: 19) ได้แก่

S ย่อมาจาก Situation⁷ (สถานการณ์) หมายถึง สถานที่และเวลาที่เกิดการสื่อสารเกิดขึ้น

P ย่อมาจาก Participants (ผู้ร่วมการสื่อสาร) หมายถึง ผู้พูด ผู้ฟัง รวมถึงผู้ที่อยู่ใกล้เคียงซึ่งมีอิทธิพลต่อการสื่อสารนั้น ๆ

⁷ เอกสารทางวิชาการบางเรื่องใช้แทน situation ว่า setting and scene หมายถึง ฉากและกาลเทศะ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้ในงานวิจัยนี้.

E ย่อมาจาก Ends (จุดมุ่งหมาย⁸) หมายถึง เป้าหมายหรือผล (goals, outcomes) ที่มุ่งจะได้รับจากการสื่อสารนั้น ๆ

A ย่อมาจาก Act sequence (การลำดับวัจนกรรม) หมายถึง การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือแบบแผนที่กำหนดไว้

K ย่อมาจาก Key (น้ำเสียง) หมายถึง การใช้น้ำเสียงซึ่งช่วยแนะนำการตีความความหมาย (tones, guide for interpretation) ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการพิจารณาจากภาษาและโทนเสียงที่ใช้

I ย่อมาจาก Instrumentalities (เครื่องมือ) หมายถึง ช่องทางการสื่อสาร (channel, forms of speech) เช่น การสื่อสารแบบตัวต่อตัว การสื่อสารผ่านโทรศัพท์ จดหมาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบของถ้อยคำที่สื่อสาร เป็นตัวเขียนหรือเป็นเสียงพูด

N ย่อมาจาก Norms (บรรทัดฐาน) หมายถึง องค์กรความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับกับการสื่อสารและรับสาร ซึ่งสามารถพิจารณาได้ 2 ประเด็นคือ บรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์ (norms of interaction) และบรรทัดฐานในการตีความ (norms of interpretation)

G ย่อมาจาก Genres (ประเภทการสื่อสาร) หมายถึง ชนิดของข้อความหรือปริจเฉท (conventionalized discourse types) ที่มีลักษณะเฉพาะตามแบบแผนที่รับรู้กัน

กรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร (components of speech) ข้างต้นเป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) ได้แก่ การสร้างและสื่อ รวมถึงการรับ (บริโกล) และตีความตัวบทควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ตัวบท (text) ได้ เพราะการพิจารณาสถานการณ์ ผู้ร่วมการสื่อสาร จุดมุ่งหมาย เครื่องมือสื่อสาร บรรทัดฐาน จะทำให้เห็นภาพรวมของการผลิตและกระจายตัวบท ส่วนการพิจารณาบรรทัดฐาน ผู้รับสาร น้ำเสียง ฯลฯ จะทำให้เห็นภาพรวมการรับและการตีความตัวบท (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 124) ผู้วิจัยจึงเลือกนำกรอบแนวคิดองค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร (components of speech) คือ S-P-E-A-K-I-N-G (Hymes, 1974) จากแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (ethnography of communication) มาใช้วิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) ร่วมกับการวิเคราะห์ตัวบท (text) และวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice) ตามแนวทางการวิเคราะห์ในทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครบถ้วนตามกรอบแนวคิดมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ของ Fairclough (1995)

3.5 แนวทางการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา

แนวทางการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา ผู้วิจัยจำแนกตามกลวิธีทางภาษาที่นำมาใช้ศึกษากลุ่มข้อมูลตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ สามารถจำแนกได้ 2 กลวิธีหลัก ได้แก่ กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (Semantics) ซึ่งศึกษาด้านความหมายของคำ กลุ่มคำ หรือประโยคมี 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ และการกำหนดและเน้นหัวข้อ และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ซึ่งศึกษาการใช้ภาษาของมนุษย์ที่เกิดขึ้นใน

⁸ เอกสารทางวิชาการบางเรื่องใช้แทน จุดมุ่งหมาย ว่า จุดหมาย.

สถานการณ์หรือบริบทต่าง ๆ รวมทั้งจุดประสงค์ในการใช้ภาษาของมนุษย์ปรากฏ 7 กลวิธีย่อย ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การใช้มูลบท การใช้ประโยคเงื่อนไข การใช้อุปลักษณ์ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การกล่าวอ้าง และการใช้สหบท

3.5.1 กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (Semantics)

อรรถศาสตร์ (semantics) คือ การศึกษาความหมาย โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาความสัมพันธ์ของคำ วลี หรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏในคำหรือข้อความ มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าถึงระบบปริชาน ความรู้ ความคิด ค่านิยม ทัศนคติของผู้ใช้ภาษาบนพื้นฐานความเชื่อว่ารูปร่างภาษาหรือคำสัมพันธ์กับความคิด เพราะคำเป็นตัวแทนของมโนทัศน์ (concept) และสรรพสิ่ง (thing) (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549: 74-76) กลวิธีอรรถศาสตร์ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบ 2 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ และการกำหนดและเน้นหัวข้อ

3.5.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ

ฟาวเลอร์ (Fowler, 1991: 80) กล่าวว่าคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดโครงสร้างของความคิด⁹ ด้วยเหตุผลการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำจึงสะท้อนถึงโครงสร้างทางความคิดของผู้ใช้ภาษานั้นด้วย จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเป็นกลวิธีหนึ่งที่ทำนายใช้ในการนำเสนอคำทำนายซึ่งสามารถสะท้อนถึงความคิดหรืออุดมการณ์ (ideology) ของผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายได้ว่ามีมุมมองต่อบุคคล เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคมอย่างไร การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำพบ 2 รูปแบบ ได้แก่ การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยัน และการใช้คำปรากฏร่วมกัน

ก) การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยัน

การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยันเป็นการเลือกใช้คำรูปแบบหนึ่ง โดยเลือกใช้คำที่สื่อถึงความมั่นใจของผู้ส่งสารที่ต้องการยืนยันหรือสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อว่าจะมีผลบางอย่างเกิดขึ้นกับผู้รับการทำนายตามคำทำนายอย่างแน่นอน

ข) การใช้คำปรากฏร่วมกัน

การใช้คำปรากฏร่วมกันเป็นกลวิธีในการเลือกใช้คำอีกรูปแบบหนึ่ง โดยผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายจงใจเลือกใช้คำที่สื่อความหมายสอดคล้องตามความต้องการในการสื่อสารของผู้ทำนาย เช่น หากต้องการสื่อถึงผลในทางบวกก็จะเลือกใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ในทางบวก หรือหากต้องการสื่อถึงผลในทางลบก็จะเลือกใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ในทางลบ เป็นต้น

3.5.1.2 การกำหนดและเน้นหัวข้อ

การวิเคราะห์หัวข้อ (topic) เป็นการศึกษาความหมายในระดับมหภาค (semantic macrostructure) ทำให้ผู้อ่านทราบผ่านรูปร่างภาษาว่าตัวบท (text) นั้นกล่าวถึงอะไร เช่นที่

⁹ Vocabulary or lexis is a major determinant of ideational structure.

ฟาน ไดก์ (van Dijk, 1976: 56-57) กล่าวว่า การวิเคราะห์หัวข้อ (topic) คือการตอบคำถามในฐานะผู้ใช้ภาษาว่าเรื่องที่สื่อสารนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรหรือเกี่ยวกับใคร จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบการกำหนดและเน้นหัวข้อใน 2 ระดับคือการกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับข้อความ และการกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับประโยค

ก) การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับข้อความ

การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับข้อความ คือ การกำหนดตำแหน่งที่ปรากฏของข้อความในคำทำนายอันแสดงว่าผู้ส่งสารคือผู้ทำนายให้มีความสำคัญ เน้นย้ำ หรือเลือกนำเสนอเฉพาะประเด็นใด ในคำทำนายที่เป็นรูปแบบการพิมพ์ (เขียน) ในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ พบการวางตำแหน่งของถ้อยคำว่า หากเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้ทำนายเลือกนำเสนอจะปรากฏถ้อยคำนั้นในตำแหน่งต้นประโยคหรือต้นย่อหน้าสะท้อนว่าประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผู้ทำนายเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตจึงเริ่มต้นการกล่าวถึงในการนำเสนอ ส่วนในคำทำนายที่เป็นรูปแบบการพูดผ่านสื่อโทรศัพท์พบการกล่าวถึงหรือกล่าวเน้นเฉพาะบางหัวข้อโดยมักขึ้นตัวอักษรบนหน้าจอในประเด็นที่ผู้สนทนาเห็นว่าสำคัญ

ข) การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับประโยค

การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับประโยค คือ การที่ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายเลือกกล่าวเพียงบางประเด็นที่ผู้ส่งสารเห็นว่าควรให้ความสำคัญ และเลือกไม่กล่าวถึงในประเด็นที่ผู้ส่งสารเห็นว่าผู้รับสารไม่ควรให้ความสำคัญ

3.5.2 กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics)

วัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) คือ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณของภาษากับความหมาย การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง วัจนปฏิบัติศาสตร์จึงมิได้ศึกษาเพียงตัวภาษาเท่านั้น แต่ศึกษาการใช้ภาษาและความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษากับการใช้ที่สัมพันธ์กับกระบวนการทางปริชาน (กลุชดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และ ธีรนุช โชคสุวณิช, 2551: 12)

3.5.2.1 การใช้คำแสดงทัศนภาวะ (Modality)

การใช้คำแสดงทัศนภาวะ (modality) คือ การเสริมข้อมูลของผู้พูดเข้าไปในข้อมูลที่กล่าวเพื่อเป็นการประเมินหรือพิจารณาถ้อยคำที่กล่าว ดังเช่นที่ ซาอีด (Saeed, 2003: 135-138) กล่าวถึงทัศนภาวะว่า ทัศนภาวะ คือ คำที่ครอบคลุมรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งยอมให้ผู้พูดแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับของการให้คำมั่นหรือความเชื่อในบางเรื่อง ขณะที่ ฮาร์ดเดน (Harden, 2009: 229) กล่าวว่า ทัศนภาวะเป็นการเสริมทัศนะของผู้พูดเข้าไปในข้อมูลที่กล่าวเพื่อเป็นการประเมินหรือวินิจฉัยถ้อยคำที่กล่าวออกมา สรุปว่าทัศนภาวะคือการใช้คำที่มีการใส่ทัศนะของผู้พูดเข้าไปในถ้อยคำที่กล่าวเพื่อประเมินความเป็นจริงของถ้อยคำซึ่งแสดงคำมั่นหรือความเชื่อในบางเรื่องของผู้พูด

3.5.2.2 การใช้มูลบท (Presupposition)

มูลบท (presupposition) คือ กลวิธีการใช้ภาษารูปแบบหนึ่งโดยกล่าวถึงความเชื่อเดิมระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารที่มีความรู้หรือความเชื่อบางอย่างร่วมกันอยู่โดยไม่ได้เขียนหรือพูดออกมา การยอมรับข้อความหรือถ้อยคำที่นำเสนอก็เท่ากับการยอมรับมูลบทที่แฝงอยู่เบื้องหลังข้อความหรือถ้อยคำนั้นด้วย (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 89) มูลบทในความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์มิได้สนใจเพียงรูปภาษาหรือความหมายที่แฝงอยู่ในรูปภาษาหรือโครงสร้างทางภาษาเท่านั้น แต่พิจารณาร่วมกับบริบทในการตีความเพื่อพิจารณาความรู้ซึ่งเป็นภูมิหลัง (background knowledge) ที่มีร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารโดยไม่จำเป็นต้องกล่าวออกมาหรือละไว้ในฐานที่เข้าใจได้ (วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ, 2553: 102) มูลบทจึงเป็นความคิดที่แฝงอยู่ของผู้ใช้ภาษาแสดงถึงความซับซ้อนทางความคิดโดยสังเกตจากการใช้ภาษาซึ่งเนื้อความจะบอกนัยบางอย่างก่อนที่จะนำภาษามาสัมพันธ์กับเนื้อความและยังใช้เพื่อตีความให้เห็นถึงอำนาจหรือความไม่เท่าเทียมกันที่แอบแฝงอยู่เบื้องหลังของการใช้ภาษา การพิจารณามูลบททำให้ทราบว่าผู้ใช้ภาษาได้ผลิตซ้ำหรือถ่ายทอดความคิดใดไปสู่ผู้คนบ้าง และหากผู้คนยอมรับมูลบทที่ถ่ายทอดก็เท่ากับว่ายอมรับชุดความคิดหรืออุดมการณ์ที่ผู้ใช้ภาษาถ่ายทอดออกมาด้วย

3.5.2.3 การใช้ประโยคเงื่อนไข (Conditional Sentence)

ประโยคเงื่อนไข (conditional sentence) หมายถึง ประโยคที่มีเนื้อความแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งคือเงื่อนไขที่ให้เลือกทำหรือไม่ทำ อีกส่วนหนึ่งเป็นผลที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำนั้น (ชนกพร พัวพัฒนกุล: 2556, 118) การใช้ประโยคเงื่อนไขเป็นกลวิธีในการโน้มน้าวให้ผู้รับสารทำตามและผู้ส่งสารต้องการ นัยสำคัญของการใช้ประโยคเงื่อนไขคือการแสดงว่าผู้รับสารมีสิทธิ์เลือกที่จะทำหรือไม่ทำตามที่ผู้ส่งสารต้องการก็ได้ ผู้ส่งสารเพียงแต่แสดงผลลัพธ์ของการกระทำตามเงื่อนไขให้ผู้รับสารเห็นเท่านั้น จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าผู้สร้างวาทกรรมใช้ประโยคเงื่อนไข 2 รูปแบบ คือ ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล และประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง

ก) การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล

การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล คือ การกล่าวถึงเนื้อความที่ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเหตุหรือสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลหรือผลลัพธ์เพื่อสร้างเงื่อนไขให้ผู้รับสารเชื่อว่าสาเหตุที่กล่าวถึงย่อมนำไปสู่ผลลัพธ์ใด หรือผลลัพธ์ที่ปรากฏมาจากสาเหตุใด โดยมักปรากฏคำเชื่อมที่ใช้ในการแสดงเหตุผล เช่น เพราะ ทำให้ ถ้า...ก็ เพราะ...จึง เป็นต้น

ข) การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง

การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง คือ การสร้างประโยคเงื่อนไขที่ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 2 ประโยคซึ่งมีเนื้อความที่ขัดแย้งกัน โดยมักใช้คำเชื่อมประโยคที่แสดงความขัดแย้ง เช่น แต่ อย่างไรก็ตาม แม้...แต่ แม้ว่า...แต่ ถึง...แต่ เป็นต้น เพื่อให้ผู้รับสารเห็นว่าสิ่งที่ผู้ส่งสารสื่อสารนั้นเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติ

3.5.2.4 การใช้อุปมา (Metaphor)

ลาคอฟฟ์ และ จอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) กล่าวถึงกลวิธีทางภาษาที่เรียกว่า อุปมา (metaphor) ว่า เป็นการเปรียบเทียบความเหมือนกันของสองสิ่ง โดยทั้งสองต้องเป็นสมาชิกต่างกลุ่มความหมาย สิ่งที่น่ามาเป็นแบบในการเปรียบเทียบ เรียกว่า แบบเปรียบ (source domain / vehicle) ส่วนสิ่งที่เป็นเป้าหมายที่เราต้องการพูดถึง เรียกว่า สิ่งที่ถูกเปรียบ (target domain / tenor) นอกจากนี้ ฌ็อง-ฟร็องซัว ปานโพธิ์ทอง (2556: 99-102) ยังอธิบายเกี่ยวกับอุปมาว่า สิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบทั้งสองสิ่งต้องมีความเหมือนที่เป็นลักษณะเด่นซึ่งสามารถเชื่อมโยงหรือเทียบกันได้ และผู้อ่านสามารถทราบความหมายได้ทันทีโดยไม่ต้องอนุมานหรือตีความในการเปรียบเทียบอุปมานั้น แบบเปรียบมักจะเป็นสิ่งที่เป็นรูปธรรมกว่า ไกลตัว หรือเข้าใจได้ง่ายกว่าสิ่งที่ถูกเปรียบ การเชื่อมโยงคุณลักษณะเด่นของแบบเปรียบไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบก่อให้เกิดการถ่ายโยงความรู้และความเข้าใจที่เรามีต่อแบบเปรียบไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบ ด้วยเหตุนี้อุปมาจึงทำให้เราสามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมผ่านสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่เรารู้จักหรือเข้าใจดีกว่า แต่เดิมนั้นอุปมาเป็นกลวิธีทางวาทศิลป์ที่ปรากฏในงานเขียนบางประเภท เช่น วรรณคดีหรือบทกวี แต่ในด้านการศึกษาภาษาศาสตร์ปริชาณ (cognitive linguistic) พบว่าอุปมาสามารถปรากฏได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ดังที่ ลาคอฟฟ์ และ จอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980: 3) กล่าวถึงอุปมาในแง่ของภาษาศาสตร์ว่า อุปมาอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์โดยมีได้อยู่ในรูปภาษาเท่านั้น แต่มนุษย์มีอุปมาอยู่ในพื้นฐานของระบบการคิดและพฤติกรรมอยู่แล้ว¹⁰ การศึกษาอุปมาจึงทำให้เราเห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ได้

3.5.2.5 การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (Rhetorical Question)

การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพราะเป็นคำถามที่ผู้สร้างคำถามมีคำตอบในใจอยู่แล้ว โดยเป็นการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อชักนำความคิดของผู้อ่านให้คล้อยตามผู้เขียนหรือผู้สร้างคำถามด้วยการตั้งคำถามและแสดงผลสนับสนุนเพื่อโน้มน้าวผู้อ่านให้ไปสู่คำตอบที่ผู้เขียนกำหนดไว้ ฟาวเลอร์ (Fowler, 1991: 40) กล่าวถึงคำถามเชิงวาทศิลป์ว่า คำถามเชิงวาทศิลป์สามารถกำกับความคิดของผู้อ่านได้เพราะผู้อ่านต้องสร้างจินตนาการตามผู้เขียนถาม จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายนิยมใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ด้วยด้วยการตั้งคำถามหรือทั้งท้ายคำถามให้ผู้อ่านนำไปคิดต่อ (ผู้ส่งสารเองมีคำตอบในใจอยู่แล้วและผู้ส่งสารก็รู้ว่าผู้รับสารรู้คำตอบของคำถามนั้นเช่นกัน)

3.5.2.6 การกล่าวอ้าง (Claiming/Reference)

การกล่าวอ้าง (claiming/reference) เป็นกลวิธีทางภาษารูปแบบหนึ่งซึ่งผู้ส่งสารคือผู้ทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือนิยมนำมาใช้ โดยการหยิบยกข้อมูลที่

¹⁰ Metaphor is pervasive in everyday life, not just in language but in thought and action. Our ordinary conceptual system in terms of which we both think and act, is fundamentally metaphorical in nature.

นำเชื่อถือมาอ้างอิงประกอบการนำเสนอคำทำนายเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อถือและคล้อยตามความคิดของผู้ส่งสาร

3.5.2.7 การใช้สหพท (Intertextuality)

สหพท (intertextuality) คือ วาทกรรมหรือตัวบทที่มีตัวบทขนาดสั้นหลายตัวบทแทรกอยู่ โดยตัวบทหรือวาทกรรมย่อยที่นำมาแทรกนี้มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับบริบทในวาทกรรมหลัก อาจเป็นบทกวี เรื่องราวในวรรณคดี หรือคำพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียงซึ่งเป็นที่รู้จักในวงกว้าง การสอดแทรกตัวบทหรือวาทกรรมย่อยนี้อาจช่วยในการขยายความหรือเน้นย้ำสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอในวาทกรรมหลักให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่กำลังกล่าวถึงและตัวบทที่นำมาแทรกไว้ (Fairclough, 1995: 84)

4. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและความเชื่อทางโหราศาสตร์พบกลุ่มเอกสาร ดังนี้

- 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถจำแนกกลุ่มเอกสารได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
 - 4.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางโหราศาสตร์
 - 4.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์
- 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถจำแนกกลุ่มงานวิจัยได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
 - 4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางโหราศาสตร์
 - 4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและความเชื่อทางโหราศาสตร์
 - 4.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและความเชื่อทางโหราศาสตร์

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

แม้การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นศาสตร์หรือหลักการใหม่ที่ผู้ทำนายดวงชะตาจากตัวเลขหรือนักออกแบบตัวเลขเป็นผู้ที่กำหนดหลักการขึ้น อย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลในเบื้องต้นพบว่าศาสตร์หรือหลักการร้อยเรียงตัวเลขดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อหรือหลักการบางอย่างทางโหราศาสตร์ไทยที่มีมาช้านาน ได้แก่ ความเชื่อในเรื่องดวงดาวและการทำนายดวงชะตาจากดวงดาว ซึ่งพบตัวอย่างเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว (2538) ได้ศึกษาและถอดความคัมภีร์ตำราดาวของขุนโพนี่ซึ่งเป็นอดีตหมอยากลางบ้านชาวเพชรบุรีในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยต้นฉบับเดิมเขียนด้วยอักษรไทยสลับกับอักษรขอม จำนวน 76 หน้าสมุดไทย คัมภีร์ตำราดาวของขุนโพนี่บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับโหราศาสตร์และดวงดาว เช่น แผนที่ดาวที่น่าสนใจ การดูดาวเพื่อบอกเวลา การทำนายดวงชะตาจากดวงดาว ความรู้เรื่องกลุ่มดาวฤกษ์ ฤกษ์ ดาวหาง ดาวพระเคราะห์ ดาวประจำเมือง ฯลฯ

ศักดิ์สิทธิ์ สิทธิพันธ์ (2558) ได้รวบรวมหลักวิชาโหราศาสตร์ไทยนับตั้งแต่สมัยโบราณที่พัฒนามาจนถึงสมัยปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น 4 ภาค (ตอน) ภาคที่ 1 รวบรวมหลักวิชาโหราศาสตร์เกี่ยวกับโชคชะตาพยากรณ์ เช่น ทักษาพยากรณ์ เทพพระเคราะห์พยากรณ์ ตำราเลข 7 ตัว ตำราฉัตร 9 ชั้น เป็นต้น ภาคที่ 2 รวบรวมหลักวิชาโหราศาสตร์เกี่ยวกับนิมิตและลางสังหรณ์ เช่น ลางสังหรณ์จากเสียงสัตว์ร้อง ลางสังหรณ์จากสัตว์เข้าบ้าน ลางสังหรณ์ซึ่งปรากฏแก่คนนอนหลับ เป็นต้น ภาคที่ 3 รวบรวมหลักวิชาโหราศาสตร์เกี่ยวกับหลักฮวงจุ้ย เช่น การดูฮวงจุ้ยทำเลบ้าน การดูฤกษ์ยามในการปลูกเรือน การปลูกไม้มงคลตามหลักฮวงจุ้ย เป็นต้น ภาคที่ 4 รวบรวมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนไทยสมัยโบราณ เช่น พิธีทำบุญบ้าน มงคล 108 บรรอยพระพุทธรูป เป็นต้น

4.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) ได้รวบรวมหลักการวิเคราะห์และตัวอย่างการวิเคราะห์วาทกรรมไว้ในเอกสารทางวิชาการเรื่อง “วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย” โดยได้รวบรวมกรอบแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม (discourse) อุดมการณ์ (ideology) อำนาจ (power) รวมถึงการศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์หรือปริจเฉทวิเคราะห์ (discourse analysis) และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis) โดยเฉพาะการวิเคราะห์โดยผู้นำศาสตร์คือ นอร์แมน แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) และเทียน เอ. ฟาน ไดจ์ (van Dijk, 1976; 1998; 2003) นอกจากนี้ยังอธิบายวิธีวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ตามแบบภาษาศาสตร์พร้อมทั้งยกตัวอย่างประเด็นในการศึกษาและตัวอย่างงานวิจัยวาทกรรมในภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม (discourse) อุดมการณ์ (ideology) รวมถึงวิธีการวิเคราะห์ตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาเป็นกรอบแนวคิดและเป็นแนวทางการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมการร้อยเรียงตัวเลขร่วมกับการวิเคราะห์กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) โดยใช้วิเคราะห์ตัวบท (text) ร่วมกับการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice)

ศิริพร ภัคดีผาสุข (2553) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (ethnography of communication) ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร (components of speech) หรือหลัก SPEAKING ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) ประกอบด้วย S ย่อมาจาก Situation คือ สถานการณ์ในการสื่อสาร P ย่อมาจาก Participants คือ ผู้ร่วมการสื่อสาร E ย่อมาจาก Ends คือ จุดมุ่งหมายในการสื่อสาร A ย่อมาจาก Act sequence คือ การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสาร K ย่อมาจาก Key คือ น้ำเสียงในการสื่อสาร I ย่อมาจาก Instrumentalities คือ เครื่องมือหรือช่องทางในการสื่อสาร N ย่อมาจาก Norms คือ บรรทัดฐานในการสื่อสาร และ G ย่อมาจาก Genres คือ ประเภทการสื่อสาร ผู้วิจัยได้นำกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของถ้อยคำในการสื่อสารที่นำเสนอในเอกสารทางวิชาการดังกล่าวมาวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) เพื่อศึกษาการสร้าง สื่อ บริโภค และตีความตัวบทร่วมกับการ

วิเคราะห์ตัวบท (text) เพื่อให้เห็นภาพรวมของการผลิตตัวบท การกระจายตัวบท การรับ (บริโภาค) ตัวบท และการตีความตัวบท

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางโหราศาสตร์ โดยเน้นที่การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความเชื่อในสังคมไทยที่สัมพันธ์กับความเชื่อทางโหราศาสตร์พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พระมหาประศักดิ์ อัครปัญญา (2541) ศึกษาเรื่อง ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทย โดยมุ่งศึกษาเรื่องความเชื่อของชาวไทยในเรื่องโหราศาสตร์ ประวัติและวิวัฒนาการของโหราศาสตร์ไทย และการทำงานทายทักในพระไตรปิฎก นอกจากนี้ยังศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโหราศาสตร์กับดวงดาว ปรัชญา และจิตวิทยา อิทธิพลของดวงดาว กรรม และพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์ของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่าชาวพุทธไทยในปัจจุบันเชื่อในโหราศาสตร์และกฎแห่งกรรม โดยเชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ ในขณะเดียวกันก็มีการใช้ความรู้ด้านโหราศาสตร์มาประกอบการตัดสินใจก่อนที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมด้วย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณรัตน์ หับแก้ว (2552) ซึ่งศึกษาเรื่อง ความเชื่อเรื่องการเปลี่ยนชื่อในพุทธศาสนิกชนไทย ผลการศึกษพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปลี่ยนชื่อไม่ได้มีอิทธิพลทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนชื่อนั้น เป็นเพียงหลักการทางจิตวิทยาที่ทำให้ผู้ที่เปลี่ยนชื่อมีกำลังใจ มีความมั่นใจ และเชื่อมั่นในการทำสิ่งใหม่ ๆ จนทำให้ชีวิตหลังจากการเปลี่ยนชื่อนั้นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งหลักเกณฑ์การตั้งชื่อ ชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธจะตั้งชื่อที่มีความสัมพันธ์กับวันและเวลาที่ตนเองเกิด เป็นชื่อที่มีเสียงไพเราะ ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ให้ความหมายที่ดี และไม่มีตัวอักษรกาลกิณี และงานวิจัยของ กรกช วงษ์ป้อม (2549) ซึ่งศึกษาเรื่อง อิทธิพลความเชื่อทางโหราศาสตร์ต่อวิถีชีวิตของคนไทย กรณีศึกษาเฉพาะบริเวณท่าพระจันทร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า การไปพบหมอดูมีเป้าหมายเพื่อต้องการที่ปรึกษา ต้องการกำลังใจ หรือเตรียมพร้อมรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยสิ่งที่ต้องการทราบ ได้แก่ เรื่องการเรียน ความรัก หน้าที่การงาน คู่ครอง สุขภาพ ขึ้นอยู่กับวัยของผู้รับการทำนาย การศึกษานี้ยังสรุปว่าคำทำนายของหมอดูมีผลต่อจิตใจของผู้รับฟังการทำนายอย่างมาก เพราะหมอดูเปรียบเสมือนผู้ใหญ่ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหา หรือชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิต อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยสรุปว่าวิชาโหราศาสตร์นั้นไม่ใช่หนทางที่จะทำให้ผู้รับการทำนายพ้นทุกข์ได้ พระพุทธศาสนาจึงมีบทบาทในการควบคุมและชักนำไม่ให้ผู้คนเชื่อถือโหราศาสตร์แบบงมงายหรือมีความเชื่อในทางที่ผิดจนนำความเสียหายมาสู่ตนเอง

จากกลุ่มงานวิจัยข้างต้นซึ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความเชื่อในสังคมไทยที่สัมพันธ์กับความเชื่อทางโหราศาสตร์พบว่าคนไทยมีความเชื่อทางโหราศาสตร์อย่างมากและความเชื่อดังกล่าวได้หลอมรวมเข้ากับวิถีชีวิตของคนไทย เช่น ความเชื่อเรื่องกรรมในทางพระพุทธศาสนา

พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ดาราศาสตร์ หรือแม้แต่การนำมาใช้พิจารณาชื่อเพื่อเปลี่ยนชื่อซึ่งเป็นสิ่งแทนตัวบุคคลในสังคมสะท้อนว่าความเชื่อทางโหราศาสตร์ได้หยั่งรากลึกในสังคมไทยมาช้านานและยังคงปรากฏอยู่จวบจนปัจจุบัน อันช่วยสร้างความเชื่อมั่น สร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิตให้กับผู้ที่มีความเชื่อเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม ภารกิจวิจัยนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความเชื่ออย่างกว้าง ๆ และศึกษาถึงอิทธิพลของความเชื่อที่มีต่อคนในสังคมไทยเท่านั้น แต่ยังมีได้วิเคราะห์ศาสตร์เฉพาะด้านโหราศาสตร์ เช่น การร้อยเรียงตัวเลข รวมถึงยังมีได้นำทฤษฎีด้านวาทกรรมวิเคราะห์หรือวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาศึกษาความเชื่อทางโหราศาสตร์เพื่อพิจารณารูปแบบของวาทกรรม รวมถึงที่มา การเผยแพร่ และการผลิตซ้ำวาทกรรม ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและความเชื่อทางโหราศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและความเชื่อทางโหราศาสตร์เป็นงานวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งที่มีผู้สนใจศึกษาถึงอิทธิพลของความเชื่อทางโหราศาสตร์ที่มีต่อแวดวงธุรกิจ เช่น อุเทณี มนเทียรทอง (2534) ศึกษาเรื่อง โหราศาสตร์ไทยกับการวางแผนและควบคุมธุรกิจธนาคาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสาขาธนาคารและคอมพิวเตอร์ โปรแกรมเมอร์ ตลอดจนโหราจารย์เกี่ยวกับการนำโหราศาสตร์ไทยมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนและควบคุมธุรกิจธนาคาร ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในระดับมากและปานกลางกับการวางแผนและควบคุมธุรกิจธนาคาร ถึงแม้ส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วยกับการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ของธนาคารเก็บรวบรวมข้อมูลทางโหราศาสตร์เพื่อใช้ในการวางแผนและควบคุมธุรกิจธนาคาร แต่ก็สนใจเข้ารับการพยากรณ์สอบถามข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและควบคุมธุรกิจธนาคาร ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชชา ชินธิป (2548) ศึกษาเรื่อง โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า นักธุรกิจส่วนใหญ่เชื่อว่าโหราศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีอยู่จริง มีความน่าเชื่อถือ และเป็นสิ่งที่คนทั่วไปยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยในแวดวงธุรกิจปรากฏความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์มากมาย เช่น การเลือกทำเลที่ตั้งอาคาร การหาฤกษ์ยามเพื่อตั้งเสาเอกเสาโท การจัดห้องต่าง ๆ ตามหลักฮวงจุ้ย การดูโหงวเฮ้งเพื่อคัดเลือกพนักงานหรือเลือกหุ้นส่วนลูกค้า การตรวจดวงชะตา เป็นต้น นักธุรกิจส่วนใหญ่เห็นว่าโหราศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีอยู่จริง เชื่อถือกันมานาน และปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โหราศาสตร์จึงเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทย หากไม่ปฏิบัติตามแนวทางของโหราศาสตร์อาจเกิดความไม่สบายใจ นักธุรกิจส่วนใหญ่จึงมองว่าการใช้โหราศาสตร์ในการตัดสินใจทำธุรกิจไม่ใช่เรื่องเสียหาย เนื่องจากสามารถกล่อมเกล้าให้คนเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม มีความสุขุมรอบคอบ ไม่ประมาท ทำให้ชีวิตมีความหวังและกำลังใจ มีความมั่นใจในการทำธุรกิจ และมีความอดทนต่ออุปสรรค ผลการวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นว่าโหราศาสตร์มีบทบาทไม่น้อยในวงการธุรกิจ และมีแนวโน้มได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ ศิริชัย ทรวงแสง (2548) ศึกษาเรื่อง ความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์กับพฤติกรรมการดำเนินธุรกิจ กรณีศึกษากลุ่มนักธุรกิจของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าโหราศาสตร์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในการดำเนินธุรกิจเพื่อสนองตอบความต้องการของมนุษย์ในการควบคุมอนาคตหรือความหวังที่จะได้รับ

ผลประโยชน์หรือประสบความสำเร็จ โหราศาสตร์จึงเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์แสวงหาสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จ หรืองานวิจัยของ นันทวิญญู สวัสดิ์มงคล (2556) ศึกษาเรื่อง ความเชื่อด้านเลขศาสตร์ในการเลือกใช้งานหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของลูกค้ายูเอไอเอสในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านเลขศาสตร์ในการเลือกใช้งานหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของลูกค้ายูเอไอเอส ในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ลูกค้ายูเอไอเอสเชื่อว่าเลขศาสตร์มีส่วนสำคัญในการกำหนดวิถีชีวิตของมนุษย์ได้จริงจากประสบการณ์ที่ได้ประสบหลังจากเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีมูลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดความเชื่อในการเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ จากการบอกเล่าหรือประสบการณ์ตรงของเพื่อนหรือญาติพี่น้อง ได้รับคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ด้านเลขศาสตร์ และบางส่วนก็มีความเชื่อในเรื่องเลขศาสตร์อยู่แล้ว นอกจากนี้ลูกค้ายูเอไอเอสยังมีความเชื่อว่าหากเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ให้ตรงกับลักษณะอาชีพและความต้องการแล้วจะยิ่งช่วยเสริมดวงชะตาชีวิตให้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เช่น ทำให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง เป็นต้น

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาจากกลุ่มงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางโหราศาสตร์ และธุรกิจข้างต้นพบว่าความเชื่อทางโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ที่ทำธุรกิจซึ่งเชื่อมั่นว่าหากปฏิบัติตามแนวความเชื่อทางโหราศาสตร์อย่างถูกต้องแล้วจะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ความเชื่อทางโหราศาสตร์ที่นำมาศึกษาก็มีหลากหลายความเชื่อ ไม่ว่าจะเป็นการดูฤกษ์ยาม การดูทำเลสถานที่ตั้งบริษัทหรือฮวงจุ้ย การดูโหงวเฮ้ง หรือการดูเลขตามหลักเลขศาสตร์ อย่างไรก็ตามไม่มีงานวิจัยใดที่ศึกษาด้านการร้อยเรียงตัวเลขเพื่อให้เกิดสิริมงคลซึ่งเป็นศาสตร์ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน อีกทั้งกลุ่มงานวิจัยข้างต้นยังไม่มีงานวิจัยด้านความเชื่อทางโหราศาสตร์และธุรกิจที่ใช้หลักการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมตามแนวทางของทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์ที่จะทำให้เห็นถึงกลวิธีทางภาษาของผู้สร้างวาทกรรม (หมอดู) ที่ใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อโน้มน้าว (persuade) และครอบงำ (manipulate) ความคิดของผู้รับวาทกรรม (ผู้ถูกทำนาย) ให้คล้อยตามเพื่อผลประโยชน์บางประการของผู้สร้างวาทกรรม นอกจากนี้ทฤษฎีดังกล่าวยังพิจารณาวิถีในการผลิตเผยแพร่ และต่อยอดด้วยวาทกรรมในสังคม รวมถึงวิเคราะห์อิทธิพลของวาทกรรมที่มีต่อสังคมและอิทธิพลของสังคมที่มีต่อวาทกรรม อันจะทำให้เห็นถึงที่มา รวมถึงกลวิธีในการเผยแพร่และผลิตซ้ำ (ต่อยอด) วาทกรรมในสังคมไทยและเห็นถึงอิทธิพลของความเชื่อดังกล่าวที่มีอิทธิพลต่อผู้คนมากมายในสังคมไทยปัจจุบัน

4.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและความเชื่อทางโหราศาสตร์

งานที่ศึกษาเกี่ยวกับวาทกรรมและความเชื่อทางโหราศาสตร์ มีผลการศึกษาจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหมอดูและผู้รับการทำนาย และกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ภาษา หรือเนื้อหาของการทำนายดวงชะตา

งานวิจัยกลุ่มแรก เป็นกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผู้ทำนายดวงชะตา (หมอดู) ได้แก่ งานวิจัยของชลิตาภรณ์ สงสัมพันธ์ (2534) ซึ่งศึกษาเรื่อง โหราศาสตร์กับการตัดสินใจในทางการเมืองของไทย ผลการศึกษาพบว่าคนในสังคมไทยมองการดูหมอดูเป็นการบริหารความเสี่ยงรูปแบบหนึ่งที่จะกระทำเมื่อประสบปัญหา ต้องตัดสินใจเรื่องที่สำคัญหรือมีความเสี่ยงสูง การดูหมอดูไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่การให้คำตอบในเรื่องที่ต้องการทราบ แต่ยังเป็นการตอบสนองของความคาดหวังหรือความต้องการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ โดยหากคำทำนายที่ได้รับตรงกับความต้องการของผู้รับการทำนาย คำทำนายจะเป็นการเสริมความเชื่อมั่นให้ลงมือกระทำได้ แต่หากคำทำนายไม่ตรงกับความต้องการของผู้รับการทำนายก็จะนำไปสู่ขั้นต่อไป เช่น การสะเดาะเคราะห์หรือพิธีกรรมต่าง ๆ วชิราภรณ์ สัตยานุกูล (2541) ศึกษาเรื่อง หมอดูแผ่นผ้ากับวิถีชีวิตของผู้ใช้บริการจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าการดูหมอดูแผ่นผ้าเป็นสิ่งที่ชาวบ้านในจังหวัดอุบลราชธานีกระทำสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน โดยใช้ภาพเขียนบนแผ่นผ้าแล้วตีความดวงชะตาของผู้รับการทำนาย โดยหมอดูสามารถทำนายได้ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผู้ที่รับการทำนายอยู่ในช่วงอายุ 25-45 ปี โดยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมักประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ การงาน การเงิน คู่ครอง ลักษณะการทำนายของหมอดูแผ่นผ้าคือหากเป็นไปได้ก็จะกล่าวให้ผู้รับการทำนายรับเอาโชค แต่หากเป็นไปได้ก็จะให้ผู้รับการทำนายสะเดาะเคราะห์ด้วยการส่งราหูเพื่อให้ดวงชะตาดีขึ้น รวมถึงชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิตให้กับชาวบ้านด้วย หากหมอดูแผ่นผ้าทำนายได้แม่นยำก็จะได้รับการเคารพนับถือจากชาวบ้าน การทำนายของหมอดูแผ่นผ้าจึงเป็นวิธีการทางจิตวิทยาซึ่งทำให้ชาวบ้านเกิดขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ ภิญญา พงศ์เจริญ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของโหรในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่าบทบาทของโหรแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านปัจเจกชน โหรมีบทบาทในฐานะที่ปรึกษาช่วยให้ผู้รับการทำนายมีสุขภาพจิตที่ดี สร้างความเชื่อมั่น ช่วยในการตัดสินใจ ช่วยวางแผนอนาคต สร้างมนุษยสัมพันธ์ สอดแทรกคติธรรมคำสอน ช่วยด้านพิธีกรรม ตั้งชื่อ การประดับตกแต่ง จนถึงการสืบค้นของหาย 2. ด้านครอบครัว โหรมีบทบาทต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว แนะนำการครองเรือน เลือกรับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ตั้งชื่อบุตรีธิดา วางแผนชีวิตในอนาคต ด้านพิธีกรรมและฤกษ์ยาม ตลอดจนการจัดบ้านเรือนที่อยู่อาศัย 3. ด้านองค์กรหรือหน่วยงาน โหรมีบทบาทต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร การวางแผนและกำหนดนโยบาย ช่วยตัดสินใจ สร้างความเชื่อมั่นในองค์กร ด้านพิธีกรรม การตั้งชื่อและการจัดสถานที่ 4. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ โหรมีบทบาทในการทำนายสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และมีบทบาทในการพิจารณานิสัยใจคอของผู้คน มีบทบาทด้านการเมือง ด้านจิตใจต่อคนหมู่มาก พฤติกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงบทบาทในทางอุตุนิยมวิทยา การเตือนภัยต่าง ๆ และด้านการแพทย์และการสังคมสงเคราะห์

เช่นเดียวกับในงานวิจัยของ พระมหาสมคิด เสือกะ (2543) ที่ศึกษาเรื่อง จริยธรรมในอาชีพโหราจารย์ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของโหราจารย์มี 5 ประการ คือ 1. ส่งเสริมสุขภาพจิต ทำให้ผู้รับบริการคลายกังวลได้ 2. แนะนำอาชีพ ตามศักยภาพของบุคคล 3. เป็นครูหรือผู้นำทาง

ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง 4. ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ และ 5. เป็นผู้เผยแผ่ศาสนา ในกรณีที่ผู้ทำนายเป็นพระก็สามารถหลักกรรมเข้าไปได้ ด้วยบทบาททั้ง 5 ประการนี้ ทำให้โหราจารย์ได้รับการยอมรับในสังคมไทย นอกจากหลักวิชาโหราศาสตร์แล้ว โหราจารย์ยังต้องประกอบด้วยหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ได้แก่ อิทธิบาท 4 พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 อคติ 4 เหล่านี้คือคุณธรรมพื้นฐานของโหราจารย์ นอกจากนี้โหราจารย์ยังต้องปกปิดความลับของผู้ใช้บริการและต้องบอกความจริงเท่านั้น รวมทั้งมีข้อห้ามในการทำนายคือ ห้ามทำนายว่าคู่สามีภรรยาดวงไม่สมพงศ์กัน ห้ามทำนายเรื่องความตาย และห้ามทำนายว่าบุตรธิดาพึ่งได้หรือไม่ได้ สามข้อนี้เป็นจรรยาบรรณโหรมาตั้งแต่โบราณซึ่งห้ามไว้เนื่องจากคำทำนายมีโอกาสที่ผิดพลาดได้ ซึ่งผู้ที่มารับบริการส่วนใหญ่มีความต้องการทราบอนาคตมากที่สุด รองลงมาคืออยากทดสอบหอดูว่ามีความแม่นยำหรือไม่ ซึ่งภายหลังจากดูดวงแล้วส่วนใหญ่จะเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งมากกว่าไม่เชื่อและเชื่อตามลำดับ หรือในงานวิจัยของ อาริรัตน์ ทองแพง (2547) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทนักศึกษาและหมอดู: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นคณะเดียวที่ไม่ชอบและไม่นิยมใช้บริการหมอดู ในขณะที่นักศึกษาคณะอื่นส่วนใหญ่นิยมใช้บริการหมอดูเพราะเชื่อว่าสามารถทำนายอนาคตได้ รวมถึงต้องการคำแนะนำเมื่อมีปัญหาหรือเกิดความไม่สบายใจ หรืออาจรับการทำนายจากการชักชวนของเพื่อน นึกสนุก หรือต้องการลองภูมิรู้ของหมอดู นักศึกษามีความเชื่อถือในวิชาโหราศาสตร์แต่ไม่ได้เชื่อคำทำนายทั้งหมดเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องของความน่าจะเป็น โดยจะให้ความสำคัญกับสาระของศาสตร์มากกว่าตัวหมอดูจึงเชื่อถือหมอดูที่มีความเข้าใจในเกณฑ์ของโหราศาสตร์ นอกจากนี้นักศึกษาที่ปฏิบัติตามคำทำนายด้วยวิธีการทางไสยศาสตร์เป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีความวิตกกังวลเนื่องจากผลการทำนายออกมาในแง่ลบจึงมักสะเดาะเคราะห์ตามแนวทางที่หมอดูแนะนำ ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อหมอดูนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่คาดหวังให้หมอดูเป็นผู้ชี้แนะและแนะแนวทางการดำเนินชีวิต เป็นผู้ให้คำปรึกษาในอนาคต เป็นผู้บอกถึงชีวิตในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งเป็นผู้ให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านการศึกษาบทบาทของหมอดูนั้นพบว่าหมอดูส่วนใหญ่คิดว่าตนมีบทบาทต่อนักศึกษาอย่างมากในการเป็นที่พึ่งทางใจ เป็นที่ระบายความทุกข์ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา ขณะที่หมอดูอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าตนมีบทบาทต่อความคิดของนักศึกษาพอสมควรด้านการให้คำแนะนำและเป็นที่ระบายความทุกข์ซึ่งนักศึกษาจะเป็นผู้ใช้วิจารณญาณไตร่ตรองว่าควรปฏิบัติตามคำแนะนำเหล่านั้นหรือไม่ นอกจากนี้หมอดูเห็นว่าตนไม่มีบทบาทต่อกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุน้อยซึ่งไม่มีเรื่องราวให้คิดมากนักซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้มักดูดวงเพื่อความสนุก ต้องการลองภูมิหมอดู หรือต้องการรู้สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพียงอย่างเดียว

อำไพพร ธนภูติ (2548) ศึกษาเรื่อง เมื่อผู้หญิงเป็นหมอดู: กรณีศึกษาแม่และหมอดูหญิงในเครือข่าย ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุที่ผลักดันให้ผู้หญิงมาเป็นหมอดูเกิดจากภูมิหลังของผู้หญิงแต่ละคน โดยมีภาวะเงื่อนไขเชิงลบที่คล้ายกันคือ สภาพสังคมของผู้หญิงในช่วงเวลานั้น ได้แก่ ครอบครัวหย่าร้าง ปัญหาหนี้สิน ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ไม่มั่นคง รู้สึกเหงา ไม่มีเพื่อนคู่ใจ และความต้องการที่จะสามารถทำนายชะตาของตนเอง เนื่องจากเกิดความไม่แน่นอนในชีวิต หมอดูแต่ละคนจะเลือกใช้ศาสตร์การทำนายที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่เคยได้รับการทำนายมาแล้วเห็น

ว่าถูกต้องแม่นยำ การให้คำปรึกษาของหมอดูนั้นสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการเยียวยา (healing) ซึ่งสามารถเป็นกำลังใจและบรรเทาทุกข์ของผู้หญิงที่รับการทำนายได้ เพราะจุดมุ่งหมายของหมอดูคืออยากให้ผู้รับการทำนายสามารถยอมรับความจริงของชีวิตและดำรงอยู่ต่อไปในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้ที่มารับการทำนายนั้นพบว่ามีการศึกษา ทุกอาชีพ โดยมีมักเป็นผู้ที่เกิดความทุกข์ใจวิตกกังวลจนไม่สามารถหาทางออกได้ ซึ่งหากปัญหาของผู้รับการทำนายตรงกับประสบการณ์ของหมอดูหญิงก็ยิ่งทำให้สามารถหาทางออกของปัญหาได้เร็วขึ้นและก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันต่อไปซึ่งหากผู้รับการทำนายเกิดความพึงพอใจก็จะกลับมาใช้บริการหมอดูนั้นอีก หมอดูจึงเปรียบเสมือนญาติพี่น้อง เพื่อน และที่พึ่งทางใจ อาชีพหมอดูจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่ทำให้ผู้หญิงได้ช่วยเหลือผู้หญิงด้วยกันโดยการใช้ความรู้ทางโหราศาสตร์มากำกับ

พรทิพย์ จงเจิดศักดิ์ (2539) ศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ใช้บริการ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือของหมอดูกับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการหมอดู ณ สถานบริการที่ทำพระจันทร์ สยามโครแห่งประเทศไทย และในงานกาชาด ผลการศึกษาพบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-30 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามากที่สุด อาชีพที่พบมากที่สุดคือรับจ้างทั่วไปหรือพนักงานบริษัท ระดับรายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาท ในการดูหมอดูพบว่าผู้ใช้บริการสอบถามเรื่องการเงินมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องครอบครัวหรือความรัก เรื่องโรคภัยหรือความปลอดภัย และเรื่องการศึกษาตามลำดับ ผู้ใช้บริการร้อยละ 83.7 ได้รับการแนะนำจากหมอดูให้ปฏิบัติตาม แนวปฏิบัติที่หมอดูแนะนำมากที่สุด ได้แก่ การทำบุญ การสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การปล่อยสัตว์ การสะเดาะเคราะห์ การแก้เคล็ดต่าง ๆ การสวดมนต์ รองลงมาคือการแนะนำในเรื่องการดำเนินชีวิต เช่น การปรับเปลี่ยนนิสัย การปฏิบัติตน การทำงาน การเรียน การแต่งกาย และการระวังภัย เช่น อุบัติเหตุ อุบัติภัย ทรัพย์สิน การค้าประกัน สุขภาพ ภัยต่อบุคคลรอบข้าง ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.7 ตอบว่าที่ผ่านมามีปฏิบัติตามคำแนะนำของหมอดูมากกว่าไม่ปฏิบัติตาม ร้อยละ 27.9 ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหมอดู ส่วนที่เหลือจะใช้วิธีเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่เคยใช้บริการหมอดูส่วนใหญ่มีแนวโน้มกลับมาใช้บริการหมอดูคนเดิมอีกครั้ง สรุปได้ว่า เพศ สถานภาพในการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ใช้บริการหมอดูไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ในขณะที่อายุ องค์ประกอบความน่าไว้วางใจ ความรู้ความสามารถ ความคล่องแคล่วว่องไว และความน่าเชื่อถือโดยรวมของหมอดูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของผู้ใช้บริการมากกว่า

งานวิจัยของ กระจ่างศรี ศรีกระจ่าง (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง พฤติกรรมแพนรายการพยากรณ์ชีวิตของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ โดยศึกษาจากรายการพยากรณ์ชีวิตทางวิทยุกระจายเสียงคือ รายการคนรักบ้าน ส่วนรายการพยากรณ์ชีวิตทางวิทยุโทรทัศน์คือ รายการตี้ส์วังจัญ ทางสถานีโทรทัศน์ยูบีซี ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการเป็นแพนรายการพยากรณ์ชีวิตเนื่องจากแพนรายการต้องการข้อมูลข่าวสารของการพยากรณ์ชีวิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการช่วยลดความไม่แน่นอนและช่วยให้สามารถควบคุมสถานการณ์ที่ประสบปัญหาอยู่ได้ รวมทั้ง

ก่อให้เกิดความสบายใจ การติดตามรายการของแฟนรายการเกิดจากการได้รับความรู้จากนักพยากรณ์ ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตัวนักพยากรณ์และคำพยากรณ์ นำไปสู่ความเชื่อในคำพยากรณ์ ทำให้แฟนรายการที่ติดตามรายการมีส่วนร่วมกับการรายการด้วยการเขียนจดหมายหรือโทรศัพท์เข้าไปในรายการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตนต้องการ เมื่อแฟนรายการมีความพึงพอใจจะทำให้ นำคำพยากรณ์ที่ได้รับไปปฏิบัติ โดยพฤติกรรมการติดตามรายการของแฟนรายการจะสิ้นสุดลงเมื่อแฟนรายการสามารถคลี่คลาย ปัญหาของตนเองได้ และงานวิจัยของ ชนกพร พัวพัฒนกุล (2556) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตา: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ผลการศึกษา สรุพบว่าในวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตามีกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่ออุดมการณ์ทั้งสิ้น 14 กลวิธี โดยเป็น กลวิธีแสดงความเชื่อที่มีอยู่ก่อนและกลวิธีการชี้แนะ ในด้านอุดมการณ์พบว่าวาทกรรมพยากรณ์ดวง ชะตามีการถ่ายทอดอุดมการณ์ซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ และอุดมการณ์ชนชั้น ด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมพบว่าคำพยากรณ์ ดวงชะตาเป็นการสื่อสารที่ผู้รับการพยากรณ์เป็นผู้ยอมรับอำนาจของโชคชะตาและมีแนวโน้มที่จะเชื่อ คำพยากรณ์ของหมอดู ชุดความคิดต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดผ่านคำพยากรณ์จึงมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลต่อ ความคิดของผู้อ่านได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันคำพยากรณ์เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนซึ่งทำให้ส่งสารไปยัง ผู้รับการพยากรณ์ได้ง่ายและเป็นจำนวนมากขึ้น อุดมการณ์ที่นำเสนอจึงน่าจะส่งผลกระทบต่อสังคมได้ในวง กว้าง ด้านวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมพบว่าอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเผยแพร่ผ่านคำพยากรณ์ ดวงชะตานั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับความคิดและค่านิยมในสังคมไทยหลายประการ อาทิ ความเชื่อเรื่อง โหราศาสตร์ การเป็นสังคมแบบรวมหมู่ ระบบอาวุโส ชนชั้นทางสังคม ความคิดเรื่องชายเป็นใหญ่ ความคิดทางพระพุทธศาสนา และลัทธิบริโภคนิยม ขณะเดียวกัน อุดมการณ์ต่าง ๆ ที่สื่อผ่านคำ พยากรณ์ดวงชะตาก็อาจส่งผลกระทบต่อความคิดความเชื่อของผู้รับการพยากรณ์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การ นิยามชีวิตที่มีความสุขในฐานะชีวิตที่พึงประสงค์ การเสนอภาพสังคมในอุดมคติและสมาชิกที่พึง ประสงค์ และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ของคนในสังคม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าวาท กรรมพยากรณ์ดวงชะตาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการขัดเกลาและจัดระเบียบทางสังคมซึ่งผู้รับสาร อาจจะไม่ตระหนักถึงบทบาทดังกล่าว ส่วนการผลิตซ้ำอุดมการณ์ชะตานิยมอาจมีส่วนทำให้คนยอมรับ ปัญหาโดยไม่คิดแก้ไขและเห็นว่าความไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคลเป็นเรื่องธรรมดาเพราะเป็นสิ่งที่ โชคชะตากำหนดมาแล้ว อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ดังกล่าวก็อาจจะช่วยให้ผู้รับการพยากรณ์สามารถ รับมือกับปัญหาบางประการในชีวิตได้

จากผลการศึกษาในกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหมอดูและผู้รับการ ทำนายข้างต้นพบว่า หมอดูมีบทบาทสำคัญในการเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้รับการทำนาย โดยเป็นผู้ที่ แก้ปัญหาความทุกข์ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงให้คำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตภายใต้กรอบ ความรู้และพิธีกรรมทางโหราศาสตร์ หมอดูจึงเป็นบุคคลที่ช่วยแก้ปัญหาชีวิตและสร้างขวัญกำลังใจ ให้กับผู้รับการทำนายได้มาก ซึ่งผลการวิจัยเกี่ยวกับผู้รับการทำนายก็เป็นไปในทำนองเดียวกันคือผู้รับ การทำนายส่วนใหญ่จะเชื่อถือและปฏิบัติตามสิ่งที่หมอดูแนะนำ ในแง่นี้การดูดวงจึงเป็นวิธีการทาง จิตวิทยาซึ่งมีผลในการบำบัดรักษาความเจ็บป่วยทางใจของผู้คนได้ทางหนึ่ง หมอดูจึงเป็นบุคคลที่มี อิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของผู้ที่รับการทำนาย เพราะหมอดูสามารถถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ

ค่านิยม รวมถึงการแนะนำให้ผู้รับการทำนายปฏิบัติตัวในลักษณะต่าง ๆ ได้ โดยที่ผู้รับการทำนายอาจมิได้ตั้งคำถามว่าสิ่งที่หมอดูแนะนำนั้นอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลหรือหลักการใด ๆ หรือไม่ เพราะหมอดูเหล่านั้นได้กล่าวอ้างความเชื่อทางโหราศาสตร์ผสมผสานกับความเชื่อและประสบการณ์อื่น ๆ ของตนในการโน้มน้าวและชักจูงให้ผู้รับการทำนายคล้อยตามและปฏิบัติตัวตามแนวทางที่หมอดูเสนอแนะว่าเป็นหนทางในการแก้ปัญหาหรือเป็นหนทางที่จะทำให้ผู้รับการทำนายพบกับความสุขหรือประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหมอดูและผู้รับการทำนายเป็นแนวทางในการศึกษาที่ทำให้ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดบางประการมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เช่น การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) ระหว่างผู้ทำนาย (หมอดู) กับผู้รับการทำนาย รวมถึงการวิเคราะห์บริบทในการทำนายดวงชะตาด้วยการพิจารณาตัวเลข เป็นต้น

ด้านกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ภาษา หรือเนื้อหาของการทำนายดวงชะตา ได้แก่ งานวิจัยของ ดร.ณิ เดชานุสรณ์ (2541) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์ศาสตร์และเชื่อมโยงที่พบในจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของศาสตร์และเชื่อมโยงสุนทรียภาพในการประพันธ์ วรรณกรรมที่นำมาใช้ และโลกทัศน์ที่ปรากฏ ผลการศึกษาพบว่าศาสตร์และเชื่อมโยงมีลักษณะเป็นวรรณกรรมพยากรณ์ชีวิตประเภทเสี่ยงทายทำนายจบในหน้าเดียว ศาสตร์ามีภาพประกอบแต่เชื่อมโยงไม่มี ใช้คำประพันธ์ 2 ประเภทคือร้อยแก้วและร้อยกรอง ศาสตร์านิยมใช้วรรณกรรมอ้างอิง ได้แก่ วรรณคดี นิทาน และวรรณกรรมเบ็ดเตล็ด การทำนายจะกล่าวถึงบทบาทชีวิตของตัวละคร แต่เชื่อมโยงจะบรรยายลักษณะของธรรมชาติก่อนแล้วจึงทำนายตีความตามสภาพธรรมชาติของคน สัตว์ พืช และสิ่งของ การทำนายสอดคล้องกับลักษณะการหมุนเวียนของความสว่างและความมืด ซึ่งหมายถึงความสุขและความทุกข์ที่ผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาสู่วงจรชีวิตของมนุษย์ ในอนาคตศาสตร์มีแนวโน้มลดลง รูปแบบและวิธีใช้จะแปรสภาพเลียนแบบเชื่อมโยงมากขึ้น ในขณะที่เชื่อมโยงเปลี่ยนวิธีใช้เป็นระบบกลไกวิทยาศาสตร์แทนวิธีใช้แบบเดิม ทั้งศาสตร์และเชื่อมโยงมีประโยชน์ในการคลายทุกข์ สร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่มนุษย์

งานวิจัยดังกล่าวใกล้เคียงกับการศึกษาของ มะลิ จรุงเกียรติ (2549) ซึ่งศึกษาวรรณกรรมใบเชื่อมโยงของวัดในจังหวัดภาคกลาง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ประวัติความเป็นมา รูปแบบ กลวิธีนำเสนอ เนื้อหา และภาพสะท้อนสังคมไทยที่ปรากฏในใบเชื่อมโยงของวัดในเขตภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมใบเชื่อมโยงในวัดเขตภาคกลางของไทยได้รับอิทธิพลมาจากชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย ส่วนมากเขียนเป็นร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว ทั้งสองรูปแบบมีกลวิธีเสนอที่เหมือนกัน คือเริ่มจากการเกริ่นนำ ทำนาย และจบการทำนาย เนื้อหานั้นกล่าวถึงเรื่องความรัก โชคลาภ สุขภาพดี คดีความ การมีบุตร ปัญหาเรื่องหนี้สิน ศัตรู ญาติมิตร ตลอดจนการเดินทางและการประกอบอาชีพ ใบเชื่อมโยงและการเสี่ยงทายสะท้อนถึงความเชื่อด้านบุญ กรรม โชคลาภ ตลอดจนค่านิยมด้านการศึกษา ความกตัญญู และความซื่อสัตย์ที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทย ด้านงานวิจัยของ สุทธิพงษ์ นามเกิด (2549) เรื่อง โวหารภาพพจน์ เนื้อหา และความเชื่อที่ปรากฏในใบเชื่อมโยง ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านโวหารภาพพจน์ มีการใช้ภาพพจน์ 7 ประเภท ได้แก่ การเปรียบเทียบโดยตรง การกล่าวซ้ำความ การเล่นเสียงจังหวะ การซ้ำ

ค่า การสมมติให้มีตัวตน การเปรียบเทียบโดยนัย และการเลียนเสียงธรรมชาติ โดยพบภาพพจน์การเปรียบเทียบโดยตรงมากที่สุด ด้านเนื้อหาในไบเซียมซีพบว่า มีเนื้อหา 11 ด้าน ได้แก่ ด้านความรัก ด้านโชคกลาง ด้านคติความ ด้านสุขภาพ ด้านบุตริตา ด้านหนี้สิน ด้านของสูญหาย ด้านญาติมิตรศัตรู ด้านการเดินทาง ด้านการเงิน และด้านคำสอนและความเชื่อ แต่ในไบเซียมซีแต่ละใบ (หมายเลข) จะปรากฏเพียง 4-6 ด้านเท่านั้น โดยเฉพาะเนื้อหาด้านโชคกลางปรากฏมากที่สุด ด้านความเชื่อที่ปรากฏในไบเซียมซีปรากฏความเชื่อ 3 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโชคชะตา ความเชื่อเรื่องโชคกลาง และความเชื่อเรื่องวิบากกรรม โดยความเชื่อเรื่องโชคชะตาปรากฏมากที่สุด

งานวิจัยของ สุปรียา หัสชู (2553) ศึกษาเรื่องลักษณะพิธีกรรม ความหมายเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ และบทบาทของเซียมซีในสื่อออนไลน์ ผลการศึกษาพบว่าเซียมซีออนไลน์มีการเลือกใช้สัญลักษณ์ 2 รูปแบบประกอบกันคือ การเลือกใช้สัญลักษณ์เดิม เช่น ภาพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภาพสถานที่ศักดิ์สิทธิ์หรือประวัติย่อ และสัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น ข้อความคำอธิบาย คำแนะนำ คำเตือนต่าง ๆ ในการเสี่ยงทายควบคู่กัน ด้านลักษณะของผู้เสี่ยงทายเซียมซีออนไลน์พบว่าเป็นผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นประจำ เหตุผลที่เข้าไปเสี่ยงทายคือ ต้องการทดลอง ต้องการรู้ดวงชะตา และเสี่ยงเล่นในเวลาว่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เสี่ยงทายเพราะต้องการรู้ดวงชะตาเป็นกลุ่มที่ตั้งใจในการประกอบพิธีกรรมเสี่ยงทายเซียมซีออนไลน์มากที่สุด มีการนำประสบการณ์จากการเสี่ยงเซียมซีที่วัดมาใช้ในการเสี่ยงทายเซียมซีออนไลน์ ทำให้มีลักษณะเชิงพิธีกรรม เช่น การทำสมาธิ อธิษฐานก่อนการเสี่ยงทายเซียมซีออนไลน์ ด้านบทบาทของเซียมซีออนไลน์พบ 3 บทบาทหลัก ได้แก่ 1. บทบาทด้านสถาบันศาสนา ได้แก่ การสร้างความมั่นคงทางจิตใจ ให้แนวทางในการดำเนินชีวิต จัดระเบียบสังคม และเชื่อมประสานสัมพันธ์ 2. บทบาทในฐานะสื่อมวลชน คือ ตอกย้ำวัฒนธรรมเรื่องการทำนายโชคชะตาของคนไทย และ 3. บทบาทตามแนวคิดการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ ได้แก่ ความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย และเพื่อความบันเทิง หรือในงานวิจัยของ กมลวรรณ ฐิติเจริญรักษ์ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่อง ภาษาหมอดูในสังคมปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่าภาษาหมอดูมีโครงสร้างของการทำนาย 3 ช่วงคือ 1. การเกริ่นนำ เพื่อนำไปสู่การทำนาย 2. การทำนาย เป็นส่วนที่มีรายละเอียดค่อนข้างมากและเป็นช่วงที่สำคัญที่สุด 3. การจบการสนทนา เป็นการปิดคำทำนายระหว่างหมอดูกับผู้ใช้บริการ ในด้านภาษา การทำนายของหมอดูจะใช้วจนภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีการใช้วจนภาษาบ้าง ด้านวจนภาษาส่วนใหญ่เป็นภาษาพูด มีคำภาษาต่างประเทศค่อนข้างมาก มีคำสแลงและสำนวนภาษาต่าง ๆ ซึ่งสามารถเข้าใจได้ง่าย และนิยมใช้โดยทั่วไป ด้านอวจนภาษา หมอดูจะใช้ในการแต่งกาย การจัดสภาพแวดล้อม เป็นต้น ด้านกลวิธีการสร้างความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยพบว่ามีองค์ประกอบต่าง ๆ คือ การจัดสภาพแวดล้อม การใช้ศาสตร์หรือองค์ความรู้ การสร้างภาพลักษณ์ของการเป็นผู้ชี้ทางออก การประกันคุณภาพการทำนาย และการใช้พิธีกรรม ทุกองค์ประกอบเป็นส่วนกระตุ้นให้ผู้ใช้บริการเกิดความเชื่อถือและยังต่อยอดทางธุรกิจให้แก่หมอดูด้วย

จากการศึกษาในกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ภาษา หรือเนื้อหาของการทำนายดวงชะตาข้างต้นพบว่า ด้านรูปแบบในการทำนายดวงชะตามีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบของร้อยแก้ว หรือรูปแบบของร้อยกรองในลักษณะคำประพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีการ

ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำนายจากเอกสารหรือใบเขียนซีมาเป็นรูปแบบบนสื่อออนไลน์ที่สื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตส่งผลให้กระบวนการหรือพิธีกรรมในการทำนายบางอย่างได้ถูกปรับให้เหมาะสมกับสื่อที่นำเสนอ แต่ก็ยังคงลักษณะดั้งเดิมบางประการในด้านรูปแบบและพิธีกรรมไว้ ด้านภาษา จากการศึกษาพบว่าในการทำนายดวงชะตามีการใช้ภาษาทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาในการทำนาย โดยวัจนภาษาส่วนใหญ่จะเป็นภาษาพูด ในขณะที่อวัจนภาษาจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์หรือความน่าเชื่อถือให้เกิดกับตัวผู้ทำนาย (หมอดู) หรือสภาพแวดล้อม เช่น การแต่งกาย การจัดสภาพแวดล้อมในการดูดวง เป็นต้น ด้านเนื้อหา จากการศึกษาพบว่าเนื้อหาในการทำนายส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะปัญหาด้านการเงิน การงาน ความรัก ครอบครัว สุขภาพ หรือการศึกษา โดยอาจปรากฏคำทำนายเพียงบางเรื่องหากเป็นการทำนายในรูปแบบเฉพาะคือมีได้พบกับหมอดูโดยตรง เช่น การทำนายศาสตร์หรือการทำนายด้วยใบเขียนซี แต่หากเป็นการพบกับหมอดูโดยตรงก็จะมีโครงสร้างในการทำนายด้วยการเกริ่นนำ ตามด้วยคำทำนาย และการปิดคำทำนาย โดยหมอดูจะเป็นผู้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา หรือแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อคลี่คลายปัญหาหรือทำให้ผู้รับการทำนายพบเจอในสิ่งที่ดีหรือประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ โดยอาจต้องเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมอื่น ๆ เช่น การสวดมนต์ การทำบุญ การสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยจะนำแนวทางการพิจารณาด้านรูปแบบจากกลุ่มงานวิจัยข้างต้นมาพิจารณารูปแบบการนำเสนอเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขในงานวิจัยชิ้นนี้ซึ่งเป็นกลุ่มข้อมูลที่มีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายรวมถึงแนวทางในการพิจารณาภาษาหรือเนื้อหาที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือด้วย อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาที่เกี่ยวเนื่องกับวาทกรรมข้างต้นพบว่าไม่มีเพียงงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตา: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ของ ชนกพร พัวพัฒนกุล (2556) เท่านั้นที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์อุดมการณ์ในวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตา โดยใช้ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) แต่มีข้อสังเกตว่ากลุ่มข้อมูลที่น่ามาศึกษานั้นเป็นการทำนายชะตาชีวิตของบุคคลตามแนวทางโหราศาสตร์ซึ่งเป็นรูปแบบการทำนายที่แตกต่างจากกลุ่มข้อมูลในงานวิจัยนี้ที่มุ่งวิเคราะห์ข้อมูลคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งมิได้มีพื้นฐานมาจากความเชื่อในด้านโหราศาสตร์

5. นิยามศัพท์

นิยามศัพท์สำคัญในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

วาทกรรม (discourse) หมายถึง การใช้ภาษาในฐานะที่เป็นกิจกรรมหรือปรากฏการณ์ทางสังคมซึ่งกำหนดความหมายหรืออัตลักษณ์ของบางสิ่งขึ้นมา ความหมายหรืออัตลักษณ์นั้นได้ถูกสร้างเผยแพร่ หรือผลิตซ้ำในสังคมอย่างเป็นระบบ ทำให้ความหมายหรืออัตลักษณ์นั้นดำรงอยู่และได้รับการยอมรับจากคนในสังคม

อุดมการณ์ (ideology) หมายถึง ชุดความคิด (set of ideas) ที่คนในสังคมยึดถือปฏิบัติ โดยชุดความคิดที่ถูกสร้างขึ้นนั้นเอื้อประโยชน์ให้กับคนบางกลุ่ม (Cavallaro, 2001: 76)

กลวิธีการใช้ภาษา (strategies of language) หมายถึง วิธีการใช้ภาษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร

6. ขอบเขตการศึกษา

6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

6.1.1 ผู้วิจัยเลือกกลุ่มข้อมูลที่เป็นภาษาไทยเท่านั้นและศึกษาเฉพาะวัจนภาษาเท่านั้น

6.1.2 ผู้วิจัยเลือกกลุ่มข้อมูลคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเท่านั้น เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเมื่อเทียบกับการร้อยเรียงตัวเลขในบริบทอื่น

6.1.3 ผู้วิจัยพิจารณาเฉพาะการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งเป็นศาสตร์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน ไม่พิจารณาการนับค่าผลรวมตัวเลขตามหลักเลขศาสตร์ เนื่องจากไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

6.2 ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยคาดว่าจะใช้เวลาในการดำเนินงานวิจัยรวมระยะเวลา 1 ปี มีกระบวนการ ดังนี้

6.2.1 ชั้นเตรียมการ (เดือนที่ 1-2) ผู้วิจัยศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม อุดมการณ์ วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (กรอบแนวคิดองค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางโหราศาสตร์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและความเชื่อทางโหราศาสตร์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและความเชื่อทางโหราศาสตร์

6.2.2 ชั้นรวบรวมข้อมูล (เดือนที่ 3-4) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในสื่อสิ่งพิมพ์มียอดจำหน่ายสูงสุด (best seller) ของร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) ในปี พ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) กลุ่มข้อมูลที่เป็นกระดานสนทนาโปรแกรมเฟซบุ๊ก (Facebook) บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งเป็นการทำนายเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ในสื่อออนไลน์ผู้วิจัยเลือกกระดานสนทนาโปรแกรมเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่มีลักษณะเป็นแฟนเพจ (Fanpage) ของผู้ทำนายที่มีจำนวนผู้กดติดตามมากที่สุด 3 อันดับแรก (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) โดยเลือกเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมระยะเวลา 2 ปี และกลุ่มข้อมูลที่เป็นรายการโทรทัศน์ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ คัดเลือกจากรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศเป็นประจำ และมีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 คน คือ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี และนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณห์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมระยะเวลา 2 ปี

6.2.3 ชั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและจัดระเบียบข้อมูล (เดือนที่ 5-6) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์มาจัดระเบียบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบไฟล์เอกสาร และจัดกลุ่มเนื้อหาตามสื่อและกลวิธีทางภาษาศาสตร์ (linguistic strategies) ที่ปรากฏ

6.2.4 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล (เดือนที่ 7-8) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรมของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) ตามแนวทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) โดยวิเคราะห์ตัวบท (text) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) และวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice) ตามลำดับ

6.2.5 ชั้นเขียนรายงาน (เดือนที่ 9-10) ผู้วิจัยเขียนรายงานสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลพร้อมทั้งปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

6.2.6 ชั้นจัดพิมพ์รายงาน (เดือนที่ 11-12) ผู้วิจัยพิมพ์รายงานและเผยแพร่ผลงาน

7. วิธีดำเนินการวิจัย

7.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากคำทำนายของหมอดูที่มีชื่อเสียงมากที่สุดด้านการทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลข ซึ่งจำแนกกลุ่มข้อมูลที่นำมาศึกษาได้ดังนี้

7.1.1 กลุ่มข้อมูลที่เป็นหนังสือทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข โดยเลือกสิ่งพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด (best seller) ของร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) ในช่วงปี พ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) ได้แก่

- 1) หนังสือ เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี
- 2) หนังสือ เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต ตอน ความมั่งคั่ง เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี
- 3) หนังสือ เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต ตอน ความรัก เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี
- 4) หนังสือ เปลี่ยนความคิดชีวิตก็เปลี่ยน เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี
- 5) หนังสือ Decoder ถอดรหัสพลังตัวเลข สร้างแรงดึงดูดความสำเร็จ เขียนโดย นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์
- 6) หนังสือ ไชรหัสลับ สลับตัวเลขเปลี่ยนชีวิต เขียนโดย การิน ศตายุส์
- 7) หนังสือ เสริมพลังชีวิตแค่พลิกตัวเลข เขียนโดย การิน ศตายุส์
- 8) หนังสือ ปฏิบัติการพลิกเลขลับเป็นบวก เขียนโดย การิน ศตายุส์
- 9) หนังสือ เคล็ดลับหาเลขรวยด้วยตัวเอง เขียนโดย การิน ศตายุส์

7.1.2 กลุ่มข้อมูลที่เป็นสื่อออนไลน์ ได้แก่ กระดานสนทนาโปรแกรมเฟซบุ๊ก (Facebook) ในรูปแบบของแฟนเพจ (Fanpage) ซึ่งเป็นการทำนายเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยให้ผู้รับการทำนายฝากหมายเลขหรือข้อความไว้บนกระดานสนทนาแล้วผู้ทำนาย (หมอดู) ก็จะวินิจฉัยและทำนายจากตัวเลขนั้นพร้อมทั้งให้ความรู้ตามศาสตร์ที่หมอดูกล่าวอ้าง ผู้วิจัยเลือกกระดานสนทนาโปรแกรมเฟซบุ๊กของผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในรูปแบบของแฟนเพจที่มีจำนวนผู้กดติดตามมากที่สุด 3 อันดับแรก (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) โดยเลือกเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมระยะเวลา 2 ปี ได้แก่

- 1) แฟนเพจ Man Karin โดย การิน ศตายุส์
จำนวนผู้ติดตาม 202,099 คน
- 2) แฟนเพจ Sim789 โดย มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี
จำนวนผู้ติดตาม 143,740 คน
- 3) แฟนเพจ เบอร์รับโชค โดย นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์
จำนวนผู้ติดตาม 86,863 คน

7.1.3 กลุ่มข้อมูลที่เป็นรายการโทรทัศน์ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ คัดเลือกจากรายการโทรทัศน์ซึ่งออกอากาศเป็นประจำและมีเนื้อหาเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่มีผู้ทำนายซึ่งได้รับความนิยมสูงสุด 3 คนให้สัมภาษณ์ ได้แก่ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี และ นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ พิจารณาเฉพาะข้อมูลที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมระยะเวลา 2 ปี ได้แก่ (เรียงตามลำดับเวลาในการออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์)

1) รายการ เลขพลิกชีวิต โดย นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ ออกอากาศเป็นประจำทางช่องซูเปอร์บันเทิง สถานีโทรทัศน์ทรูวิชั่น (True Vision) ช่อง 48 และ 71 ทุกวันอังคาร เวลา 20.00-21.00 น.

2) บทสัมภาษณ์ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) ในหัวข้อ “ตัวเลขที่หนุนเรื่องความรัก” ในรายการเอ็กโซ ออกอากาศวันที่ 10 มกราคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 8

3) บทสัมภาษณ์ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) ในหัวข้อ “ไขรหัสชีวิตจากเบอร์โทรศัพท์กับนักออกแบบตัวเลขมือ 1 ของเมืองไทย” ในรายการบันเทิงปากม้า ออกอากาศวันที่ 25 มกราคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องโปรทีวี (Bright TV)

4) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรีร่วมกับเทพ โพธิ์งามในหัวข้อ “เปลี่ยนเบอร์มือถือ เปลี่ยนชีวิต ช่วย ‘ปาเทพ’ ให้ร่ำรวย” ในรายการตื่นมาคุย ไลฟ์ ออกอากาศวันที่ 16 มีนาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (Modern Nine)

5) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี ในหัวข้อ “สุขภาพ การงาน การเงิน และความรักสัมพันธ์กับตัวเลขอย่างไร” ในรายการเอกกัเม้าท์ ออกอากาศวันที่ 27 มีนาคม 2559 และในหัวข้อ “เบอร์ดี ชีวิตดี” ออกอากาศวันที่ 29 พฤษภาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25) ทางสถานีโทรทัศน์ช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25)

6) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี ในหัวข้อ “จริงหรือไม่เบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต” ในรายการบอกเล่าสลับ ออกอากาศวันที่ 29 มีนาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวี (Thai TV)

7) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี ในรายการที่เอ็นเอ็น ไลฟ์ นิวส์ (TNN Life News) ออกอากาศวันที่ 21 เมษายน 2559 (ตอนที่ 1) และ 22 มิถุนายน 2559 (ตอนที่ 2) ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 16

8) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี ในหัวข้อ “ตัวเลขพลิกชีวิตของผู้เชี่ยวชาญศาสตร์ตัวเลขด้านเบอร์มือถือ ‘ดร.โก’ จากเงิน 400 ล้านบาทกลายเป็นเศรษฐินี 1,000 ล้านบาท” ในรายการแฉ ออกอากาศวันที่ 12 พฤษภาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25)

9) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี ในหัวข้อ “จริงหรือไม่ ตัวเลขมีผลต่อชีวิตคน” ในรายการสดใหม่ไทยแลนด์ ออกอากาศวันที่ 12 กรกฎาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 2

10) บทสัมภาษณ์ นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ ในหัวข้อ “ผู้คิดค้นศาสตร์พลังตัวเลขคนแรกของเมืองไทย” ในรายการแฉ ออกอากาศวันที่ 21 กรกฎาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25)

11) บทสัมภาษณ์ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) ในหัวข้อ “แมน การิน นักออกแบบตัวเลขอันดับ 1 ของเมืองไทย ศาสตร์สร้างชีวิต” ในรายการตื่นมาคุย ไลฟ์ ออกอากาศวันที่ 12 ธันวาคม 2559 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องโมเดิร์นไนน์ (Modern Nine)

12) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี ในหัวข้อ “ความรักกับการร้อยเรียงตัวเลข” ในรายการเพชรามา ออกอากาศวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (33 HD)

13) บทสัมภาษณ์ มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี ในหัวข้อ “เบอร์โทรศัพท์เสริมอาชีพรวย” ในรายการเสื่อ สิงห์ กระทิง ช่า ออกอากาศวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560 (ตอนที่ 1) และ 23 กุมภาพันธ์ 2560 (ตอนที่ 2) ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (33 HD)

14) บทสัมภาษณ์ นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ ในหัวข้อ “ทำพิธีจูน หายเบอร์มือถือพิธีกรและแขกรับเชิญ” ในรายการคุยเข้าโชว์ ออกอากาศวันที่ 17 สิงหาคม 2560 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องวัน 31 (One 31)

15) บทสัมภาษณ์ การิน ศตายุส์ ในหัวข้อ “เลขไหนมงคลเสริมดวงชะตา เลขอะไรช่วยเรื่องเงิน เรื่องค้าขาย” ในรายการแฉ ออกอากาศวันที่ 12 ธันวาคม 2560 ทางสถานีโทรทัศน์ช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM 25)

7.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

7.2.1 ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

7.2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม อุดมการณ์ วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร

7.2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

7.2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

7.2.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางโหราศาสตร์

7.2.1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและความเชื่อทางโหราศาสตร์

7.2.1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและความเชื่อทางโหราศาสตร์

7.2.2 เก็บข้อมูลวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในสิ่งพิมพ์มียอดจำหน่ายสูงสุด (best seller) ของร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) ในปี พ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ

วันที่ 23 ตุลาคม 2559) กลุ่มข้อมูลบนสื่อออนไลน์ที่เป็นกระดานสนทนาโปรแกรมเฟซบุ๊ก (Facebook) ประเภทแฟนเพจ (Fanpage) โดยผู้วิจัยเลือกแฟนเพจของผู้ทำนายที่มีจำนวนผู้กดติดตามมากที่สุด 3 อันดับแรก (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมระยะเวลา 2 ปี และกลุ่มข้อมูลซึ่งเป็นรายการโทรศัพท์มือถือ เนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ คัดเลือกจากรายการโทรศัพท์มือถือออกอากาศประจำและสัมภาษณ์ผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 คน คือ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี และ นิตติกฤตย์ กิตติศรีวรรณันท์ โดยคัดเลือกข้อมูลจากรายการโทรศัพท์มือถือออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมระยะเวลา 2 ปี

7.2.3 นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรศัพท์มาจัดระเบียบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบไฟล์เอกสาร และจัดกลุ่มเนื้อหาตามกลวิธีทางภาษาศาสตร์ (linguistic strategies) และสื่อที่นำเสนอ

7.3 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

7.3.1 วิเคราะห์ตามกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรมของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) ตามแนวทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ตัวบท (text) ตามแนวทางการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์ (linguistic strategies) 2 กลวิธีหลัก ได้แก่ 1) กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (Semantics) และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) จากนั้นจึงวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) โดยใช้กรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (ethnography of communication) คือองค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อสาร คือ S-P-E-A-K-I-N-G ของ ไฮเมส (Hymes, 1974) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและบริบทในการสื่อสาร วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ รวมถึงการสร้าง เผยแพร่ และผลิตซ้ำตัวบท การรับและตีความตัวบท และความสัมพันธ์ของตัวบทกับตัวบทอื่น ๆ แล้วจึงวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice) โดยวิเคราะห์ชุดความคิดหรืออุดมการณ์ที่ปรากฏร่วมกับการวิเคราะห์บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมไทยเพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสังคมที่มีต่อการสร้างและรับ (บริโภค) ตัวบท รวมถึงความไม่เท่าเทียมกันในเชิงอำนาจ และการสร้างวาทกรรมเพื่อผลิตซ้ำความไม่เท่าเทียมกันนั้น และอิทธิพลของวาทกรรมที่มีต่อสังคมไทย ทั้งด้านความคิด ความเชื่อ และบริบททางธุรกิจ

7.3.2 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบแล้วจึงสรุปและอภิปรายผลแบบพรรณนาวิเคราะห์

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ต่อวงวิชาการและสังคม ดังนี้

8.1 ทำให้เห็นกลวิธีการใช้ภาษาของผู้สร้างวาทกรรมในการสื่อสารวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในสังคมไทยซึ่งผู้ส่งสารหรือผู้สร้างวาทกรรม คือ ผู้ทำนายดวงชะตาใช้น้ำหนักและครอบงำความคิดของผู้รับสาร (ผู้รับการทำนาย) ให้คล้อยตามเพื่อผลประโยชน์

บางประการของผู้สร้างวาทกรรม การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ผู้รับสารเห็นถึงกลวิธีทางภาษาที่นำมาใช้สร้างความน่าเชื่อถือเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้รับสารพิจารณาไตร่ตรองสารเพื่อที่จะรู้เท่าทันก่อนที่จะเชื่อถือหรือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวซึ่งอาจนำไปสู่การเสียประโยชน์ของผู้รับสารได้

8.2 ทำให้เห็นความสำคัญของภาษาว่านอกจากภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ภาษายังเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิดบางประการที่มีผลต่อความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนในสังคม

8.3 ทำให้เห็นอิทธิพลของสื่อที่สามารถสร้าง เผยแพร่ และผลิตซ้ำความคิดหรืออุดมการณ์บางประการในสังคมไทย ทำให้ความคิดหรืออุดมการณ์เหล่านั้นปรากฏและยังคงอยู่ได้ ทั้งยังถูกนำมาใช้เพื่อสร้างผลประโยชน์หรือสร้างมูลค่าทางธุรกิจให้กับผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ที่นำความคิดหรืออุดมการณ์ดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือ

8.4 เป็นแนวทางการศึกษาด้านกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดหรืออุดมการณ์ตามแนวทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) ซึ่งเป็นทฤษฎีซึ่งพิสูจน์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์และอิทธิพลของภาษากับสังคม

9. ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยคาดว่าจะใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งสิ้น 1 ปี

10. แผนการดำเนินงานวิจัย

กิจกรรม	เดือนที่												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ก. การเตรียมการ													
1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	←	→											
2. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น			←	→									
ข. การเก็บข้อมูล													
3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง					←	→							
ค. การวิเคราะห์ข้อมูล													
4. วิเคราะห์ข้อมูล							←	→					
ง. การเขียนรายงานและการเผยแพร่ผลงาน													
5. เขียนรายงาน									←	→			
6. จัดพิมพ์รายงาน											←	→	

บทที่ 2

การวิเคราะห์ตัวบท (Text) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์

เมื่อพิจารณาตัวบท (text) คำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่พบว่าเป็นการวิเคราะห์ตัวบทตามกลวิธีทางภาษาศาสตร์ 2 กลวิธีคือกลวิธีทางอรรถศาสตร์ (Semantics) และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ดังนี้

1. กลวิธีทางภาษาในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

1.1 กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (Semantics)

อรรถศาสตร์ (semantics) คือ การศึกษาความหมาย โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาความสัมพันธ์ของคำ วลี หรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏในคำหรือข้อความ มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าถึงระบบปริชาน ความรู้ ความคิด ค่านิยม ทศนคติของผู้ใช้ภาษาบนพื้นฐานความเชื่อว่ารูปภาษาหรือคำสัมพันธ์กับความคิด เพราะคำเป็นตัวแทนของมโนทัศน์ (concept) และสรรพสิ่ง (thing) (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549: 74-76) กลวิธีอรรถศาสตร์ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบ 2 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ และการกำหนดและเน้นหัวข้อ

1.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ (Lexical Selection)

ฟาวเลอร์ (Fowler, 1991: 80) กล่าวว่าคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดโครงสร้างของความคิด¹¹ ด้วยเหตุผลการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำจึงสะท้อนถึงโครงสร้างทางความคิดของผู้ใช้ภาษานั้นด้วย จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้ทำนายใช้ในการนำเสนอคำทำนายซึ่งสามารถสะท้อนถึงความคิดหรืออุดมการณ์ (ideology) ของผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายได้ว่ามีมุมมองต่อบุคคล เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคมอย่างไร การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำพบ 2 รูปแบบ ได้แก่ การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยัน และการใช้คำปรากฏร่วมกัน

ก) การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยัน

การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยันเป็นการเลือกใช้คำรูปแบบหนึ่ง โดยการเลือกใช้คำที่สื่อถึงความมั่นใจของผู้ส่งสารที่ต้องการยืนยันหรือสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อว่าจะมีผลบางอย่างเกิดขึ้นกับผู้รับการทำนายตามคำทำนายอย่างแน่นอน ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

7 ตัวหลังเราจะไม่ให้มีเลข 0 เด็ดขาด เพราะ 0 หมายถึง ไวรัส เชื้อโรค
0 ประกบเลขอะไร เลขตัวนั้นติดลบทันที

¹¹ Vocabulary or lexis is a major determinant of ideational structure.

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “ทีเอ็นเอ็น ไลฟ์ นิวส์”, 22 มิถุนายน 2559)

(ตัวอย่างที่ 2)

ไม่ว่าจะเป็นเลขไหนเบอร์อะไรย่อมส่งผลกับผู้ใช้อย่างแน่นอน...สำหรับคนที่เปลี่ยนเลข หากเลขดีย่อมส่งผลทางดี แต่การเปลี่ยนเบอร์เป็นพลังเลวร้ายโดยบังเอิญ ถือเป็น การเริ่มต้นของชีวิตที่แย่ง

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 216)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายใช้คำว่า **เด็ดขาด** และ **ทันที** เพื่อแสดงความเชื่อมั่นในผลของการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือว่าจะเกิดผลตามที่ทำนายอย่างแน่นอน ส่วน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้คำว่า **อย่างแน่นอน** เพื่อแสดงความมั่นใจว่าผลจากการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือไม่ว่าเลขดีหรือร้ายก็จะส่งผลต่อผู้ใช้ได้อย่างแน่นอน

ข) การใช้คำปรากฏร่วมกัน

การใช้คำปรากฏร่วมกันเป็นกลวิธีการเลือกใช้คำอีกรูปแบบหนึ่งของผู้ทำนายจากการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายจงใจเลือกใช้คำที่สื่อความหมายสอดคล้องตามความต้องการในการสื่อสารของผู้ทำนาย เช่น หากต้องการสื่อถึงผลในทางบวกก็จะเลือกใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ในทางบวก หรือหากต้องการสื่อถึงผลในทางลบก็จะเลือกใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ในทางลบ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

หากตัวเลขแต่ละตัวได้รับการรื้อเรียงอย่างถูกต้องและอยู่กับบุคคลที่ เหมาะสมก็จะช่วยส่งเสริม ช่วยขับเคลื่อนพลังงานชีวิตด้านบวกของบุคคลนั้น แต่หากบุคคลนั้นใช้กลุ่มตัวเลขที่รื้อเรียงกันผิดที่ผิดทาง แถมไม่ตรงกับสิ่งที่เขาเป็นและทำ พลังงานชีวิตด้านลบก็อาจเกิดขึ้นกับเขาได้ไม่มากนัก

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 19)

(ตัวอย่างที่ 2)

การเปลี่ยนเบอร์มือถือให้เป็นพลังที่ดีนั้น สามารถปรับเปลี่ยนชีวิตไปในทางที่ดีได้ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 29)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายเลือกใช้คำเชิงบวกคือคำว่า รื้อเรียงอย่างถูกต้อง อยู่กับบุคคลที่ เหมาะสม เพื่อสื่อถึงการรื้อเรียงตัวเลขและการเลือกใช้ตัวเลขที่เหมาะสมกับผู้ใช้ร่วมกับคำที่ให้ความหมายเชิงบวกอื่น ๆ คือ ส่งเสริม ขับเคลื่อน พลังงานชีวิตด้านบวก ในการสื่อถึงผลจากการรื้อเรียงตัวเลขและเลือกใช้ตัวเลขอย่างเหมาะสมจะส่งผลให้ผู้ใช้มีชีวิตที่ดี และใช้คำเชิงลบคือคำว่า

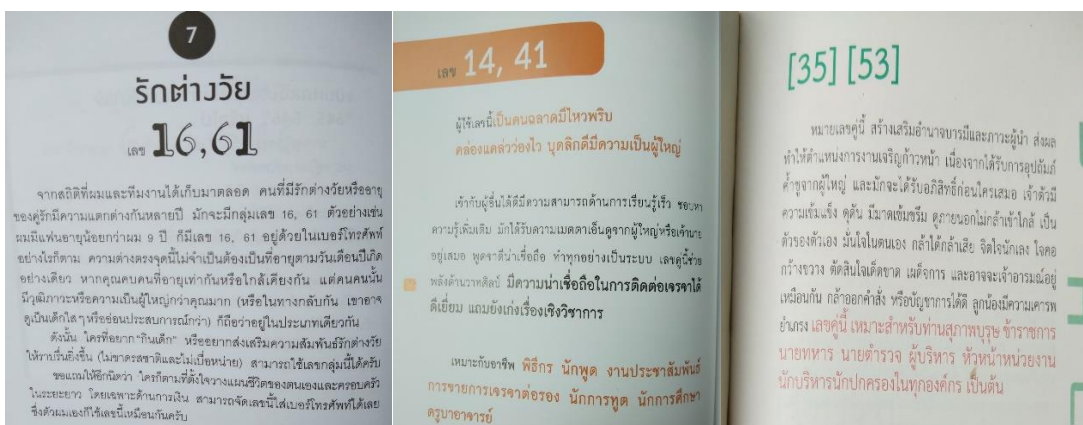
ร้อยเรียงกันผิดที่ผิดทาง ไม่ตรงกับสิ่งที่เขาเป็นและทำ ร่วมกับคำที่ให้ความหมายเชิงลบอื่น คือ พลังงานชีวิตด้านลบ เพื่อสื่อถึงผลกระทบด้านลบอันเป็นผลสืบเนื่องจากการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมกับผู้ใช้ ใน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายเลือกใช้คำว่า เปลี่ยน ร่วมกับคำว่า พลังที่ดี ก่อนที่จะใช้คำว่า ปรับเปลี่ยน ร่วมกับคำว่า ชีวิตไปในทางที่ดี เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความหมายว่า การเปลี่ยนตัวเลขโทรศัพท์มือถือถือให้เป็นพลังที่ดีจะช่วยปรับเปลี่ยนชีวิตให้ดีได้

1.1.2 การกำหนดและเน้นหัวข้อ

การวิเคราะห์หัวข้อ (topic) เป็นการศึกษาความหมายในระดับมหภาค (semantic macro structure) ทำให้ผู้อ่านทราบผ่านรูปภาพว่าตัวบท (text) นั้นกล่าวถึงอะไร เช่นที่ ฟาน ไคก์ (van Dijk, 1976: 56-57) กล่าวว่า การวิเคราะห์หัวข้อ (topic) คือการตอบคำถามในฐานะผู้ใช้ภาษา ว่าเรื่องที่สื่อสารนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรหรือเกี่ยวกับใคร จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบการกำหนดและเน้นหัวข้อใน 2 ระดับคือ การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับข้อความ และการกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับประโยค

ก) การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับข้อความ

การกำหนดหัวข้อคำทำนายในระดับข้อความ คือ การกำหนดตำแหน่งที่ปรากฏของข้อความในคำทำนายอันแสดงว่าผู้ส่งสารคือผู้ทำนายให้ความสำคัญ เน้นย้ำ หรือเลือกนำเสนอเฉพาะประเด็นใด ในคำทำนายที่เป็นรูปแบบการพิมพ์ (เขียน) ในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์พบการวางตำแหน่งของถ้อยคำ ว่า หากเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้ทำนายเลือกนำเสนอจะปรากฏถ้อยคำนั้นในตำแหน่งต้นประโยคหรือต้นย่อหน้าสะท้อนว่าประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผู้ทำนายเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตจึงเริ่มต้นการกล่าวถึงในการนำเสนอ ส่วนในคำทำนายที่เป็นรูปแบบการพูดผ่านสื่อโทรศัพท์พบการกล่าวถึงหรือกล่าวเน้นเฉพาะบางหัวข้อโดยมักขึ้นตัวอักษรบนหน้าจอในประเด็นที่ผู้สนทนาเห็นว่าสำคัญ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 7 ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในระดับข้อความเพื่อเลือกนำเสนอข้อมูลบางอย่างในสื่อสิ่งพิมพ์ ที่มา: การิน ศตายุส์, 2557ก: 64 ; มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, 2558ก: 74 ; นิตติฤทัย กิตติศิริวรรณท์, 2559: 87

ภาพที่ 8 ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในระดับข้อความเพื่อเลือกนำเสนอข้อมูลบางอย่างในสื่อออนไลน์
ที่มา: นิตกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, (2559, 5 สิงหาคม), เบอริร์โบซอค [Facebook].

ภาพที่ 9 ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในระดับข้อความเพื่อเลือกนำเสนอข้อมูลบางอย่างในสื่อโทรทัศน์
ที่มา: มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “สดใหม่ไทยแลนด์”, 12 กรกฎาคม 2559.

จาก ภาพที่ 7 ซึ่งเป็นวาทกรรมที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์พบว่าผู้สร้างวาทกรรมทั้ง 3 คน มีรูปแบบการนำเสนอที่คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะมัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี (2558ก) และนิตกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์ (2559) ที่เริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงตัวเลขจากนั้นจึงกล่าวถึงผลจากตัวเลขทั้งด้านอุปนิสัยและผลทางด้านหน้าที่การงาน การเงิน ความรัก หรือสุขภาพ และมักมีการระบุในช่วงท้ายคำทำนายว่าเลขดังกล่าวเหมาะกับผู้อ่านที่มีอาชีพใด ขณะที่การิน ศตายุส์ (2557ก) จะจำแนกกลุ่มก่อน โดยระบุตัวเลข แล้วกล่าวถึงอิทธิพลของการร้อยเรียงตัวเลขที่มีต่ออุปนิสัย การเงิน การเงิน ความรัก หรือสุขภาพ โดยระบุเรื่องที่จะทำนายไว้เป็นหัวข้อก่อนที่จะนำเสนอคำอธิบายตามประเด็นนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าผู้ทำนายทั้งหมดกล่าวถึงประเด็นในคำทำนายไว้คล้ายคลึงกันคือ ประกอบด้วยการกล่าวถึงตัวเลข อิทธิพลของตัวเลขที่มีต่ออุปนิสัยใจคอ การงาน การเงิน ความรัก และสุขภาพของผู้ใช้ซึ่งอาจมีความละเอียดมากหรือน้อยแตกต่างกันตามลักษณะการร้อยเรียงของตัวเลขว่ามีความเด่นในด้านใด ส่วน ภาพที่ 8 เป็นวาทกรรมที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ ได้แก่ แพนเพจ

ของผู้ทำนายทั้ง 3 คนพบว่ามีการนำเสนอหัวข้อหรือประเด็นการทำนายที่คล้ายคลึงกับการนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์แต่กระชับกว่า (คล้ายกับการนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์ของการ์ริน ศตายุส์) กล่าวคือผู้ทำนายจะระบุตัวเลขที่ทำนายในลักษณะเป็นกรณีศึกษา (case study) จากนั้นจึงอธิบายความหมายของการร้อยเรียงตัวเลขที่นำเสนอว่ามีผลกระทบในเรื่องใดซึ่งมีความหลากหลายตามความเด่นของการร้อยเรียงตัวเลขแต่ละตัว ภาพที่ 9 เป็นการนำเสนอวาทกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ จากการศึกษาพบว่า นอกจากการใช้คำพูดเพื่อเน้นประเด็นหรือหัวข้อหลักในการทำนายซึ่งมักจะเป็นเรื่องที่คุณทำนายเห็นว่าสำคัญ เช่น อุปนิสัย การงาน การเงิน ความรัก และสุขภาพแล้ว ยังมีมีการขึ้นข้อความในรูปแบบอักษรพิเศษที่หน้าจอเพื่อเน้นย้ำว่ากำลังนำเสนอในหัวข้อหรือประเด็นใดเป็นหลักซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับเรื่องที่คุณทำนายให้ความสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น

ข) การกำหนดและเน้นหัวข้อในระดับประโยค

นอกจากการกำหนดและเน้นหัวข้อคำทำนายในระดับข้อความแล้ว จากการศึกษา วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าในระดับย่อยลงมา คือระดับประโยค ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายเลือกกล่าวเพียงบางประเด็นที่ผู้ส่งสารเห็นว่าควรให้ความสำคัญ และเลือกไม่กล่าวถึงในประเด็นที่ผู้ส่งสารเห็นว่าผู้รับสารไม่ควรให้ความสำคัญ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เลข 14, 41 ผู้ใช้เลขนี้ถือเป็นนักเจรจาที่ดีเยี่ยม เก่งในการเรียนรู้ศึกษาหาข้อมูล ฉลาดมีไหวพริบ ชีวิตมักได้รับความเมตตาเอ็นดู มักเป็นที่รักของผู้ใหญ่หรือเจ้านาย ได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักธุรกิจเลขคู่นี้จะช่วยส่งเสริมเรื่องวาจาเป็นทรัพย์ แถมเก่งในเรื่องการเจรจาต่อรอง ด้านความรัก เป็นคนที่มีความพิถีพิถันในการเลือกคู่ครอง แต่ถ้ารักแล้วถือว่าเป็นคนมั่นคง ในความรัก เหมาะกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานขาย การใช้สมอง เพราะมีวาทศิลป์เป็นเยี่ยม เหมาะกับอาชีพพิธีกร นักพูด งานประชาสัมพันธ์ การขาย การเจรจาต่อรอง นักการทูต นักการศึกษา ครูบาอาจารย์

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558: 89)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายกำหนดหัวข้อในระดับประโยค โดยกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือ อิทธิพลที่ทำให้เป็นที่รักและได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่หรือเจ้านาย มีการกล่าวถึงอาชีพเพียงบางอาชีพ และกล่าวถึงเรื่องความรัก จะพบว่าผู้ทำนายได้เลือกนำเสนอเพียงบางเรื่องที่คุณทำนายเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตของผู้รับการทำนายเท่านั้น

จากตัวอย่างการกำหนดและเน้นหัวข้อการทำนายทั้งในระดับข้อความและระดับประโยคข้างต้นเป็นวาทกรรมรูปแบบหนึ่ง que แสดงให้เห็นการกำหนดกรอบความคิดให้ผู้อ่านว่าเรื่องใดบ้างเป็นเรื่องสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ ส่วนเรื่องที่ไม่กล่าวถึงก็คือเรื่องที่ไม่ควรให้ความสำคัญ ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วเรื่องอื่นที่ผู้ส่งสารไม่หยิบยกมาเป็นหัวข้อนั้นก็อาจเป็นเรื่องสำคัญ

ต่อชีวิตของคนบางกลุ่ม ในขณะที่เรื่องซึ่งผู้ส่งสารยกมาเป็นหัวข้อหรือเน้นย้ำนั้นอาจมิใช่เรื่องสำคัญต่อชีวิตของคนบางกลุ่มก็ได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดและเน้นหัวข้อของผู้ส่งสารนอกจากจะขึ้นอยู่กับทัศนะของผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายแล้วยังมีปัจจัยเรื่องการผลิตและบริโศคตัวบทด้วย ดังจะกล่าวถึงในการวิเคราะห์วิธีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) ในบทต่อไป

1.2 กลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics)

วจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) คือ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณของภาษากับความหมาย การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง วจนปฏิบัติศาสตร์จึงมิได้ศึกษาเพียงตัวภาษาเท่านั้น แต่ศึกษาการใช้ภาษาและความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษากับการใช้ที่สัมพันธ์กับกระบวนการทางปริชาน (กฤษดาภรณ์ หงส์ลดาธรรม และ ธีรนุช โชคสุวณิช, 2551: 12) จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า มีกลวิธีย่อยด้านวจนปฏิบัติศาสตร์ 7 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การใช้มุขบถ การใช้ประโยคเงื่อนไข การใช้อุปลักษณ์ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การกล่าวอ้าง และการใช้สทบท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 การใช้คำแสดงทัศนภาวะ (Modality)

การใช้คำแสดงทัศนภาวะ (modality) คือ การเสริมข้อมูลของผู้พูดเข้าไปในข้อมูลที่กล่าวเพื่อเป็นการประเมินหรือพิจารณาถ้อยคำที่กล่าว ดังเช่นที่ ซาอีด (Saeed, 2003: 135-138) กล่าวถึงทัศนภาวะว่า ทัศนภาวะ หมายถึง คำที่ครอบคลุมรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งยอมให้ผู้พูดแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับของการให้คำมั่นหรือความเชื่อในบางเรื่อง ขณะที่ ฮาร์ดเดน (Harden, 2009: 229) กล่าวว่า ทัศนภาวะเป็นการเสริมทัศนภาวะของผู้พูดเข้าไปในข้อมูลที่กล่าวเพื่อเป็นการประเมินหรือวินิจฉัยถ้อยคำที่กล่าวออกมา สรุปได้ว่าทัศนภาวะคือการใช้คำที่มีการใส่ทัศนภาวะของผู้พูดเข้าไปในถ้อยคำที่กล่าวเพื่อประเมินความเป็นจริงของถ้อยคำซึ่งแสดงคำมั่นหรือความเชื่อในบางเรื่องของผู้พูด จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบการใช้คำแสดงทัศนภาวะ 3 รูปแบบคือ การใช้มาลาบอกเล่า การใช้มาลาสั่ง เตือน หรือแนะนำ และ การใช้คำแสดงการประเมินค่า

ก) การใช้มาลาบอกเล่า

การใช้มาลาบอกเล่า คือ การใช้ทัศนภาวะที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อว่าสิ่งที่นำเสนอขึ้นนั้นเป็นข้อเท็จจริง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมดาเป็นปกติวิสัย ทั้งที่เป็นเพียงทัศนภาวะของผู้ส่งสารเท่านั้น ทัศนภาวะในรูปแบบมาลาบอกเล่านิยมใช้คำว่า เป็น คือ เพื่อสื่อข้อเท็จจริงหรือปกติวิสัย ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

โดยธรรมชาติแล้วเลข 1 เป็นเลขแห่งความเป็นผู้นำ การที่เราเอาเลข 1 เข้ามาช่วย เลขนี้จะสร้างความโดดเด่นในอาชีพการงานที่ทำ ถ้าให้เลข 1 กับเลข 9 อยู่ด้วยกันก็จะยิ่งส่งเสริม

(การิน ศตายุส์, 2559: 52)

(ตัวอย่างที่ 2)

เลข 11 ผู้ใช้เลขนี้เป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองสูง ทำเหมือนจะยอม แต่ไม่เคยยอม พฤติกรรมมีผลให้ความรักขาดความโรแมนติก แถมยังมีนิสัยเหวี่ยงเหวียง

(มีทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี, 2559: 101)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายใช้คำว่า **โดยธรรมชาติแล้ว** เพื่อสื่อว่าสิ่งที่กล่าวถึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเป็นปกติวิสัยและใช้คำว่า **เป็น** เมื่ออธิบายสิ่งที่กล่าวถึงให้ผู้รับการทำนายว่าสิ่งที่กล่าวถึงนั้นเป็นข้อเท็จจริง ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้คำว่า **เป็น** เมื่อกล่าวถึงคำทำนายเพื่อสื่อว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการร้อยเรียงตัวเลขซึ่งเป็นเหตุตามปกติวิสัย

ข) การใช้มาลาสัง เตือน หรือแนะนำ

การใช้มาลาสัง เตือน หรือแนะนำ เป็นการใช้ทัศนภาวะเพื่อสื่อว่าสิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ ไม่ต้องกระทำ พึงกระทำ หรือไม่พึงกระทำ ด้วยการเลือกใช้คำเพื่อสื่อให้ผู้รับสารเข้าใจว่าคำสั่ง คำเตือน หรือคำแนะนำนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ควรหรือไม่ควรปฏิบัติ ทั้งที่เป็นเพียงทัศนภาวะของผู้ส่งสารเท่านั้น ตัวอย่างคำแสดงทัศนภาวะที่ผู้ส่งสารนิยมใช้ในมาลาสัง เตือน หรือแนะนำ เช่น ต้อง ไม่ต้อง ควร ไม่ควร ระวัง ขอแนะนำ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

เลขที่ไม่ควรมีเด็ดขาดเลยในเบอร์มือถือของเราคือ หมายเลข 76 สลับเป็น 67 อีกเลขคือ 18 81 ถูกโกง ถูกหักหลัง ทำคุณคนไม่ขึ้นอาจมีเรื่องของคดีความ ส่วน 76 ก็จะไปโดนเรื่องของจากเป็นหรือจากตาย

(มีทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “สดใหม่ ไทยแลนด์”, 12 กรกฎาคม 2559)

(ตัวอย่างที่ 2)

124 เป็นเลขของสภาวะความกดดันและความเครียด นั้นหมายถึงพอใช้เลขกลุ่มนี้ต้องระวังเกี่ยวกับภาวะความกดดัน อาจจะเป็นจากตัวเองเป็นคนจุกจิก คิดมาก กังวลใจ...บางทีการใช้เลข 124 ในวัยเด็กจะมีโอกาสที่จะฆ่าตัวตายสูง

(การิน ศตายุส์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “บันเทิงปากม้า”, 25 มกราคม 2559)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายใช้คำว่า **ไม่ควร** เพื่อสื่อว่าสิ่งที่นำเสนอเป็นคำเตือนที่ควรปฏิบัติตามพร้อมทั้งย้ำด้วยคำว่า **เด็ดขาด** เพื่อแสดงการยืนยันเสมือนว่าสิ่งที่นำเสนอเป็นข้อเท็จจริงที่ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ใน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้คำว่า **ต้อง** และคำว่า **ระวัง** เพื่อแสดงการเตือนผู้รับการทำนายให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ผู้ทำนายนำเสนอเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นจริง

ค) การใช้คำแสดงการประเมินค่า

การใช้คำแสดงการประเมินค่า คือ การเลือกใช้คำของผู้ส่งสารที่แสดงการตัดสินว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีให้ดูเสมือนว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้รับสารควรเชื่อถือ ทั้งที่ความจริงแล้วสิ่งที่นำเสนอเป็นเพียงการแสดงทัศนะของผู้ส่งสารเท่านั้น ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

ถ้าคุณจะศรัทธาว่าเบอร์คุณดี เบอร์คุณจะต้องดีจริง ๆ ไม่ใช่เบอร์คุณ
ไม่ดี แล้วหลอกตัวเองว่ามันดี ยังงั้นผลมันก็ไม่ดี

(มีทนาปริณ สาระคุณมนตรี, 2558ข: 66)

(ตัวอย่างที่ 2)

ตัวเลขที่ดีและเหมาะสมจะดึงดูดสิ่งดีงามและความสำเร็จเข้ามาหาชีวิต

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 30)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายใช้คำว่า ไม่ดี เพื่อประเมินหมายเลขโทรศัพท์ (เบอร์) กับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใช้นั้นเสมือนว่าเป็นข้อเท็จจริงที่สัมพันธ์กัน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายประเมินตัวเลขโดยใช้คำว่า ดีและเหมาะสม และใช้คำว่า ดีงามและความสำเร็จ เมื่อกล่าวถึงผลที่เกิดจากตัวเลขที่ถูกประเมินว่าดีและเหมาะสมเพื่อเชื่อมโยงความให้เห็นความสอดคล้องกัน

1.2.2 การใช้มูลบท (Presupposition)

มูลบท (presupposition) คือ กลวิธีการใช้ภาษารูปแบบหนึ่งโดยกล่าวถึงความเชื่อเดิมระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารที่มีความรู้หรือความเชื่อบางอย่างร่วมกันอยู่โดยไม่ได้เขียนหรือพูดออกมา การยอมรับข้อความหรือถ้อยคำที่นำเสนอก็เท่ากับการยอมรับมูลบทที่แฝงอยู่เบื้องหลังข้อความหรือถ้อยคำนั้นด้วย (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 89) มูลบทในความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์มีได้สนใจเพียงรูปภาษาหรือความหมายที่แฝงอยู่ในรูปภาษาหรือโครงสร้างทางภาษาเท่านั้น แต่พิจารณาพร้อมกับบริบทในการตีความเพื่อพิจารณาความรู้ซึ่งเป็นภูมิหลัง (background knowledge) ที่มีร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารโดยไม่จำเป็นต้องกล่าวออกมาหรือละไว้ในฐานที่เข้าใจได้ (วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ, 2553: 102) มูลบทจึงเป็นความคิดที่แฝงอยู่ของผู้ใช้ภาษาแสดงถึงความซับซ้อนทางความคิดโดยสังเกตจากการใช้ภาษาซึ่งเนื้อความจะบอกนัยบางอย่างก่อนที่จะนำภาษามาสัมพันธ์กับเนื้อความและยังใช้เพื่อตีความให้เห็นถึงอำนาจหรือความไม่เท่าเทียมกันที่แอบแฝงอยู่เบื้องหลังของการใช้ภาษา การพิจารณามูลบททำให้ทราบว่าผู้ใช้ภาษาได้ผลิตซ้ำหรือถ่ายทอดความคิดใดไปสู่ผู้คนบ้าง และหากผู้คนยอมรับมูลบทที่ถ่ายทอดก็เท่ากับว่ายอมรับชุดความคิดหรืออุดมการณ์ที่ผู้ใช้ภาษาย่อยทอดออกมาด้วย ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

หลายคนที่มีสติของศาสตร์พลังตัวเลขคงจะทราบดีว่า ที่ผ่านมาผู้ใช้ 07, 70 ต้องเผชิญชีวิตที่แสนลำบากมาขนาดไหน นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, (2559, 10 กันยายน), เบอร์รับโชค [Facebook].

(ตัวอย่างที่ 2)

เบอร์มือถือที่ใช้คือ OXX-114XX17 พอเห็นในเบอร์มีเลข 11 และ 17 ก็ต้องสงสัยว่าทำไมคุณเขาถึงรู้ดีกว่าตัวเองเหนือย (มีทนายปิวิณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ช: 167)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายใช้คำอ้างถึงคือคำว่า **คงจะทราบดี** เพื่อสื่อว่า สิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอขึ้นเป็นสิ่งที่ทุกคนรู้กันดีอยู่แล้วโดยไม่ต้องกล่าวถึงหรืออธิบายซ้ำอีก ใน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ส่งสารใช้คำอ้างถึงคือคำว่า **ก็ต้องสงสัยว่าทำไม** เพื่อสื่อว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ทุกคนรู้กันดีอยู่แล้วว่ามีสาเหตุมาจากอะไร (ละการกล่าวถึงว่ามาจากกรร่อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดี)

1.2.3 การใช้ประโยคเงื่อนไข¹² (Conditional Sentence)

ประโยคเงื่อนไข (conditional sentence) หมายถึง ประโยคที่มีเนื้อความแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งคือเงื่อนไขที่ให้เลือกทำหรือไม่ทำ อีกส่วนหนึ่งเป็นผลที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำนั้น (ชนกพร พัวพัฒนกุล: 2556, 118) การใช้ประโยคเงื่อนไขเป็นกลวิธีหนึ่งในการโน้มน้าวให้ผู้รับสารหรือผู้รับการทำนายทำตามที่ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายต้องการ นัยสำคัญของการใช้ประโยคเงื่อนไขคือการแสดงว่าผู้รับสารมีสิทธิ์เลือกที่จะทำหรือไม่ทำตามที่ผู้ส่งสารต้องการก็ได้ ผู้ส่งสารเพียงแต่แสดงผลของการกระทำตามเงื่อนไขให้ผู้รับสารเห็นเท่านั้น จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าผู้สร้างวาทกรรมใช้ประโยคเงื่อนไข 2 รูปแบบ คือ ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล และประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง

ก) การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล

การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล คือ การกล่าวถึงเนื้อความที่ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเหตุหรือสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลหรือผลลัพธ์เพื่อสร้างเงื่อนไขให้ผู้รับสารเชื่อว่าสาเหตุที่กล่าวถึงย่อมนำไปสู่ผลลัพธ์ใด หรือผลลัพธ์ที่ปรากฏมาจากสาเหตุใด โดยมักปรากฏคำเชื่อมที่ใช้ในการแสดงเหตุผล เช่น เพราะ ทำให้ ถ้า...ก็ เพราะ...จึง เป็นต้น ดังตัวอย่าง

¹² เอกสารทางวิชาการบางเรื่องใช้ว่า ประโยคแสดงความสัมพันธ์แบบเงื่อนไข.

(ตัวอย่างที่ 1)

ตัวเลขดี ชีวิตดี ตัวเลขแย่ ชีวิตร่วง ตัวเลขมีผลต่อพฤติกรรมถ้าตัวเลขดี
ตัวเลขจะทำให้เราขยัน ทำให้เราคิดดีทำดี แต่ถ้าตัวเลขไม่ดี เราก็
อาจจะมีวาจาร้าย อาจจะมีใจที่แข็งกระด้าง
(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “สดใหม่ไทยแลนด์”, 12 กรกฎาคม 2559)

(ตัวอย่างที่ 2)

ถ้าพลังงานที่ส่งมาเป็นบวก สมองก็รับบวก ถ้าพลังงานส่งมาลบ สมอง
ก็รับลบ พลังงานสุขส่งมา สมองก็รับความสุขและในทางตรงกันข้าม พลังงานส่ง
ความเครียดมา สมองก็เครียดตาม นี่จึงเป็นที่มาว่าทำไมมือถือจึงมีผลต่อชีวิต
เราก็เพราะมันมีผลต่อความนึกคิดของสมองนั่นเอง

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 33-34)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายใช้คำว่า ถ้า...ทำให้ / ถ้า...จะทำให้ รวมถึง
ถ้า...ก็ / ถ้า...จะ เพื่อสร้างเงื่อนไขให้เห็นว่าหากกระทำตามเงื่อนไขในส่วนแรก (ถ้า...) ก็จะทำให้เกิด
ผลลัพธ์ตามมาดังที่ระบุไว้ในส่วนที่ 2 (ทำให้... / จะทำให้... / ก็... / จะ...) ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายสร้าง
เงื่อนไขโดยใช้คำว่า ถ้า...ก็ เพื่อสร้างเงื่อนไขว่าหากกระทำตามเงื่อนไขในส่วนแรก (ถ้า...) ก็จะทำให้เกิด
ผลลัพธ์ตามที่ระบุเงื่อนไขไว้ในส่วนที่ 2 (ก็...) สื่อให้เห็นถึงการสร้างความสัมพันธ์ของประโยค 2 ส่วน
ในรูปแบบที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

ข) การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง

การใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง คือ การสร้างประโยคเงื่อนไขที่
ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 2 ประโยคซึ่งมีเนื้อความที่ขัดแย้งกัน โดยมักใช้คำเชื่อมประโยคที่แสดง
ความขัดแย้ง เช่น แต่ อย่างไรก็ตาม แม้...แต่ แม้ว่า...แต่ ถึง...แต่ เป็นต้น เพื่อสื่อให้ผู้รับสารเห็นว่าสิ่ง
ที่ผู้ส่งสารสื่อสารนั้นเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

เบอร์โทรศัพท์ไม่ได้เปลี่ยนชีวิตคุณ แต่คุณเท่านั้นที่เปลี่ยนมัน ผมแค่ทำ
หน้าที่ช่วยขับเคลื่อนพลังชีวิตด้านบวกของคุณเท่านั้นเอง

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 17)

(ตัวอย่างที่ 2)

แม้เราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เรากำหนดพลังตัวเลขให้ชีวิตของเราได้

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 33)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายใช้คำว่า **แต่** เพื่อเชื่อมโยงประโยคเงื่อนไข 2 ประโยคที่มีเนื้อหาขัดแย้งกัน เช่นเดียวกับใน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ส่งสารใช้คำว่า **แม่...แต่** เพื่อแสดงเงื่อนไขของ 2 ประโยคที่มีเนื้อหาขัดแย้งกัน แต่ทั้ง 2 ตัวอย่างผู้ส่งสารมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันคือโน้มน้าวให้ผู้รับสารคือผู้รับการทำนายคล้อยตามและต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือ

1.2.4 การใช้อุปลักษณ์ (Metaphor)

ในด้านภาษาศาสตร์ ลาคอฟฟ์ และ จอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) กล่าวถึงอุปลักษณ์ (metaphor) ว่า อุปลักษณ์เป็นการเปรียบเทียบความเหมือนกันของสองสิ่ง โดยทั้งสองต้องเป็นสมาชิกต่างกลุ่มความหมาย สิ่งที่น่ามาเป็นแบบในการเปรียบเทียบ เรียกว่า แบบเปรียบเทียบ (source domain / vehicle) ส่วนสิ่งที่เป่าหมายที่เราต้องการพูดถึง เรียกว่า สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain / tenor) นอกจากนี้ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 99-102) ยังอธิบายเกี่ยวกับอุปลักษณ์ว่า สิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบทั้งสองสิ่งต้องมีความเหมือนที่เป็นลักษณะเด่นซึ่งสามารถเชื่อมโยงหรือเทียบกันได้ และผู้อ่านสามารถทราบความหมายได้ทันทีโดยไม่ต้องอนุมานหรือตีความ ในการเปรียบเทียบอุปลักษณ์นั้น แบบเปรียบเทียบมักจะเป็นสิ่งที่ป็นรูปธรรมกว่า ไกลตัว หรือเข้าใจได้ง่ายกว่าสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ การเชื่อมโยงคุณลักษณะเด่นของแบบเปรียบเทียบไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบก่อให้เกิดการถ่ายโยงความรู้และความเข้าใจที่เรามีต่อแบบเปรียบเทียบไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ ด้วยเหตุนี้อุปลักษณ์จึงทำให้เราสามารถเข้าใจสิ่งที่ป็นนามธรรมผ่านสิ่งที่ป็นรูปธรรมที่เรารู้จักหรือเข้าใจดีกว่า

แต่เดิมนั้นอุปลักษณ์เป็นกลวิธีทางวาทศิลป์ที่ปรากฏในงานเขียนบางประเภท เช่น วรรณคดีหรือบทกวี แต่ในด้านการศึกษารัฐศาสตร์ปริชาน (cognitive linguistic) พบว่าอุปลักษณ์สามารถปรากฏได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ดังที่ ลาคอฟฟ์ และ จอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980: 3) กล่าวถึงอุปลักษณ์ในแง่ของภาษาศาสตร์ว่า อุปลักษณ์อยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์โดยมิได้อยู่ในรูปภาษาเท่านั้น แต่มนุษย์มีอุปลักษณ์อยู่ในพื้นฐานของระบบการคิดและพฤติกรรมอยู่แล้ว¹³ การศึกษาอุปลักษณ์จึงทำให้เราเห็นมิติทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ได้

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ พบว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้กลวิธีอุปลักษณ์ในการโน้มน้าวความคิดของผู้รับสาร ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

ตัวเลขคู่ที่ดี ๆ เหมือนต้นโพธิ์ เมื่อมาอยู่ในตำแหน่งที่ดี หมายถึง อยู่ใน
ดินที่อุดมสมบูรณ์เขาก็เจริญเติบโต ทำความดีส่งผลกับตัวเรา แต่ถ้าเลขคู่ดี ๆ
แวดล้อมด้วยเลขที่ไม่เป็นมงคลก็เหมือนต้นโพธิ์อยู่กลางทะเลทราย ทำอะไรมันก็ไม่ขึ้น

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “สดใหม่ ไทยแลนด์”, 12 กรกฎาคม 2559)

¹³ Metaphor is pervasive in everyday life, not just in language but in thought and action. Our ordinary conceptual system in terms of which we both think and act, is fundamentally metaphorical in nature.

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายกล่าวถึง ตัวเลขคู่ที่ดี ๆ เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบ (target domain / tenor) โดยใช้แบบเปรียบ (source domain / vehicle) คือ **ต้นโพธิ์ที่อยู่ในดินที่อุดมสมบูรณ์** เพื่อสื่อว่าทั้งสองสิ่งมีลักษณะที่เชื่อมโยงกันในทางบวก จากนั้นจึงเปรียบเทียบอีกคู่โดยใช้สิ่งที่ถูกเปรียบว่า **เลขคู่ดี ๆ ที่แวดล้อมด้วยเลขไม่เป็นมงคล** กับแบบเปรียบคือ **ต้นโพธิ์ที่อยู่กลางทะเลทราย** เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของทั้งสองสิ่งว่ามีลักษณะที่เป็นลบเช่นเดียวกัน

1.2.5 การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (Rhetorical Question)

การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (rhetorical question) เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพราะเป็นคำถามที่ผู้สร้างคำถามมีคำตอบในใจอยู่แล้ว โดยเป็นการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อชี้นำความคิดของผู้อ่านให้คล้อยตามผู้เขียนหรือผู้สร้างคำถามด้วยการตั้งคำถามและแสดงเหตุผลสนับสนุนเพื่อโน้มน้าวผู้อ่านให้ไปสู่คำตอบที่ผู้เขียนกำหนดไว้ ฟาวเลอร์ (Fowler, 1991: 40) กล่าวถึงคำถามเชิงวาทศิลป์ว่า คำถามเชิงวาทศิลป์สามารถกำกับความคิดของผู้อ่านได้เพราะผู้อ่านต้องสร้างจินตนาการตามที่คุณเขียนถาม จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายนิยมใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ด้วยด้วยการตั้งคำถามหรือตั้งท้ายคำถามให้ผู้อ่านนำไปคิดต่อ (ผู้ส่งสารเองมีคำตอบในใจอยู่แล้วและผู้ส่งสารก็รู้ว่าผู้รับสารรู้คำตอบของคำถามนั้นเช่นกัน) ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

หาหมอบ่อย ๆ เคยคิดไหมว่าผลเกิดได้จากตัวเลข ? ตัวเลขที่ผู้เขียนจะกล่าวถึงเจาะจงและเน้นย้ำบ่อย ๆ คือเลข 0 ในเบอร์มือถือที่อยู่ตำแหน่งส่วนของตัวเลข 7 ตัวท้าย ซึ่งเบอร์มือถือมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติ สรุปได้ว่าเลข 0 เป็นปัจจัยเสี่ยงในการกระตุ้นมะเร็ง เนื่องจากฟังผิด ซีสตีในร่างกายผู้ใช้
(นิติภฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 210)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายกล่าวเริ่มต้นด้วยการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ว่า **หาหมอบ่อย ๆ เคยคิดไหมว่าผลเกิดได้จากตัวเลข ?** คำถามดังกล่าวผู้ถามคือผู้ทำนายมีคำตอบในใจอยู่แล้วว่าการป่วยจนต้องไปพบแพทย์บ่อยครั้งเกิดจากผลของการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถืออย่างแน่นอนและผู้ถามก็เชื่อว่าผู้รับการทำนายทราบคำตอบนั้นและมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามคำตอบที่ผู้ทำนายกำหนดไว้เมื่อได้ฟังคำอธิบายในข้อความต่อมา

1.2.6 การกล่าวอ้าง (Claiming/Reference)

การกล่าวอ้าง (claiming/reference) เป็นกลวิธีทางภาษารูปแบบหนึ่งที่ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือนิยมนำมาใช้ โดยการหยิบยกข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาอ้างอิงประกอบการนำเสนอคำทำนายเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อถือและคล้อยตามความคิดของผู้ส่งสาร จากการศึกษาทฤษฎีการกล่าวอ้างในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข

โทรศัพท์มือถือพบว่าผู้สร้างวาทกรรมใช้กลวิธีการกล่าวอ้าง 4 รูปแบบ คือ การกล่าวอ้างงานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ การกล่าวอ้างคนหมู่มาก และการกล่าวอ้างประสบการณ์จากผู้ให้หมายเลขโทรศัพท์มือถือ

ก) การกล่าวอ้างงานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

งานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ถือเป็นหลักฐานที่ผ่านการพิสูจน์อย่างมีขั้นตอนและเป็นรูปธรรม สามารถพิสูจน์ซ้ำได้โดยให้ผลที่ไม่แตกต่างกันจึงมักถูกนำมาใช้อ้างอิงในวงการวิชาการหรือวงการอื่น ๆ ที่ต้องการข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนทัศนะต่าง ๆ ด้วยเหตุผลนี้งานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์จึงถูกนำมากล่าวอ้างในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเนื่องด้วยศาสตร์การทำนายนี้เป็นศาสตร์ใหม่ทำให้ผู้ทำนายไม่นำหลักวิชาทางโหราศาสตร์ใด ๆ มากกล่าวอ้างแต่มักใช้การกล่าวอ้างงานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

จากการค้นคว้า ทดลอง เก็บสถิติอย่างจริงจังยังทำให้ผู้เขียนพบวาระหัสลับที่ซ่อนอยู่ในตัวเลขคือพลังที่มีแรงดึงดูด กล่าวคือจะเหนี่ยวนำสิ่งที่มีเหมือนกัน คล้ายกันกับความหมายที่ซ่อนอยู่ในตัวเลขดึงดูดเข้ามาหา
(นิติภุตย์ กิตติศรีวรรณนท์, 2559: 31-32)

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายกล่าวอ้างว่าตนได้ ค้นคว้า ทดลอง และ เก็บสถิติ ข้อมูลเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยอ้างว่าจากการค้นคว้า ทดลอง และเก็บสถิตินั้น ทำให้ค้นพบว่าตัวเลขมีพลังแรงดึงดูดซึ่งสามารถเหนี่ยวนำสิ่งที่มีความหมายสอดคล้องกันเข้ามาหาผู้ใช้ การกล่าวอ้างข้างต้นผู้ทำนายพยายามทำให้สิ่งที่ตนนำเสนอขึ้นเป็นวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการอ้างการค้นคว้า ทดลอง เก็บสถิติ หรือแม้แต่การเลือกใช้คำที่มักใช้ในวงการวิทยาศาสตร์ เช่น แรงดึงดูด เหนี่ยวนำ เป็นต้น เพื่อสร้างความเชื่อถือให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าสิ่งที่ผู้ทำนายนำเสนอซึ่งเป็นศาสตร์ใหม่นั้นมิใช่สิ่งมกมายแต่เป็นไปตามหลักการหรือกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

เมื่อพิจารณาหลักการหรือข้อมูลหลักฐานที่ปรากฏในตัวบทวาทกรรมแล้วพบว่าสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมพยายามกล่าวอ้างว่าเป็นวิทยาศาสตร์ (real science) นั้นเป็นเพียงวิทยาศาสตร์เทียม (pseudoscience) ซึ่งมีลักษณะเป็นการแอบอ้าง ความเชื่อ หรือการปฏิบัติที่กล่าวว่าเป็นวิทยาศาสตร์แต่ขาดการทดสอบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง โดยมีกล่าวอ้างอย่างกำกวม เกินจริง และพิสูจน์ไม่ได้ แตกต่างจากวิทยาศาสตร์ที่แท้จริง (real science) ที่ต้องสามารถทดลองซ้ำได้ มีการควบคุมความลำเอียง (bias) และปัจจัยแปรปรวนต่าง ๆ มีการสุ่มเก็บตัวอย่างอย่างยุติธรรม และต้องมีการทดสอบสถิติเพื่อบอกนัยสำคัญของผลว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี [ออนไลน์], 17 มิถุนายน 2560) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะพิจารณาใน

ข้อมูลการนำเสนอในการเป็นผลการวิจัยหรือข้อมูลทางสถิติก็อาจสรุปได้ยาก เนื่องจากผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายมิได้แสดงข้อมูลผลการวิจัยหรือสถิติ รวมถึงแสดงขั้นตอนหรือกระบวนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนให้เห็นเป็นรูปธรรม

ข) การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ

การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จถือเป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้ส่งสารซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือนำมาใช้เพื่อโน้มน้าวความคิดของผู้รับสารด้วยการอ้างอิงชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ เช่น นักร้อง-นักแสดงที่มีชื่อเสียง นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ อาชีพที่มีอำนาจบารมีในสังคม เป็นต้น คนกลุ่มนี้เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จด้านหน้าที่การงาน เมื่อถูกนำมากล่าวอ้างจึงมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้รับสารที่มีโอกาสคล้อยตามสิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอได้ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เราก็คุยกันว่า ถ้าคุณไก่อ¹⁴ สามารถเปลี่ยนชีวิตปาเทพ¹⁵ ได้ด้วยตัวเลข
 ทำยังไง ที่นี้คุณไก่อ้หาเบอร์ให้... จัดเบอร์ใหญ่สุดที่เป็นเลขมั่งคั่ง... 789 เป็นเลข
 มั่งกร ใครก็แล้วแต่ที่ใช้เลขกลุ่มนี้จะมีความมั่งคั่ง มีพรรคพวก มีอำนาจบารมี
 แล้วมันทำให้ปาพลิกจากเดิม... กลายเป็นปาสามารถเก็บเงินอยู่

(มีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “ต้นมาคุย ไลฟ์”, 16 มีนาคม 2559)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงคือ ปาเทพ หรือ เทพโพธิ์งาม หรือ สุเทพ โพธิ์งาม นักแสดงตลกชื่อดังของประเทศไทย ในอดีตสุเทพเคยล้มเหลวในการทำธุรกิจหลายครั้งจนกระทั่งผู้ทำนายคือคุณไก่อ้หรือมีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรีเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือให้ หลังจากนั้นสุเทพกลายเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจและสามารถเก็บเงินได้ การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงข้างต้นน่าจะมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้รับสารมาก เนื่องจากบุคคลที่ถูกกล่าวถึงเป็นที่รู้จักในสังคม ทั้งยังรับรู้กันโดยทั่วไปว่าเคยล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องจึงเป็นเรื่องแปลกและเป็นไปได้ยากที่จะประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้

ค) การกล่าวอ้างคนหมู่มาก

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมโดยพื้นฐานจึงมีความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มใหญ่ เพราะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตและสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างกลมกลืนมากกว่า การทำตัวแปลกแยกจากสังคม การกล่าวอ้างคนหมู่มากจึงเป็นกลวิธีทางภาษาที่มักถูกนำมาใช้ในการโน้มน้าวใจเพราะมีอิทธิพลโน้มน้าวความคิดของผู้รับสารได้มาก จากการศึกษาตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวอ้างคนหมู่มากเพื่อสื่อสารวาทกรรมหลายครั้ง ดังตัวอย่าง

¹⁴ ไก่อ้ คุณไก่อ้ หรือ ดร.ไก่อ้ เป็นชื่อลำลองของมีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี.

¹⁵ ปาเทพ เป็นคำที่คนในวงการบันเทิงนิยมใช้เรียกเทพ โพธิ์งาม (สุเทพ โพธิ์งาม) นักแสดงตลกชื่อดังของประเทศไทย.

(ตัวอย่าง)

มีคนจำนวนไม่น้อยที่รับผลกระทบจากพลังเลขร้าย 03, 30 ที่อยู่ในเบอร์มือถือ 7 ตัวท้ายส่งผลให้ผู้ใช้อาจต้องล้มหมอนนอนเสื่อ เพราะปวดหัว ไมเกรน เกิดโรคเกี่ยวกับระบบสมอง และจะมีอีกหลายคนอาการทุเลาลงได้ หากท่านเหล่านั้นรู้และลองสังเกตตัวเลขบนเบอร์มือถือตัวเอง เพราะเมื่อท่านแชร์ข่าวสารข้อมูลนี้ต่อไป ผู้เขียนหวังว่าอีกหลายล้านชีวิตจะได้รู้จักศาสตร์พลังตัวเลข

(นิติกฤษฎ์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 208)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารใช้คำว่า **มีคนจำนวนไม่น้อย** เพื่อกล่าวอ้างกลุ่มคนหมู่มากว่าได้รับผลกระทบจากตัวเลขที่กล่าวถึง ทั้งยังอ้างว่า **มีอีกหลายคน** และ **อีกหลายล้านชีวิต** ที่จะได้รับผลดีหากได้เรียนรู้ศาสตร์พลังตัวเลขและเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตน

ง) การกล่าวอ้างบุคคลทั่วไป

การกล่าวอ้างประสบการณ์จากบุคคลทั่วไปเป็นกลวิธีการกล่าวอ้างอีกรูปแบบหนึ่งที่พบในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ การกล่าวอ้างรูปแบบนี้คล้ายกับการกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จแต่จะไม่ระบุตำแหน่งหน้าที่การงานหรือสถานะทางสังคมที่ชัดเจน โดยระบุเพียงหัวข้อหรือประเด็นการทำนายที่ครอบคลุมในเรื่องที่ผู้สร้างวาทกรรมเห็นว่าสำคัญ ได้แก่ อุปนิสัย การงาน การเงิน ความรัก และสุขภาพ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

หลอนทุกทีเมื่อเจอเลข 18, 81

ใน Case study เธอคนนี้เจอเลขนี้ที่ไร นึกถึงอดีตที่เลวร้ายทุกที เลขนี้ นำพาความโชคร้าย มาด้วยการโดนหักหลัง มีปัญหาทะเลาะกัน เป็นอีกเลขหนึ่งหากมีเบิ้ล 181 ยิ่งเพิ่มความร้ายทำลายจิตใจพอควร

(นิติกฤษฎ์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 223)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายกล่าวอ้าง **เธอคนนี้** โดยมิได้ระบุตำแหน่งหน้าที่การงานหรือสถานะทางสังคมของเธอที่ชัดเจน โดยกล่าวอ้างว่าเธอมีประสบการณ์ที่เลวร้ายเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเดิมที่มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดี

1.2.7 การใช้สหบท (Intertextuality)

แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 84) กล่าวถึง สหบท (intertextuality) ว่า สหบทคือ วาทกรรมหรือตัวบทที่มีตัวบทขนาดสั้นหลายตัวบทแทรกอยู่ โดยตัวบทหรือวาทกรรมย่อยที่นำมาแทรกนี้มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับบริบทในวาทกรรมหลัก อาจเป็นบทกวี เรื่องราวในวรรณคดี หรือ

คำพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียงซึ่งเป็นที่รู้จักในวงกว้าง การสอดแทรกตัวบทหรือวาทกรรมย่อหน้านี้อาจช่วยในการขยายความหรือเน้นย้ำสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอในวาทกรรมหลักให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่กำลังกล่าวถึงและตัวบทที่นำมาแทรกไว้ ในตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถือพบว่ามีการใช้สหพทในรูปแบบของการกล่าวถึงคำพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียง ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

นักปราชญ์ นักเขียนที่โด่งดัง นักการตลาด นักวิจัย และนักธุรกิจทั้งหลายที่ประสบความสำเร็จมักกล่าวว่า “คุณต้องใช้กฎแห่งการดึงดูดช่วยดึงดูดผู้คน และสถานการณ์ที่จะช่วยให้คุณให้เดินหน้าเร็วขึ้น หรือช่วยดึงดูดเงินเข้ามาในชีวิตเพื่อให้มันคงรัวรวยเร็วขึ้น”

(นิติภตุย กิตติศรีวรรณท์, 2559: 35)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายได้สอดแทรกตัวบทย่อเกี่ยวกับ กฎแห่งการดึงดูด¹⁶ ซึ่งเป็นคำกล่าวของ นักเขียนที่โด่งดัง นักการตลาด นักวิจัย และนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ โดยมีได้ระบุชื่อของผู้ที่กล่าวอย่างชัดเจน แต่แนวคิดดังกล่าวได้แพร่หลายในสังคมมาชั่วยุทธศตวรรษหนึ่ง (เริ่มแพร่หลายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549) การสอดแทรกคำกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นแนวคิดที่รู้จักดีในสังคมจึงเป็นการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่จะนำเสนอ (การร้อยเรียงตัวเลข) กับสิ่งที่ผู้คนรับรู้อยู่แล้ว (กฎแห่งการดึงดูด) เพื่อผลในการโน้มน้าวความคิดของผู้รับสารหรือผู้รับการทำนายให้เห็นความสัมพันธ์และคล้อยตามสิ่งที่ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายนำเสนอ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า สหพทที่นำมาอ้างอิงในตัวบทวาทกรรมนั้นมีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ในแบบวิทยาศาสตร์เทียม (pseudoscience) มากกว่ามาจากหลักการทางวิทยาศาสตร์แท้ (real science) ที่พิสูจน์ได้ชัดเจน

จากการศึกษาวิธีการใช้ภาษาในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเพื่อศึกษาวิธีการสร้างความหมายในการโน้มน้าวผู้รับสารพบว่า ผู้ส่งสารหรือผู้สร้างวาทกรรมใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ 2 กลวิธี คือ กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (Semantics) พบ 2 รูปแบบ คือ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ จำแนกได้เป็นการเลือกใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยันและการใช้คำปรากฏร่วมกัน และการกำหนดและเน้นหัวข้อซึ่งพบทั้งในระดับข้อความและระดับประโยค ด้านกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) พบทั้งสิ้น 7 รูปแบบ คือ การใช้คำแสดงทัศนคติ การใช้อุปมา การใช้อุปนัย การใช้อุปนัย การใช้คำอุปมาเชิงวาทศิลป์ การกล่าวอ้าง และการใช้สหพท โดยจำแนกกลวิธีการใช้ภาษาตามผู้ทำนายและประเภทของสื่อได้ดังนี้

¹⁶ กฎแห่งการดึงดูดหรือกฎแห่งแรงดึงดูด (The Law of Attraction) เป็นหลักเกณฑ์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากหนังสือที่มียอดขายสูงสุดทั่วโลกในปี พ.ศ. 2549 (ค.ศ. 2006) คือเดอะ ซีเครต (The Secret) โดยผู้เขียนคือรอนดา เบิร์น (Rhonda Byrne) เสนอแนวคิดว่า โลกมีแรงดึงดูด มนุษย์สามารถเป็นจุดศูนย์กลางของแรงดึงดูดได้โดยใช้ความคิดเป็นตัวกำหนดจากนั้นสมมุติของมนุษย์จะประมวลผลแล้วผลักดันให้เกิดแรงผลัก (การกระทำ) ที่จะดึงสิ่งนั้นเข้ามาสู่ตัวมนุษย์ แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้สร้างแรงจูงใจในวงการนักขายและวงการธุรกิจ โดยกระตุ้นให้ผู้ขายหรือนักธุรกิจสร้างความคิดเชิงบวกว่าจะประสบความสำเร็จในการขายหรือได้รับเงินจากการทำธุรกิจจำนวนมาก.

ชื่อผู้ทำนาย - ประเภทของสื่อ กลวิธีทางภาษา	การริน ศตายุส์			มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี			นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์		
	สิ่งพิมพ์	โทรทัศน์	ออนไลน์	สิ่งพิมพ์	โทรทัศน์	ออนไลน์	สิ่งพิมพ์	โทรทัศน์	ออนไลน์
อรรถศาสตร์	การเลือกใช้คำ หรือกลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	การกำหนดและ เน้นหัวข้อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
วจนปฏิบัติศาสตร์	ทัศนภาวะ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	มูลบท	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	ประโยคเงื่อนไข	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	อุปลักษณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
	คำถามเชิง วาทศิลป์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	การกล่าวอ้าง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สหบท							✓	✓

ตารางที่ 1 แสดงกลวิธีการใช้ภาษาที่ปรากฏในวาทกรรมจำแนกตามผู้ทำนายและประเภทของสื่อ

จากตารางแสดงกลวิธีการใช้ภาษาที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจำแนกตามผู้ทำนายและประเภทของสื่อข้างต้นพบว่า กลวิธีด้านอรรถศาสตร์ ทั้งการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำและการกำหนดและเน้นหัวข้อเป็นกลวิธีที่ใช้ภาษาที่ปรากฏในการนำเสนอของผู้ทำนายทั้ง 3 คนและพบในสื่อทั้ง 3 ประเภทสะท้อนว่าผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายให้ความสำคัญกับการสร้างและกำหนดกรอบความหมายหรือความคิดใหม่ให้กับสิ่งที่ตัวเองนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำให้ปรากฏร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ด้านความหมายของคำให้ผู้รับสารเห็นความเชื่อมโยงตามความต้องการของผู้ส่งสาร รวมทั้งการกำหนดและเน้นหัวข้อทั้งในระดับข้อความและระดับประโยคเพื่อเลือกที่จะนำเสนอข้อมูลเพียงบางสิ่งที่คุณส่งสารหรือผู้สร้างวาทกรรมเห็นว่าสำคัญพร้อมกับละการนำเสนอบางสิ่งที่คุณส่งสารเห็นว่าไม่สำคัญ

ส่วนกลวิธีด้านวจนปฏิบัติศาสตร์พบว่า ผู้ส่งสารทั้งหมดเลือกใช้กลวิธีที่ใช้ภาษา 5 รูปแบบนำเสนอผ่านสื่อทุกประเภท คือ การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การใช้มูลบท การใช้ประโยคเงื่อนไข การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการกล่าวอ้าง ส่วนกลวิธีที่ใช้อุปลักษณ์พบเพียงการนำเสนอของการริน ศตายุส์ และมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี แต่ไม่พบการนำเสนอของนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ ด้านการใช้สหบท พบในการนำเสนอของนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ แต่ไม่พบในการนำเสนอของการริน ศตายุส์ และมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี

ข้อสังเกตประการหนึ่งที่น่าสนใจคือ พบการกล่าวอ้างตัวบทที่นำเสนอว่าเป็นข้อมูลที่มาจากการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะการนำเสนอของนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์ ผู้วิจัยพบว่าใช้ทั้งการกล่าวอ้างและการใช้สหบทเพื่ออ้างอิงข้อมูลที่อาจทำให้ผู้รับสารหรือผู้รับวาทกรรม

เข้าใจว่าสิ่งที่นำเสนอผ่านกระบวนการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์จริง เพราะจากข้อมูลตัวบทที่นำเสนอไม่พบหลักฐานใดที่แสดงว่าข้อมูลนั้นผ่านกระบวนการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริง อาจกล่าวได้ว่าการกล่าวอ้างหรือสหบทที่ปรากฏนั้นเป็นเพียงวิทยาศาสตร์เทียม (pseudoscience) ซึ่งมีลักษณะเป็นการแอบอ้าง ความเชื่อ หรือการปฏิบัติที่กล่าวว่าเป็นวิทยาศาสตร์ แต่ขาดการทดสอบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง มีลักษณะเป็นการกล่าวอ้างอย่างกำกวม เกินจริง และพิสูจน์ไม่ได้

2. อุดมการณ์ที่สะท้อนผ่านกลวิธีทางภาษาในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

จากกลวิธีทางภาษาข้างต้นที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาอุดมการณ์ (ideology) ที่ผู้สร้างวาทกรรมแฝงการนำเสนอผ่านวาทกรรม โดยพบอุดมการณ์ 3 ชุด ได้แก่ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 อุดมการณ์ชะตานิยม (Fatalistic Ideology) และการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย

ชะตานิยม (Fatalism)¹⁷ หมายถึง ความเชื่อที่ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นถูกกำหนดโดยชะตากรรม (fate) และเป็นสิ่งที่คนเราไม่สามารถควบคุมได้ เป็นการยอมรับความจริงที่ว่าคนเราไม่สามารถหยุดหรือป้องกันเหตุการณ์ใด ๆ ไม่ให้เกิดขึ้นได้

ไรซ์ (Rice, 2010) อธิบายว่า ชะตานิยม (Fatalism) ในทางปรัชญามักใช้เพื่ออ้างถึงมุมมองว่ามนุษย์ปราศจากอำนาจที่จะทำสิ่งอื่นสิ่งใดนอกจากสิ่งที่เราได้กระทำลงไปจริง ๆ¹⁸ ดังนั้น อุดมการณ์ชะตานิยมจึงเชื่อว่ามีบางสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่ามนุษย์ในการที่จะกำหนดความเป็นไปให้กับมนุษย์ได้ ไม่ว่าจะเป็นชะตากรรม (fate) พรหมลิขิต (destiny) พระเจ้า (God) ดวงดาว (star) กรรม (Karma) หรือแม้แต่ตัวเลข (number)

กล่าวโดยสรุป อุดมการณ์ชะตานิยมเป็นชุดความคิดที่เชื่อว่าชีวิตของมนุษย์นั้นถูกกำหนดไว้ก่อน ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ชะตากรรมในรูปแบบของการถือครองตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการร้อยเรียงไว้จึงเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้อธิบายความสมเหตุสมผลให้กับทุกเรื่องจนเป็นที่ยอมรับ นอกจากนี้ อุดมการณ์ชะตานิยมยังทำให้สิ่งที่ถ่ายทอดผ่านคำทำนายดวงชะตาดูราวกับเป็นเรื่องปกติธรรมดาหรือเป็นสิ่งที่ป็นธรรมชาติที่ทุกคนต้องยอมรับจนผู้รับการทำนายไม่เกิดข้อสงสัยจนนำไปสู่การตั้งคำถาม ปฏิเสธ หรือโต้แย้ง หากผู้ที่รับการทำนายเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความเชื่อในเรื่องชะตากรรมมาแต่เดิมแล้วก็จะยอมรับในสิ่งที่ถ่ายทอดผ่านคำทำนายได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ชะตานิยมในวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีความแตกต่างจากอุดมการณ์ชะตานิยมจากการทำนายในรูปแบบอื่น ๆ กล่าวคือแม้ว่าตามศาสตร์การทำนายการร้อยเรียงตัวเลขจะกล่าวว่าเป็นตัวเลขแต่

¹⁷ ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน สาขาปรัชญา (2 มีนาคม 2545)

¹⁸ We are powerless to do anything other than what we actually do.

ละตัวมีพลังในตัวเองและการร้อยเรียงตัวเลขทำให้ตัวเลขแสดงพลังด้านบวกหรือด้านลบออกมา แต่ผู้ถือครองตัวเลขโทรศัพท์มือถือนั้นก็สามารถเปลี่ยนแปลงชะตากรรมของตนเองได้ด้วยการเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือ ผู้ทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจึงมิใช่เพียงผู้ทำนาย (fortuneteller) แต่ยังเป็นผู้แก้ไขดวงชะตาให้กับผู้รับการทำนายอีกด้วย ดังนั้น ผู้ทำนายจึงเป็นผู้ที่มีอำนาจมากและสามารถใช้อำนาจควบคุมหรือโน้มน้าวความคิดของผู้รับการทำนายได้ซึ่งวาทกรรมจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับผู้รับการทำนายว่าจะยอมรับอำนาจของผู้ทำนายเพียงใด อุดมการณ์ชะตานิยมในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจึงถูกกำหนดหรือควบคุมด้วยผู้ทำนายอีกชั้นหนึ่งผนวกกับการที่ศาสตร์การออกแบบหรือร้อยเรียงตัวเลขเป็นศาสตร์ใหม่ที่ไม่มีหลักฐานอ้างอิงหรือการถ่ายทอดมาตั้งแต่โบราณ ผู้ทำนายจึงเป็นผู้มีอำนาจอย่างเต็มที่ในการกำหนดกฎเกณฑ์ หลักการ ผลบวกหรือลบในการทำนาย ทั้งยังสามารถกำหนดแนวทางปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขชะตาชีวิตของผู้รับการทำนายได้

สรุปได้ว่าการยอมรับอำนาจของผู้ทำนายถือเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ วาทกรรมจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อผู้รับการทำนายให้การยอมรับว่าผู้ทำนายมีอำนาจในการเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขที่ผลในการกำหนดความเป็นไปในชีวิต ทั้งยังมีอำนาจในการถอดรหัสการร้อยเรียงตัวเลขออกมาให้คนทั่วไปเข้าใจ รวมถึงมีสิทธิในการชี้แนะ สั่งสอน และประเมินค่าพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคมเพื่อตัดสินใจเลือกเส้นทางหรือพฤติกรรมใดเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม การยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย หากมองในอีกแง่หนึ่งคือการแสดงว่าตัวผู้รับการทำนายปฏิเสธอำนาจในการเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองเพราะยอมให้ผู้อื่นมีอำนาจในการชี้แนะ สั่งสอน ตักเตือน หรือแก้ไขการดำเนินชีวิตของเรามากกว่าจะเป็นตัวเราที่กำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง

ด้วยเหตุผลข้างต้นเกี่ยวกับการยอมรับอำนาจของผู้ทำนายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ชะตานิยม ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์หัวข้อ (text) ที่สะท้อนความคิดดังกล่าวโดยจำแนกตามกลวิธีการใช้ภาษาต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ

จากการศึกษาการสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ผู้วิจัยพบว่าผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายใช้กลวิธีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ 2 รูปแบบ คือ การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยัน และการใช้คำปรากฏร่วมกัน

ก) การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยัน

การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยันเป็นการเลือกใช้คำศัพท์ลักษณะหนึ่ง โดยการใช้คำที่แสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารเชื่อมั่นว่าผลลัพธ์จะต้องเป็นไปตามที่ผู้ทำนายกำหนด คำศัพท์ที่พบ เช่น รับรอง แน่นอน ยืนยัน มั่นใจ ไม่มีทาง เป็นต้น การใช้คำที่มีความหมายแสดงการยืนยันเป็นการแสดงความมั่นใจว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจกำหนดความเป็นไปในชีวิตของผู้ใช้ได้และเป็นการ

แสดงอำนาจของผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายอย่างชัดเจนที่แสดงให้เห็นว่าตนมีความรู้และสามารถที่จะล่วงรู้ความเป็นไปในอนาคตของผู้รับการทำนายได้ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เริ่มต้นง่ายที่สุดคือทิ้งเบอร์เสียออกไปจากชีวิตของท่านและคนที่ท่านรัก decorder ขอรับรองว่าดีขึ้นแน่นอน ไม่มากก็น้อยตามเหตุปัจจัยของแต่ละบุคคล พิสูจน์ไม่ยากแค่เปลี่ยนเบอร์ตามหลักการ นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, (2559, 12 ธันวาคม), เบอร์รับโชค [Facebook].

จาก ตัวอย่าง ผู้ทำนายเลือกใช้คำแสดงการยืนยันคือคำว่า ขอรับรอง และ แน่นอน เพื่อแสดงความมั่นใจว่าหากผู้รับการทำนายปฏิบัติตามคำแนะนำคือการที่หมายเลขโทรศัพท์ที่ไม่ดีไปแล้วชีวิตของผู้รับการทำนายและคนรักจะดีขึ้นแสดงถึงความเชื่อมั่นของผู้ทำนายว่าหลังจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีผลต่อชีวิตของผู้ใช้อย่างแน่นอน ทั้งยังเป็นการยืนยันเพื่อให้ผู้รับการทำนายเกิดความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถและอำนาจของผู้ทำนายที่สามารถถอดรหัสของการร้อยเรียงตัวเลขเพื่ออ่านความเป็นไปในชีวิตของผู้รับการทำนายได้อย่างแม่นยำ

ข) การใช้คำปรากฏร่วมกัน

การใช้คำปรากฏร่วมกัน คือ การเลือกใช้คำให้มีความสัมพันธ์กันในแง่ของความหมายเพื่อสื่อสารข้อมูลหรือความรู้สึกของผู้ทำนายในการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยพบว่าคำเหล่านี้มีการกำหนดบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทำนายและผู้รับการทำนายไว้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างตารางแสดงถ้อยคำที่มักปรากฏร่วมกัน ดังนี้

ถ้อยคำหลัก	ถ้อยคำที่มักปรากฏร่วมกัน	
กลุ่มความหมาย	กลุ่มความหมาย	ตัวอย่างถ้อยคำ
ผู้ทำนาย	คำทำนาย	เตือน ชี้ บอก ช่วย
	การแสดงความรู้สึกต่อคำทำนาย	เอาใจช่วย เป็นกำลังใจให้
คำทำนาย	การป้องกัน	ระวัง ขอเตือน
	การแก้ไข	แก้ไข แก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยน

ตารางที่ 2 แสดงตัวอย่างถ้อยคำที่มักปรากฏร่วมกันในวาทกรรมที่แสดงอุดมการณ์ชะตานิยม

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้ทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ นอกจากมีอำนาจในการกำหนดผลการทำนายดวงชะตาแล้ว (เนื่องจากเป็นศาสตร์ใหม่มีเพียงผู้ทำนายเท่านั้นที่เข้าถึงได้) ผู้ทำนายยังใช้คำปรากฏร่วมกันเพื่อสื่อสารให้ผู้รับการทำนายรับรู้ถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับตนด้วยการใช้คำที่สร้างความรู้สึกที่ดีแต่จริงจัง เช่น เตือน บอก เป็นต้น รวมถึงหากผลการทำนายหมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้รับการทำนายเป็นไปในทางที่ไม่ดีก็จะมี การเตือน โดยมักใช้คำว่า ระวัง

ขอเตือน ฯลฯ เพื่อเน้นย้ำให้เห็นว่าผลลบดังกล่าวมีโอกาสเกิดขึ้นได้มากในอนาคต แต่หากผู้รับการทำนายประสบผลที่ไม่ดีหลังจากใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือมาแล้วผู้ทำนายก็จะเสนอแนวทางในการปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขเพื่อเปลี่ยนผลที่ไม่ดีให้กลายเป็นผลที่ดีซึ่งมักพบคำว่า **แก้ไข แก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยน ฯลฯ** แสดงให้เห็นว่าผู้ทำนายมีอำนาจเต็มที่ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขผลที่เกิดขึ้นในชีวิตของผู้รับการทำนายได้ และผู้รับการทำนายหากต้องการมีชีวิตที่ดีก็ต้องยอมรับอำนาจของผู้ทำนายในการให้คำแนะนำเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตน ดังตัวอย่างการใช้คำปรากฏร่วมกันในวาทกรรมการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

(ตัวอย่างที่ 1)

[12] [21] หมายเลขคู่นี้เป็นเลขของความแข็งแกร่งและความอ่อนโยนมาเจอกัน เป็นคนสองบุคลิกจึงมีจินตนาการ บทดี ดีใจหาย บทร้ายก็ดูเหลือเกิน...และสุดท้ายต้องระวังอาการของโรคจิตประสาท

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 75)

(ตัวอย่างที่ 2)

เลข 67, 76 ... ผู้ใช้เลขนี้อาจจะมีชีวิตที่ดีช่วงเริ่มต้น แต่สุดท้ายชีวิตยากที่จะประสบความสำเร็จและสมหวัง “ขอเตือนให้เลิกใช้โดยด่วน” ควรระวังโรคเกี่ยวกับสมรรถภาพทางเพศ ต่อมลูกหมาก มดลูก

(มีทนาปวิณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก: 109)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายใช้คำว่า **ต้องระวัง** เพื่อสื่อถึงผลร้ายจากการร้อยเรียงตัวเลขคือ อาการของโรคจิตประสาท ใน ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้คำว่า **ขอเตือน** และ **ควรระวัง** เมื่อสื่อถึงผลร้ายจากการร้อยเรียงตัวเลขเช่นกัน จากการเลือกใช้คำในตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้รับสารคือผู้รับการทำนายเห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีพลังบางอย่างที่ส่งผลร้ายต่อตัวผู้ใช้ได้จนต้อง **ระวัง** หรือ **เตือน** เพื่อให้ผู้รับการทำนายเกิดความหวาดกลัวและปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้ทำนายนำเสนอแนวทางผู้ทำนายจึงมีอำนาจเต็มที่ในการกำหนดว่าสิ่งใดควรระวังหรือหลีกเลี่ยง และสิ่งใดควรปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขให้สิ่งที่ไม่ดีออกไปจากชีวิตของผู้รับการทำนาย

2.1.2 การใช้คำแสดงทัศนภาวะ

การใช้คำแสดงทัศนภาวะ คือ การใช้คำที่มีการใส่ทัศนะของผู้พูดเข้าไปในถ้อยคำที่กล่าวเพื่อประเมินความเป็นจริงของถ้อยคำซึ่งแสดงคำมั่นหรือความเชื่อในบางเรื่องของผู้พูด จากการศึกษาการใช้ทัศนภาวะที่ปรากฏในการถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมพบ 3 รูปแบบ ได้แก่ การใช้มาลาบอกเล่า การใช้มาลาสั่ง เตือน หรือแนะนำ และการใช้คำแสดงการประเมินค่า

ก) การใช้มาลาบอกเล่า

การใช้คำแสดงทัศนภาวะเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมรูปแบบแรก คือ การใช้มาลาบอกเล่า อาจมีคำว่า เป็น หรือ คือ เพื่อสื่อว่าสิ่งนั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นปกติวิสัย ทั้งที่ความจริงเป็นเพียงทัศนภาวะของผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายเท่านั้น ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เลข 18 หรือ 81 ผู้ใช้เลขนี้เป็นคนซึ่งดุดจริต รักแรงเกลียดแรง ไม่ค่อยฟังใคร ใช้ชีวิตคู่อาจรุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกายเพราะควบคุมอารมณ์ไม่ได้

(มัทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี, 2559: 104)

จาก ตัวอย่าง ผู้ทำนายใช้มาลาบอกเล่า โดยมีคำว่า **เป็น** สื่อให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขดังกล่าวส่งผลโดยปกติต่อผู้ใช้หมายเลขนี้อย่างไรสะท้อนอุดมการณ์ชะตานิยมว่าพลังจากการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจควบคุมความเป็นไปในชีวิตของผู้ใช้ตัวเลขนั้นโดยอัตโนมัติ

ข) การใช้มาลาสั่ง เตือน หรือแนะนำ

การใช้มาลาสั่ง เตือน หรือแนะนำ เป็นการใช้คำแสดงทัศนภาวะอีกรูปแบบหนึ่งในการสื่ออุดมการณ์ชะตานิยม โดยผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายมักใช้คำว่า ควร ต้อง อย่า ขอแนะนำ ฯลฯ เพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับวาทกรรมเห็นว่าสิ่งนั้นควรกระทำหรือไม่ควรกระทำซึ่งสัมพันธ์กับการสื่อให้เห็นถึงอำนาจหรือพลังจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

กรณีบางท่านจำเป็นต้องใช้เบอร์ฯ ที่มีพลังรุนแรง ดุดัน เพื่อส่งเสริมหน้าที่การงาน **ขอแนะนำ**ว่าให้มีเบอร์ฯ ส่วนตัวสำหรับใช้พูดคุยกับครอบครัว และคนใกล้ชิดอีกเบอร์ฯ ครับ *เพราะผู้เขียนพบว่าหากใช้เบอร์ที่มีกลุ่มตัวเลขที่มีความอ่อนโยนกับครอบครัวและคนรักจะส่งผลให้ความสัมพันธ์ดี ๆ เกิดขึ้น*

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 198)

จาก ตัวอย่าง เป็นการใช้มาลาแนะนำ โดยผู้ทำนายเลือกใช้คำว่า **ขอแนะนำ** เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขพร้อมทั้งระบุว่าสาเหตุที่แนะนำเนื่องจากผู้ทำนายพบว่าพลังจากการร้อยเรียงตัวเลขดังกล่าวสามารถส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ใช้เลขนั้นได้ อันแสดงถึงการสื่อให้เห็นอุดมการณ์ชะตานิยมอย่างชัดเจนว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจเหนือมนุษย์เพราะสามารถกำหนดความเป็นไปด้านความสัมพันธ์ให้กับมนุษย์ได้ ทั้งผู้ที่สามารถเข้าถึงและอธิบายเกี่ยวกับอำนาจนี้ได้มีเพียงผู้สร้างวาทกรรมคือตัวของผู้ทำนายเท่านั้น

ค) การใช้คำแสดงการประเมินค่า

การใช้คำแสดงการประเมินค่า เป็นกลวิธีการใช้คำแสดงทัศนคติที่ประเมินหรือตัดสินว่าสิ่งที่นำเสนอั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร อันเป็นกลวิธีในการชี้นำผู้รับสารให้เห็นว่าสิ่งใดดีและสิ่งใดที่ไม่ดี การใช้คำแสดงการประเมินค่าในการสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมเพื่อแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ดีและไม่ดี ซึ่งเกิดขึ้นนั้นสัมพันธ์กับอำนาจหรือพลังจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

ผมเชื่อว่าพลังชีวิตด้านบวกจะถูกต้องและส่งผลดีต่อผู้ใช้ที่ต่อเมื่อมีกลุ่ม
เลขที่เหมาะสมกับความเป็นตัวตน อาชีพ และความต้องการของผู้ใช้
คนนั้นจริง ๆ

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 9)

จาก ตัวอย่าง ผู้ทำนายเลือกใช้คำว่า **ถูกต้อง** และ **ส่งผลดี** ซึ่งเป็นการประเมินด้านที่ดีเพื่อให้สัมพันธ์กับบริบทคือ พลังชีวิตด้านบวก ก่อนที่จะกล่าวว่าสิ่งที่ดีดังกล่าวสัมพันธ์กับ กลุ่มตัวเลขที่ **เหมาะสม** ซึ่งเป็นการประเมินโดยผู้ทำนายเช่นกัน จากตัวอย่างนี้จะพบว่าผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรมมีอำนาจอย่างเต็มที่ในการกำหนดว่าสิ่งใดคือดีหรือไม่ดีด้วยการกำหนดจากการร้อยเรียงตัวเลข นอกจากนี้ยังสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมให้เห็นว่าตัวเลขที่มีการร้อยเรียงขึ้นนั้นมีพลังในการควบคุมหรือกำหนดความเป็นไปให้ผู้ใช้เลขนั้นพบกับสิ่งที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ขึ้นอยู่กับว่ามีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดี ถูกต้อง หรือเหมาะสมเพียงใด (ตามทัศนคติของผู้ทำนาย)

จากตัวอย่างการใช้คำแสดงทัศนคติเพื่อสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมทั้ง 3 รูปแบบข้างต้นพบว่าผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรมพยายามนำเสนอให้ผู้รับสารหรือผู้รับการทำนายซึ่งเป็นผู้รับวาทกรรมเห็นว่าสิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอเป็นสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง เป็นปกติวิสัย เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ/ไม่ควรปฏิบัติ รวมทั้งเป็นสิ่งที่ผ่านการประเมินมาแล้วว่าดีหรือไม่ดี ผู้รับสารจึงมีหน้าที่เพียง “เชื่อและปฏิบัติตาม” สิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอ หากต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีงามตามที่ผู้ส่งสารเสนอไว้ซึ่งก็คือการเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนเองตามหลักการที่ผู้ส่งสารกำหนด อันเป็นการแสดงว่าผู้รับสารยอมรับในอุดมการณ์ชะตานิยมและยอมรับในอำนาจของผู้ส่งสารว่ามีอำนาจในการกำหนดความเป็นไปในชีวิตให้กับตนเอง รวมทั้งปฏิเสธอำนาจของตนในการกำหนดชีวิตของตนเองด้วยเช่นกัน

2.1.3 การใช้มูลบท

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ พบว่ามีการใช้มูลบทหรือความเชื่อที่มีอยู่ก่อนระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารโดยแฝงการนำเสนอผ่านวาทกรรมซึ่งผู้รับสารต้องตีความจึงจะเข้าใจความคิดหรืออุดมการณ์ที่ผู้ส่งสารนำเสนอซึ่งอุดมการณ์ที่พบชัดเจนที่สุดคืออุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

ลองสังเกตสิครับว่าตลอดเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่คุณใช้เบอร์แบบนี้ คุณ
เหนื่อยเปล่า เสียแรงเปล่าอยู่บ่อย ๆ ใช่มั้ยครับ

(การิน ศตายุส์: 2557ค: 61)

(ตัวอย่างที่ 2)

บริษัทหนึ่งในแวดวงบันเทิงมีโทรศัพท์มือถือขององค์กรให้บุคลากรใช้
ในการติดต่อประสานงาน แต่แม่เจ้าเห็นเลขแล้วขนลุก ตัวเลขในเบอร์
มือถือมีแต่เลข 0 กับเลข 8

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ข: 163)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้ทำนายใช้มูลบทอ้างถึงโดยใช้คำว่า **เบอร์แบบนี้** ซึ่งเป็นการไม่
บอกอย่างตรง ๆ แต่การระบุถึงผลจากหมายเลข (เบอร์) ดังกล่าวว่า **เหนื่อยเปล่า เสียแรงเปล่า** ก็เป็น
การสื่อโดยปริยายว่าหมายเลข (เบอร์) ดังกล่าวนั้นเป็นเลขที่มีการร้อยเรียงไม่ดีจึงก่อให้เกิดผลที่ไม่ดี
ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้มูลบทแนะนำความ โดยใช้คำว่า **ขนลุก** ซึ่งเป็นปฏิกิริยาที่แสดงออกเมื่อ **เห็น
เลข** การเลือกใช้คำว่า **ขนลุก** แม้ผู้ทำนายจะไม่บอกอย่างตรงไปตรงมาแต่ก็สื่อได้ว่าตัวเลขนั้นย่อมมี
การร้อยเรียงที่ไม่ดีแน่นอน ทั้ง 2 ตัวอย่างนี้สะท้อนว่าผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรม
พยายามสื่อหรือแสดงความรู้สึกผ่านการใช้มูลบทให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจและพลังมาก
จนทำให้ผู้ใช้ต้องระมัดระวังในการเลือกใช้เพราะอาจทำให้ประสบกับสิ่งที่ไม่ดีได้ซึ่งผู้ที่มีอำนาจในการ
กำหนดว่าการร้อยเรียงตัวเลขใดดีหรือไม่ดีก็มีเพียงผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรมเท่านั้น

2.1.4 การใช้ประโยคเงื่อนไข

การใช้ประโยคเงื่อนไข คือ การใช้ประโยคที่ประกอบด้วยเนื้อความ 2 ส่วนที่แสดง
ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในลักษณะของเหตุ-ผลหรือขัดแย้ง จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวง
ชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบการใช้ประโยคเงื่อนไขเพื่อเสนออุดมการณ์ชะตานิยม
และการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

ถ้าต้องการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ให้หลีกเลี่ยงการใช้เลข 0 ติดกับเลข
1 และห้ามใช้เลข 1 อยู่ติดกันหลาย ๆ ตัว ควรเปลี่ยนมาใช้เลข 159,
155, 515, 915 แทน จะทำให้ทำงานในสายราชการเติบโตเร็วขึ้นมาก

(การิน ศตายุส์, 2559: 76)

(ตัวอย่างที่ 2)

กลุ่มตัวเลขที่ส่งเสริมธุรกิจ 356 359 536 635 636 639... ถ้าทั้ง
ผู้บริหารและพนักงานทุกคนมีพลังตัวเลขกลุ่มนี้ จะช่วยในการส่งเสริม

ความสำเร็จด้านยอดขาย เสริมเสน่ห์ทางด้านวาจา ช่วยกระตุ้นให้ทีมงานขยัน
ซื่อสัตย์ และมูมานะ มีไฉเดียวในการช่วยกันวางแผนธุรกิจ

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2557ก: 16)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้ประโยคเงื่อนไข 2 เงื่อนไข เงื่อนไขแรกคือ การใช้คำแสดงเงื่อนไขคือคำว่า **ถ้าต้องการ...** ร่วมกับคำว่า **ให้หลีกเลี่ยง** และ **ห้ามใช้** เพื่อแสดงเงื่อนไขว่าหากผู้รับการทำนายต้องการเลื่อนชั้นหรือเลื่อนตำแหน่งให้หลีกเลี่ยงการใช้ตัวเลขตามที่ผู้ทำนายกำหนด เงื่อนไขที่สอง ผู้ทำนายใช้คำแสดงเงื่อนไขคือคำว่า **ควรเปลี่ยนมาใช้** ร่วมกับคำว่า **จะทำให้** เพื่อแสดงเงื่อนไขว่า หากผู้รับการทำนายเปลี่ยนไปใช้หมายเลขตามที่ผู้ทำนายกำหนดจะส่งผลอย่างไร ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้คำแสดงเงื่อนไขคือคำว่า **ถ้า...มี** ร่วมกับคำว่า **จะช่วย ช่วย** และ **มี** เพื่อแสดงเงื่อนไขว่า หากผู้รับการทำนายมีตัวเลขตามที่ผู้ทำนายกำหนดก็จะได้รับผลตามที่ผู้ทำนายกล่าวไว้ จากทั้งสองตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าผู้ทำนายใช้กลวิธีประโยคเงื่อนไขเพื่อสื่อว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีผลต่อผู้ใช้ทั้งด้านบวกและด้านลบ ผู้รับการทำนายหากต้องการได้รับผลทางด้านบวกและหลีกเลี่ยงผลด้านลบก็ควรปฏิบัติตามแนวทางที่ผู้ทำนายกำหนดด้วยการใช้/เลิกใช้หมายเลขที่ระบุไว้ อันเป็นการสื่อความคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ชะตานิยมที่แสดงให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจควบคุมความเป็นไปในชีวิตของมนุษย์ได้ และมีเพียงผู้ทำนายเท่านั้นที่มีอำนาจในการเข้าถึงศาสตร์ดังกล่าวและเป็นผู้ที่กำหนดได้ว่าการร้อยเรียงตัวเลขรูปแบบใดที่ควรใช้ และการร้อยเรียงตัวเลขรูปแบบใดที่ควรหลีกเลี่ยงซึ่งหากผู้รับการทำนายปฏิบัติตามก็เท่ากับยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายด้วยว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับตนเอง

2.1.5 การกล่าวอ้าง

การกล่าวอ้างเป็นกลวิธีหนึ่งของผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้ในการถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมโดยการหยิบยกข้อมูลที่นำเชื่อถือมาอ้างอิงประกอบการนำเสนอด้วยคำทำนายเพื่อชักนำความคิดให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัยรวมถึงความเป็นไปต่าง ๆ ในชีวิตของผู้รับการทำนายล้วนเกิดจากอิทธิพลของการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งสิ้น หากผู้รับการทำนายเชื่อถือความคิดดังกล่าวก็เท่ากับยอมรับว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนนั้นตนเองมิได้เป็นผู้กำหนดแต่เป็นการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือและผู้ทำนายเท่านั้นที่มีอำนาจในการกำหนด จากการศึกษาพบว่าผู้ทำนายใช้การกล่าวอ้างเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย 4 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวอ้างงานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ การกล่าวอ้างคนหมู่่มาก และการกล่าวอ้างประสบการณ์จากผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือ ดังนี้

ก) การกล่าวอ้างงานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

งานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ถือเป็นหลักฐานที่ผ่านการพิสูจน์อย่างมีขั้นตอนและเป็นรูปธรรม สามารถพิสูจน์ซ้ำได้โดยให้ผลที่ไม่แตกต่างกันจึงมักถูกนำมาใช้อ้างอิงในวงการวิชาการหรือวงการอื่น ๆ ที่ต้องการข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริงเพื่อใช้สนับสนุนทรรศนะต่าง ๆ

ข้อมูลจากงานวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์จึงเป็นข้อมูลที่คนส่วนใหญ่ยอมรับว่าเชื่อถือได้เพราะผ่านกระบวนการเก็บข้อมูล ทดสอบ และพิสูจน์จนได้ผลที่น่าเชื่อถือ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้อมูลกลุ่มนี้จึงถูกนำมากล่าวอ้างในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่าศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นศาสตร์การทำนายรูปแบบใหม่ และอาจด้วยเหตุผลนี้ผู้ทำนายจึงไม่นำหลักวิชาทางโหราศาสตร์มากกล่าวอ้าง แต่ใช้การกล่าวอ้างงานวิจัย สถิติ หรือข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ผู้ทำนายอ้างว่าผ่านกระบวนการเก็บข้อมูล ทดสอบ และพิสูจน์มาแล้ว เพื่อแสดงให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งที่มีความน่าเชื่อถือในการกำหนดความเป็นไปให้กับชีวิตมนุษย์ซึ่งพลังอำนาจดังกล่าวเป็นไปตามหลักการปกติของธรรมชาติหรือตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ควรจะเป็น ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

ความลับสำคัญของชีวิตว่าด้วยเรื่อง “กฎแห่งแรงดึงดูด” (Law of Attraction)¹⁹ คือ กฎธรรมชาติที่อธิบายได้ง่าย ๆ ว่า สิ่งที่เหมือนกันจะมีแรงดึงดูดเข้าหากัน ดังนั้นเมื่อเราคิดอะไรสักอย่างไม่ว่าดีหรือร้ายเรากำลังดึงดูดความคิดแบบเดียวกันเข้ามาหาตัวเองหรือคนแบบเดียวกันเข้ามาหาเรา นอกจาก “จิต” ที่เป็นพลังดึงดูดจากภายในแล้ว “เบอร์มือถือ” ก็คือพลังดึงดูดจากภายนอก โดยมี “ตัวเลข” เป็นรหัสการเชื่อมโยง ทั้งสองส่วนคือต้นกำเนิดพลังงานจากตัวเรา สามารถส่งเสริมให้เราประสบความสำเร็จได้ตามต้องการ และส่งผลให้เราล้มเหลวได้อย่างไม่คาดคิดเลยทีเดียว...นี่คือ “กฎธรรมชาติ” และเป็นรหัสลับของความสำเร็จ

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 26-27)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวอ้างเนื้อหาในเชิงวิทยาศาสตร์ โดยกล่าวถึง กฎแห่งแรงดึงดูด (Law of Attraction) ซึ่งเป็นหลักการที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางว่าเป็น กฎธรรมชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความคิดที่สัมพันธ์กับการชักนำสิ่งที่ดีหรือไม่ดีเข้ามาในชีวิต ผู้ทำนายอ้างด้วยว่า ตัวเลขเป็นรหัสเชื่อมโยง พลังดึงดูดจากภายนอกเข้ามาสู่ตัวของมนุษย์ จากตัวบทวาทกรรมนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ทำนายกล่าวอ้างวิทยาศาสตร์แล้วพยายามเชื่อมโยงกับตัวเลขให้เห็นว่าทั้งสองสิ่งมีความสัมพันธ์กัน อันสื่อถึงการพยายามสื่อความคิดหรืออุดมการณ์ชะตาานิยมของผู้ทำนายว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจหรืออิทธิพลกำหนดสิ่งที่ดีหรือไม่ดีให้เกิดขึ้นกับชีวิตของมนุษย์ได้ นอกจากนี้การแสดงความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และศาสตร์ตัวเลขข้างต้นยังสื่อว่าผู้ทำนายเป็นบุคคลเดียวที่มีภูมิรู้สามารถล่วงรู้และเข้าใจ รหัส/รหัสลับ จนสามารถถอดรหัสออกมาเป็นคำทำนาย

¹⁹ กฎแห่งการดึงดูดหรือกฎแห่งแรงดึงดูด (The Law of Attraction) เป็นหลักเกณฑ์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากหนังสือที่มียอดขายสูงสุดทั่วโลกในปี พ.ศ. 2549 (ค.ศ. 2006) คือเดอะ ซีเครต (The Secret) โดยผู้เขียนคือรอนดา เบิร์น (Rhonda Byrne) เสนอแนวคิดว่า โลกมีแรงดึงดูด มนุษย์สามารถเป็นจุดศูนย์กลางของแรงดึงดูดได้โดยใช้ความคิดเป็นตัวกำหนดจากนั้นสมมุติของมนุษย์จะประมวลผลแล้วผลักดันให้เกิดแรงผลัก (การกระทำ) ที่จะดึงสิ่งนั้นเข้ามาสู่ตัวมนุษย์ แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้สร้างแรงจูงใจในวงการนักขายและวงการธุรกิจ โดยกระตุ้นให้ผู้ขายหรือนักธุรกิจสร้างความคิดเชิงบวกว่าจะประสบความสำเร็จในการขายหรือได้รับเงินจากการทำธุรกิจจำนวนมาก.

ข) การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ

บุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จเป็นผู้ที่สามารถสร้างความเชื่อถือในการโน้มน้าวใจได้มาก เนื่องจากเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางหรือเป็นที่ยกย่องว่ามีเกียรติเหนือกว่าบุคคลทั่วไป จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบข้อมูลการกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จเพื่อสื่ออุดมการณ์ชะตานิยม โดยมีข้อสังเกตว่าบุคคลที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่อยู่ในวงการบันเทิง ส่วนผู้ที่ประสบความสำเร็จมักเป็นผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางราชการสูงหรือประกอบอาชีพที่มีรายได้สูงและได้รับการยกย่องจากสังคม เช่น แพทย์ นักธุรกิจ เป็นต้น โดยผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายจะสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมผ่านตัวบทวาทกรรมให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าอิทธิพลจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือส่งผลต่อชื่อเสียงและความสำเร็จของบุคคลกลุ่มนี้ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

ปัญญาญาญิง-รฐา โพธิ์งาม *ผมก็มีส่วนในการช่วยเล็ก ๆ เพราะเขา* ริเคสต์²⁰เบอร์ที่ช่วยเรื่องโกอินเตอร์²¹ *เรื่องเซ็กซี่ และเรื่องความอาร์ต* ตอนนี้ก็ได้ข่าวว่าพี่เขาไปเล่นหนังฮอลลีวูดแล้ว

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 16)

(ตัวอย่างที่ 2)

นักธุรกิจค้าน้ำมันรายใหญ่ของภาคใต้และเล่นหุ้นพอร์ต²²ใหญ่ *ประมาณกว่าร้อยล้าน* *ได้รับคำบอกเล่าหลังเปลี่ยนเบอร์มือถือใหม่ที่เน้นเรื่อง* เล่นหุ้นไปแค่ประมาณ 3 สัปดาห์ว่าหุ้นตัวที่ติดดอย²³ *อยู่หลุดเยอะมาก* ก่อนหน้านี้หุ้นติดดอยตลอด สัปดาห์ที่ผ่านมาได้กำไรเยอะ *ตอนนี้ตีตั้งขึ้นจนเกือบ* หลุดหมดแล้วและสบายใจมาก

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก: 123)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวอ้างนักแสดงที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยคือ ปัญญาญาญิง-รฐา โพธิ์งาม ว่าผู้ทำนายมี *ส่วนในการช่วยเล็ก ๆ* ในการจัดหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามที่ได้รับการร้องขอจนปัจจุบันนักแสดงท่านนี้ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงมากจากการได้ร่วมงานแสดงกับทีมงานจากต่างประเทศ ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายกล่าวอ้าง นักธุรกิจค้าน้ำมันรายใหญ่ของภาคใต้และเล่นหุ้นพอร์ตใหญ่ประมาณกว่าร้อยล้าน ซึ่งแสดงว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพและมีฐานะร่ำรวย โดยกล่าวอ้างว่าบุคคลดังกล่าวประสบปัญหา

²⁰ ริเคสต์ มาจากคำในภาษาอังกฤษคือ request หมายถึง ร้องขอ.

²¹ โกอินเตอร์ (go inter) เป็นคำสแลงมาจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า go to international ในบริบทนี้ หมายถึง ได้ร่วมงานแสดงกับทีมงานต่างประเทศ.

²² พอร์ต (port) มาจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า portfolio หมายถึง บัญชีที่ใช้ในการซื้อ/ขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์.

²³ ติดดอย เป็นคำสแลงในวงการนักเล่นหุ้น หมายถึง การซื้อหุ้นในราคาสูง แต่เมื่อต้องการขายราคาหุ้นกลับตกลงมากและมีแนวโน้มตกลงไปเรื่อย ๆ จนไม่สามารถขายได้เนื่องจากต้องขาดทุนมากจึงต้องยอมถือหุ้นตัวนั้นต่อไปเหมือนกับการติดอยู่บนดอยสูงแล้วลงไม่ได้.

เกี่ยวกับการเล่นหุ้นแต่ผู้ทำนายก็แนะนำหมายเลขโทรศัพท์มือถือให้ใหม่จนสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับหุ้นคลี่คลายลงได้ จากทั้ง 2 ตัวอย่างข้างต้นพบว่าผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายพยายามสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมด้วยการแสดงให้เห็นว่าการมีชื่อเสียง ประสบความสำเร็จ หรือการแก้ไขปัญหาทางธุรกิจของผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูงสัมพันธ์กับพลังจากการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งสิ้น นอกจากนี้การที่ผู้ทำนายกล่าวอ้างว่าตนได้ **แนะนำ** จนทำให้ผู้ที่นำไปใช้ประสบความสำเร็จก็เป็นการสื่อให้เห็นว่าผู้ทำนายมีอำนาจในการกำหนดความเป็นไปให้กับชีวิตของผู้อื่นได้ ผู้รับการทำนายจึงควรยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายด้วยการปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ทำนาย หากต้องการที่จะประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับบุคคลที่ถูกผู้ทำนายกล่าวอ้างถึง

ค) การกล่าวอ้างคนหมู่มาก

การกล่าวอ้างคนหมู่มากเป็นกลวิธีหนึ่งในการสร้างความเชื่อถือเมื่อสื่อสารอุดมการณ์ชะตานิยมผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยผู้ทำนายมักกล่าวอ้างว่าพลังจากการรื้อเรียงตัวเลขที่ตนนำเสนอขึ้นนั้นได้รับการยอมรับหรือเกิดผลกระทบต่อคนกลุ่มใหญ่ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

พบมาหลายท่านกับการใช้เลข 777 ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดก็ตามในเบอร์มือถือ เช่น 0XX-XXXX777 ทุกท่านที่ใช้เลขนี้ต้องมีเรื่องใดเรื่องหนึ่งในชีวิตฟัง ถ้าไม่หย่าร้าง ธุรกิจก็ล้มชัวข้ามคืน

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ช: 162)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวอ้างว่าตนพบ หลายท่าน ที่ได้รับอิทธิพลจากการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ทั้งยังเน้นย้ำว่า ทุกท่าน ที่ใช้หมายเลขที่มีตัวเลขดังกล่าวได้รับผลร้ายอย่างไรบ้าง การกล่าวอ้างข้างต้นเป็นการสร้างความเชื่อถือด้วยการกล่าวอ้างคนหมู่มากให้ผู้รับสารหรือผู้รับการทำนายเห็นว่าการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีผลต่อชีวิตของผู้คนได้จริงอันสื่อถึงการถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมว่าการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีอำนาจในการกำหนดความเป็นไปให้กับชีวิตของมนุษย์ได้

ง) การกล่าวอ้างประสบการณ์จากผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือ

ประสบการณ์จากผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้ทำนายนำมากล่าวอ้างในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเพื่อสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมจากการศึกษาพบว่าผู้ทำนายอ้างว่ามีผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือต่าง ๆ มาขอคำปรึกษาซึ่งส่วนใหญ่จะประสบปัญหาบางอย่างในชีวิตและเชื่อว่าเกิดจากอิทธิพลของการรื้อเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ไม่ดีจึงต้องการให้ผู้ทำนายแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้และในทุกกรณีที่นำมากล่าวอ้างก็ปรากฏว่าผู้ทำนายสามารถแก้ไขปัญหาด้วยการเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือให้ใหม่และปัญหาดังกล่าวก็คลี่คลาย ชีวิตของผู้ที่ปรึกษาก็เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น การกล่าวอ้างประสบการณ์

เช่นนี้เป็นการตอกย้ำให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์ทั้งยังเป็น การย้ำว่าผู้ทำนายมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงชะตากรรมของมนุษย์ได้ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เคยวิเคราะห์เบอร์ที่คนหนึ่งเมื่อหลายเดือนที่แล้ว เขาอายุมาก สุขภาพ แย่ ติดเหล้า สูบบุหรี่จัด แกรมธุรกิจยังถูกโกงจนเกือบหมดตัว...เมื่อวานได้เจอ เพื่อนของพี่เขาโดยบังเอิญ...เราถามถึงว่าพี่เขาเป็นยังไงบ้าง เพื่อนก็เลยต่อสาย ให้ได้คุยกัน แค่นั่งสนทนาเสียงก็รู้ว่าเบอร์ที่เปลี่ยน “สามารถเปลี่ยนชีวิตของพี่เขา ได้จริง ๆ” พี่เขาขอบอกขอบใจ บอกว่าติดหนี้บุญคุณเราที่ช่วยทำให้ชีวิตเขา เหมือนเกิดใหม่ จากที่แย่มากสุดกลับมามีสีสัน

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก: 133)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวอ้างว่าได้วิเคราะห์หมายเลข โทรศัพท์ (เบอร์) ของ **ที่คนหนึ่ง** ซึ่งมีปัญหาในชีวิตหลายอย่างจนกระทั่งผู้ทำนายได้เปลี่ยนหมายเลข โทรศัพท์มือถือให้ทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นจากร้ายกลายเป็นดี จากตัวอย่างการกล่าว อ้างประสบการณ์ของผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือข้างต้นพบว่าผู้ทำนายพยายามสื่ออุดมการณ์ชะตา นิยมให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าแม้ใครจะประสบปัญหาในชีวิตหนักเพียงใดแต่การร้อยเรียงตัวเลขก็สามารถแก้ไขปัญหาชีวิตให้หมดไปได้แสดงถึงอำนาจของการร้อยเรียงตัวเลขที่มีอิทธิพลกำหนดความ เป็นไปในชีวิตของมนุษย์ ขณะเดียวกันก็เป็นการตอกย้ำถึงอำนาจของผู้ทำนายที่สื่อให้เห็นว่าผู้ทำนาย มีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงชะตากรรมด้วยการกำหนดการร้อยเรียงตัวเลขใหม่ให้กับผู้รับการทำนาย ได้เช่นกัน

2.1.6 การใช้อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบความเหมือนกันของสองสิ่งโดยเชื่อมโยงคุณลักษณะ เด่นของแบบเปรียบไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบก่อให้เกิดการถ่ายทอดโยงความรู้ที่เรามีต่อแบบเปรียบไปยังสิ่งที่ ถูกเปรียบเพื่อให้เกิดความเข้าใจ จากการศึกษาพบว่าผู้สร้างวาทกรรมใช้กลวิธีอุปลักษณ์โดยแฝงการ ถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมผ่านการเปรียบเทียบและตีความของผู้รับวาทกรรม ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

บอกว่าอยากรวบต้องดูว่าตัวเลขที่ใช้อยู่นั้นมีความสัมพันธ์กับงานที่ทำ ให้มันรวยหรือเปล่า เรามองเห็นภาพง่าย ๆ ถ้าเกิดเราต้องการจะกินสเต็กซัก งาน แต่ตอนนี้เบอร์โทรศัพท์ของคุณเปรียบเสมือนอาวุธคือตะเกียบเท่ากับว่า เรากินสเต็กไม่ถนัดถูกไหม มันต้องใช้มีด ตัวเลขมันก็จะไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่กำลัง ใช้งานอยู่

(การิน ศตายุส์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “บันเทิงปากม้า”, 25 มกราคม 2559)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้กลวิธีอุปลักษณ์โดยเปรียบเทียบ เบอร์โทรศัพท์ที่ไม่เหมาะสมกับผู้ใช้ ว่าเป็น ตะเกียบ ซึ่งไม่เหมาะสมกับการรับประทาน สติ๊ก ซึ่งผู้ทำนายเปรียบกับตัวของผู้ใช้ จากตัวอย่างนี้สะท้อนว่าผู้ทำนายต้องการสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขเป็นสิ่งที่มีความอำนาจในการกำหนดชีวิตมนุษย์ (ทำให้มนุษย์รวยหรือไม่รวยก็ได้) นอกจากนี้ยังเป็นการตอกย้ำความคิดว่าผู้ทำนายเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือผู้รับการทำนาย เนื่องจากเป็นผู้ที่สามารถประเมินหรือตัดสินการร้อยเรียงตัวเลขได้ว่าการร้อยเรียงตัวเลขแบบใดที่ **เหมาะสม** กับผู้ใช้

2.1.7 การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

คำถามเชิงวาทศิลป์ คือ คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพราะผู้สร้างคำถามมีคำตอบในใจอยู่แล้ว เป็นกลวิธีทางภาษาเพื่อเน้นย้ำและโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามจนนำไปสู่ความเชื่อถือในคำตอบที่ผู้สร้างคำถามกำหนดไว้ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เป็นอีกกลวิธีหนึ่งในการถ่ายทอดอุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนายในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือโดยที่ผู้ส่งสารไม่แสดงความคิดเห็นออกมาตรง ๆ แต่ใช้วิธีตั้งคำถามพร้อมทั้งแสดงเหตุผลสนับสนุนเพื่อโน้มน้าวผู้อ่านให้ไปสู่อำนาจที่ผู้เขียนต้องการ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เลขดีชีวิตรุ่งแบบพุ่งทะยาน !! แต่ถ้าเลขเสีย ต่อให้พยายามสุดชีวิต ก็
 ซ้ำไม่ทันใจ การใช้เลขมือถือแยะ ๆ เปรียบเสมือนชีวิตใช้ wifi speed ต่ำ ๆ ที่
 โหลดอะไรก็ไม่ขึ้น ทำอะไรก็ไม่สำเร็จ ถ้าคุณต้องเลือกระหว่าง 1. เร็วทันใจ
 และไวมาก ๆ 2. ซ้ำติดขัด สุกท้ายไม่สำเร็จ และชีวิตพัง **คุณจะเลือกอะไร ??**

(มีทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, 2558ช: 13)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวเปรียบเทียบระหว่างตัวเลขที่มีการร้อยเรียงที่ดีและไม่ดีกับความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไว-ไฟ (wifi) แบบรวดเร็วกับแบบช้าติดขัด และทำให้ชีวิตพังก่อนที่จะทิ้งท้ายด้วยคำถามเชิงวาทศิลป์ว่า **คุณจะเลือกอะไร ??** ซึ่งคำถามดังกล่าวผู้ถามคือผู้ทำนายมีคำตอบในใจอยู่แล้วว่าผู้รับการทำนายย่อมต้องเลือกอินเทอร์เน็ตแบบรวดเร็วอย่างแน่นอนซึ่งสัมพันธ์กับการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีสะท้อนว่าผู้ทำนายได้นำเสนออุดมการณ์ชะตานิยมที่แสดงให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขมีอำนาจกำหนดชีวิตของผู้ใช้ได้ และผู้ทำนายมีอำนาจในการกำหนดหรือตัดสินว่าการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีเป็นอย่างไร หากผู้รับการทำนายเชื่อถือและยินยอมให้ผู้ทำนายเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนเองก็เท่ากับว่าผู้รับการทำนายยอมรับว่าผู้ทำนายมีอำนาจเหนือกว่าจนสามารถกำหนดความเป็นไปในชีวิตผ่านการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือให้กับตนเอง

2.1.8 การใช้สหบท

สหบท หมายถึง ตัวบทรขนาดสั้นหรือวาทกรรมย่อยที่แทรกอยู่ในวาทกรรมหลักอาจเป็นบทกวี เรื่องราวในวรรณคดี หรือคำกล่าวของบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก จากการศึกษาวาทกรรม คำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์ เป็นผู้ทำนายเพียงคนเดียวที่เลือกใช้กลวิธีสหบทในการนำเสนอวาทกรรม โดยพบในการสื่ออุดมการณ์ชะตานิยมด้วยการอ้างอิงคำกล่าวของผู้ที่มีชื่อเสียงระดับโลกก่อนที่จะเชื่อมโยงกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

หลักการทํางานของกฎแห่งแรงดึงดูดของเคท คอร์บิน²⁴ กล่าวว่า “ในขณะที่คุณคิดคุณจะมีความรู้สึก ในขณะที่คุณรู้สึกจะเกิดพลังสันสะเทือน เมื่อมีการสันสะเทือนก็จะเกิดพลังดึงดูด” คุณสามารถสร้างสรรคชีวิตได้ทุกอย่างตามความฝันอย่างไร้ขีดจำกัดและไม่มีข้อแม้

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์, 2559: 36)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายได้สอดแทรกตัวบทรขนาดสั้นซึ่งเป็นคำกล่าวของบุคคลที่มีชื่อเสียงระดับโลก คือ เคท คอร์บิน (Kate Corbin) นักสร้างพลังจิตใจและที่ปรึกษาแห่งสถาบันโกลด์สตาร์โค้ชซิง (Gold Star Coaching) ซึ่งเป็นอีกคนหนึ่งที่เคยแพร่แนวคิดกฎแห่งการสร้างแรงดึงดูด (Law of Attraction) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ผู้ทำนายได้แทรกคำกล่าวข้างต้นเพื่อเชื่อมโยงกับวาทกรรมหลักที่กล่าวถึงพลังจากการร้อยเรียงตัวเลข ซึ่งผู้ทำนายกล่าวอ้างว่าใช้หลักการของพลังแรงดึงดูดเช่นเดียวกัน อันเป็นการสื่อถึงอุดมการณ์ชะตานิยมให้เห็นว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือก่อให้เกิดพลังแรงดึงดูดเช่นเดียวกับพลังของจิตใจที่สามารถกำหนดความเป็นไปในชีวิตให้กับผู้ถือครองทั้งด้านที่ดีและไม่ดี ในแง่นี้การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจึงมีอำนาจควบคุมความเป็นไปในชีวิตของมนุษย์ ในขณะที่เดียวกันผู้ทำนายก็เป็นผู้เดียวที่มีอำนาจเข้าถึงศาสตร์ดังกล่าวจึงมีอำนาจในการกำหนดว่าควรร้อยเรียงตัวเลขในรูปแบบใดจึงจะก่อให้เกิดพลังการดึงดูดสิ่งที่ดีเข้ามาในชีวิตของผู้รับการทำนายได้

อุดมการณ์ชะตานิยมรวมถึงการยอมรับอำนาจของผู้ทำนายที่ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายนำเสนอผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือข้างต้นหากพิจารณาจะพบว่าอุดมการณ์ดังกล่าวเป็นการผลิตซ้ำความเชื่อที่ว่า มนุษย์ไม่มีอำนาจและเสรีภาพในการกำหนดชีวิตของตน แต่มีบางสิ่งบางอย่างที่มีอำนาจเหนือกว่าในการกำหนดและควบคุมความเป็นไปในชีวิตของมนุษย์ซึ่งในที่นี้คือตัวเลขและการร้อยเรียงตัวเลขในหมายเลขโทรศัพท์มือถือ โดยมีผู้ทำนายทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างตัวเลขกับตัวของมนุษย์ (ผู้รับการทำนาย) แม้ว่าการสื่อสารบางครั้งผู้รับการทำนายอาจได้รับการเสนอทางเลือกเพื่อตัดสินใจแต่ก็มีช่องทางเลือกที่เกิดขึ้นด้วย

²⁴ หมายถึง Kate Corbin นักสร้างพลังจิตใจและที่ปรึกษาแห่งสถาบันโกลด์สตาร์โค้ชซิง (Gold Star Coaching) ผู้เผยแพร่แนวคิดกฎแห่งการสร้างแรงดึงดูด (Law of Attraction).

เจตนาของผู้เลือกเอง แต่เป็นทางเลือกซึ่งถูกกำหนดไว้ภายใต้กรอบการทำงานที่ผู้ทำนายนกำหนดหรือเปิดโอกาสให้เลือกเท่านั้น

ชนกพร พัวพัฒนกุล (2556: 127) กล่าวถึงความเชื่อในชะตากรรมของมนุษย์ว่าการเชื่อในอำนาจของชะตากรรมมีส่วนบ่มเพาะให้สมาชิกในสังคมยอมรับว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นชะตากรรมที่ถูกกำหนดมาจึงไม่ตั้งคำถามกับสถานภาพของตนเอง ความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้าง กฎเกณฑ์ทางสังคม และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว อุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายนตั้งที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างอำนาจของผู้ทำนายนในฐานะผู้สร้างวาทกรรมที่ต้องการให้ผู้รับการทำงานซึ่งเป็นผู้รับวาทกรรมยอมรับสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมกำหนดขึ้นด้วยการพยายามทำให้ผู้รับวาทกรรมเห็นว่าทุกคนล้วนถูกควบคุมด้วยสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่า มนุษย์จึงควรเรียนรู้ศาสตร์ที่ผู้ทำนายนกำหนดและรับฟังคำแนะนำจากผู้ทำนายน (ผู้มีอำนาจในการเข้าถึงตัวเลขซึ่งเป็นสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่ามนุษย์) เพื่อสร้างอำนาจให้กับตนในการที่จะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขชะตากรรมที่แต่ละคนประสบอยู่ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

2.2 อุดมการณ์ความสุข (Happiness Ideology)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายคำว่า สุข ว่า ความสบายกายสบายใจ และมีความหมายตรงข้ามกับคำว่า ทุกข์ ซึ่งหมายถึง ความยากลำบาก ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ความทนได้ยาก ความทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1241, 575) ทางเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายของความสุขว่า ความพอใจ และความพอใจ คือ การได้บรรลุประโยชน์ และบรรลุประโยชน์ก็ได้จากการกินการใช้และการเอาประโยชน์อื่น ๆ จากวัตถุปัจจัยต่าง ๆ ทางด้านจิตวิทยาจำแนกความสุขเป็น 2 แบบคือ ความสุขเชิงภววิสัย (objective happiness) เป็นความสุขที่เกิดจากวัตถุปัจจัยซึ่งห้อมล้อมชีวิตมนุษย์ และความสุขเชิงอัตวิสัย (subjective happiness) เป็นความสุขที่เกิดจากกลไกทางจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกซึ่งแตกต่างกันตามความเชื่อ อุดมการณ์ ประเพณี วัฒนธรรม และความเคยชินของชีวิต (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2553: 3-4)

อุดมการณ์ความสุขเป็นอุดมการณ์หนึ่งของผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายนถ่ายทอดความคิดผ่านวาทกรรมคำทำนายนดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยนำเสนอการกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุข และความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้ เพราะจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้รับวาทกรรมซึ่งเป็นผู้รับการทำงานดวงชะตาคือการแสวงหาสิ่งที่ทำให้ตนเป็นสุขหรือพ้นจากความทุกข์ จนนำไปสู่การปรึกษาผู้ทำนายนเพื่อหาแนวทางส่งเสริมหรือแก้ไขให้ตนได้ประสบกับสิ่งที่ต้องการ

2.2.1 การกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุข

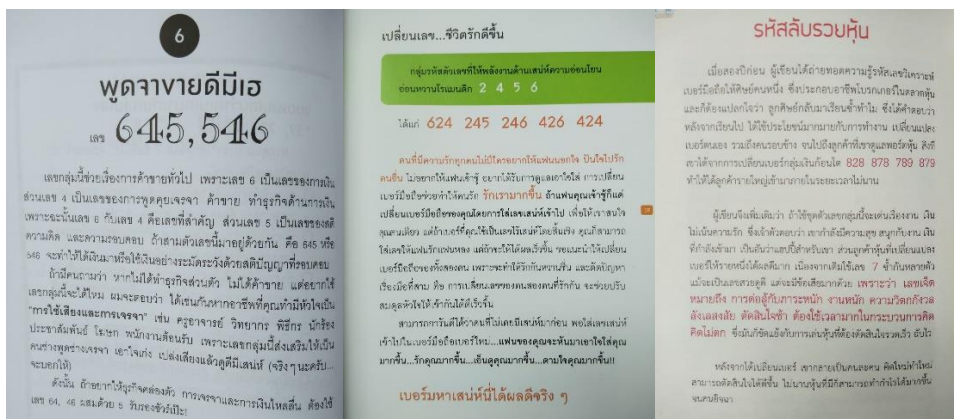
หากพิจารณานิยามของความสุขโดยเฉพาะความหมายด้านจิตวิทยาดังที่กล่าวไปข้างต้นพบว่าความสุขเกิดจากกลไกทางจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกซึ่งอารมณ์ความรู้สึกของคนจะแตกต่างกันไปตามความเชื่อ อุดมการณ์ ประเพณี วัฒนธรรม และความเคยชินของชีวิตที่ได้รับการปลูกฝังมา จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายนดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า

ผู้สร้างวาทกรรมนี้ได้กำหนดแบบแผนและตีความให้ผู้รับวาทกรรมเห็นว่าสิ่งใดคือความสุข และสิ่งใดคือความทุกข์เพื่อให้เห็นว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่น่าปรารถนา (สุข) และสิ่งใดเป็นสิ่งที่ไม่น่าปรารถนา (ทุกข์)

ผู้วิจัยพบว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายเพื่อกำหนดให้ผู้รับวาทกรรมคือผู้รับการทำนายเห็นว่าสิ่งใดคือความสุขหรือความทุกข์ กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏ ได้แก่ การกำหนดและเน้นหัวข้อ การเลือกใช้คำที่ปรากฏร่วมกัน การใช้คำแสดงทัศนคติและการใช้ประโยคเงื่อนไข ดังนี้

ก) การกำหนดและเน้นหัวข้อ

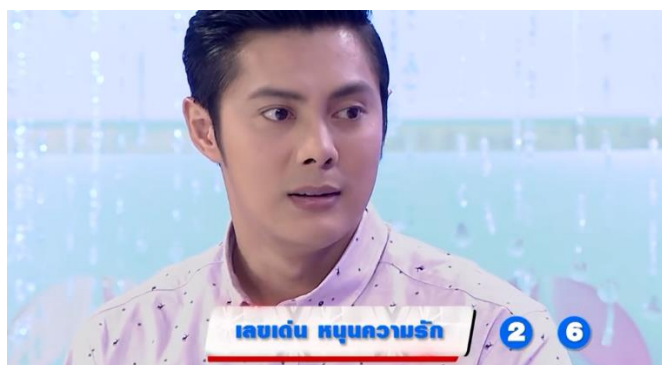
พาน ไดจ์ (van Dijk, 1976: 56-57) อธิบายว่า การวิเคราะห์หัวข้อในระดับข้อความ คือ การตอบคำถามในฐานะผู้ใช้ภาษาว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรหรือเกี่ยวกับใคร หัวข้อจึงเป็นการใช้โครงสร้างความหมายในระดับมหภาค (semantic macrostructure) เพื่อช่วยให้ผู้อ่านทราบผ่านรูปภาพว่าตัวบทกล่าวถึงอะไร จากการศึกษาตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในระดับข้อความพบว่ามีการใช้ถ้อยคำเพื่อกำหนดหัวข้อการทำนายซึ่งสังเกตได้จากตำแหน่งของถ้อยคำที่ปรากฏในตำแหน่งต้นหรือกลางหน้า นอกจากนี้ยังพบการเลือกใช้แบบอักษรตัวหนา สีตัวอักษร การจัดหน้า และใช้หัวข้อการทำนายเป็นส่วนประกอบของตัวบทเพื่อเน้นหัวข้อให้ผู้รับการทำนายสนใจประเด็นนั้นเป็นพิเศษ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 10 ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ทำนายเลือกเสนอเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าเป็นความสุขที่มาก: การ์ตูน ศตายุส์, 2557ก: 62 ; มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, 2558ก: 19 ; นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 168

ภาพที่ 11 ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในสื่อออนไลน์ ผู้ทำนายเลือกเสนอเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าเป็นความสุข
ที่มา: มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, (2560, 30 กรกฎาคม), Sim789 [Facebook].

ภาพที่ 12 ภาพแสดงการกำหนดหรือเน้นหัวข้อในสื่อโทรทัศน์ ผู้ทำนายเลือกเสนอเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าเป็นความสุข
ที่มา: การิน ศตายุส์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “เอ็กโซว์”, 10 มกราคม 2559.

จากตัวอย่างข้างต้นจะพบว่าผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเลือกนำเสนอคำทำนายเฉพาะบางประเด็นที่ผู้ทำนายเห็นว่าสำคัญและก่อให้เกิด **ความสุข** กับผู้รับการทำนายได้หากได้รับการส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาในเรื่องเหล่านั้น จากการศึกษิตัวบทวาทกรรมพบว่าเรื่องที่ทำนาย **กำหนด** ว่าเป็นเรื่องที่เกิดความสุขในชีวิตได้ มี 5 ด้าน คือ

- 1) **ด้านอุปนิสัย** ความสุขเกิดจากการมีอุปนิสัยใจคอที่ดี ไม่มีความเครียด และไม่ขัดแย้งกับผู้อื่น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- 2) **ด้านความรัก** เน้นเรื่องความรักระหว่างชาย-หญิงและความรักในครอบครัว ความสุขเกิดจากการมีคนรัก มีคนรักที่ดี และมีครอบครัวที่อบอุ่น
- 3) **ด้านการงาน** ความสุขเกิดจากการงานเจริญก้าวหน้า ได้เลื่อนตำแหน่ง เป็นที่ยอมรับของหัวหน้างาน มีอำนาจบารมี และประสบความสำเร็จ

- 4) **ด้านการเงิน** ความสุขเกิดจากการมีเงินหมุนเวียนมาก มีฐานะร่ำรวย มีโชค ลาภจากการเสี่ยงโชค
- 5) **ด้านสุขภาพและความปลอดภัย** ความสุขเกิดจากการมีสุขภาพกายและใจ ดี ไม่ป่วย ไม่มีโรค มีสติปัญญาดี มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองให้แคล้วคลาด ปลอดภัยจากภัยร้ายและอุบัติเหตุ

การกำหนดและเน้นหัวข้อดังกล่าวข้างต้นเป็นการกำหนดกรอบความคิดให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าประเด็นใดเป็นเรื่องสำคัญของชีวิตที่ควรให้ความสนใจ ประเด็นใดคือความสุขที่ควรมี และเป็น เมื่อไม่มีหรือไม่เป็นตามที่กำหนดผู้ทำนายก็จะระบุว่านั้นคือความทุกข์ที่ต้องแก้ไขด้วยการเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามหลักการของผู้ทำนาย ทั้งที่หากพิจารณาตามความเป็นจริงแล้วความสุขของมนุษย์แต่ละคนอาจแตกต่างกัน การมีหรือเป็นในสิ่งที่ผู้ทำนายกำหนดอาจไม่ได้หมายถึงความสุขเสมอไป เช่น การมีฐานะร่ำรวย หรือการมีคนรัก เป็นต้น ที่อาจทำให้เกิดความทุกข์จากกิเลสต่าง ๆ หรือการยึดติดในสิ่งที่มีและเป็นก็อาจนำไปสู่ความทุกข์ได้เช่นกัน นอกจากนี้ การกำหนดว่าความสุขของมนุษย์มีเพียง 5 ด้านนั้น อาจไม่ครอบคลุมในสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนาและมองว่าเป็นความสุข ดังจะพบว่าหลายคนในสังคมก็ปรารถนาความสุขในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากที่กำหนด 5 ด้านข้างต้น เช่น การปรารถนาความพอเพียง การปรารถนาความสงบซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับรูปแบบของความสุขที่ผู้สร้างวาทกรรมนำเสนอ

นอกจากการวิเคราะห์การกำหนดหรือเน้นข้อความในระดับข้อความแล้ว ในระดับประโยคก็พบความสอดคล้องกันในการนำเสนอว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายนำเสนอตัวบทการทำนายโดยกล่าวถึงเฉพาะบางประเด็นในชีวิต อันเป็นการกำหนดให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่ควรให้ความสนใจและควรมีหรือเป็นซึ่งจะนำไปสู่ความสุข ส่วนเรื่อง que ผู้ทำนายละไว้ไม่กล่าวถึงก็เป็นการสื่อโดยปริยายว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ ไม่ควรให้ความสนใจ และไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะนำไปสู่ความสุขในชีวิตได้ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เอาง่าย ๆ ยกตัวอย่าง 65395 หมายถึงอะไร 65 หมายถึงใครอยู่ใกล้
 อบอุ่น หมายถึงทรัพย์ 35 หมายถึง อำนาจ บารมี 95 หมายถึง สิ่งศักดิ์สิทธิ์
 คุ้มครอง ฉะนั้น ถ้าเรามีเงิน มีอำนาจบารมี มีผู้อุปถัมภ์ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครอง
ชีวิตเราดี อยู่ที่พอยต์²⁵ ว่าต้องการอะไร แต่คนส่วนมากก็ต้องการความรัก เงิน
สุขภาพก็ไม่หนีสิ่งเหล่านี้

(มีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “เอกก็เมาท์”, 29 พฤษภาคม 2559)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายระบุว่ ถ้ามีเงิน มีอำนาจบารมี มีผู้
อุปถัมภ์ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครอง คือ ชีวิตที่ดี และเน้นย้ำด้วยว่ คนส่วนมาก ก็ต้องการแค่ให้ ความ

²⁵ พอยต์ มาจากคำว่า point ในภาษาอังกฤษ ในบริบทนี้หมายถึง เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมาย.

รัก การเงิน และสุขภาพดี เท่านั้น อันเป็นการเลือกนำเสนอให้ผู้รับการทำงานเห็นว่าสิ่งสำคัญที่ควรมีในชีวิตและทำให้ชีวิตมีความสุขได้คือสิ่งใดซึ่งก็คือ 5 เรื่องหลักดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แก่ การมีอุปนิสัยใจคอดี การมีความรักที่ดี การมีการทำงานที่ดี การมีการเงินที่ดี และการมีสุขภาพดีและปลอดภัย เมื่อผู้สร้างวาทกรรมกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุข หากผู้รับวาทกรรมเชื่อถือในสิ่งที่นำเสนอ ก็จะปฏิบัติตนเพื่อให้ได้รับความสุขตามที่ผู้สร้างวาทกรรมกำหนดไว้ เช่น การมุ่งแสวงหาความรัก การมุ่งแสวงหาความสำเร็จด้านการงานและอำนาจบารมี การมุ่งแสวงหาทรัพย์สินเงินทอง เป็นต้น โดยอาจมิได้มองว่าสิ่งที่ถูกกำหนดว่าเป็นความสุขนั้นแท้จริงแล้วเมื่อตนได้รับจะนำไปสู่ความสุขได้หรือไม่

ข) การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ : การเลือกใช้คำที่ปรากฏร่วมกัน

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากกรรโชยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถือพบว่ามีการใช้คำปรากฏร่วมกันที่มีความหมายเกี่ยวกับความสุขและความทุกข์ โดยพบว่าปรากฏซ้ำกันอย่างมีแบบแผน ทำให้มองเห็นแนวทางในการตีความบุคคลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่าสิ่งใดที่เป็นความสุขหรือความทุกข์ เช่น ใช้คำว่า ดี ชีวิตดี โชคดี ชาวดี สมหวัง กับสิ่งที่เป็นความสุข และใช้คำว่า ไม่ดี ชีวิตแย่ โชคร้าย ชาวร้าย ปัญหา กับสิ่งที่เป็นความทุกข์ อันเป็นการสื่อสารให้ผู้รับการทำงานเห็นว่าสิ่งใดคือสิ่งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เปลี่ยนเบอร์มือถือให้เจ้าของรีสอร์ทหรูหาระดับไฮเอนด์²⁶ ชื่อตั้งแห่งหนึ่ง...พอเปลี่ยนเบอร์นอกจากไม่ต้องซักเนื้อยังมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มเป็นสิบล้าน...ขอบอกว่าห้องเต็มตลอดเจ้าค่ะ เงินก็เข้า งานก็เดิน โอกาสดีดีเข้ามามากมาย ชีวิตดีดี

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ช: 171)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายระบุว่าเมื่อเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือให้นักธุรกิจท่านหนึ่งแล้ว เงินก็เข้า งานก็เดิน โอกาสดีเข้ามามากมาย ซึ่งทำให้ ชีวิตดี (ชีวิตดีดี) การเลือกใช้คำที่ปรากฏร่วมข้างต้นล้วนเป็นคำที่ให้ความหมายเชิงบวก หมายถึง ได้รับเงินมาก การงานก้าวหน้า และได้รับโอกาสที่ดีมากมายซึ่งผู้ทำนายก็สรุปว่าส่งผลให้ ชีวิตดี อันเป็นการสื่อว่าสิ่งที่จะทำให้ชีวิตดีหรือมีความสุขได้นั้นประกอบด้วยเรื่องการเงินและการงานเป็นหลัก

ค) การใช้คำแสดงทัศนภาวะ

การใช้คำแสดงทัศนภาวะ เป็นกลวิธีทางภาษารูปแบบหนึ่งที่ทำนายหรือผู้สร้างวาทกรรมนำมาใช้เพื่อสื่อสารอุดมการณ์ความสุข โดยการเลือกใช้คำเพื่อชี้ผ่านการบอกเล่า สั่งแนะนำ หรือประเมินค่าเพื่อสื่อให้ผู้รับการทำงานซึ่งเป็นผู้รับวาทกรรมเห็นว่าสิ่งใดคือความสุขที่น่าปรารถนาและพึงกระทำ และสิ่งใดคือความทุกข์ที่ไม่น่าปรารถนาและไม่พึงกระทำ ดังตัวอย่าง

²⁶ ไฮเอนด์ มาจากคำว่า hi-end ในภาษาอังกฤษ หมายถึง มีคุณภาพในระดับสูงสุด.

(ตัวอย่าง)

เลข 56, 65 เลขคู่นี้สมบูรณ์มากส่งผลดีทั้งเรื่องการทำงาน การเงิน และความรัก ผู้ใช้เลขนี้ฉลาด เป็นคนมีสติมั่นคง จิตใจดี มีวาจาเป็นทรัพย์สิน (มีทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี, 2558ก: 104)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้รูปแบบการแสดงที่คนจะมาลาบอกเล่า โดยใช้คำว่า เป็น และ มี เพื่อสื่อถึงคุณสมบัติของผู้ใช้ตัวเลขที่ถูกกล่าวถึงว่าทำให้ผู้ใช้ ฉลาด สติ มั่นคง จิตใจดี และวาจาเป็นทรัพย์สิน โดยผู้ทำนายระบุถึงคุณสมบัติที่กล่าวถึงว่า สมบูรณ์มาก อันเป็นการสื่อว่าคุณสมบัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีความสุขอย่างสมบูรณ์

ง) การใช้ประโยคเงื่อนไข

ประโยคเงื่อนไข เป็นกลวิธีทางภาษาหนึ่งในการสื่อสารอุดมการณ์ความสุขด้วยการกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุข จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข โทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้ประโยคเงื่อนไข 2 รูปแบบในการกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุข ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

ใช้เลขเสน่ห์ เสน่ห์ทำให้เราเป็นที่รัก นอกจากแฟนเราจะรักแล้วเนี่ย เรายังเอาไปทำธุรกิจการค้าได้ด้วย เพราะว่าเวลาเราเป็นที่รัก เราเจรจกกับใคร ใครก็เมตตา

(มีทนาปวีณ์ สารະคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “สดใหม่ ไทยแลนด์”, 12 กรกฎาคม 2559)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายใช้ประโยคเงื่อนไขในประโยค เรายังเอา (ตัวเลข) ไปทำธุรกิจการค้าได้ด้วย เพราะว่าเวลาเราเป็นที่รัก เราเจรจกกับใคร ใครก็เมตตา ซึ่งเป็นประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผลที่แสดงว่าการร้อยเรียงตัวเลขที่ทำให้เกิดเสน่ห์ และสามารถนำไปใช้กับการทำธุรกิจได้เพราะส่งเสริมเรื่องการเจรจกซื้อขายให้ได้ผล นอกจากนี้ หากพิจารณาจากบริบทว่า เสน่ห์ทำให้เราเป็นที่รัก นอกจากแฟนเราจะรักแล้ว... ยังแสดงว่านอกจากเรื่อง การงาน (ธุรกิจการค้า) เป็นเรื่องที่สำคัญและก่อให้เกิดความสุขในชีวิตของมนุษย์แล้ว เรื่องความรัก ซึ่งในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์กับคนรัก (แฟน) ก็เป็นสิ่งที่ผู้ทำนายเสนอว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ก่อให้เกิดความสุขได้เช่นกัน

2.2.2 ความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้

จากการวิเคราะห์ตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข โทรศัพท์มือถือในข้อ 2.2.1 พบว่า ผู้สร้างวาทกรรมกำหนดแบบแผนของความสุขว่าสิ่งใดบ้างที่เรียกว่าความสุขซึ่งเป็นสิ่งที่น่าปรารถนาจึงมีการสื่ออุดมการณ์ความสุขอีกรูปแบบหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ควรแสวงหาความสุขและวิธีการที่จะรักษาความสุขไว้ หากพบกับสภาวะที่เป็นทุกข์ก็ควรแก้ไขความทุกข์ที่ถูกมองว่าเป็นปัญหาและไม่น่าปรารถนาให้กลับกลายเป็นความสุขซึ่งเป็นสิ่งที่น่า

ปรารถนา ในการสื่ออุดมการณ์ความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้พบกลวิธีการใช้ภาษาในการสื่ออุดมการณ์ ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การใช้ประโยคเงื่อนไข และการกล่าวอ้าง ดังตัวอย่าง

ก) การใช้คำแสดงทัศนภาวะ

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้กลวิธีการใช้คำแสดงทัศนภาวะในการชี้แนะและชักจูงความคิดให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้โดยการใช้มาลาสิ่ง เตือน แนะนำ และการประเมินค่าเพื่อชักจูงให้ผู้รับการทำนายปฏิบัติในสิ่งที่ผู้ทำนายเห็นว่าเหมาะสมและนำไปสู่ความสุขตามแบบแผนที่ผู้ทำนายกำหนดไว้ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เลข 602, 206 ปัญหาหลัก ๆ ของเลขกลุ่มนี้ คือ การเงิน...เวลาการเงิน ทрудก็จะทรุดแบบไม่ทันตั้งตัว เลขกลุ่มนี้ยังส่งผลเสียต่อเรื่องความรักและสุขภาพ หากผู้หญิงใช้เลขนี้ก็ต้องระวังกลุ่มโรคของผู้หญิงด้วย รวมไปถึงโรคทั่วไปของคุณผู้ชาย...นอกจากการเงินแล้ว ชีวิตรักก็ต้องปกปิดเช่นกัน... กลายเป็นแย่ไปกันใหญ่ ดังนั้น เลขกลุ่มนี้ควรขจัดให้ไกลจากชีวิตครับ

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 83)

จาก ตัวอย่าง ผู้ทำนายกล่าวถึงการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดีและผลกระทบจากการใช้ตัวเลขดังกล่าวที่ส่งผลให้เกิด ปัญหาด้านการเงิน ความรัก และสุขภาพ จากนั้นจึงใช้ทัศนภาวะมาแนะนำระบุดวงเลขดังกล่าว ควรขจัดให้ไกลจากชีวิต เพราะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ใช้เกิดปัญหาหรือความทุกข์ดังกล่าวสะท้อนว่าความสุขเป็นสิ่งที่ผู้คนควรแสวงหาและรักษาไว้ เมื่อพบกับความทุกข์ก็ควรที่จะกำจัดความทุกข์ออกไปเพื่อให้ความสุขเข้ามาแทนที่

ข) การใช้ประโยคเงื่อนไข

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้ประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผล โดยใช้ความสุขและความทุกข์มาประกอบการสั่ง เตือน หรือแนะนำให้กระทำการต่าง ๆ โดยเสนอว่าหากปฏิบัติตามคำแนะนำก็จะได้รับความสุข หากไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็จะได้รับความทุกข์ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

คนเป็นจำนวนมากประสบความสำเร็จมากกว่าที่คาดหวังเมื่อได้เบอร์ที่ส่งผลให้สร้างตัวได้เร็วมาไว้ใช้ และก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่ต้องสูญเสียความรัก สูญเสียโอกาส หรือเจ็บป่วยหนัก เมื่อได้เบอร์ที่มีเลขไม่ดีมาไว้กับตัว...ชีวิตของคุณเป็นผู้เลือกเจ้าค่ะ !!

(มีทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี, 2558ก: 14)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายใช้กลวิธีประโยคเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์แบบเหตุ-ผลด้วยการสื่อว่าหากผู้คนแสวงหาเลขที่มีการร้อยเรียงที่ดีมาไว้กับตนเอง ก็อาจประสบความสำเร็จมากกว่าที่คาดหวัง แต่หากได้เลขที่ไม่ดีมาไว้กับตัวก็อาจสูญเสียความรัก โอกาส และเจ็บป่วยได้ และทำทนายให้ผู้อ่านเลือกว่าต้องการมีชีวิตตามเงื่อนไขใด จากตัวอย่างนี้ สะท้อนว่าผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายสื่อให้เห็นว่าหากผู้รับการทำนายต้องการมีชีวิตที่ดีหรือประสบความสำเร็จก็ควรแสวงหาตัวเลขที่มีการร้อยเรียงที่ดีมาไว้ใช้

ค) การกล่าวอ้าง

การกล่าวอ้าง เป็นกลวิธีทางภาษาในการสื่อสารอุดมการณ์ความสุขว่าความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้ โดยพบว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายจะใช้การกล่าวอ้างเพื่อสร้างความคิดให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าผู้คนส่วนใหญ่ บุคคลที่มีชื่อเสียง หรือบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ล้วนแต่ไขว่คว้าหาความสุขด้วยวิธีการต่าง ๆ และหลายคนเลือกใช้การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ เพื่อส่งเสริมให้ตนเองมีความสุขจากความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของชีวิต ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

คุณผู้หญิงท่านนี้ทำธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศ ทันทีที่เห็นเบอร์ต้อง ขอบอกว่าอึ้ง !! เพราะเบอร์แบบนี้เสี่ยงมากในการทำธุรกิจให้ตลอดรอดฝั่งและ ความรักก็แย...เบอร์ใหม่ที่เปลี่ยน เบอร์ที่หนึ่ง 0XX-XXXX289 สำหรับทำงาน โดยเฉพาะธุรกิจระหว่างประเทศ และเป็นเบอร์ที่จะได้รับเงินก้อนใหญ่มาก... เบอร์ที่สอง 0XX-6239XX สำหรับความรัก เป็นเบอร์เสน่ห์แรง...การใช้สอง เบอร์ประกบคู่กันแบบนี้จะส่งผลให้ สมหวังทั้งการงาน การเงิน และความรัก แบบสมบูรณ์พูนสุข

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ข: 166)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวอ้างประสบการณ์ของผู้ใช้หมายเลข โทรศัพท์มือถือ หากพิจารณาจะพบว่าผู้ทำนายพิจารณาหมายเลขโทรศัพท์แล้วเห็นว่า การงานและความรักไม่ดี ทำให้ผู้หญิงคนนี้ต้องการเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือใหม่ซึ่งผู้ทำนายกำหนดให้ใช้ 2 หมายเลขซึ่งเสริมด้านการงาน การเงิน และความรัก อันเป็นเรื่องที่ผู้ทำนายเห็นว่า จะช่วยให้ชีวิตของผู้หญิงคนนี้ สมบูรณ์พูนสุข (สมบูรณ์พูนสุข) ได้ จากตัวอย่างนี้พบว่าผู้ทำนายได้กำหนดว่าหมายเลขที่ผู้หญิงคนนี้ใช้อยู่จะก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต (ซึ่งผู้หญิงคนนี้นี้ยังมีได้ประสบปัญหาดังกล่าว) แต่ด้วยความหวาดกลัวและเชื่อถือในคำทำนายจึงทำให้ผู้หญิงคนนี้เกิดความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนและให้ผู้ทำนายกำหนดหมายเลขโทรศัพท์มือถือใหม่ให้จนนำไปสู่การพบกับความสุขในด้านต่าง ๆ ตามการกล่าวอ้างของผู้ทำนาย จากกรณีข้างต้นสะท้อนการสื่ออุดมการณ์ว่าความสุขจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการแสวงหาของบุคคลผู้นั้น อยุ่ไรก็ดี แนวทาง

ความสุขจะเป็นไปในรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้วิเคราะห์ ดีความ และ กำหนดหมายเลขโทรศัพท์มือถือของแต่ละบุคคล

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในการสื่ออุดมการณ์ความสุขซึ่งประกอบด้วย 2 ความคิดย่อย คือ การกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุข และความสุขเป็นที่ควรแสวงหาและรักษาไว้ พบว่าผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายได้สื่อความคิดว่าชีวิตที่มีความสุขคือชีวิตที่น่าปรารถนาด้วยการกำหนดว่าสิ่งใดบ้างเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสุขซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การมีอุปนิสัยใจคอดีส่งผลให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น การมีคนรัก/ความรักที่ดีและมีครอบครัวที่อบอุ่น การมีงานที่ก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ การมีรายได้และมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง รวมทั้งการมีสุขภาพที่ดีและปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ

นอกจากการกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุขแล้ว ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายยังโน้มน้าวให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าความสุขเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ ทุกคนจึงควรแสวงหาและรักษาความสุขไว้ด้วยการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอให้เห็นว่าทุกคนสามารถไขว่คว้าหาความสุขและกำจัดความทุกข์ออกไปจากชีวิตของตนได้ การที่ผู้ทำนายกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุขหรือความทุกข์และโน้มน้าวให้ผู้รับการทำนายแสวงหาความสุขโดยหลีกเลี่ยงความทุกข์นั้นอาจช่วยกระตุ้นให้ผู้รับการทำนายที่อาจอยู่ในภาวะปกติ (ไม่สุขและไม่ทุกข์) กลับรู้สึกว่าเป็นทุกข์หรือต้องการมีความสุขมากกว่าเดิมจนนำไปสู่ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเองด้วยการยอมให้ผู้ทำนายเข้ามามีอำนาจในการกำหนดหรือชี้แนะแนวทางที่จะนำไปสู่ความสุข หรือแก้ไขสิ่งที่ผู้ทำนายกำหนดว่าเป็นปัญหาหรือความทุกข์ อุดมการณ์ความสุขจึงเป็นอุดมการณ์ที่ปรากฏทับซ้อนกับการยอมรับอำนาจของผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุขหรือความทุกข์ ทั้งยังเป็นผู้ที่กำหนดว่าผู้รับการทำนายควรแสวงหาความสุขและกำจัดความทุกข์ในรูปแบบใดและด้วยวิธีการใด

2.3 อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ (High Quality Member Ideology)

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าเนื้อหาของวาทกรรมส่วนใหญ่กล่าวถึงกลุ่มสังคมต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้ชาย-ผู้หญิง กลุ่มวัยทำงาน-วัยเรียน สถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันทางเศรษฐกิจ รวมถึงสถานภาพและบทบาทของคนในแต่ละกลุ่มสังคมและสถาบันเป็นหลัก นอกจากนี้ยังนำเสนอสิ่งที่เป็นค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมของคนแต่ละกลุ่มด้วย

อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ซึ่งถ่ายทอดผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ประกอบด้วย 2 ชุดความคิดย่อย ได้แก่ การจัดกลุ่มทางสังคม และการกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคม

2.3.1 การจัดกลุ่มทางสังคม

กลุ่มสังคม หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมกันหรือมีความสำนึกว่าเป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน แยกออกได้จากกลุ่มอื่น ๆ มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมตามเป้าหมายร่วมกัน มีแบบแผนพฤติกรรมของกลุ่มโดยการตกลงร่วมกัน (ชนกพร พัวพัฒนกุล, 2556: 149) จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าผู้รับการทำนายต้องวิเคราะห์และตีความว่าตนเองและสมาชิกในสังคมคนอื่น ๆ ที่ตนเกี่ยวข้องด้วยนั้นเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมกลุ่มใดเสียก่อนจึงจะสามารถรับสารและตีความคำทำนายต่อไปได้สะท้อนว่าวาทกรรมคำทำนายสัมพันธ์กับความรู้สึกในการเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เลข 16, 61 ผู้ใช้เลขนี้คิดทุกอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ เป็นนักวางแผนด้านการเงิน...เป็นที่ไวใจของผู้ใหญ่...ด้านความรักมักเลือกคนที่มีความเด่นในสังคม มีฐานะ มีการศึกษา ถ้าเป็นโสดอาจแต่งงานช้า เพราะมักติดใจในการเลือกคู่มากจนเกินพอดี งานที่เหมาะสมกับผู้ใช้เลขนี้ ได้แก่ ที่ปรึกษา นักวิเคราะห์ นักวางแผนนโยบายและการเงิน

(มีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558: 91)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมได้ระบุถึงกลุ่มทางสังคมไว้ว่ามี **ผู้ใหญ่-ผู้น้อย** และ **คนโสด-คนมีคู่** รวมถึงมีการระบุบางอาชีพในสังคม ได้แก่ **ที่ปรึกษา นักวิเคราะห์ นักวางแผนนโยบายและการเงิน** ผู้รับการทำนายเมื่ออ่านหรือฟังคำทำนายก็ต้องพิจารณาว่าตนเองเป็นคนกลุ่มใดอยู่ในสถานภาพใด เช่น เป็นเจ้านายหรือลูกน้อง มีสถานภาพโสดหรือมีคู่ครองแล้ว เป็นต้น จึงจะรับคำทำนายที่สอดคล้องกับตนเองได้ เพราะรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนในสังคมได้ถูกกำหนดมาแล้ว เช่น ผู้น้อย (ลูกน้อง) จะต้องทำให้ผู้ใหญ่ (เจ้านาย) ไว้วางใจจึงจะเป็นเรื่องที่ดี เป็นต้น จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษารูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดกลุ่มสมาชิกในสังคม ดังนี้

ก) การใช้มูลบท

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้มูลบทแบบอ้างอิงในการจำแนกกลุ่มคนในสังคมเพื่อสื่อว่าสิ่งนั้นมีอยู่จริง การใช้อ้างอิงถึงบุคคลในกลุ่มสังคมต่าง ๆ เช่นนี้จึงสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมไทยในความรู้ของผู้ทำนายว่ามีมุมมองต่อผู้คนในสังคมอย่างไร ผู้วิจัยได้รวบรวมการใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างอิงถึงบุคคลในกลุ่มสังคมต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์	กลุ่มสังคม	ตัวอย่างคำอ้างอิง
เพศสภาวะ	ชาย	คุณผู้ชาย ชายหนุ่ม
	หญิง	คุณผู้หญิง คุณสาว ๆ สาว ๆ
สถานภาพ	โสด	คนโสด หนุ่มโสด สาวโสด
	มีคู่	คนมีคู่ คนรัก คนใกล้ตัว คนที่มีคนรัก
วัย	วัยเรียน	วัยเรียน น้อง ลูกหลาน
	วัยกลางคน	วัยผู้ใหญ่ วัยทำงาน
รูปร่างหน้าตา	ชาย	หล่อ หนุ่มหล่อ หล่อเลือกได้ ภูมิฐาน มาดดี
	หญิง	สวย สาวสวย สวยเลือกได้ สาวมั่น สาวเปรี้ยว
ตำแหน่ง-อำนาจ	ผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่ ผู้หลักผู้ใหญ่ เจ้านาย หัวหน้า นายจ้าง
	ผู้น้อย	ผู้น้อย ลูกน้อง บริวาร
ความสัมพันธ์	ครอบครัว	ครอบครัว ญาติพี่น้อง ลูกหลาน
	เพื่อน	เพื่อน เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน คนรอบข้าง
เกณฑ์	กลุ่มสังคม	ตัวอย่างคำอ้างอิง
อาชีพ	ข้าราชการ	ข้าราชการ รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ทหาร ตำรวจ นักการทูต ผู้พิพากษา
	การศึกษา	ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักการศึกษา
	ธุรกิจ/ค้าขาย	พ่อค้า แม่ค้า นักธุรกิจ เจ้าของกิจการ ทำการค้ากับต่างประเทศ นักลงทุน นักบัญชี ธนาคาร ชายประกัน ไฟแนนซ์ ผู้บริหารบริษัท เจ้าของผับ/บาร์ เจ้าของธุรกิจสี่เทา นักวิเคราะห์ เจ้าของธุรกิจออนไลน์ นักวางแผน นักวางแผนนโยบายและการเงิน พนักงานขาย เซลล์แมน
	ความชำนาญเฉพาะ	แพทย์ พยาบาล ทนายความ สถาปนิก ครีเอทีฟ โปรแกรมเมอร์ วิศวกร ช่างไฟฟ้า ประชาสัมพันธ์
	บริการ/รับจ้างทั่วไป	งานบริการ มัคคุเทศก์ แอร์โฮสเตส สจ๊วต พนักงานต้อนรับ พนักงานโรงแรม ช่างเสริมสวย
อาชีพอิสระ / อื่น ๆ	นักเขียน นักพูด ศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดง พิธีกร นักการเมือง ที่ปรึกษา นักเจรจาต่อรอง นักแสดงตลก นักกีฬา โค้ช	

ตารางที่ 3 แสดงการใช้ถ้อยคำอ้างอิงคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

จากตารางข้างต้น การใช้คำอ้างอิงบุคคลเป็นกลวิธีหลักในการเสนอความคิดว่าสังคมไทยประกอบด้วยคนหลายกลุ่ม ขณะเดียวกันก็เป็นการแนะนำความด้วยว่าในสังคมมีการแบ่งกลุ่มและมีกลุ่มคนกลุ่มนั้น ๆ อยู่จริง โดยอาศัยเกณฑ์การจัดกลุ่มที่หลากหลาย คนคนหนึ่งอาจเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมได้มากกว่าหนึ่งกลุ่มและแต่ละกลุ่มก็อาจมีกลุ่มที่แยกย่อยลงไป การที่ผู้รับการทำนาย

ยอมรับคำทำนายที่แตกต่างกันไปสำหรับคนแต่ละกลุ่มจึงบอกได้ว่าตนเองเข้าพวกหรือไม่เข้าพวกกับกลุ่มใดซึ่งก็เท่ากับว่าผู้รับการทำนายยอมรับสังคมที่ผู้สร้างวาทกรรมนำเสนอและยอมรับอำนาจในการจัดกลุ่มของผู้สร้างวาทกรรมด้วย ทั้งที่หากพิจารณาจะพบว่ายังมีกลุ่มคนอีกหลายกลุ่มที่มีอยู่จริงในสังคมแต่ผู้ทำนายมิได้กล่าวถึงในวาทกรรมคำทำนาย เช่น กลุ่มผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้าง กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กลุ่มผู้ที่ย้ายบริการทางเพศ เป็นต้น ในแง่นี้จึงเสมือนว่าคนกลุ่มนี้ไม่มีพื้นที่ในโลกของการทำนายดวงชะตา เนื่องจากผู้ทำนายมิได้จัดกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ซึ่งหากคนกลุ่มนี้ต้องการที่จะเข้าถึงการทำนายก็จำเป็นที่จะต้องกำหนดสถานภาพของตนเองใหม่เพื่อให้สามารถเข้ากลุ่มตามที่คุณทำนายกำหนดได้ เช่น กลุ่มที่มีสถานภาพหย่าร้างอาจนิยามตนเองว่ามีสถานภาพโสด ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอาจนิยามว่าตนเป็นเพศตามเพศสภาพที่ตนปรารถนาที่จะเป็น เป็นต้น

ข) การกำหนดและเน้นหัวข้อ

การกำหนดและเน้นหัวข้อเป็นกลวิธีหนึ่งในการจำแนกกลุ่มคนทางสังคมในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยพบว่ามีการใช้วงจภาษา เช่น แบบและสีตัวอักษรในการจำแนกผู้รับการทำนายเป็นกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกับการใช้มุมบทอ้างถึง ดังตัวอย่าง

เลข 23 ในกรณีนี้ **ควรมีเลข 9** เป็นเลขของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ **มาคุ้มครองและช่วยให้มีสติ สมาธิมากยิ่งขึ้น**

ถ้าคุณเป็นมังกรที่มีอาชีพค้าขาย หรือต้องติดต่อสื่อสาร **ประสานงาน** คุณต้องใช้เลข **24**

ถ้าคุณเป็นมังกรที่มีอาชีพที่จำเป็นต้องเน้นเรื่อง **ของ** **ค่าพูด** ต้องเจรจา มีรายได้จากคำพูด เลขเลขที่เหมาะสมกับคุณ **ก็คือเลข 26 หรือ 44 หรือ 46**

ถ้าคุณเป็นมังกรที่มีอาชีพที่ต้องติดต่อทำการค้ากับ **ต่างประเทศ** เลขเลขที่จำเป็นสำหรับคุณมากๆ เลขคือเลข **36**

ถ้าคุณเป็นมังกรที่ต้องการ **เน้นเรื่องของสติปัญญา** **เป็นนักวางแผน** เลขเลขที่คุณต้องใช้คือเลข **45**

เลขเลขที่เลือกใช้ให้คุณคน เลือกใช้ให้ตรงความ **ต้องการตรงตามอาชีพ** **สิ่งที่คุณหวังไว้ก็จะสัมฤทธิ์ผลในเร็ววัน**

ตัวเลขในเบอร์โทรศัพท์มือถือ ถ้าผู้ใช้เลือกเบอร์ฯ ให้เหมาะ **สมกับอาชีพของตน** โดยตัวเลขจะแทนอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็น **"แรง** **ดึงดูดความสำเร็จ"** สนับสนุนให้ชีวิตด้านงานเจริญรุ่งเรือง **ก้าวหน้าได้ด้วย**

อาชีพ หมวด บุริบรภาพการ
14 41 15 51 19 91 35 53

อาชีพ หมวด ค้าขาย นักลงทุน

เซลล์แมน พนักงานขาย	22 24 42 26 62 44 46
	64 56 65 66 29 92
เจ้าของกิจการ นักลงทุน	15 51 16 61 22 24 42
	26 62 29 92 36 63 46
	64 65 56 66

เพิ่มเลข 5 หรือ 9 เข้าไปด้วย ยิ่งส่งเสริมให้เจริญรุ่งเรืองดี

ภาพที่ 13 ภาพแสดงการกำหนดและเน้นหัวข้อในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อจำแนกกลุ่มอาชีพ ทำให้เห็นกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมที่มา: มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, 2558: 45 ; นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 122

จากการศึกษาข้อมูลวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าการกำหนดหรือเน้นหัวข้อเพื่อจำแนกกลุ่มทำให้เห็นภาพของการกำหนดพื้นที่ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมเพียง 2 พื้นที่คือ โลกในบ้านคือครอบครัว และโลกของการทำงานที่ประกอบด้วยเจ้านาย ลูกน้อง และเพื่อนร่วมงาน ทั้งที่ในความเป็นจริงชีวิตของมนุษย์อาจมีพื้นที่ในการดำเนินชีวิตมากกว่า 2 พื้นที่ตามที่คุณทำนายกำหนดไว้ เช่น พื้นที่ในการพักผ่อนกับกลุ่มเพื่อนที่มีใช้

คนในครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น นอกจากนี้ อาชีพที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือยังปรากฏไม่ครอบคลุมทุกอาชีพในสังคม โดยไม่ปรากฏการกล่าวถึงบางอาชีพ เช่น อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการทางเพศ เป็นต้น สะท้อนว่าผู้ทำนายให้ความสำคัญกับกลุ่มคนบางกลุ่มจึงเลือกที่จะนำเสนอวาทกรรมต่อคนบางกลุ่มหรือบางอาชีพเท่านั้น

2.3.2 การกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคม

กลุ่มสังคมที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างตายตัวเพราะกำหนดเพศ สถานภาพ อาชีพ ฯลฯ ไว้ชัดเจน จากการศึกษาพบว่ามีการจับคู่ความสัมพันธ์และเปรียบเทียบให้เห็นสถานภาพที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มสังคมผ่านการใช้กลวิธีทางภาษาแบบต่าง ๆ 3 คู่ความสัมพันธ์ คือ ผู้ใหญ่-ผู้น้อย ผู้หญิง-ผู้ชาย และคนโสด-คนมีคู่ โดยปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอความสัมพันธ์และเปรียบเทียบสถานภาพ 3 กลวิธี ได้แก่ การใช้มุขลบท การใช้คำปรากฏร่วมกัน และการใช้คำแสดงทัศนคติภาวะ ดังนี้

ก) การใช้มุขลบท

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้มุขลบทอ้างอิงและมุขลบทแนะนำความในการแสดงความสัมพันธ์และเปรียบเทียบสถานภาพของกลุ่มทางสังคม ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

(ผู้ใหญ่-ผู้น้อย)

เลขใหม่ที่ช่วยให้ช่วยให้หน้าที่การงานเจริญก้าวหน้า ส่งเสริมให้มีเสน่ห์เป็นที่รัก ฉลาดในการวางแผน มีเงิน มีอำนาจ และมีผู้ใต้บังคับบัญชาคอยช่วยเหลือรอบตัว แคมได้รับความเอ็นดูจากผู้หลักผู้ใหญ่ มักได้อภิสถิธิ
(มัทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี, 2558: 167)

(ตัวอย่างที่ 2)

(ผู้หญิง-ผู้ชาย)

หน้าสวย ๆ ไซ่ว่ห่าง ตัดหน้าม้า ใส่เหล็กตัดรอบอยู่บ้านก็ใช้ความรักแบบ 624 หรือ 426 เรียกว่าความรักแบบรัพยาธิรัพยาธิ²⁷
(การิน ศตายุส์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “เอ็กโซว์”, 10 มกราคม 2559)

²⁷ บอย มาจากคำว่า boy ในภาษาอังกฤษ ในบริบทนี้ หมายถึง ชายหนุ่ม.

(ตัวอย่างที่ 3)

(คนโสด-คนมีคู่)

[66] หมายเลขคู่นี้ส่งเสริมด้านความอ่อนหวาน น่ารัก มองโลกในแง่ดี เลขคู่นี้มีเสน่ห์มากจึงดึงดูดเพศตรงข้ามเข้ามามากมาย ทำให้ต้องระวัง วุ่นวายเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เพราะจะมีรักซ้อนประเภทกิ๊กหรือมือที่สาม (นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 100)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้มูลบทกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ใหญ่ กับ ผู้น้อย ทำให้ทราบว่า ผู้ใหญ่หรือเจ้านายคือผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าผู้ใต้บังคับบัญชา (ผู้น้อยหรือลูกน้อง) ส่วนผู้น้อยหรือลูกน้องคือผู้ที่มีอำนาจต่ำกว่าผู้บังคับบัญชา (ผู้ใหญ่หรือเจ้านาย) ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ชาย กับ ผู้หญิง โดยคำว่า **หน้าสวย ๆ ไขว่ห้าง ตัดหน้าม้า ใส่เหล็กตัดรอ** เป็นคำที่สื่อถึงเพศหญิง ซึ่งเป็นฝ่าย **รับบอย** ซึ่งสื่อมูลบทเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายกับหญิงในสังคมไทยได้ว่า ฝ่ายชายต้องเป็นฝ่ายเริ่มต้นสานสัมพันธ์ก่อน ส่วนฝ่ายหญิงจะเป็นฝ่ายที่ตอบรับหรือปฏิเสธความสัมพันธ์จากฝ่ายชาย ตัวอย่างที่ 3 ผู้ทำนายกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง **คนโสด** กับ **คนมีคู่** ซึ่งสื่อมูลบทได้ว่าคนโสดหากต้องการมีเสน่ห์ก็ย่อมต้องการที่จะมีคู่ ขณะที่คนมีคู่ก็ต้องรักษาความสัมพันธ์กับคู่รักของตนไว้ให้ดีเพราะการเกิดรักซ้อนย่อมถูกมองว่าชีวิตคู่ประสบปัญหา นอกจากนี้การใช้คำว่า **เพศตรงข้าม** ยังสื่อมูลบทว่าความสัมพันธ์ด้านความรักที่ผู้ทำนายเสนอนั้นเป็นความรักระหว่างเพศคู่ตรงข้าม คือ ระหว่างชายกับหญิงเท่านั้น

ข) การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ : การใช้คำปรากฏร่วมกัน

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ พบว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายมีการใช้คำปรากฏร่วมกันเพื่อสื่อถึงความสัมพันธ์และทำให้เห็นการเปรียบเทียบสถานะภาพของกลุ่มทางสังคม นอกจากนี้ยังสื่อถึงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศและสถานะภาพที่กล่าวถึงด้วย ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

(ผู้ใหญ่-ผู้น้อย)

จัดเบอร์ใหม่มีเลข 153 ผ่านไปแป๊บเดียว...เมื่อวานพี่ท่านนี้มาหาและมาพร้อมรอยยิ้ม คำขอบคุณ...ตั้งแต่เปลี่ยนเบอร์พฤติกรรมของเจ้านายเปลี่ยนแปลงกลายเป็นมาเมตตาอุปถัมภ์ค้ำชู แถมยังปรับตำแหน่งให้ โอ้โห !!! การงานเจริญก้าวหน้าขึ้นทันตาเห็น

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก: 129)

(ตัวอย่างที่ 2)

(ผู้หญิง-ผู้ชาย)

เลขเรียง 123 นี่ส่งผลกระทบต่อในแง่ลบมากกว่าบวก...หากเป็นผู้หญิงใช้ จะทำให้เสน่ห์แรง มีหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่มารุมชอบ...หากผู้ชายใช้เลข 123 ก็ มักจะตามติดผู้หญิง หากจีบได้ก็ไม่วายต้องเจอผู้หญิงที่เยอะและมีปัญหาจุกจิก จู้จี้กวนใจ

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 79)

(ตัวอย่างที่ 3)

(คนโสด-คนมีคู่)

หากได้ลองสัมภาษณ์ผู้ใช้เลข 555, 505 ในเบอร์มือถือ 7 ตัวท้ายแล้ว จะพบว่าส่วนใหญ่ผู้ที่มีเลขนี้จะทำให้คน ๆ นั้นถือครองความเป็นโสดยาวนาน แต่งงานช้า หรือบางรายไม่เคยมีแฟนก็มีครับ หากใครใช้รู้แล้วยากสละโสด รีบ ศึกษาตัวเลขพร้อมกับสร้างสะพานบุญเพื่อช่วยเชื่อมต่อดีกว่าจะได้สละโสด

นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, (2559, 8 ตุลาคม), เบอร์รับโชค [Facebook].

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้คำปรากฏร่วมกันเพื่อสื่อถึง พฤติกรรมของเจ้านาย กับ ลูกน้อง โดยใช้คำว่า เจ้านาย ร่วมกับคำที่แสดงพฤติกรรมคือ เมตตา อุปถัมภ์ค้ำชู ปรับตำแหน่งให้ อันสื่อให้เห็นว่าผู้ที่เป็นเจ้านายเป็นผู้ที่มีสถานภาพและอำนาจ เหนือกว่าลูกน้องจึงเป็นฝ่ายที่แสดงพฤติกรรม เมตตา อุปถัมภ์ค้ำชู หรือปรับตำแหน่งให้อีกฝ่ายที่มี สถานภาพและอำนาจด้อยกว่า ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้คำปรากฏร่วมกันเพื่อสื่อถึงความสัมพันธ์ ระหว่าง ผู้ชาย กับ ผู้หญิง โดยใช้คำปรากฏร่วมกัน ได้แก่ ผู้หญิง กับ มีหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่มารุม ชอบ และ ผู้ชาย กับ จะตามติดผู้หญิง อันสื่อถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงใน สังคมไทยว่าฝ่ายชายต้องเป็นฝ่ายเริ่มต้นสานสัมพันธ์กับฝ่ายหญิงก่อนด้วยการจีบ ส่วนฝ่ายหญิงจะ เป็นฝ่ายที่เลือกที่จะตอบรับความสัมพันธ์ของผู้ชายคนใดที่มาจีบตน ตัวอย่างที่ 3 ผู้ทำนายใช้คำ ปรากฏร่วมกันคือคำว่า ครอบครองเป็นโสดยาวนาน แต่งงานช้า ไม่เคยมีแฟน ร่วมกับคำว่า สละโสด กับ ดีกว่า อันเป็นการสื่ออุดมการณ์ของผู้ทำนายว่าความโสด การแต่งงานช้า หรือการไม่เคยมีแฟน เป็นสิ่งที่ไม่ควรเป็น และ ควรสละทิ้งไปด้วยการศึกษาศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขร่วมกับการทำบุญ ในแง่นี้ การมีคนรักหรือการแต่งงาน จึงเป็นสิ่งที่ผู้ทำนายเห็นว่าน่าปรารถนามากกว่าการเป็นโสด

ค) การใช้คำแสดงทัศนภาวะ

คำแสดงทัศนภาวะ เป็นกลวิธีทางภาษาหนึ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมใช้จับคู่ความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบให้เห็นสถานภาพที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มสังคม โดยพบว่ามีการใช้มาลาสัง เตือน แนะนำ และการประเมินค่าเพื่อแสดงให้เห็นว่าคุณภาพสัมพันธ์นั้นมีสถานภาพที่แตกต่างกัน โดยอาจมี ฝ่ายที่เหนือกว่าและด้อยกว่า ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

(ผู้ใหญ่-ผู้น้อย)

เลข 45, 54 ผู้ใช้เลขนี้มักมีผู้ใหญ่อุปถัมภ์ค้าขู การพูดจามีหลักการ สมเหตุสมผลน่าเชื่อถือ มีพรสวรรค์ในการหาความรู้เพิ่มเติม เป็นผู้มีความรู้มี ปัญญา กิริยามารยาทบุคคลิกดูโตกว่าวัย ถ้ารู้จักฝากเนื้อฝากตัวจะเข้าหาผู้ใหญ่ ได้ดีมาก

(มัทนาปวีณ์ สารละคุณมนตรี, 2558ก: 97)

(ตัวอย่างที่ 2)

(ผู้หญิง-ผู้ชาย)

กรณีเลขเพศชาย (หลายตัว) มีในเบอร์ฯ ของสุภาพสตรี จะส่งผลให้มี นิสัยค่อนข้างไปทางเพศชาย ทำให้คนมาจีบน้อย ควรปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสมจะดีที่สุด ในทางตรงกันข้ามเพศชายควรมีเลขกลุ่มแข่งกร้าวแต่ พอสมควร หากมีมากไป จะใช้อารมณ์สุด ๆ

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 195)

(ตัวอย่างที่ 3)

(คนโสด-คนมีคู่)

ขอเพิ่มเติมกลุ่ม 5061, 1605 ที่หลาย ๆ คน ... อาจอยากมี เนื่องจาก ภาวะสังคมในปัจจุบันข้างล่อแหลมต่อการนอกใจของคนรักเสีย เหลือเกิน บางทีไม่ได้เกิดจากคนรักของเราไปมีคนอื่นก่อน

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 71)

จาก ตัวอย่างที่ 1 ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้คำแสดงทัศนภาวะคือคำว่า ถ้ารู้จัก ร่วมกับบริบทว่า ฝากเนื้อฝากตัว ซึ่งสื่อความคิดได้ว่า ผู้น้อยซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่าต้องรู้จัก ฝากเนื้อฝากตัวกับผู้ใหญ่ซึ่งมีอำนาจมากกว่าจึงจะพบกับความเจริญก้าวหน้าด้านหน้าที่การงานได้ ตัวอย่างที่ 2 ผู้ทำนายใช้ทัศนภาวะคือคำว่า ควรปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสม ร่วมกับบริบทเกี่ยวกับผู้หญิงที่มีนิสัยค่อนข้างไปทางผู้ชาย สะท้อนว่าผู้หญิงที่มีนิสัยค่อนข้างไปทางผู้ชายนั้นเป็นลักษณะที่ผู้ทำนายเห็นว่า ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ส่งผลให้มีผู้ชายมาจีบน้อยจึงควรปรับปรุงและแก้ไขให้มีนิสัยเป็นผู้หญิงตามเพศสภาพของตน ตัวอย่างที่ 3 ผู้ทำนายใช้ทัศนภาวะคือคำว่า อาจอยากมี ซึ่งหมายถึงความต้องการที่จะมีตัวเลขดังกล่าวเพราะเชื่อว่าจะช่วยป้องกันคนรักนอกใจได้ อันสื่อความคิดว่าหากผู้รับการทำนายมีคนรักก็ควรหาวิธีที่จะทำให้คนรักซื่อสัตย์ต่อตนเองและมีให้ผู้อื่นมาแย่งชิงคนรักไปจากตนซึ่งผู้ทำนายมองว่าเป็นสิ่งที่พึงกระทำ

จากตัวอย่างการสื่ออุดมการณ์ว่าด้วยความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคมข้างต้นพบว่า มีการกำหนดคู่ความสัมพันธ์ 3 กลุ่ม คือ ผู้ใหญ่กับผู้น้อย ผู้ชายกับผู้หญิง และคนโสดกับ

คนมีคู่ การจัดกลุ่มผู้ใหญ่กับผู้ย่อย อาจพิจารณาจากอายุ หน้าที่การงาน และสถานภาพ โดยกล่าวถึงการวางตัว ความคิด และความประพฤติที่เหมาะสมกับสถานภาพ ทั้งยังชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันในเชิงอำนาจที่แสดงให้เห็นว่า ฝ่ายผู้ใหญ่เป็นฝ่ายที่ **เหนือกว่า** และผู้ย่อยเป็นฝ่ายที่ **ด้อยกว่า** และผู้ใหญ่จะมีบทบาทในการอุปถัมภ์ค้ำชู ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ย่อย ส่วนผู้ย่อยก็ต้องอ่อนน้อม เคารพ และฝากเนื้อฝากตัวเพื่อให้เป็นที่เอ็นดูและได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่

ด้านการจัดกลุ่มและกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเพศ จากการศึกษาพบว่าผู้สร้างวาทกรรมกำหนดความเป็นเพศจากเพศสรีระหรือเพศกำเนิด (sex) คือ มีเพศหญิงและชาย มิได้กำหนดความเป็นเพศจากรสนิยมทางเพศ (sexuality) มีการกำหนดความเป็นชาย (masculinity) หรือความเป็นหญิง (femininity) จากเพศสรีระเป็นสิ่งสำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายกับเพศหญิงมักเกี่ยวข้องกันในทางผู้ชาย โดยกำหนดให้ฝ่ายชายมีสถานภาพที่ **เหนือกว่า** ด้วยการเป็นฝ่ายรุกหรือเป็นฝ่ายเริ่มความสัมพันธ์หรือแสดงการกระทำต่อฝ่ายหญิง และให้ฝ่ายหญิงมีสถานภาพที่ **ด้อยกว่า** จากการเป็นฝ่ายรอ ตั้งรับ หรือรับการกระทำต่าง ๆ ของฝ่ายชาย

ด้านการจัดกลุ่มและกำหนดสถานภาพของคนโสดกับคนมีคู่ จากการศึกษาพบว่าผู้สร้างวาทกรรมได้ถ่ายทอดความคิดว่า **ความโสดเป็นสถานภาพที่ไม่น่าปรารถนา** มีสถานภาพที่ **ด้อยกว่าคนมีคู่** และคนโสดจะต้องชวนชายทำทุกวิถีทางเพื่อให้มีเสน่ห์ เป็นที่รัก เป็นที่พึงปรารถนา เพื่อจะได้เปลี่ยนสถานภาพกลายเป็น **คนมีคู่** และกลายเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์แบบของสังคม

จากการวิเคราะห์อุดมการณ์และกลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ทั้ง 3 ชุดคือ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ ด้าน**อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์**พบว่า วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทำหน้าที่ถ่ายทอดชุดความรู้ว่าในสังคมไทยประกอบด้วยคนกลุ่มใดบ้าง แต่ละกลุ่มมีสถานภาพ บทบาท และอำนาจที่แตกต่างกันอย่างไร กลุ่มใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กันและสัมพันธ์กันอย่างไร เช่น ผู้ใหญ่-ผู้ย่อย ผู้หญิง-ผู้ชาย เป็นต้น กลุ่มทางสังคมกลุ่มใดที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าหรือต่ำกว่า อันสะท้อนถึงค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมของคนแต่ละกลุ่มด้วย การถ่ายทอดชุดความรู้เหล่านี้แตกต่างไปจากชุดความรู้ในวาทกรรมรูปแบบอื่น เพราะผู้ทำนายถ่ายทอด**อุดมการณ์ชะตานิยม**ร่วมด้วยจากการนำเสนอว่ากลุ่มทางสังคมและโครงสร้างทางสังคมที่เป็นอยู่เกิดจากการกำหนดของชะตากรรม ในที่นี้คือหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ผู้นั้นใช้ การเป็นผู้ใหญ่-ผู้ย่อย คนโสด-คนมีคู่ มีอำนาจมากหรือน้อย มีฐานะร่ำรวยหรือยากจน มีสุขภาพที่แข็งแรงหรือไม่ล้วนอยู่เหนือการควบคุมของมนุษย์แต่มาจากการกำหนดด้วยการร้อยเรียงตัวเลข ในแง่นี้จึงกล่าวได้ว่าวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีส่วนสะท้อนให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคมไทยได้อย่างชัดเจน ทั้งยังมีส่วนในการรักษาสถานภาพที่มีมาแต่เดิมของคนกลุ่มต่าง ๆ ให้ดำรงอยู่ในสังคมไทยต่อไป ด้าน**อุดมการณ์ความสุข** ผู้ทำนายดวงชะตาได้กำหนดแบบแผนการตีความเรื่องความสุข ความทุกข์ สิ่งที่น่าปรารถนา และสิ่งที่ไม่น่าปรารถนาในสังคม แล้วใช้ความสุขหรือสิ่งที่น่าปรารถนาโน้มน้าวให้คนในสังคมปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ที่ผู้ทำนายนำเสนอ

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ผลการวิเคราะห์ที่ตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า มีการใช้กลวิธีทางภาษาทั้งสิ้น 7 กลวิธี แบ่งตามหน้าที่ได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลวิธีการแสดงความเชื่อที่มีอยู่ก่อน ได้แก่ การเลือกใช้คำ/กลุ่มคำ การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้ประโยคเงื่อนไข และการกำหนดและเน้นหัวข้อ
2. กลวิธีการชี้แนะ ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนคติและการกล่าวอ้าง
3. กลวิธีเสริมการชี้แนะ ได้แก่ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการใช้สหบท

กลวิธีทางภาษาข้างต้น สามารถสรุปในรูปแบบตารางได้ดังนี้

กลวิธีทางภาษา		การแสดงความเชื่อที่มีอยู่ก่อน					การชี้แนะ		เสริมการชี้แนะ	
		เลือกใช้คำ/กลุ่มคำ	มูลบท	อุปลักษณ์	ประโยคเงื่อนไข	กำหนด & เน้นหัวข้อ	ทัศนคติ	กล่าวอ้าง	คำถามเชิงวาทศิลป์	สหบท
อุดมการณ์	ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
	ความเชื่อ									
	การกำหนดสิ่งที่ยิ่งกว่าความสุข	✓			✓	✓	✓			
	ความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหา				✓		✓	✓		
สมาชิกที่พึงประสงค์	การจัดกลุ่มทางสังคม		✓			✓				
	กำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคม	✓	✓				✓			

ตารางที่ 4 แสดงกลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์

การวิเคราะห์อุดมการณ์และกลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ ทำให้เห็นว่าวาทกรรมทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีส่วนผลิตซ้ำความคิดและแบบแผนบริบทที่สำคัญอะไรบางอย่างด้วยการพิจารณากลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ที่ปรากฏซึ่งทำให้ความคิดเหล่านั้นสามารถสื่อผ่านตัวบทวาทกรรมคำทำนายไปสู่ผู้รับการทำนายได้

ในบทต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) เพื่อพิจารณาการผลิตตัวบท การกระจายตัวบท การรับ (บริโศค) ตัวบท และการตีความตัวบท โดยวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมเป็นสิ่งที่กำหนดสิ่งที่ยิ่งกว่าความสุขในตัวเองอันจะทำให้ทราบถึงที่มา การเผยแพร่รูปแบบการนำเสนอ และการสื่อสารผ่านตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

บทที่ 3

การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice)

ผู้วิจัยได้นำกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสาร (S-P-E-A-K-I-N-G) ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) มาใช้ในการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) โดยมุ่งศึกษาให้เห็นภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารหรือบริบทที่แวดล้อมตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยพิจารณาผู้สร้างตัวบท ผู้รับการสื่อสาร สถานการณ์ในการสื่อสาร สื่อที่ใช้ในการสื่อสาร วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ฯลฯ ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมนี้จะยังเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจการประกอบสร้างตัวบทและอุดมการณ์ที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือได้ชัดเจนมากขึ้น

องค์ประกอบการสื่อสารของการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

องค์ประกอบการสื่อสารตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (ethnography of communication) ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) ที่เรียกว่า S-P-E-A-K-I-N-G เป็นอักษรย่อขององค์ประกอบการสื่อสาร 8 ประการ ได้แก่ ฉากหรือกาลเทศะ (Setting/Scene) ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participant) จุดมุ่งหมาย (Ends) การลำดับวัจนกรรม (Act sequence) น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร (Key) เครื่องมือ (Instrumentality) บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norms of interaction and interpretation) และประเภทของการสื่อสาร (Genre) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิเคราะห์จำแนกตามองค์ประกอบการสื่อสารแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ฉากหรือกาลเทศะ (Setting/Scene)²⁸

ตามแนวคิดของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) ฉาก (setting) หมายถึง เวลาและสถานที่ซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมทางกายภาพโดยทั่วไปของการสื่อสาร ส่วนกาลเทศะ (scene) หมายถึง สภาวะแวดล้อมที่มีผลทางด้านจิตใจ (Hymes, 1974: 55-56)

เมื่อพิจารณาฉากและกาลเทศะของการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในงานวิจัยนี้ ประการแรก คือ เวลาที่ศึกษาเป็นช่วงเวลาที่ยุทธกิจเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง เช่น จากการพิจารณารายการเกมโชว์ (game show) ที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ตลอดปี พ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดระบบวัดความนิยมของการรับชมรายการทางโทรทัศน์ของไทยในระบบเรตติ้ง (rating) พบว่ารายการศึก 12 ราศีซึ่งเป็นรายการเกมโชว์ (game show) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาตามราศีเกิดของผู้เข้าร่วมการแข่งขันมีเรตติ้งจำนวนผู้ชมสูงสุดในเขตกรุงเทพและปริมณฑลและเป็นรายการเกมโชว์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี

²⁸ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยบางเรื่องใช้คำแทน “ฉาก” ว่า “สถานการณ์” และใช้คำในภาษาอังกฤษว่า “Situation”.

ช่อง 3 ที่มีเรตติ้งผู้ชมสูงสุดเมื่อนับผลรวมเรตติ้งจากผู้ชมทั่วประเทศ (โพซิชั่นนิง, 2559ข: ออนไลน์) นอกจากนี้จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทยในช่วงปี พ.ศ. 2548 (ผู้จัดการออนไลน์, 2548: ออนไลน์) พบว่าธุรกิจการทำนายดวงชะตาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น การสะเดาะเคราะห์ ฯลฯ เป็นธุรกิจที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องมีเงินหมุนเวียนในธุรกิจนี้ประมาณ 4,000 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2556 พบว่าธุรกิจการทำนายดวงชะตามีการขยายตัวมากจนมีเงินหมุนเวียนในธุรกิจนี้กว่า 10,000 ล้านบาท (โพซิชั่นนิง, 2556: ออนไลน์) จากการสำรวจดังกล่าวพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ 50 เคยใช้บริการหมอดูในเรื่อง การงาน การเงิน ความรัก และครอบครัวตามลำดับ โดยพบว่าคนไทยส่วนใหญ่จะเชื่อเรื่องคำทำนายของหมอดู รู้สึกคลายกังวลใจเมื่อได้ปรึกษาหมอดู และนิยมทำบุญหรือสะเดาะเคราะห์เพื่อให้เกิดความสบายใจมากขึ้น โดยพบว่าความนิยมใช้บริการของหมอดูผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet) มีมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือทางบริการโทรศัพท์มือถือและระบบ ออดิโอเท็กซ์ (audiotext) ตามลำดับ จากการสำรวจพบว่าผู้ที่ดูดวงจากหมอดูร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจะทำบุญและสะเดาะเคราะห์ตามที่ได้รับคำแนะนำจากหมอดู ทำให้ธุรกิจการทำบุญและการสะเดาะเคราะห์ที่สืบเนื่องจากการดูดวงเกิดการขยายตัวอย่างมาก รวมถึงธุรกิจสืบเนื่องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจจำหน่ายหนังสือ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูดวง วิทยุทัศน์ หนังสือคำทำนาย รวมทั้งธุรกิจโรงเรียนสอนการทำนายดวงชะตาซึ่งล้วนแต่เป็นธุรกิจที่ยังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ด้วยความนิยมของคนไทยต่อธุรกิจการทำนายดวงชะตาส่งผลให้เกิดการทำนายดวงชะตาในรูปแบบต่าง ๆ หนึ่งในรูปแบบที่ได้รับความนิยมจนกลายเป็นธุรกิจพันล้าน ได้แก่ ธุรกิจการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ (โพซิชั่นนิง, 2559ก: ออนไลน์) เช่น ข้อมูลของการินศตายุส์ ผู้ออกแบบหมายเลขโทรศัพท์มือถือและเรียกว่าศาสตร์แมเธโลยี (mathelogy) พบว่าธุรกิจการทำนายดวงชะตาและออกแบบตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นธุรกิจที่กำลังได้รับความนิยมจากทั้งผู้มีชื่อเสียง นักแสดง นักธุรกิจ และบุคคลทั่วไป

ยกตัวอย่างญาญาญิง - รฐา โพธิ์งาม มีความต้องการเสริมเรื่องโกอินเตอร์ ความเช่กซ์ และความอาร์ต ตอนนี้ได้โกอินเตอร์ไปเล่นภาพยนตร์ฮอลลีวูดแล้ว ยังมีดาราดังอีกมากมายที่มาใช้บริการของเขา แมเธโลยีเวลานี้เปิดอย่างเป็นทางการมา 1 ปีกว่ามีช่องทางทรูวอร์ช เพื่อรองรับความต้องการของลูกค้ามากมาย ทั้งตรวจแบบตัวต่อตัว ทางโทรศัพท์ เบอร์ 1900 และเว็บไซต์ duanghub.com โดยมีระบบคอลเซนเตอร์ (call center) รับเรื่องการจองคิว และยังมีผู้อำนวยการฝ่ายการตลาดที่พัฒนาช่องทางให้บริการแก่ลูกค้าที่เพิ่มขึ้น เรามีคอลเซนเตอร์ มีการจองคิวเพราะคนเยอะมาก ก่อนหน้านี้มีแค่โทรศัพท์มือถือธรรมดา 2-3 เครื่อง เวลานี้ต้องนำระบบคอลเซนเตอร์เข้ามา โดยลูกค้าจะมีเฉลี่ยวันละ 36 คน เป็นสัดส่วนผู้หญิง 75% ผู้ชาย 25% อายุตั้งแต่ 18 - 45 ปี ตอนนี้มีลูกค้าที่ได้ตรวจเบอร์กับแมนถึง 100,000 กว่าคนแล้ว แต่ที่ตรวจแบบตัวต่อตัวมี 6,000 คน เพราะมีคิวค่อนข้างแน่น อัตราค่าบริการตรวจเบอร์อยู่ที่ 1,500 บาท / 10 นาที และถ้าออกแบบเบอร์ 500 บาท ซึ่งจะได้เบอร์ออกแบบสามชุด โดยลูกค้าจะไปหาเอาเอง หรือให้ทางแมเธโลยีหาให้ก็ได้ สังเกตว่า

สมัยก่อนความชอบของคนอยู่ที่เบอร์โทรศัพท์เลขสวย แล้วก็เริ่มเปลี่ยนมาเป็นเลขมงคลที่เสริมพลังงานชีวิต ทำให้เบอร์ๆ เหล่านั้นมีมูลค่าสูงกว่าเลขสวยเสียอีก ใ่ว่านักออกแบบตัวเลขนั้นจะมีเพียงแค่ว่าเดียว ยังมีคู่แข่งในตลาดอีกหลายคน แต่จุดเด่นจะแตกต่างกันออกไป เชื่อว่าอนาคตธุรกิจนี้จะต้องโตขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเมื่อรวมความเชื่อและการเติบโตของตลาดมือถือ ทุกคนใช้โทรศัพท์มือถือ ตลาดสมาร์โฟนยิ่งโตขึ้นเรื่อย ๆ คนมีมือถือใหม่ เบอร์ใหม่มากขึ้น ธุรกิจนี้มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าพันล้านบาท ปัจจุบันมีคน 60 ล้านคน แต่มีเบอร์ 72 ล้านเบอร์ เพราะคนคนหนึ่งไม่ได้ใช้แค่เบอร์เดียว

(โพธิ์ชนิง, 2559ก: ออนไลน์)

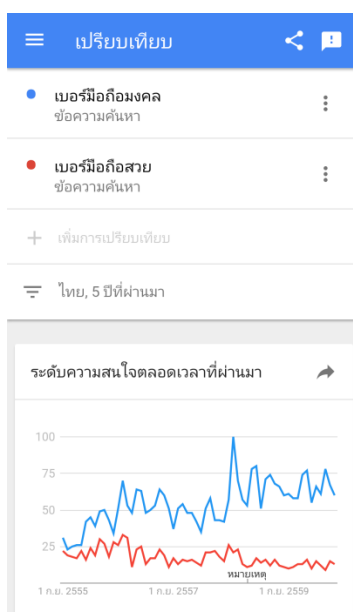
จากข้อมูลข้างต้นพบว่าธุรกิจการออกแบบหมายเลขโทรศัพท์มือถือด้วยการร้อยเรียงเลขมงคลกำลังเป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องสืบเนื่องมาจากความเชื่อเรื่องดวงชะตาของสังคมไทยที่มีอยู่เดิมผนวกกับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในยุคสมัยใหม่ที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือที่เรียกได้ว่าเป็นอุปกรณ์การสื่อสารระดับพื้นฐานที่คนไทยในสังคมปัจจุบันล้วนมีครอบครองส่งผลให้หมายเลขโทรศัพท์มือถือแต่ละเครื่องกลายเป็นสัญลักษณ์แทนตัวของผู้เป็นเจ้าของจนผู้ทำนายนำสิ่งนี้มาใช้ในการทำนายดวงชะตาของผู้ถือครองเช่นเดียวกับการทำนายดวงชะตาจากวันเดือนปีเกิดหรือสัญลักษณ์ประจำตัวอื่น ๆ เช่น ลายมือ ลายเซ็น เป็นต้น เมื่อการถือครองโทรศัพท์มือถือและหมายเลขโทรศัพท์มือถือเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ธุรกิจการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเติบโตเพิ่มขึ้นด้วย

ด้วยกระแสความนิยมของคนไทยเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือทำให้การทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาดในการจูงใจลูกค้าของผู้ให้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือในประเทศไทย เช่น บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิสหรือเอไอเอส (Advance Info Service or AIS) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือรายใหญ่ที่สุดของประเทศไทยตามจำนวนผู้ใช้งาน²⁹ (ฐานเศรษฐกิจ, 2559: ออนไลน์) จัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย (ข้อมูลบนหน้าเว็บไซต์ ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2559) โดยให้การิน ศตายุส์ หรือแมน การิน นักออกแบบตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบันคัดเลือกหมายเลขโทรศัพท์มือถือในเครือข่ายเอไอเอสที่มีการร้อยเรียงตัวเลขซึ่งให้พลังงานด้านบวก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความรัก การศึกษา การงาน และการเงินเพื่อวางจำหน่ายในศูนย์บริการเอไอเอส (AIS Shop) และร้านเทเลวิซ (Telewiz Shop) ทั่วประเทศไทย

นอกจากนี้จากการศึกษาแนวโน้มการสืบค้นคำว่า “เบอร์มือถือมงคล” และ “เบอร์มือถือสวย” ในเว็บไซต์ <http://www.google.co.th> ช่วงระยะเวลา 5 ปี คือตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2554 ถึง 1 กันยายน 2559 พบว่าความนิยมเบอร์มือถือสวยซึ่งหมายถึงเบอร์มือถือที่มีเลขเรียงลำดับหรือ

²⁹ จำนวนตัวเลขผู้ให้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือในประเทศไทยไตรมาสที่สองของปี พ.ศ. 2559 อันดับที่ 1 เครือข่ายเอไอเอส (AIS) ผู้ให้บริการรวม 34.9 ล้านเลขหมาย อันดับที่ 2 เครือข่ายดีแทค (DTAC) ผู้ให้บริการรวม 25 ล้านเลขหมาย และอันดับที่ 3 เครือข่ายทรูมูฟ (Truemove) ผู้ให้บริการรวม 21.5 ล้านเลขหมาย.

เลขซ้ำที่สวยงามได้รับความนิยมลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ. 2556 แต่ความนิยมเบอร์มือถือมงคลจากการร้อยเรียงตัวเลขกลับได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นมากในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งช่วงปลายปี พ.ศ. 2556 เป็นช่วงเริ่มต้นกระแสความนิยมของผู้คนในประเทศไทยที่ให้ความสนใจศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเพื่อความเป็นสิริมงคลสะท้อนว่าผู้คนในประเทศไทยให้ความสนใจและเชื่อถือศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ผูกโยงกับความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคลต่อผู้ถือครองมากกว่าจะพิจารณาจากความสวยงามของตัวเลขที่ซ้ำหรือเรียงลำดับเช่นในอดีต

ภาพที่ 14 ปริมาณการสืบค้นข้อมูลเบอร์มือถือมงคลและเบอร์มือถือสวยผ่านเว็บไซต์ <http://www.google.co.th> ที่มา: กูเกิล เทรนด์, 2559: ออนไลน์.

เมื่อพิจารณาจากและกาลเทศะของวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือข้างต้นจะพบว่า วาทกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นในสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมที่มีความเชื่อและให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาอยู่แล้ว เมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาขึ้น โทรศัพท์มือถือกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคมยุคปัจจุบันจึงถูกนำมาผูกโยงเข้ากับความเชื่อและกระแสนิยมที่มีอยู่เดิม โดยใช้สัญลักษณ์ของโทรศัพท์มือถือคือหมายเลขโทรศัพท์นำมาสื่อสารโดยเชื่อมโยงเข้ากับการทำนายดวงชะตาด้วยรูปแบบและกลวิธีการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือเมื่อผู้คนเริ่มให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ธุรกิจการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเติบโตขึ้นและนำไปสู่ธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจการซื้อขายหมายเลขโทรศัพท์มือถือหรือซิมการ์ด (simcard) ธุรกิจด้านสื่อสารมวลชน เช่น รายการทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ เป็นต้น

นอกจากการวิเคราะห์ฉากและกาลเทศะจากบริบททางสังคมไทยข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ฉากและกาลเทศะจำแนกตามสื่อประเภทต่าง ๆ ที่นำเสนอวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ดังนี้

1.1 สื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นกลุ่มข้อมูลสื่อประเภทแรกที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากคำทำนายของผู้ทำนายที่มีชื่อเสียงมากที่สุดด้านการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยเลือกสื่อสิ่งพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด (best seller) ของร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) ในช่วงปี พ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) ได้แก่

- 1) หนังสือ เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี
- 2) หนังสือ เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต ตอน ความมั่งคั่ง เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี
- 3) หนังสือ เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต ตอน ความรัก เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี
- 4) หนังสือ เปลี่ยนความคิดชีวิตก็เปลี่ยน เขียนโดย มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี
- 5) หนังสือ Decoder ถอดรหัสพลังตัวเลข สร้างแรงดึงดูดความสำเร็จ เขียนโดย นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์
- 6) หนังสือ ไส้สลับ สลับตัวเลขเปลี่ยนชีวิต เขียนโดย การิน ศตายุส์
- 7) หนังสือ เสริมพลังชีวิตแค่พลิกตัวเลข เขียนโดย การิน ศตายุส์
- 8) หนังสือ ปฏิบัติการพลิกเลขลับเป็นบวก เขียนโดย การิน ศตายุส์
- 9) หนังสือ เคล็ดลับหาเลขรวยด้วยตัวเอง เขียนโดย การิน ศตายุส์

ภาพที่ 15 ภาพตัวอย่างปกหนังสือของผู้ทำนายฯ ที่มียอดจำหน่ายสูงสุดของร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) ในปี 2559
ที่มา: มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, 2558ก ; นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์, 2559 ; การิน ศตายุส์, 2557ก

จากการศึกษากลุ่มข้อมูลที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ข้างต้นถือเป็นฉากที่บอกถึงบริบทแวดล้อมและกาลเทศะซึ่งระบุถึงที่มา รวมถึงอิทธิพลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียง

ตัวเลขโทรศัพท์มือถือ นอกจากนั้นกลุ่มข้อมูลดังกล่าวยังบ่งบอกถึงสถานการณ์ในการสื่อสารจากบริษัท การสื่อสารระหว่างผู้ทำนายนายกับผู้รับการทำนายที่ถูกยกมาเป็นกรณีศึกษา รวมถึงบทสัมภาษณ์ผู้ ทำนายนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับศาสตร์และการตีความการร้อย เรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือผ่านสื่อต่าง ๆ

1.2 เครือข่ายสังคมออนไลน์โปรแกรมเฟซบุ๊ก (Facebook)

เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) รูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทย เนื่องด้วยเป็นโปรแกรมที่ใช้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีรูปแบบที่ น่าสนใจ และมีผู้ใช้เป็นจำนวนมากทำให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างกว้างขวาง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มข้อมูล เฟซบุ๊กในรูปแบบของแฟนเพจ (Fanpage) ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งสำหรับแสดงความคิดเห็นของกลุ่มคนที่ ชื่นชอบในสิ่งเดียวกันจึงมักนิยมใช้แฟนเพจเพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือสินค้า ให้แก่บุคคลทั่วไปจำนวนมากได้รับรู้³⁰ จากการศึกษาข้อมูลที่เป็นแฟนเพจของผู้ทำนายดวงชะตา จากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามี 3 แฟนเพจที่ได้รับความนิยมสูงสุด (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) ได้แก่

1.2.1 แฟนเพจ Man Karin โดย การิน ศตายุส์

การิน ศตายุส์ (แมน) หรือแมน การิน หรือแมน แมทจิเซียน ซึ่งเรียกตนเองว่า นักร้องแบบตัวเลข สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสถิติ และปริญญาโทด้านการเงินและการ ธนาคารจากมหาวิทยาลัยมหิดล ในอดีตเคยเป็นนักแสดงในวงการบันเทิง ปัจจุบันทำธุรกิจออกแบบ ตัวเลข โดยเฉพาะหมายเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากจนบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิสหรือเอไอเอส (Advance Info Service หรือ AIS) ผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือรายใหญ่ที่สุดของ ประเทศไทยตามจำนวนผู้ใช้งาน³¹ (ฐานเศรษฐกิจ, 2559: ออนไลน์) เลือกการิน ศตายุส์ หรือแมน กา ริน มาเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการขายหมายเลขมงคลในช่วงปี พ.ศ. 2559-2560 (ข้อมูลบนหน้า เว็บไซต์ ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2559) โดยให้การิน ศตายุส์ หรือแมน การินเป็นผู้คัดเลือกหมายเลข โทรศัพท์มือถือของเครือข่ายเอไอเอสที่เป็นเลขมงคลตามศาสตร์การออกแบบตัวเลขซึ่งให้พลังงาน ด้านบวก 5 ด้าน³² ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความรัก การศึกษา การงาน และการเงินเพื่อวางจำหน่ายใน ศูนย์บริการเอไอเอส (AIS Shop) และร้านเทเลวิซ (Telewiz Shop) ทั่วประเทศในราคาพิเศษ ด้วย

³⁰ ความน่าสนใจอีกประการหนึ่งของแฟนเพจ (Fanpage) ที่ทำให้มีผู้ติดตามเป็นจำนวนมากคือสามารถเข้าร่วมได้ด้วยการกดไลค์ (Like) บนเพจ (Page) เท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่ต้องมีการร้องขอ (request) และได้รับการตอบรับ (accept) จาก เจ้าของเฟซบุ๊กจึงจะสามารถเข้าร่วมและติดตามข้อมูลทั้งหมดของเจ้าของเฟซบุ๊กได้.

³¹ จำนวนตัวเลขผู้ใช้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือในประเทศไทยไตรมาสที่สองของปี พ.ศ. 2559 อันดับที่ 1 เครือข่ายเอไอ เอส (AIS) ผู้ให้บริการรวม 34.9 ล้านเลขหมาย อันดับที่ 2 เครือข่ายดีแทค (DTAC) ผู้ให้บริการรวม 25 ล้านเลขหมาย และอันดับที่ 3 เครือข่ายทรูมูฟ (Truemove) ผู้ให้บริการรวม 21.5 ล้านเลขหมาย.

³² กิจกรรมส่งเสริมการขายดังกล่าวในปลายปี พ.ศ. 2559 ได้จัดกลุ่มใหม่เป็น 4 ด้าน คือ รุ่งเรือง-มั่งคั่ง ร่ำรวย-รักรุ่ง งานเด่น-ปัญญาดี และสุขภาพดี-งานเด่น.

ความนิยมดังกล่าวทำให้แฟนเพจของการ์ริน ศตายุส์ ในชื่อว่า Man Karin ได้รับความนิยมนอย่างมากจนมีจำนวนผู้ติดตามถึง 202,099 คน³³ (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559)

ภาพที่ 16 ภาพแฟนเพจ (Fanpage) ของการ์ริน ศตายุส์ (แมน การ์ริน หรือ แมน แมธเธโลจี) ที่มา: การ์ริน ศตายุส์, (2560, 1 ธันวาคม), Man Karin [Facebook].

1.2.2 แฟนเพจ Sim789 โดย มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี

มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี หรือดร.ไก่ เรียกตนเองว่านักร้อยเรียงตัวเลข เป็นนักธุรกิจที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศและหันมาให้ความสนใจด้านการทำนายดวงชะตาและจัดหาหมายเลขโทรศัพท์มือถือผ่านการร้อยเรียงตัวเลขที่เป็นมงคลมาแล้ว มัทนาปวีณ์เขียนหนังสือเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือหลายเล่มและทุกเล่มได้รับความนิยมจนติดอันดับหนังสือขายดี (best seller) ของร้านหนังสือซีเอ็ด (Se-Ed) (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2559) ทำให้มัทนาปวีณ์ตั้งแฟนเพจชื่อว่า Sim789 เพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือและเป็นช่องทางประชาสัมพันธ์งานเขียนรวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่เชื่อถือในศาสตร์ดังกล่าวเข้ามาปรึกษาด้วยการโพสต์ (post) บอกหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ใช้อยู่แล้วจะมีทีมงานของมัทนาปวีณ์ (ตามที่กล่าวอ้าง) มาโพสต์ตอบเพื่อทำนายหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามที่โพสต์ไว้โดยจะระบุว่าควรใช้หรือควรเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือดังกล่าวพร้อมทั้งแนะนำช่องทางการเปลี่ยนหมายเลขซึ่งต้องติดต่อในระบบอินบ็อกซ์ (inbox) คือ การกดเข้าไปพูดคุย (chat) เป็นการลับผ่านแฟนเพจ แฟนเพจของมัทนาปวีณ์ได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้เชื่อถือในศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข โดยมีจำนวนผู้ติดตามถึง 143,740 คน ซึ่งมากเป็นอันดับ 2³⁴ ในกลุ่มแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งหมด

³³ แม้ผู้ติดตามทางแฟนเพจนี้มีจำนวนมากเป็นอันดับ 1 ในช่วงแรก แต่ต่อมาเพจไม่มีการเคลื่อนไหวจึงทำให้ยอดผู้ติดตามเพิ่มขึ้นน้อยมาก จากการตรวจสอบยอดผู้ติดตามแฟนเพจ ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2560 พบว่ามีจำนวนผู้ติดตาม 202,836 คน ซึ่งมากเป็นอันดับที่ 2.

³⁴ จากการตรวจสอบจำนวนผู้ติดตามในวันที่ 1 ธันวาคม 2560 ผู้ติดตามแฟนเพจ Sim789 ของมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรีเพิ่มขึ้นเป็น 395,573 คน มากเป็นอันดับที่ 1 ในกลุ่มแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งหมด.

ภาพที่ 17 ภาพแฟนเพจ (Fanpage) ของมีหนาบวีณ์ สาระคุณมนตรี (คุณไก่ หรือ ดร.ไก่)
ที่มา: มีหนาบวีณ์ สาระคุณมนตรี, (2560, 1 ธันวาคม), Sim789 [Facebook].

1.2.3 แฟนเพจ เบอร์รับโชค โดย นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์

นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการเกษตรจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นิติกฤตย์เป็นผู้นำกลุ่มแห่งแรงดึงดูด (Law of Attraction) มาสร้างเป็นทฤษฎีการดึงดูดของพลังตัวเลข โดยเชื่อมโยงพลังของตัวเลขว่า การร้อยเรียงตัวเลขมีผลต่อจิตใจ รวมทั้งความสำเร็จและล้มเหลวในเรื่องต่าง ๆ ของมนุษย์ด้วย นิติกฤตย์เรียกตนเองว่านักถอดรหัสพลังตัวเลขและมีงานเขียนชื่อ Decoder ถอดรหัสพลังตัวเลข ต่อมาได้สร้างแฟนเพจชื่อเบอร์รับโชค เพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการดึงดูดของพลังตัวเลข รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เชื่อถือในศาสตร์ดังกล่าวเข้ามาปรึกษาด้วยการโพสต์ (post) บอกหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ใช้อยู่แล้ว นิติกฤตย์จะมาทำนายด้วยการโพสต์ตอบว่า หมายเลขโทรศัพท์มือถือนั้นควรใช้ต่อไปหรือควรเปลี่ยนอย่างไร แฟนเพจของนิติกฤตย์ได้รับความนิยมค่อนข้างมากจากผู้เชื่อถือในทฤษฎีการดึงดูดของพลังตัวเลข โดยมีจำนวนผู้ติดตาม 86,863 คน ซึ่งมากเป็นอันดับ 3 ในกลุ่มแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งหมด³⁵

ภาพที่ 18 ภาพแฟนเพจ (Fanpage) ของนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์
ที่มา: นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์, (2560, 1 ธันวาคม), เบอร์รับโชค [Facebook].

³⁵ จากการตรวจสอบจำนวนผู้ติดตามในวันที่ 1 ธันวาคม 2560 ผู้ติดตามแฟนเพจ เบอร์รับโชค ของนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์เพิ่มขึ้นเป็น 136,376 คน มากเป็นอันดับที่ 3 ในกลุ่มแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งหมด.

จากตัวอย่างการนำเสนอว่าทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือผ่านสื่อออนไลน์พบว่ามีกรนำเสนอและเผยแพร่ว่าทกรรมในช่วงระยะเวลาที่ศาสตร์พลังตัวเลขหรือศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขกำลังได้รับความนิยม (ช่วงปี พ.ศ. 2559-2560)

1.3 รายการโทรทัศน์

รายการโทรทัศน์เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากผู้ชม เพราะเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่าย สามารถรับชมได้ทั้งภาพและเสียง จากการศึกษพบว่ากรทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีรายการดังต่อไปนี้

1.3.1 รายการ เอ็กโซว์ (ออกอากาศ 10 มกราคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 11.45 น. เป็นต้นไป ทางช่อง 8 เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความนิยมจากสังคม ผู้ดำเนินรายการคือพรหมพร ยูวะเวส รูปแบบรายการเป็นการสัมภาษณ์โดยผู้ดำเนินรายการและมีแขกรับเชิญเป็นผู้ตอบคำถาม คือ การิน ศตายุส์ (แมน การิน) ซึ่งเป็นนักร้องแบบหมายเลขโทรศัพท์มือถือ ในหัวข้อตัวเลขที่หนุนเรื่องความรัก

1.3.2 รายการ บันเทิงปากม้า (ออกอากาศ 25 มกราคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.00-10.00 น. ทางช่องโปรทีวี 20 ผู้ดำเนินรายการคืออรณา กฤษฏี และชลทิศย์ ชัยคงดี ทุกวันจันทร์จะเป็นการดูดวงสดโดยให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้ามาในรายการแล้วซักถามแขกรับเชิญซึ่งเป็นหมอดูหรือนักทำนายดวงชะตาเพื่อให้ทำนายดวงชะตาของตนในรูปแบบต่าง ๆ โดยในวันจันทร์ที่ 25 มกราคม 2559 เป็นการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือโดยแขกรับเชิญคือนักร้องแบบตัวเลข การิน ศตายุส์ (แมน การิน)

1.3.3 รายการ ตื่นมาคุย โลพี (ออกอากาศ 12 ธันวาคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00 น. เป็นต้นไป ทางช่องโมเดิร์นไนน์ทีวี ผู้ดำเนินรายการคืออูดมิตร์ มลินทจินดา ัญญาเรศ เองตระกูล และเฉลิมพล ทิฆัมพรธีรวงศ์ เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความนิยมจากสังคม โดยแขกรับเชิญคือกการิน ศตายุส์ (แมน การิน) ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการขายเบอร์สวยเสริมชีวิตของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิสหรือเอไอเอส (Advance Info Service or AIS) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือรายใหญ่ที่สุดของประเทศไทยตามจำนวนผู้ใช้งาน³⁶ (ฐานเศรษฐกิจ, 2559: ออนไลน์) จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายโดยให้กการิน ศตายุส์คัดเลือกหมายเลขโทรศัพท์มือถือในเครือข่ายเอไอเอสที่มีการร้อยเรียงตัวเลขซึ่งให้พลังงานด้านบวก 4 กลุ่ม ได้แก่ รุ่งเรือง-มั่งคั่ง ร่ำรวย-รักรุ่ง งานเด่น-ปัญญาดี และสุขภาพดี-งานเด่นเพื่อวางจำหน่ายในศูนย์บริการเอไอเอส (AIS Shop) และร้านเทเลวิซ (Telewiz Shop) ทั่วประเทศไทย

1.3.4 รายการ เลขพลิกชีวิต (ออกอากาศ 1 มกราคม – 22 พฤศจิกายน 2559) ออกอากาศเป็นประจำทางช่องซูเปอร์บันเทิง สถานีโทรทัศน์ทรูวิชั่น (True Vision) ช่อง 48 และ 71 ทุกวันอังคาร เวลา 20.00-21.00 น. ผู้ดำเนินรายการคือศิริพัทธ์ เคนอุดม เป็นรายการสัมภาษณ์

³⁶ จำนวนตัวเลขผู้ให้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือในประเทศไทยไตรมาสที่สองของปี พ.ศ. 2559 อันดับที่ 1 เครือข่ายเอไอเอส (AIS) ผู้ให้บริการรวม 34.9 ล้านเลขหมาย อันดับที่ 2 เครือข่ายดีแทค (DTAC) ผู้ให้บริการรวม 25 ล้านเลขหมาย และอันดับที่ 3 เครือข่ายทรูมูฟ (Truemove) ผู้ให้บริการรวม 21.5 ล้านเลขหมาย.

นักทำนายดวงชะตาจากตัวเลขคือนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณันท์ พร้อมทั้งแฮกรับเชิญพิเศษซึ่งเคยเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือกับนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณันท์แล้วชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ในช่วงทำรายการจะให้ผู้ชมส่งข้อความ (SMS) เข้ามายังรายการเพื่อสอบถามว่าหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ตนใช้อยู่บัดนี้ดีหรือไม่ดีและควรเปลี่ยนแปลงอย่างไร

1.3.5 รายการ แฉ (ออกอากาศ 21 กรกฎาคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 21.35-22.35 น. ทางช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM 25) ผู้ดำเนินรายการคือคชาภา ตันเจริญ วรฤทธิเพ็ญ อารมย์ วรินดา ดำรงผล และชวลิต ศรีมั่นคงธรรม เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยแฮกรับเชิญคือนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณันท์ ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับศาสตร์พลังตัวเลขซึ่งนิติกฤตย์กล่าวอ้างว่าเป็นผู้คิดค้นศาสตร์พลังตัวเลขคนแรกของเมืองไทย

1.3.6 รายการ ตื่นมาคุย ไลฟ์ (ออกอากาศ 16 มีนาคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00 น. เป็นต้นไป ทางช่องโมเดิร์นไนน์ทีวี ผู้ดำเนินรายการคืออู๋ฒิธร มลิทินจินดา ัญญาเรศ เองตระกูล และเฉลิมพล ทิฆัมพรธีรวงศ์ เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยแฮกรับเชิญคือมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี และสุเทพ โพธิ์งาม (เทพ โพธิ์งาม) ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยนำกรณีของสุเทพ โพธิ์งามมากล่าวถึงในรายการ เนื่องจากสุเทพ โพธิ์งามเคยล้มเหลวทางธุรกิจหลายครั้ง แต่เมื่อเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามคำแนะนำของมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรีก็ทำให้ธุรกิจขงมึ่ขิ้นเทพของสุเทพ โพธิ์งามประสบความสำเร็จจึงเชื่อว่าพลังจากการร้อยเรียงตัวเลขน่าจะมีผลอย่างมาก

1.3.7 รายการ เอกก็เมาท์ (ออกอากาศ 27 มีนาคม 2559 และ 29 พฤษภาคม 2559) ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 09.00 น. ทางช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25) ผู้ดำเนินรายการคือเอกชัย เอื้อสังคมเศรษฐ์ เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยแฮกรับเชิญคือมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอิทธิพลและความสัมพันธ์ระหว่างการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือกับสุขภาพ การงาน การเงิน และความรักของผู้ใช้หมายเลขนั้น

1.3.8 รายการ บอกเค้าเล่าสิบ (ออกอากาศ 29 มีนาคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-17.30 น. ทางช่องโมเดิร์นไนน์ทีวี ผู้ดำเนินรายการคือคชาภา ตันเจริญ และสุจิรา อรุณพิพัฒน์ เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยแฮกรับเชิญคือมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี ซึ่งให้สัมภาษณ์ว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของผู้ใช้ได้จริงหรือไม่

1.3.9 รายการ ทีเอ็นเอ็น ไลฟ์ นิวส์ (ออกอากาศ 21 เมษายน 2559 [ตอนที่ 1] และ 22 มิถุนายน 2559 [ตอนที่ 2]) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00-09.00 น. ทางช่องทีเอ็นเอ็น 24 (TNN24) เป็นรายการข่าวเช้าที่นำเสนอข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจในขณะนั้น โดยมีช่วงข่าวบันเทิงและศิลปวัฒนธรรมซึ่งจะนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องราวที่ให้ความบันเทิง เช่น ข่าวเกี่ยวกับดารานักแสดงและนักร้อง การแนะนำหนังสือออกใหม่ที่ได้รับการนิยมนิยม เป็นต้น โดยมีการนำเสนอหนังสือเปลี่ยนเบอร์มือถือ เปลี่ยนชีวิตซึ่งเขียนโดยมัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี พร้อมทั้งสัมภาษณ์เกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ใช้

1.3.10 รายการ แฉ (ออกอากาศ 12 พฤษภาคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 21.35-22.35 น. ทางช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM 25) ผู้ดำเนินรายการคือคชาภา ตันเจริญ วร

ฤทธิ์ เพื่อองอารมย์ วรินดา ดำรงผล และชวลิต ศรีมั่นคงธรรม เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยแขกรับเชิญคืออัมมัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขที่เปลี่ยนชีวิตให้มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรีกลายเป็นเศรษฐินี 1,000 ล้านจากเดิมที่มีหนี้สินถึง 400 ล้านบาท

1.3.11 รายการ สดใหม่ไทยแลนด์ (ออกอากาศ 12 กรกฎาคม 2559) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.20 และ 19.20 น. ทางช่อง 2 ผู้ดำเนินรายการคืออนนท์วัชร อนันท์พรจินดา พิมลวรรณ หุ่นทองคำ ปิยะ เศรษฐพิกุล และสุคนธธา เกิดนิมิตร เป็นรายการคุยข่าว โดยนำข่าวหรือเหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจจากคนในสังคมไทยมานำเสนอ โดยแขกรับเชิญคืออัมมัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี ซึ่งให้สัมภาษณ์ว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือนั้นมีผลต่อชีวิตคนอย่างไร

1.3.12 รายการ เพชรราภา (ออกอากาศ 10 กุมภาพันธ์ 2560) ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 23.30-00.15 น. ทางช่อง 3 (33 HD) ผู้ดำเนินรายการคือณวัฒน์ อิศรไกรศีล เป็นรายการสัมภาษณ์บุคคลที่กำลังมีชื่อเสียงหรือได้รับความสนใจจากสังคมในขณะนั้น แขกรับเชิญคืออัมมัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอิทธิพลของการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือกับการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยและวิถีชีวิตของผู้ใช้

1.3.13 รายการ เสือ สิงห์ กระทิง ช่า (ออกอากาศ 16 กุมภาพันธ์ 2560 [ตอนที่ 1] และ 23 กุมภาพันธ์ 2560 [ตอนที่ 2] ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดี เวลา 10.00-11.00 น.³⁷ ทางช่อง 3 (33 HD) ผู้ดำเนินรายการคือเกียรติกมล ล่าทา ธนวัฒน์ ประสิทธิสมพร และภัทรวดี ปิ่นทองเป็นรายการสัมภาษณ์ดารานักแสดงและบุคคลที่กำลังมีชื่อเสียงหรือได้รับความสนใจจากสังคมในขณะนั้น แขกรับเชิญคืออัมมัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอิทธิพลของการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือกับการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยและวิถีชีวิตของผู้ใช้รวมทั้งหลักการในการเลือกหมายเลขโทรศัพท์มือถือเพื่อส่งเสริมความสำเร็จในด้านต่าง ๆ

1.3.14 รายการ คุยเข้าโชว์ (ออกอากาศ 17 สิงหาคม 2560) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 07.00 น. ทางช่องวัน 31 (One31) ผู้ดำเนินรายการคือปิยะวัฒน์ เข็มเพชร ปณิธาธรรมวัฒน์ และพริมรดา เดชอุดม เป็นรายการคุยข่าว โดยนำข่าวหรือเหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจจากคนในสังคมไทยมานำเสนอ แขกรับเชิญคือณติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์ ซึ่งได้พิสูจน์ศาสตร์พลังตัวเลขด้วยการทายว่าการร้อยเรียงตัวเลขของโทรศัพท์มือถือแต่ละหมายเลขสะท้อนถึงอุปนิสัยเจ้าของหมายเลขนั้นอย่างไร

1.3.15 รายการ แฉ (ออกอากาศ 12 ธันวาคม 2560) ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 21.35-22.35 น. ทางช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM 25) ผู้ดำเนินรายการคือคชาภา ตันเจริญ วรฤทธิ์ เพื่อองอารมย์ วรินดา ดำรงผล และชวลิต ศรีมั่นคงธรรม เป็นรายการสัมภาษณ์คนดังหรือผู้ที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยแขกรับเชิญคือการิน ศตายุส์ ซึ่งให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเลือกหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่เสริมดวงชะตาเรื่องการเงินและการค้าขาย

จากการศึกษาพบว่าผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งสามคนได้ผลิตและเผยแพร่ว่าทกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ตลอดปี พ.ศ. 2559-2560 รวมระยะเวลา 2 ปี

³⁷ ปัจจุบันออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 12.50 น. เป็นต้นไป ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (33 HD).

ภาพที่ 19 ภาพแสดงการให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายนัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี
ที่มา: นัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “เสือ สิงห์ กระทิง ช่า”, 16 กุมภาพันธ์ 2560.

ภาพที่ 20 ภาพแสดงการให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายนิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์
ที่มา: นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “คุยเข้าโชว์”, 17 สิงหาคม 2560.

ภาพที่ 21 ภาพแสดงการให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายนาริน ศตายุส์
ที่มา: นาริน ศตายุส์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “แฉ”, 12 ธันวาคม 2560.

2. ผู้ร่วมการสื่อสาร³⁸ (Participants - P)

ผู้ร่วมการสื่อสาร (participants) ได้แก่ ผู้ส่งสารหรือผู้รับสาร ผู้พูดหรือผู้ฟัง รวมถึงผู้ที่อยู่ข้างเคียงซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการสื่อสารนั้น ๆ ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ผู้ส่งสาร ได้แก่ ผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรม โดยจากกลุ่มข้อมูลผู้ทำนายทั้ง 3 คนกล่าวอ้างว่าตนเป็นผู้ค้นพบศาสตร์การร้อยเรียงหรือพลังงานจากตัวเลข นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่เป็นกรณีศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือบุคคลทั่วไปที่ได้รับการกล่าวอ้างว่าชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเมื่อเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามคำแนะนำของผู้ทำนาย ผู้รับสาร ได้แก่ ผู้อ่านที่อ่านข้อความจากสื่อสิ่งพิมพ์และแฟนเพจหรือผู้ชมที่ติดตามชมผ่านรายการโทรทัศน์ ผู้ที่อยู่ข้างเคียงหรือผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ กองบรรณาธิการหนังสือ แอดมินหรือผู้ดูแลแฟนเพจ เจ้าของรายการ ผู้จัดรายการ และพิธีกรรายการโทรทัศน์ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดรูปแบบเนื้อหาของรายการที่นำเสนอวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงผู้ชมแฟนเพจและผู้ชมรายการสดทางโทรทัศน์ที่มีการโพสต์ (post) ลงบนแฟนเพจ รวมทั้งโทรศัพท์หรือส่งเอสเอ็มเอส (SMS) เข้าไปซักถามในรายการเพื่อให้ผู้ทำนายวิเคราะห์หมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนว่าส่งผลดีหรือไม่ดีต่อเจ้าของหมายเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดและความเชื่อของผู้อ่านแฟนเพจหรือผู้ชมรายการโทรทัศน์เช่นกัน

2.1 ผู้ส่งสาร: ผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า ผู้ส่งสาร ได้แก่ ผู้สร้างวาทกรรม คือ ผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งนำเสนอวาทกรรมผ่านสื่อ 3 ช่องทาง ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์ ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวอ้างว่าตนเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสตร์การร้อยเรียง/การออกแบบ/พลังงานตัวเลขจนสามารถวิเคราะห์ จำแนก และจัดเรียงตัวเลขที่ดีและไม่ดี แล้วนำตัวเลขที่ดีมาร้อยเรียงเพื่อสร้างพลังงานด้านบวกแก่ผู้ถือครองหมายเลขโทรศัพท์มือถือนั้นได้ การแสดงตนว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญปรากฏผ่านวาทกรรมหลายรูปแบบ เช่น การกล่าวอ้างหลักการจากการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์ การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียง การกล่าวอ้างกรณีศึกษาจากบุคคลทั่วไป เป็นต้น ศาสตร์ที่ผู้สร้างวาทกรรมนำมาเสนอแก่ผู้รับวาทกรรมนั้นเป็นศาสตร์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ชัดเจนตามหลักการทางสถิติหรือวิทยาศาสตร์ รวมถึงเป็นศาสตร์ใหม่ที่แตกต่างจากโหราศาสตร์ในรูปแบบอื่นที่มักมีเอกสาร ตำรา หรือการถ่ายทอดทางมุขปาฐะที่สืบทอดยาวนานจนสามารถสืบค้นจากเอกสาร ตำรา รวมทั้งหลักฐานทางประวัติศาสตร์หรือคติชนมาอ้างอิงได้ การทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจึงเป็นสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างขึ้นจากอัตวิสัย (subjective) ทำให้ผู้รับสารไม่สามารถตรวจสอบหลักการที่ผู้ส่งสารถ่ายทอดได้นอกจากการเชื่อถือโดยเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือแล้วพิสูจน์ด้วยตนเอง ผู้ส่งสารก็อาจได้รับผลประโยชน์จากการขอคำแนะนำส่วนตัวที่มีค่าใช้จ่าย ผลกำไรจากการเสนอขายซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีและเป็นมงคลซึ่งมีราคาสูงกว่าหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่จำหน่ายโดยทั่วไปหลายเท่าตัว โดยผู้ทำนายดวงชะตาทุกคนจะมีทีมงานซึ่งจำหน่ายหมายเลขโทรศัพท์เหล่านี้อยู่ซึ่งผู้ที่ต้องการปรึกษาหรือซื้อซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการ

³⁸ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยบางเรื่องใช้ว่า ผู้ร่วมเหตุการณ์.

ร้อยเรียงอย่างดีและเป็นมงคลต้องติดต่อผ่านการพูดคุย (พิมพ์โต้ตอบ) ในห้องคุยส่วนตัว (inbox) ทางแฟนเพจ หรือติดต่อพูดคุยผ่านหมายเลขโทรศัพท์ที่ปรากฏผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรือรายการโทรทัศน์

2.2 ผู้รับสาร: ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์และแฟนเพจ / ผู้ชมรายการโทรทัศน์

ผู้รับสารในวาทกรรมนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์และแฟนเพจ รวมถึงผู้ชมรายการโทรทัศน์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย โดยเฉพาะในสื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งไม่สามารถระบุได้ชัดเจน แต่แฟนเพจรวมถึงผู้ชมรายการโทรทัศน์สามารถวิเคราะห์ได้จากข้อความที่ผู้อ่านแฟนเพจโพสต์เพื่อถามคำถาม หรือคำถามจากการส่งข้อความ (SMS) ของผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศสดซึ่งสามารถสรุปได้ว่าส่วนใหญ่เป็นคณวิทย์ทำงาน เนื่องจากคำถามที่โพสต์หรือส่งข้อความไปสอบถามในรายการโทรทัศน์ซึ่งออกอากาศสดนั้นเป็นคำถามที่สอบถามเรื่องชีวิตคู่และหน้าที่การงานจำนวนมาก มีการสอบถามในเรื่องการศึกษาไม่มากนัก และหากเป็นการสอบถาม ผู้สอบถามก็เป็นผู้ปกครองของเด็กที่สอบถามวิธีการที่จะแก้ไขหรือส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จด้านการศึกษาหรือความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว

2.3 ผู้ที่อยู่ข้างเคียง:³⁹ กองบก.หนังสือ/แอดมินแฟนเพจ/เจ้าของ-ผู้จัด-พิธีกรรายการโทรทัศน์/ผู้อ่านแฟนเพจที่โพสต์ข้อความ/ผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่โทรศัพท์หรือส่งข้อความ

ผู้ที่อยู่ข้างเคียง หมายถึง ผู้ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อการรับสาร สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ กองบรรณาธิการหนังสือซึ่งมีส่วนในการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือ อันส่งผลต่อการโน้มน้าวความคิดของผู้อ่าน ด้านสื่อออนไลน์หรือแฟนเพจ ได้แก่ แอดมินหรือผู้ดูแลแฟนเพจซึ่งจากการศึกษาแฟนเพจของผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้ง 3 แฟนเพจพบว่า ผู้ควบคุมดูแลแฟนเพจเป็นทีมงานที่มีจำนวนหลายคนมิใช่ผู้ทำนายเป็นผู้ดูแลหรือตอบคำถามจากผู้อ่านแฟนเพจด้วยตนเอง ด้านสื่อโทรทัศน์ ได้แก่ เจ้าของรายการ ผู้จัดรายการ และพิธีกรรายการโทรทัศน์ โดยเจ้าของรายการและผู้จัดรายการมีหน้าที่ในการวางรูปแบบรายการในการนำเสนอวาทกรรมผ่านรายการโทรทัศน์ เช่นเดียวกับพิธีกรรายการซึ่งสามารถเลือกถามคำถามหรือคัดเลือกคำถามจากผู้ชมจึงมีอิทธิพลชี้แนะและโน้มน้าวความคิดของผู้ชมซึ่งเป็นผู้รับวาทกรรมได้

นอกจากนี้ผู้อ่านแฟนเพจที่โพสต์ข้อความหรือผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่โทรศัพท์หรือส่งข้อความเข้าไปในรายการสดซึ่งเป็นคำถามหรือกรณีศึกษา เช่น เมื่อเปลี่ยนเบอร์ตามคำแนะนำของผู้ทำนายแล้วชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น หรือใช้เบอร์ที่ผู้ทำนายบอกว่าเลขไม่ดีแล้วชีวิตประสบกับสิ่งที่ไม่ดีจริง ๆ เป็นต้น บุคคลกลุ่มนี้ยังถือเป็นผู้ที่อยู่ข้างเคียงซึ่งมีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวใจของผู้รับสารคนอื่น คือ ผู้อ่านแฟนเพจหรือผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่เมื่ออ่านข้อความหรือกรณีศึกษาผ่านแฟนเพจหรือรับชมผ่านโทรทัศน์แล้วก็อาจคล้อยตามด้วยเห็นว่ากรณีที่ปรากฏสอดคล้องกับการทำนายของผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายดวงชะตาจริง

³⁹ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยบางเรื่องใช้ว่า ผู้ร่วมเหตุการณ์. (ผู้วิจัย)

3. จุดมุ่งหมาย⁴⁰ (Ends - E)

จุดมุ่งหมาย (Ends - E) คือ เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ตั้งไว้ในการสื่อสารว่าต้องการให้เกิดสิ่งใดในการสื่อสารครั้งนั้น จุดมุ่งหมายจำแนกเป็น 2 จุดมุ่งหมาย ได้แก่ จุดมุ่งหมายสำหรับผู้ทำนายนซึ่งเป็นผู้สร้างวาทกรรม และจุดมุ่งหมายสำหรับผู้รับวาทกรรม ได้แก่ ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้อ่านแฟนเพจ และผู้ชมรายการทางโทรทัศน์

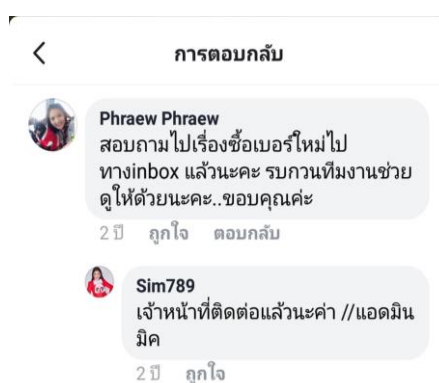
จุดมุ่งหมายแรก คือ จุดมุ่งหมายสำหรับผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายนซึ่งเป็นผู้เขียนสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้สร้างแฟนเพจ และผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านรายการโทรทัศน์ ในฐานะผู้เขียนหนังสือจุดมุ่งหมายแรก คือ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้อ่านรับรู้เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียง/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลข เนื่องจากศาสตร์ดังกล่าวเป็นศาสตร์ใหม่ จากนั้นจึงโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อถือด้วยการพิสูจน์ว่าศาสตร์ดังกล่าวเป็นความรู้ที่พิสูจน์ได้จริงด้วยกลวิธีต่าง ๆ เช่น การกล่าวอ้างหลักการทางสถิติหรือวิทยาศาสตร์ การกล่าวอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือกรณีศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น ในตอนท้ายหนังสือของผู้ทำนายนดวงชะตาทั้ง 3 คน ผู้วิจัยพบว่าการลงข้อมูลในลักษณะการโฆษณา ไม่ว่าจะเป็หมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ ที่อยู่แฟนเพจ ฯลฯ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านที่เกิดความเชื่อถือหลังจากการอ่านหนังสือสามารถติดต่อเพื่อขอคำปรึกษาและนำไปสู่การเลือกซื้อซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ผู้สร้างวาทกรรมจัดเตรียมไว้ให้ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายในราคาที่สูงมากเมื่อเทียบกับราคาซิมการ์ดของโทรศัพท์มือถือตามท้องตลาดทั่วไป

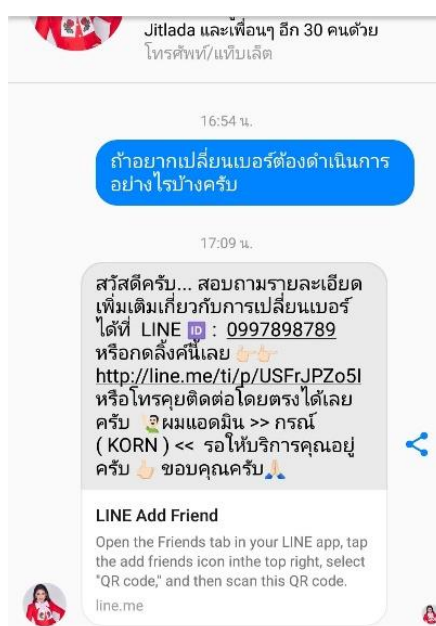
ภาพที่ 22 ภาพแสดงตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อติดต่อรับการทำนายนหรือเปลี่ยนหมายเลขผ่านสื่อสิ่งพิมพ์
ที่มา: มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก: 152

⁴⁰ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยบางเรื่องใช้ว่า จุดหมาย. (ผู้วิจัย)

ส่วนการสื่อสารผ่านแฟนเพจ ผู้สร้างวาทกรรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลขแต่ต่างจากสื่อสิ่งพิมพ์หรือหนังสือ เนื่องจากแฟนเพจจะมีการนำเสนอข้อมูลที่กระชับกว่า โดยนำเสนอความรู้ที่ละส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของแฟนเพจที่มีเนื้อที่จำกัดต่อการอ่านคราวเดียว นอกจากนี้ยังให้ผู้อ่านแฟนเพจสามารถโพสต์ข้อความเพื่อสอบถามหรือบอกเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือได้ โดยคำถามที่โพสต์ไว้จะมีทีมงานของผู้ทำนายมาตอบสั้น ๆ และหากมีแฟนเพจคนใดที่ทีมงานวิเคราะห์หมายเลขโทรศัพท์มือถือแล้วเห็นว่าหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้อยู่ไม่น่าดีก็จะแนะนำให้เปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยระบุช่องทางติดต่อด้วยการคุยเป็นการลับ (inbox) ในแฟนเพจนั้น (เนื่องจากต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูง)

ภาพที่ 23 ภาพแสดงตัวอย่างการโพสต์ข้อความเพื่อติดต่อขอเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือบนแฟนเพจ
ที่มา: มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, (2559, 5 มกราคม), Sim789 [Facebook].

ภาพที่ 24 ภาพตัวอย่างการพูดคุยในกล่องข้อความ (inbox) เมื่อติดต่อขอเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ฯ ผ่านแฟนเพจ
ที่มา: มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, (2560, 1 ธันวาคม), Sim789 [Facebook].

ด้านการสื่อสารผ่านรายการโทรทัศน์ ผู้สร้างวาทกรรมตอบรับการเชิญเพื่อมาสัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงผู้คนได้มาก ทั้งยังเป็นรายการที่ออกอากาศเป็นประจำ บางรายการออกอากาศ 1 วันต่อสัปดาห์ บางรายการออกอากาศ 5 วันต่อสัปดาห์ หลายรายการเป็นรายการที่มีชื่อเสียงและมีผู้ชมติดตามจำนวนมาก เช่น รายการแฉ ทางช่องจีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25) เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า การให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ของผู้ทำนายเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลขที่ผู้ทำนายนายกล่าวอ้างว่าคิดค้นขึ้นพร้อมกับประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในฐานะผู้ทำนายนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือร่วมกับการประชาสัมพันธ์หนังสือ แพนเพจ และช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ทำนายนาย

ภาพที่ 25 ภาพแสดงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อติดต่อรับการทำนายหรือเปลี่ยนหมายเลขผ่านรายการโทรทัศน์ ที่มา: นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “แฉ”, 21 กรกฎาคม 2559.

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายแรกซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า ผู้สร้างวาทกรรมได้ใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ใน 2 จุดมุ่งหมายสำคัญ ประการแรก คือ เพื่อประชาสัมพันธ์ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลขซึ่งเป็นศาสตร์ใหม่ให้เป็นที่รู้จักพร้อมกับพิสูจน์ว่าศาสตร์ของตนนั้นน่าเชื่อถือรวมทั้งประชาสัมพันธ์ตัวผู้สร้างวาทกรรมซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักในฐานะผู้ทำนายนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือไปพร้อมกัน จุดมุ่งหมายต่อมาที่น่าจะเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการสื่อสารวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ คือ การโน้มน้าวและชักจูงผู้รับวาทกรรมให้เกิดความต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตน เมื่อผู้รับวาทกรรมได้รับสารที่เป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลซึ่งมีการโน้มน้าวด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การกล่าวอ้างกรณีศึกษาหรือประสบการณ์ของผู้ใช้ที่ผ่านมาทั้งดีและไม่ดีจนเกิดความเชื่อถือแล้วก็ย่อมต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีและประสบความสำเร็จตามการกล่าวอ้างนั้น เมื่อได้รับคำแนะนำก็จะนำไปสู่กระบวนการให้คำปรึกษาและการจัดหาซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการเรียงร้อยตัวเลขที่ดีตามการกล่าวอ้างของผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นทีมงานของผู้ทำนายนายส่งผลให้ผู้รับวาทกรรมต้องเสียค่าใช้จ่ายในราคาที่สูงมากเมื่อเทียบกับการซื้อซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยทั่วไป และผู้สร้างวาทกรรมเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการสื่อสารวาทกรรมดังกล่าว

ด้านจุดมุ่งหมายสำหรับผู้รับวาทกรรม ได้แก่ ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้อ่านแฟนเพจ และผู้ชมรายการทางโทรทัศน์ ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์ คือ หนังสือ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลขซึ่งเป็นศาสตร์ใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมจากการนำเสนอผ่านสื่ออื่น ๆ ที่เข้าถึงผู้รับสารได้ง่าย เช่น สื่อโทรทัศน์ที่นำเสนอการสัมภาษณ์ผู้ทำนายดวงชะตาจากศาสตร์นี้ในช่วงเวลาเดียวกันอย่างต่อเนื่อง หากผู้รับวาทกรรมเชื่อถือในสิ่งที่ผู้เขียนคือผู้ทำนายแนะนำก็อาจนำไปสู่ความต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตน หากหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นถูกตีความว่ามีการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดี โดยอาจเปลี่ยนด้วยตนเองจากการเรียนรู้ผ่านหนังสือ หรืออาจเปลี่ยนตามคำแนะนำของผู้เขียนซึ่งผู้เขียนทั้ง 3 คนแนะนำตรงกันว่าควรให้ผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์ดังกล่าวเป็นผู้ร้อยเรียงตัวเลขจึงจะได้หมายเลขที่ดีและเป็นมงคลแก่ผู้ใช้ซึ่งก็คือ การแนะนำให้ผู้อ่านขอคำปรึกษาและเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือผ่านการติดต่อกับผู้เขียนและทีมงานโดยให้ที่อยู่แฟนเพจและหมายเลขโทรศัพท์สำหรับการติดต่อไว้ท้ายหนังสือทุกเล่ม ส่วนจุดมุ่งหมายของผู้อ่านสื่อออนไลน์ คือ แฟนเพจและผู้ชมรายการทางสื่อโทรทัศน์มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลขซึ่งเป็นศาสตร์ใหม่ แต่แตกต่างจากการสื่อสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เนื่องจากผู้อ่านแฟนเพจหรือผู้ชมรายการโทรทัศน์สามารถโพสต์ข้อความ โทรศัพท์ หรือส่งข้อความ (SMS) เพื่อสอบถามผู้ทำนายดวงชะตาหรือทีมงานโดยตรงได้ โดยส่วนใหญ่เป็นการสอบถามว่า หมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ตนใช้อยู่ในปัจจุบันมีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีหรือไม่ หากดีแล้วก็จะใช้ต่อไป แต่หากไม่ดีผู้รับวาทกรรมส่วนใหญ่ก็จะต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนเพื่อให้ชีวิตของตนดีขึ้นโดยขอคำปรึกษาจากผู้ทำนาย มีข้อสังเกตว่าหากเป็นรายการโทรทัศน์ผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้ถูกสัมภาษณ์มักบอกหมายเลขหรือการร้อยเรียงเลขที่ดีเพื่อให้ผู้รับวาทกรรมไปจัดหาด้วยตนเอง แต่จะมีบางรายการที่จะมีการแจ้งที่อยู่แฟนเพจหรือหมายเลขโทรศัพท์เพื่อให้ติดต่อไปยังผู้ทำนายและทีมงานโดยตรง ขณะที่หากเป็นแฟนเพจ ผู้ทำนายหรือทีมงานที่วิเคราะห์หมายเลขโทรศัพท์มือถือมักจะไม่แนะนำตัวเลขหรือการร้อยเรียงเลขที่ดีแต่จะแนะนำให้ติดต่อในทางลับ (inbox) ผ่านแฟนเพจเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาและจัดหาซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือมาให้ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายในราคาสูงกว่าปกติมาก

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายในการสื่อสารวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือของผู้สร้างวาทกรรมมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อให้ผู้รับวาทกรรมเชื่อถือจนนำไปสู่ความต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนให้มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีตามหลักการที่ผู้สร้างวาทกรรมกำหนดไว้ อันนำไปสู่ผลประโยชน์จากรายได้ของการให้คำปรึกษาและรายได้จากการขายซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ผู้สร้างวาทกรรมจัดหาให้ผู้รับวาทกรรมซึ่งมีราคาขายสูงมากเมื่อเทียบกับราคาซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยทั่วไป ส่วนผู้รับวาทกรรมจุดมุ่งหมายแรกเพื่อเรียนรู้ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่เป็นศาสตร์ใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมในสังคม ความนิยมดังกล่าวสามารถรับรู้ได้จากการนำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์ที่นำเสนออย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาเดียวกัน และหากผู้รับวาทกรรมคล้อยตามสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมแนะนำก็อาจนำไปสู่ความต้องการที่จะเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือจนยอมที่จะ

เสียค่าใช้จ่ายในการให้คำปรึกษาหรือซื้อซิมการ์ดหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีตามคำแนะนำของผู้ทำนายและทีมงานในราคาที่สูงกว่าหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยทั่วไป

4. การลำดับวัจนกรรม (Act sequence - A)

การลำดับวัจนกรรม (act sequence - A) หมายถึง การเรียงลำดับของวัจนกรรมในการสื่อสารว่าควรใช้วัจนกรรมใดก่อนและหลัง จากการศึกษาวาทกรรมการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์พบว่าการลำดับวัจนกรรมที่แตกต่างกัน ดังนี้

4.1 การลำดับวัจนกรรมในสื่อสิ่งพิมพ์

ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่นำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์พบว่าการลำดับวัจนกรรม 2 รูปแบบ ดังตัวอย่าง

(รูปแบบที่ 1)

[44]

(ส่วนที่ 1 : ระบุตัวเลข)

หมายเลขคู่นี้เป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารเคลื่อนที่ ทันโลกทันเหตุการณ์ ฉลาดมีไหวพริบ ขอบวางแผน เป็นนักพัฒนา คิดไม่ซ้ำใคร ชอบเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง มักได้เดินทางตลอด และพบปะผู้คนมากมาย สนุกกับคนง่าย มีเพื่อนมากเพราะช่างพูดช่างเจรจา อัจฉริยะเป็นเลิศ อาจจะทำงานหลายชิ้นพร้อม ๆ กัน หัวไว เรียนรู้เร็ว สามารถทำงานได้ทุกประเภทแม้ไม่เคยมาก่อน

(ส่วนที่ 2 : ตีความตัวเลข)

ระวังโดนหลอกเพราะความที่หุเบาเชื่อคนง่าย และระวังปัญหาเรื่องเอกสารสัญญาควรไตร่ตรองให้ดีเสียก่อนจะหลีกเลี่ยงปัญหาได้ ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมากควรใช้เลขนี้ ได้แก่ ค้าขาย งานต้อนรับ ประชาสัมพันธ์ การประสานงานต่าง ๆ เป็นต้น

(ส่วนที่ 3 : สรุป เตือน แนะนำ)

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 90)

การลำดับวัจนกรรมในสื่อสิ่งพิมพ์ รูปแบบที่ 1 มีรูปแบบเป็นวัจนกรรมการอธิบาย ประกอบด้วยวัจนกรรม 3 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ การระบุกลุ่มตัวเลข ส่วนที่ 2 คือ การตีความตัวเลขและทำนายดวงชะตา ส่วนที่ 3 คือ การสรุป คำเตือน หรือเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ

(รูปแบบที่ 2)

เบอร์ที่เหมาะสมสำหรับนักกีฬา

(ส่วนที่ 1 : หัวข้อ)

เป็นนักกีฬาที่อยู่นอกสายตา ก็ปี ๆ ก็เป็นได้แค่ตัวสำรองเกาะอยู่แค่ขอบสนาม ความตั้งใจ ความมุ่งมั่นไม่เคยเป็นรองใคร แต่แปลกมัยพยายามแค่นั้นไม่เคยได้ดี

(ส่วนที่ 2 : ปัญหา)

หลังเปลี่ยนเบอร์ใหม่ยิ่งกว่ามหัศจรรย์ได้ติดทีมชาติออกไปเป็นตัวจริงได้แข่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างชื่อเสียงให้ครอบครัวและประเทศไทย จากเดิมที่ผู้ใหญ่ไม่รักกลับได้รับความเอ็นดู แคมเมตตา การแข่งขันยังได้รับชัยชนะ และยังได้รับเลือกให้ได้รับทุนนักกีฬาเรียนฟรีในมหาวิทยาลัย

เบอร์เก่า OXX-2389540

เบอร์ใหม่ OXX-193646X **(ส่วนที่ 3 : ผลจากการแก้ไขปัญหา)**

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ช: 175)

การลำดับวิจัยกรณีในสื่อสิ่งพิมพ์ รูปแบบที่ 2 เป็นวิจัยในรูปแบบของการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา (case study) โดยเริ่มต้นส่วนที่ 1 จะเป็นการระบุหัวข้อหรือประเด็นในการทำนาย ตามด้วยส่วนที่ 2 กล่าวถึงปัญหาจากการใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือเดิมที่มีการร่อยเรียงไม่ดี และ ส่วนที่ 3 ซึ่งผู้ทำนายจะกล่าวอ้างว่าตนได้เปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือให้ใหม่และเกิดการเปลี่ยนแปลงจากปัญหาที่ปรากฏในวิจัยกรณีส่วนที่ 1 กลายเป็นคลี่คลายในทางที่ดีและผู้ที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือก็มีความสุข วิจัยในรูปแบบที่ 2 นี้จะมีการระบุหมายเลขโทรศัพท์ที่เปลี่ยนแปลงให้ใหม่ (อาจจะระบุหมายเลขเก่าร่วมด้วย) แทรกในส่วนที่ 2 หรือท้ายส่วนที่ 3

4.2 การลำดับวิจัยกรณีในสื่อออนไลน์

ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร่อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์พบว่ารูปแบบการนำเสนอคล้ายคลึงกับการนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์ แต่การนำเสนอในสื่อออนไลน์จะมีการนำเสนอข้อมูลที่กระชับกว่า โดยมีรูปแบบการลำดับวิจัยกรณี 2 รูปแบบ ดังนี้

(รูปแบบที่ 1)

ภาพที่ 26 ภาพตัวอย่างการนำเสนอตัวบทการทำนายตามรูปแบบการลำดับวัจนกรรมในสื่อออนไลน์ รูปแบบที่ 1 ที่มา: มัทนาปวีณ์ สารคุณมนตรี, (2559, 24 ธันวาคม), Sim789 [Facebook].

(ข้อความจากภาพ : รูปแบบที่ 1)

เลขรักซี้ออน 424

(ส่วนที่ 1 : ระบุตัวเลข)

เรามักจะมองหาตัวช่วย และเลขรักซี้ออน 424 จะเป็นตัวเลขที่เมื่อคุณนำมาใช้คุณจะเป็นคนที่มีความอ่อนโยน ซี้ออน ช่างเอาใจใส่ ระวังถึงความรู้สึกของผู้อื่นเสมอ

(ส่วนที่ 2 : ตีความตัวเลข+สรุป เตือน แนะนำ)

การลำดับวัจนกรรมในสื่อออนไลน์ รูปแบบที่ 1 มีรูปแบบเป็นวัจนกรรมการอธิบาย ประกอบด้วยวัจนกรรม 2 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ การระบุกลุ่มตัวเลข ส่วนที่ 2 คือ การตีความตัวเลขและการสรุป เตือน หรือแนะนำ จะพบว่าวัจนกรรมการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ในรูปแบบที่ 1 มีการลำดับวัจนกรรมคล้ายคลึงกับการนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบที่ 1 แต่มีการรวมวัจนกรรมในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 จากรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์เข้าด้วยกันแล้วนำเสนอให้กระชับมากขึ้นเนื่องจากพื้นที่ในการนำเสนอบนแพลตฟอร์มมีพื้นที่จำกัดมากกว่าการนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์

(รูปแบบที่ 2)

ภาพที่ 27 ภาพตัวอย่างการนำเสนอตัวอย่างการทำนายตามรูปแบบการลำดับวัจนกรรมในสื่อออนไลน์ รูปแบบที่ 2 ที่มา: นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, (2559, 5 สิงหาคม), เบอริอะเนลิกชีวิต [Facebook].

(ข้อความจากภาพ : รูปแบบที่ 2)

Case Study 636 639 รายได้พุ่ง (ส่วนที่ 1 : ระบุตัวเลขและหัวข้อ)

สวัสดีครับอาจารย์ ผมเปิดใช้ iPad เบอร์ 6366245 ไม่ถึงสองอาทิตย์ ได้เงินค่าสอนเข้าบัญชีมา 140,000 แกรมยังได้ที่สอนเพิ่มโดยไม่ต้องสัมภาระณ์ ผมแค่ทิ้งใบสมัครไว้ เคื่าก้โทรมาแจ้งว่าจัดตารางสอนให้แล้ว จากได้หลักหมื่น ตอนนี้นำได้หลักแสนต่อเดือนแล้วครับ ขอบพระคุณอาจารย์มาก ๆ นะครับ ผมใช้เบอร์หลัก 6392415 ได้ 5 เดือน ส่วน 6366159 ใช้ได้ 9 เดือน แต่ตั้งโอนไปเบอร์หลักแล้วครับ ตั้งแต่ใช้ iPad ก็เลยช้เกียจพกครับ

(ส่วนที่ 2 : ปัญหาและการแก้ไขปัญหา)

การลำดับวัจนกรรมในสื่อออนไลน์ รูปแบบที่ 2 มีลักษณะคล้ายคลึงกับรูปแบบการลำดับวัจนกรรม รูปแบบที่ 2 ในสื่อสิ่งพิมพ์ โดยเป็นการกล่าวถึงกรณีศึกษา (case study) จากการใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือแตกต่างจากการนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์ตรงที่เป็นการนำข้อความจากผู้ใช้นำเสนอโดยตรงไม่ใช่การเล่าเรื่อง การลำดับวัจนกรรมในสื่อออนไลน์ประกอบด้วยเนื้อความ 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการระบุตัวเลขและหัวข้อ ส่วนที่ 2 เป็นการกล่าวถึงปัญหาและผลจากการแก้ไขปัญหา ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือ จากตัวอย่างการลำดับวัจนกรรมในสื่อออนไลน์ข้างต้นพบว่ามีความคล้ายคลึงกับการนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์แตกต่างกันที่ในสื่อออนไลน์จะรวมส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ของสื่อสิ่งพิมพ์เข้าด้วยกันแล้วนำเสนออย่างกระชับเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด

4.3 การลำดับวจนกรรมในสื่อโทรทัศน์

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์พบว่า มีรูปแบบ 2 รูปแบบ คือ การกำหนดประเด็นและตีความตัวเลข และการระบุปัญหาและแก้ไข้ปัญหา

ลำดับวจนกรรมในรูปแบบที่ 1 เป็นการกำหนดประเด็นและตีความตัวเลข รูปแบบนี้ นำเสนอด้วยการกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะกล่าวถึงก่อนที่จะระบุตัวเลขและตีความตัวเลข มีลักษณะเป็นการบอกเล่าหรืออธิบายให้ผู้ชมเข้าใจในศาสตร์และผลที่จะเกิดจากการร้อยเรียงตัวเลข โทรศัพท์มือถือ โดยปรากฏรูปแบบนี้ในรายการสัมภาษณ์บางรายการที่ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้ทำนายอธิบายเกี่ยวกับศาสตร์และผลจากการตีความการร้อยเรียงตัวเลขแต่ละชุด ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 28 ภาพแสดงการนำเสนอการลำดับวจนกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ รูปแบบที่ 1
ที่มา: มัทนาปวิณ สารคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “เพชรรามา”, 10 กุมภาพันธ์ 2560.

(ข้อความจากภาพ : รูปแบบที่ 1)

(พิธีกร) : ไหน ๆ เศรษฐกิจมันอาจจะดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ตอนนี้เอาความรักมาเป็นสิ่งที่พึ่งก่อนดีกว่า อะไรบ้าง ถ้าเราจะให้จำแนกตามตัวเลข ตัวเลขอะไรที่ไม่ควรใช้ ตัวเลขอะไรที่เรามองแล้วรู้สึกว่ถ้าใครมีตัวเลขแบบนี้ไม่น่าจะเดินทางไปด้วยกันได้

(ผู้ทำนาย) : เอาเป็นเลขเกี่ยวกับความรักก่อนนะคะ ซึ่งจริง ๆ แล้วเลขนี้เค้ายังสามารถอ้างอิงไปยังการทำธุรกิจก็ได้ด้วย อย่างเช่นถ้าสมมุติคุณณวัฒน์มีเลข 0 อยู่ในเบอร์มือถือ เราไม่นับ 0 สามตัวแรกนะคะ 0 7 ตัวหลัง 0 อยู่ตรงไหนที่นั่น ตีตอบเป็นไวรัส เลข 2 เป็นเลขแทนความรัก พอ 0 ไปประกบ 2 ความรักมีไวรัส แยกอีก เลข 6 แทนทรัพย์ แทนความสุข แทนความรัก พอ 6 ประกบ 0 ทุกอย่างตีตอบหมด

(มัทนาปวิณ สารคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “เพชรรามา”, 10 กุมภาพันธ์ 2560)

จากตัวอย่างการลำดับวจนกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ในรูปแบบที่ 1 ผู้สัมภาษณ์กำหนดประเด็นการถาม จากนั้นผู้ทำนาก็ตอบคำถามโดยอธิบายและตีความศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ การลำดับวจนกรรมรูปแบบนี้ผู้ให้สัมภาษณ์อาจต่อยอดจากคำตอบด้วยการอธิบายประเด็นอื่นต่อเนื่องได้ เป็นวจนกรรมการให้ความรู้ผ่านการถาม-ตอบและอธิบายอย่างกว้าง ๆ

การลำดับวจนกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์รูปแบบที่ 2 เป็นการระบุปัญหาและแก้ไขปัญห ในรูปแบบนี้ผู้ทำนาก็เริ่มต้นด้วยการนำเสนอกรณีศึกษา (case study) ซึ่งอาจเป็นการบอกเล่าจากผู้ทำนายนเองหรืออาจเปิดโอกาสให้ผู้ชมโทรศัพท์หรือส่งข้อความสั้น (SMS) เข้าไปสอบถามในรายการ จากนั้นผู้ทำนาก็แนะนำตัวเลขที่ควรใช้หรือควรแก้ไข ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 29 ภาพแสดงการนำเสนอการลำดับวจนกรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ รูปแบบที่ 2
ที่มา: นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “เลขพลิกชีวิต”, 19 กรกฎาคม 2559.

(ข้อความจากภาพ : รูปแบบที่ 2)

(พิธีกร 1) : ผู้จัดการฝ่ายขายและลงทุนหุ้น ดูเบอร์กัน

(พิธีกร 2) : เบอร์เก่านะครับ 4883778 ใช้มา 10 ปี

(ผู้ทำนายน) : เหนื่อยมานาน เป็นคนเก่งนะครับ เหนื่อยมานาน

(พิธีกร 2) : พอเปลี่ยนมาเป็นเบอร์นี้นะครับ 4266478

(ผู้ทำนายน) : (ส่ายหัว) เปลี่ยนไม่ค่อยเหมาะครับ เลขยังเสียอยู่นะครับ 8 ลงท้าย เลขจะเสีย 47 หมายถึงการที่ต้องต่อสู้ เหนื่อย เครียด

(พิธีกร 2) : (หันไปหาผู้ทำนายน) ฉะนั้นต้องเปลี่ยนเบอร์ ?

(ผู้ทำนายน) : (พยักหน้าแทนคำตอบ)

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรศัพท์ “เลขพลิกชีวิต”, 19 กรกฎาคม 2559)

จากรูปแบบการลำดับวจนกรรมรูปแบบที่ 2 มีลักษณะเป็นการกล่าวถึงปัญหาด้วยการนำเสนอกรณีศึกษา (case study) แล้วผู้ทำนาก็จะให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือ

เปลี่ยนแปลงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ถูกต้องและเหมาะสม การลำดับวจนกรรมในรูปแบบนี้มักปรากฏร่วมกับการนำเสนอวจนกรรมในรูปแบบที่ 1 กล่าวคือมักมีการนำเสนอความรู้และการตีความการร้อยเรียงตัวเลขตามรูปแบบที่ 1 ก่อน แล้วในช่วงท้ายรายการก็เปิดโอกาสให้ผู้ชมทางบ้านโทรศัพท์หรือส่งข้อความสั้น (SMS) เข้ามาระบุปัญหาที่ประสบพบเจอในชีวิตพร้อมระบุหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนเพื่อสอบถามแนวทางแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์จากผู้ทำนาย

จากการศึกษาการลำดับวจนกรรมที่ผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือนำเสนอผ่านสื่อทั้ง 3 ประเภทพบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ **รูปแบบที่ 1** เป็นวจนกรรมในรูปแบบของ **การอธิบาย** ซึ่งเป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ตีความ และการอธิบายเกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขอย่างกว้าง ๆ โดยจะเริ่มต้นจากการระบุตัวเลขก่อนที่จะอธิบายหรือตีความตัวเลขโดยอาจมีคำเตือนหรือข้อเสนอแนะประกอบ **รูปแบบที่ 2** เป็นวจนกรรมในรูปแบบของ **การแก้ไขปัญหา** โดยจะกล่าวถึงกรณีศึกษา (case study) ที่ระบุถึงปัญหาในชีวิตบางประการก่อนที่ผู้ทำนายจะวิเคราะห์ว่าปัญหาเกิดจากการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดี พร้อมทั้งแนะนำแนวทางการร้อยเรียงตัวเลขใหม่เพื่อให้มีชีวิตที่ดี

5. น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร (Key - K)

น้ำเสียง (key - K) หมายถึง ท่วงทำนองในการสื่อสารซึ่งเป็นกุญแจไขไปสู่ความเข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อ จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบที่มีการใช้น้ำเสียง 2 รูปแบบ ได้แก่ การใช้น้ำเสียงที่จริงจัง และการใช้น้ำเสียงเป็นกันเอง

5.1 การใช้น้ำเสียงที่จริงจัง

การใช้น้ำเสียงที่จริงจัง เป็นลักษณะการใช้น้ำเสียงที่ค่อนข้างเป็นทางการมักปรากฏในคำทำนายที่เป็นการให้ความรู้หรือเป็นคำเตือนเพื่อให้ระวังผลลัพธ์ในทางลบจากการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดี ผู้ส่งสารเสมือนเป็นผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น การใช้น้ำเสียงที่จริงจังเพื่อทำให้สิ่งที่นำเสนอซึ่งเป็นศาสตร์ที่พิสูจน์ได้ยากดูเป็นเรื่องที่จริงจังและน่าเชื่อถือ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

ภาพที่ 30 ภาพตัวอย่างการใช้น้ำเสียงที่จริงจังของผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ 1 ที่มา: นิติกฤกษ์ กิตติศรีวรรณนท์, (2560, 12 เมษายน), เบอร์รับโชค [Facebook].

(ข้อความจากภาพ)

อิทธิพลของพลังงานตัวเลขในโทรศัพท์มือถือ เหตุใดจึงส่งผลโดยตรงกับตัวผู้ใช้? เพราะว่า การสื่อสารของมนุษย์นั้นไม่ใช่การสื่อสารเพียงแค่ตาเห็นหูได้ยิน ลิ้นรับรส กายสัมผัส แต่ยังมีอีกช่องทางหนึ่งที่สำคัญนั่นก็คือคลื่นความรู้สึกรหรือที่เราเรียกว่าพลังงานนั่นเอง

นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, (2560, 12 เมษายน), เบอร์รับโชค [Facebook].

(ตัวอย่างที่ 2)

ภาพที่ 31 ภาพตัวอย่างการใช้น้ำเสียงที่จริงจังของผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ 2 ที่มา: มัทนาปริณี สาระคุณมนตรี, (2560, 28 กรกฎาคม), Sim789 [Facebook].

(ข้อความจากภาพ)

เลข 76 หรือ 67 ขอให้ระวังให้ดี ไม่ว่าจะไปอยู่ร่วมกับเลขกลุ่มทรัพย์หรือความรักก็ตาม บอกเลยว่าความหมายเดียวกับบอกได้คือ เลขนั้นจะทำให้คุณต้องจากไปหรือจากตายจากทรัพย์หรือความรักของคุณก่อนถึงวัยอันควร ซึ่งในแง่ของธุรกิจ เลข 67 หรือ 76 อันตรายที่สุด แม้ว่าจะไปอยู่ร่วมกับเลขมังกร 6789 เพราะมันหมายถึงธุรกิจของคุณจะล้มละลาย

มัทนาปริณี สาระคุณมนตรี, (2560, 28 กรกฎาคม), Sim789 [Facebook].

จากทั้งสองตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายเลือกใช้การสื่อสารด้วยน้ำเสียงที่จริงจังและภาษาที่ค่อนข้างเป็นทางการเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้เห็นว่าสิ่งที่นำเสนอเป็นเรื่องจริงจังที่ควรเชื่อและปฏิบัติตาม โดยมีข้อสังเกตว่าผู้ทำนายจะใช้น้ำเสียงแบบจริงจังกับคำทำนายที่มีลักษณะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขหรือคำทำนายที่ให้ผลในทางลบ การใช้น้ำเสียงที่จริงจังมีส่วนช่วยให้ข้อความที่น่าเสนอมีพลังในการโน้มน้าวความรู้สึกของผู้รับสาร ก่อให้เกิดการตระหนักรู้ในสิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอจนนำไปสู่การเพิ่มความระมัดระวังในการเลือกปฏิบัติ

5.2 การใช้น้ำเสียงเป็นกันเอง

การใช้น้ำเสียงเป็นกันเอง หมายถึง การใช้ภาษาที่มีภาษาพูดและคำสแลงปนอยู่เป็นส่วนใหญ่ มีรูปประโยคที่ง่ายและไม่ซับซ้อนใช้ในสถานการณ์ที่ผู้สื่อสารมีความคุ้นเคยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความใกล้ชิดและความรู้สึกที่ดีแก่ผู้รับสาร ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 1)

829, 289, 789 เลขกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเลขของเงินก้อนใหญ่ แล้วบางครั้งเงินก้อนใหญ่มันไม่มีใครจะโชคได้ตลอด มันต้องมีจุดบางจุดที่เป็นจุดดิ่งลงมาเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเนี่ยในการใช้เบอร์เลขกลุ่มก้อนใหญ่กลุ่มนี้ เราจะต้องใช้กบโกยช่วงแรกให้ดีที่สุด

(การิน ศตายุส์, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “แฉ”, 12 ธันวาคม 2560)

(ตัวอย่างที่ 2)

เปลี่ยนเลข...มหาเสน่ห์

อยากมีแฟนจัง...เปลี่ยนเบอร์ให้มีแฟนได้ไหมคะ??

คุณผู้หญิงท่านนี้น้ำตาสวย...การศึกษาดี...ฐานะทางบ้านรวย ทำธุรกิจส่วนตัว แต่ไม่มีแฟน...แปลกใหม่ทำไมยังโสด เพราะถ้าพูดถึงความเพียบพร้อมนี้เรียกว่าพร้อมสุด ๆ แบบสุดยอด PERFECT จัดไปเบอร์ใหม่...เอาแบบเสน่ห์มหาเสน่ห์ ใส่เลขที่ช่างเจรจา มนุษย์สัมพันธ์ดีเป็นที่รัก หาเงินเก่ง สามารถเข้าถึงจิตใจผู้อื่น สรุปว่าใช้เบอร์นี้แล้วไม่ต้องท้อตามหานิยม...แค่ 3 วัน คุณผู้หญิงท่านนี้ไลน์กลับมาบอกว่า เบอร์มีผลเร็วมากเลยคะ...เพื่อนผู้ชายโทรมาคะ โทรมาติดกันทุกวันบอกคิดถึงเราบ่อยผิดปกติ พยายามนัดเจอเราให้ได้...เริ่มบอกรักอีกต่างหาก เบอร์ที่ให้มาดีมากเลย...555...ปลื้มเนอะ...นี่แค่เริ่มต้นนะ

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ก: 138)

จากทั้งสองตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้ส่งสารคือผู้ทำนายเลือกใช้น้ำเสียงแบบเป็นกันเอง มีการใช้คำลงท้ายข้อความหรือประโยคเพื่อแสดงความใกล้ชิดสนิทสนม เช่น ...เนี่ย ...เนอะ ...นะ หรือการใช้คำสแลง เช่น **สุด ๆ** **สุดยอด** เป็นต้น ร่วมกับบริบทของข้อความที่เป็นภาษาในระดับสนทนา การเลือกใช้น้ำเสียงแบบเป็นกันเองเช่นนี้ ทำให้การสื่อสารข้อมูลที่มีเนื้อหาหนักคุ่มเนื้อหาที่เบาลง ทำให้สารที่สื่อออกมาเป็นเรื่องที่ผ่อนคลายไม่เคร่งเครียด ทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกเชิงบวกซึ่งมีผลต่อการโน้มน้าวความคิดของผู้รับสาร

6. เครื่องมือ (Instrumentality - I)

เครื่องมือ (instrumentality - I) หมายถึง วิธีการในการสื่อสาร โดยวิเคราะห์จากช่องทางในการสื่อสารและรูปแบบของถ้อยคำที่สื่อสาร จากการศึกษาพบว่าเครื่องมือที่ผู้ส่งสารเลือกใช้เพื่อ

ถ่ายทอดวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่มีส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

เครื่องมือ	วจนภาษา	อวจนภาษา
สื่อสิ่งพิมพ์	ตัวอักษร	สี ขนาด แบบอักษร การจัดหน้า ภาพประกอบ
สื่อออนไลน์ แพนเพจ	ตัวอักษร	สี ขนาด แบบอักษร ภาพประกอบ กราฟฟิกต่าง ๆ
สื่อโทรทัศน์	เสียงพูด ตัวอักษร	น้ำเสียง วิธีการพูด เสียงและเพลง ประกอบรายการ กราฟฟิกต่าง ๆ

ตารางที่ 5 แสดงเครื่องมือในการสื่อสารตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าสื่อแต่ละประเภทที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ ทำให้ผู้ส่งสารหรือผู้ทำนายดวงชะตามีเครื่องมือที่หลากหลายในการถ่ายทอดตัวบทและอุดมการณ์ของวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ เช่น สื่อออนไลน์ หรือสื่อโทรทัศน์ ผู้ทำนายสามารถใช้ทั้งวจนภาษาที่เป็นเสียงพูดและตัวอักษรหรืออวจนภาษาที่หลากหลายทั้งน้ำเสียง วิธีการพูด เสียง และเพลงประกอบรายการ รวมถึงกราฟฟิกต่าง ๆ มาประกอบเพื่อช่วยให้ถ่ายทอดตัวบทและโน้มน้าวผู้รับสารให้คล้อยตามความคิดหรืออุดมการณ์ที่ผู้ส่งสารถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการวิเคราะห์เครื่องมือคือวจนภาษาที่ผู้ส่งสารนำเสนอพบว่ามีการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับงานวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อว่าผู้ส่งสารกำลังถ่ายทอดสิ่งที่พิสูจน์ได้ในการที่จะโน้มน้าวให้ผู้รับสารเห็นว่าผู้ส่งสารเป็นผู้ที่มีความรู้ดีและกำลังนำเสนอศาสตร์ที่เป็นไปได้และน่าเชื่อถือ นอกจากนี้มีการใช้ภาษาทั้งในรูปแบบที่จริงจังเพื่อแสดงว่าผู้ส่งสารเป็นผู้ที่มีความรู้และรับรู้ถึงอิทธิพลของตัวเลขจึงตั้งเตือนผู้รับสาร แสดงถึงสถานภาพของผู้ส่งสารที่อยู่ในฐานะเหนือกว่าผู้รับสาร แต่ในบางตัวบทก็มีการใช้ภาษาในรูปแบบกันเองเพื่อแสดงถึงความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารเพื่อทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกผ่อนคลายและนำไปสู่การโน้มน้าวความคิดได้สำเร็จ

7. บรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norms of interaction - N)

บรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์ (norms of interaction - N) หมายถึง ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับการสื่อสาร รวมถึงข้อตกลงอันเป็นที่ยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสารและการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละเหตุการณ์ในการสื่อสารและวัฒนธรรม

ด้านบรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์ ผู้ส่งสารคือผู้ทำนายพยายามแสดงตนว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจมากกว่าผู้รับสารจากความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งเป็นศาสตร์ใหม่ที่มีผู้รู้ไม่มากนักและมักกล่าวอ้างว่าใช้ศาสตร์ดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้ข้อมูลและคำแนะนำที่

ถูกต้องและเหมาะสม ส่วนผู้รับสารคือผู้รับการทำนายก็ต้องยอมรับในสถานภาพที่ต่ำกว่าผู้ส่งสารคือต้องยอมรับอำนาจที่เหนือกว่าของผู้ส่งสารซึ่งเป็นผู้ทำนายดวงชะตา การยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายอาจแตกต่างกันตามผู้รับการทำนายแต่ละคน บางคนที่เชื่อถือมากก็อาจยอมรับและปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้ทำนายแนะนำจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์ตลอดจนติดต่อขอจ่ายค่าบริการจัดหาหมายเลขโทรศัพท์ที่ดีตามคำแนะนำของผู้ทำนาย หรือผู้ที่เชื่อถือไม่มากแต่สนใจติดตามคำทำนายก็อาจเกิดความระมัดระวังหรือหลีกเลี่ยงการใช้หมายเลขโทรศัพท์ที่มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดี

ด้านบรรทัดฐานของการตีความ ข้อตกลงอันเป็นที่ยอมรับในการผลิตและบริโภคด้วยบททำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ คือ ทั้งผู้ทำนายและผู้รับการทำนายต้องยอมรับเรื่องที่ถูกกำหนดมาก่อนโดยอำนาจที่เหนือกว่าบางประการ และต้องยอมรับว่ามีคนกลุ่มหนึ่งที่สามารถถอดรหัสหรือเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปในอนาคตที่ถูกกำหนดมาแล้วได้ โดยผู้ทำนายจะต้องเข้าใจศาสตร์ของการทำนายการร้อยเรียงตัวเลขเพื่อให้มีความสามารถในการอ่านและตีความระบบสัญลักษณ์ที่สัมพันธ์กับตัวตนของผู้รับการทำนาย เช่น หากผู้ทำนายมีเลข 57 ในหมายเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งหมายถึงการขัดแย้งกับผู้ใหญ่หรือหัวหน้างานก็ต้องพิจารณาว่าผู้รับการทำนายอยู่ในวัยเรียนหรือวัยทำงานเพื่อที่จะนำเสนอผลของการทำนายได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม นอกจากนี้ทั้งผู้ทำนายและผู้รับการทำนายต้องยอมรับในหลักการหรือกฎเกณฑ์ของการทำนายตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้รับการทำนายต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขจึงจะนำไปสู่การทำนายดวงชะตาได้ เช่น เมื่อโทรศัพท์หรือส่งข้อความ (SMS) เข้าไปในรายการโทรศัพท์ที่ออกอากาศสดเพื่อให้ผู้ทำนายวิเคราะห์หมายเลขโทรศัพท์มือถือของตนก็ต้องแจ้งหมายเลขโทรศัพท์มือถือ พร้อมทั้งระบุเพศ อายุ หน้าที่การงาน หรือเรื่องที่ต้องการให้ทำนาย เป็นต้น

ฉากหรือกาลเทศะในการทำนายที่แตกต่างกันยังมีผลต่อบรรทัดฐานการตีความของผู้ทำนายและผู้รับการทำนาย กล่าวคือในฉากหรือพื้นที่ซึ่งสร้างขึ้นสำหรับการทำนายดวงชะตาโดยเฉพาะ เช่น หนังสือคำทำนายดวงชะตา แฟนเพจของผู้ทำนายดวงชะตา และรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือโดยตรง ได้แก่ รายการเลขพลิกชีวิต โดยนิติภคย์ กิตติศรีวรรณท์ ฉากและกาลเทศะนี้ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นพื้นที่เฉพาะสำหรับการทำนายดวงชะตาโดยตรง ผู้ทำนายในพื้นที่ดังกล่าวจึงอยู่ในสถานะเหนือกว่าผู้รับการทำนายอย่างชัดเจนส่งผลให้ตัวบทหรือสารที่ปรากฏมีลักษณะเป็นศาสตร์หรือคำเตือนที่นำเสนออย่างเข้มข้นต่อผู้รับสารที่เลือกอ่านหรือรับชม ขณะที่รายการในสื่อโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะเป็นทางนัยน้อยกว่าเนื่องจากไม่ใช่พื้นที่เฉพาะสำหรับการทำนายดวงชะตาโดยตรงแต่เป็นรายการสัมภาษณ์หรือทอล์คโชว์ (talk show) ที่มีเนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ชีวิตและสาระบันเทิงอื่น ๆ การทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจึงเป็นเพียงการนำเสนอในช่วงสั้น ๆ ในวาระพิเศษ มีบรรยากาศการสัมภาษณ์ที่ไม่จริงจังมากนัก กลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับสารก็อาจไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่สนใจการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือโดยตรง การสื่อสารจึงเหมือนการเสนอทางเลือกใหม่หรือเป็นแนวทางการใช้ชีวิตที่มีความเข้มข้นในการนำเสนอน้อยกว่ารูปแบบของศาสตร์หรือคำเตือน

ตามที่น่าเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ หรือสื่อโทรทัศน์ที่เป็นพื้นที่เฉพาะสำหรับการนำเสนอเรื่องราวการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือโดยตรง

8. ประเภทของการสื่อสาร (Genres - G)

ประเภทของการสื่อสาร (genres - G) หมายถึง ชนิดของข้อความที่มีลักษณะเฉพาะตามแบบที่รับรู้กัน จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากหมายเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการใช้ประเภทของการสื่อสาร 2 แบบ ดังนี้ คือ รูปแบบทางการ และรูปแบบไม่เป็นทางการ

8.1 การสื่อสารในรูปแบบทางการ

ประเภทของการสื่อสารรูปแบบทางการเป็นรูปแบบการสื่อสารที่มีลักษณะเป็นทางการ ใช้ภาษาในระดับทางการหรือกึ่งทางการเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือมักพบการสื่อสารรูปแบบนี้ในสื่อสิ่งพิมพ์ อาจมีการใช้คำศัพท์เฉพาะทางด้านศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขหรือคำศัพท์ทางการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์ มีลักษณะเป็นวาทกรรมแห่งอำนาจ คือ เป็นการสั่งอย่างตรงไปตรงมา ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

แม้เราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เรากำหนดพลังตัวเลขให้ชีวิตเราได้นักวิจัยได้วิเคราะห์การใช้โทรศัพท์กับสมองของมนุษย์พบว่าสมองของมนุษย์จะไวต่อคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มาจากโทรศัพท์มือถือ

ข้อความดังกล่าวบอกเราถึงจุดสำคัญที่ควรรู้อยู่ 2 จุดคือ 1. คลื่นมือถือเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า 2. สมองมนุษย์ไวต่อคลื่นมือถือ แสดงว่า “มือถือมีพลังงานส่งมายังสมองของมนุษย์ และสมองก็ไวต่อพลังงานนั้นที่ส่งมาด้วย”

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 33)

จาก ตัวอย่าง เป็นรูปแบบการสื่อสารวาทกรรมคำทำนายฯ แบบเป็นทางการ ผู้ส่งสารคือ ผู้ทำนายกล่าวอ้างคำกล่าวของนักวิจัยเกี่ยวกับสมองและคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าก่อนที่จะเชื่อมโยงกับพลังงานจากคลื่นโทรศัพท์มือถือ หากพิจารณาจะพบว่าผู้ทำนายเลือกใช้ภาษาคลายกับภาษาทางวิชาการเสมือนว่ากำลังอธิบายในสิ่งที่เป็วิชาการในรูปแบบของวิทยาศาสตร์ซึ่งมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ ทั้งที่หากพิจารณาอาจพบว่าข้อมูลการกล่าวอ้างที่ปรากฏอาจขาดความสมเหตุสมผลหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน

8.2 การสื่อสารในรูปแบบไม่เป็นทางการ

ประเภทของการสื่อสารรูปแบบไม่เป็นทางการเป็นรูปแบบคล้ายการสื่อสารที่พบในสื่อสมัยใหม่ เช่น นิตยสารต่างประเทศ หรือข้อความสั้น (SMS) เป็นการสื่อสารที่เน้นการใช้ข้อความที่สั้นกระชับ โดยมักพบในการสื่อสารผ่านสื่อที่มีพื้นที่จำกัด เช่น แฟนเพจ หรือการสื่อสารแบบพูดคุยในรายการสัมภาษณ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ ผู้ส่งสารจะใช้ภาษาในระดับกันเอง มีลักษณะเป็นวาทกรรมแห่งมิตร คือเน้นการโน้มน้าวมากกว่าการสั่งอย่างตรงไปตรงมา ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

คุณไก่อ⁴¹ ยกตัวอย่าง สองตัวสุดท้ายของเบอร์มือถือเนี่ย มันหมายถึง
ตำแหน่งใจ อย่างในกรณีของคุณมี 0 สองตัวหลัง นั้นหมายความว่า
ตำแหน่งใจเราอะ ง่าย ๆ เลย เราเป็นคนที่โลกส่วนตัวสูงมาก ๆ

(มีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, ผู้ให้สัมภาษณ์, โทรทัศน์ “ทีเอ็นเอ็น ไลฟ์ นิวส์”, 21 เมษายน 2559)

จาก ตัวอย่าง เป็นรูปแบบการสื่อสารวาทกรรมแบบไม่เป็นทางการ ผู้ส่งสารคือผู้ทำนาย
ใช้การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยใช้ภาษาในระดับสนทนาซึ่งใช้สำหรับการพูดคุย
กันแบบเพื่อน (วาทกรรมแห่งมิตร) มีการใช้คำลงท้ายข้อความ เช่น ...เนี่ย ...อะ ...เลย ซึ่งเป็นคำลง
ท้ายข้อความในบทสนทนาเพื่อใช้สื่อสารกับเพื่อนหรือคนใกล้ชิด

จากการศึกษาองค์ประกอบการสื่อสารของวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อย
เรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้ง 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ฉากหรือกาลเทศะ ผู้ร่วมการสื่อสาร จุดมุ่งหมาย
การลำดับวาทกรรม น้ำเสียง เครื่องมือ บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ และประเภทของ
การสื่อสารพบว่าตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถูกผลิตขึ้นในสังคม
ที่คนมีความเชื่อเรื่องดวงหรือการทำนายโชคชะตา และผลิตขึ้นในช่วงเวลาที่สังคมประสบกับปัญหา
ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม คนในสังคมไทยจึงต้องการหาทางออกของปัญหาในชีวิตและความมั่นคง
ทางจิตใจ โดยในการสื่อสารนั้นผู้รับสารมีพื้นฐานที่เชื่อถือการทำนายดวงชะตาอยู่แล้ว ข้อมูลต่าง ๆ ที่
ถ่ายทอดผ่านตัวบทจึงมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของผู้รับการทำนายได้โดยง่าย

กล่าวโดยสรุป จากการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารของวาทกรรมคำทำนายดวงชะตา
จากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือข้างต้นสามารถนำมาสรุปด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม
(discourse practice) โดยจำแนกเป็น 2 ส่วนคือ 1) การผลิตและกระจายตัวบท และ 2) การรับ⁴²
และตีความตัวบท ดังนี้

1) ด้านการผลิตและกระจายตัวบท

ในการผลิตและกระจายตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลข
โทรศัพท์มือถือพบว่าวาทกรรมดังกล่าวผลิตขึ้นโดยผู้ทำนายดวงชะตาหรือนักออกแบบตัวเลขซึ่งแม้ว่า
จะมีได้ระบุว่าตนเองเป็นหมอดูแต่วิธีการทำนายดวงชะตาโดยใช้สิ่งต่าง ๆ ในที่นี้คือตัวเลข
โทรศัพท์มือถือก็ทำให้เห็นว่่านักออกแบบตัวเลขก็มีบทบาทเช่นเดียวกับหมอดูคือเป็นผู้ทำนาย
โชคชะตาของผู้คนและมีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตของผู้รับการทำนาย
อีกทั้งผู้ทำนายดวงชะตาทั้ง 3 คนก็เป็นบุคคลซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางพิจารณาได้จากยอดขาย
หนังสือและจำนวนการกดติดตามแฟนเพจที่มียอดผู้ติดตามจำนวนมาก มีการประชาสัมพันธ์ศาสตร์

⁴¹ ไก่อ คุณไก่อ หรือ ดร.ไก่อ เป็นชื่อเล่นของมีทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี.

⁴² เอกสารทางวิชาการบางเรื่องใช้ว่า การบริโภคตัวบท.

การร้อยเรียงตัวเลขโดยผู้ทำนายผ่านสื่อที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์ ทำให้ผู้รับการทำนายสามารถเข้าถึงศาสตร์การทำนายได้ง่ายและมีปริมาณมาก ทำให้ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลข/การออกแบบตัวเลข/พลังงานตัวเลขเป็นศาสตร์ที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยอย่างกว้างขวางในสังคมไทย

ด้านการใช้ภาษาของผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ จากการศึกษาตัวบทพบว่านอกจากการใช้ภาษาในรูปแบบทางการซึ่งจะพบในศาสตร์การทำนายดวงชะตาตามชนบในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากในสังคมไทยยังพบการใช้ภาษาในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการหรือเป็นกันเอง โดยเป็นการปรับเปลี่ยนการนำเสนอหลักวิชาหรือรูปแบบที่จริงจางมาเป็นการใช้ภาษาพูดคุยแบบง่าย ๆ ผ่านน้ำเสียงที่เป็นกันเองเหมือนการพูดคุยของเพื่อนที่สนิทสนมกัน โดยเฉพาะในสื่อออนไลน์และสื่อโทรทัศน์ ทำให้ภาพลักษณ์ของการทำนายดวงชะตาที่เป็นเรื่องที่จริงจัง ต้องปกปิดกระทำเป็นการลับ เนื่องจากผู้รับการทำนายดวงชะตาอาจถูกมองว่าเป็นผู้ทิ้งมายไร้เหตุผลกลายมาเป็นความบันเทิงลักษณะหนึ่งที่ลดความจริงจังลง แต่เน้นไปที่การเสนอแนะแนวทางที่ดีโดยมิได้เน้นการสั่ง บังคับ หรือตัดสินผู้รับการทำนายเหมือนการดูดวงในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากนี้จากความสะดวกในการสื่อสารวาทกรรมผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้ผู้รับการทำนายเกิดความสะดวกในการเรียนรู้และสื่อสารกับผู้ทำนายโดยไม่จำเป็นต้องพบปะกันแบบเผชิญหน้าหรือเปิดเผยตัวตน ทำให้ผู้รับสารไม่รู้สึกกดดันหวาดกลัว หรืออับอายในการปฏิสัมพันธ์กับผู้ส่งสารคือผู้ทำนายดวงชะตาส่งผลให้การทำนายดวงชะตาในรูปแบบดังกล่าวได้รับความนิยมและอุดมการณ์ต่าง ๆ ก็ถูกเผยแพร่ผ่านการทำนายออกไปอย่างแพร่หลาย

2) ด้านการรับและตีความตัวบท

ในการรับและตีความตัวบท ด้านการรับตัวบทพิจารณาจากจุดมุ่งหมายหลักของการบริโภคตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือคือเพื่อให้ทราบหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ตนใช้อยู่ดีหรือไม่และจะส่งผลอย่างไรต่อตนเอง รวมถึงหากต้องการความสุขหรือความสำเร็จในแต่ละด้านตามความต้องการของแต่ละคนควรเลือกใช้หมายเลขที่มีการร้อยเรียงอย่างไร โดยเงื่อนไขสำคัญในการรับตัวบทคือผู้รับการทำนายต้องยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายว่าเป็นผู้ที่เข้าถึงศาสตร์การทำนายการร้อยเรียงตัวเลขและมีความสามารถในการตีความหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตน รวมทั้งยอมรับเงื่อนไขหรือหลักการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การทำนายได้ เช่น ผู้รับการทำนายจะต้องให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ทำนายก่อนการทำนาย ได้แก่ เพศ วัย การศึกษาหรือการทำงาน เรื่องที่ต้องการให้ทำนาย เป็นต้น ผู้รับการทำนายจึงจะได้รับการทำนายอย่างถูกต้อง รวมถึงได้ทราบแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยแก้ไขหากผู้รับการทำนายประสบกับปัญหาบางประการ การยอมรับในเงื่อนไขหรือหลักการในเบื้องต้นนี้เสมือนว่าผู้รับการทำนายต้องยอมรับอำนาจของผู้ทำนายไปโดยปริยายและมีแนวโน้มที่จะยอมรับคำทำนายหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทำนายด้วย

ด้านการตีความตัวบท จากการศึกษาพบว่าตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจัดอยู่ในหมวดหมู่เดียวกับเรื่องหรือรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นรายการบันเทิง

ทำให้ผู้รับสารมองว่าเป็นเรื่องที่ทำให้ความบันเทิงจนมองข้ามการแฝงความคิดหรืออุดมการณ์บางอย่าง มาถึงวาทกรรม นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอด้วยทอล์กโชว์อ้างว่าคำทำนายว่ามาจาก กระบวนการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถืออย่างเป็นรูปธรรมแตกต่างจากการ ทำนายดวงชะตาในรูปแบบอื่น และแม้ว่าผู้วิจัยจะศึกษาการทำนายดวงชะตาจากผู้ทำนายดวงชะตา 3 คนแต่จากการศึกษาตัวบทพบว่ารูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ กลวิธีการโน้มน้าว และกลวิธีในการ ถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ทำนายทั้ง 3 คนไม่แตกต่างกันมากนักมีเพียงกลวิธีทางภาษาเท่านั้นที่เลือก นำมาใช้แตกต่างกัน

ในบทต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural practice) เพื่อพิจารณาอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อตัวบทวาทกรรม และผลของวาทกรรม ที่อาจมีอิทธิพลต่อสังคมไทยตามแนวทางการวิเคราะห์กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995)

บทที่ 4

การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Practice)

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ทั้งในด้านอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อตัวบทวาทกรรม และผลของวาทกรรมที่อาจมีอิทธิพลต่อสังคมไทยตามแนวทางการวิเคราะห์กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995)

ในการนำเสนอผู้วิจัยจำแนกผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคืออิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อตัวบทวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ส่วนที่สองคือผลของวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อตัวบทวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ในบทที่ 3 พบว่าตัวบทวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถ่ายทอดสารทางอุดมการณ์ที่สำคัญ 3 ประการคือ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลทำให้เกิดการผลิตและกระจายตัวบทที่แฝงอุดมการณ์ดังกล่าว และทำให้เกิดการบริโภคหรือตีความตัวบทในสังคม ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตา คติรวมหมู่ (collectivism) และความเป็นวัตถุนิยม (materialism)

1.1 ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตา

คนไทยมีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตามาช้านาน ในอดีตโหราศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ได้รับการยกย่อง ในราชสำนักสมัยต้นรัตนโกสินทร์ปรากฏหลักฐานว่ามีการตั้งกรมโหร สังกัดกระทรวงวัง และมีตำแหน่งข้าราชการสังกัด เช่น หลวงญาณเวท หลวงไตรเพทวิไสย ขุนโลกพรหมา ขุนโลกพยากรณ์ เป็นต้น ข้าราชการเหล่านี้มีหน้าที่คำนวณปฏิทินถวายพระมหากษัตริย์ พยากรณ์ดวงพระชะตาของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งติดตามกองทัพ เพื่อให้คำปรึกษาด้านฤกษ์ยามและการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ (ชนกพร พัวพัฒนกุล, 2556: 199) แม้ในหมู่คนทั่วไปก็ปรากฏสิ่งสะท้อนความเชื่อด้านโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตาของคนไทย โดยปรากฏการใช้ถ้อยคำหรือสำนวนต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีความเชื่อเรื่องชะตากรรม ดวง และการทำนายดวงชะตา เช่น พรหมลิขิต ถูกชะตา เคราะห์หามยามร้าย ฤกษ์ยามาที่ บุญวาาสาสนาส่ง เป็นต้น นอกจากนี้ในวรรณคดีไทยเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวรรณคดีราชสำนักหรือวรรณคดีท้องถิ่น มักกล่าวถึงบทบาทของโหรหรือหมอดูเป็นตัวละครสำคัญที่มีบทบาทต่อชะตากรรมของตัวละครเอกใน

เรื่อง จากที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนว่าสังคมไทยมีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตาอย่างแนบแน่นมาแล้วนับตั้งแต่อดีต

ในปัจจุบัน ผู้ทำนายดวงชะตาหรือหมอดูเป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในสังคม ดังเช่นที่ถนอมศักดิ์ จิรายุสวัสดิ์ (2554: 10-11) กล่าวว่า “หมอดูไม่ใช่อาชีพที่น่าดูถูกดูแคลนหรือมีรายได้ไม่คงเส้นคงวาอีกต่อไปตรงกันข้ามกลับกลายเป็นคนรุ่นใหม่ หน้าตาดี มีดีกรีการศึกษาสูงส่ง ฐานะชาติตระกูลเข้าชั้นไฮโซมากมายขณะเดียวกันยังพกพาความแปลกใหม่ของรูปแบบการพยากรณ์ ให้แปลกแตกต่างออกไปจากยุคเก่า โดยใช้ตัวช่วยเทคโนโลยีเข้ามาเสริม และหลักการตลาดที่เรียนมาเป็นตัวพลิกแพลง เรียกว่าหลายคนโด่งดังยิ่งกว่าดาราสี้อีก ใครออกหน้าจอก็ทีวี ออกสื่อมาก มีลีลาเอกลักษณ์เป็นของตนเองบวกกับความแม่นยำก็จะช่วยเสริมให้ดังมากขึ้นมีลูกค่านิยมมาก แถมค่าตัวสูงหลักล้านจนสามารถสร้างเนื้อสร้างตัวได้ก็มี” ด้วยสถานการณ์ในสังคมไทยปัจจุบันที่เป็นเช่นนี้จึงน่าจะเป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้การทำนายดวงชะตาด้วยการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งเป็นการทำนายดวงชะตาแบบใหม่ มีผู้ทำนายซึ่งมีภาพลักษณ์ดี มีฐานะและการศึกษาดี และนำเสนอผ่านสื่อที่หลากหลายได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากผู้คนในสังคมไทยจำนวนมาก

จากการสำรวจเกี่ยวกับการใช้บริการหมอดูและอิทธิพลของหมอดูที่มีต่อสังคมไทยของ ศูนย์วิจัยกิจการไทย (2544-2551) สวนดุสิตโพล (2546) และงานวิจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับหมอดูและการทำนายดวงชะตาในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า คนไทยมากกว่าร้อยละ 50 เคยใช้บริการหมอดูและค่อนข้างเชื่อถือในคำทำนายของหมอดูและคิดว่าหมอดูมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมไทย ปัญหาส่วนใหญ่ที่มักจะปรึกษาหมอดู ได้แก่เรื่อง การงาน การเงิน ความรัก ครอบครัว และสุขภาพ นอกจากนี้จากการสำรวจยังพบว่าคนไทยมีแนวโน้มใช้บริการหมอดูเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยสภาพสังคมไทยที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองส่งผลให้คนไทยเกิดความเครียดซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการดูดวงเพื่อความสบายใจ โดยพบว่าคนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลใช้บริการหมอดูมากที่สุด เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ กลุ่มผู้หญิงโดยเฉพาะผู้ที่มีสถานภาพโสดและพนักงานบริษัทเอกชนเป็นกลุ่มคนที่ใช้บริการหมอดูมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับการอธิบายปรากฏการณ์ความนิยมในการใช้บริการหมอดูของ พรชัย ตระกูลวรานนท์ (2556) ว่า “คนเชื่อว่าคนชนบทดูดวงมากกว่า แต่เอาเข้าจริงคนชนบทอาจจะดูดวงเพื่อขอหวย รักษาโรค แต่ความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีเกี่ยวกับการทำมาหากินมีมาก คนที่ไม่มั่นใจคือคนทำงานออฟฟิศพึ่งพาหมอดูมากกว่า”

การพึ่งพาหมอดูหรือผู้ทำนายดวงชะตาเป็นการสร้างความมั่นคงทางจิตใจทางหนึ่งให้กับคนไทยเพื่อหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน ดังเช่นที่ฮอฟสตีต (Hofstede, 2001)⁴³ กล่าวถึงสังคมไทยว่า “สังคมไทยเป็นสังคมที่มีค่านิยมเรื่องการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (uncertainty avoidance) ในระดับสูง คนไทยเชื่อว่าอนาคตเป็นสิ่งที่สามารถล่วงรู้ได้ และมีวิธีจัดการกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วยการพยายามใช้กฎ ระเบียบ วิถีปฏิบัติ หรือนโยบายที่เข้มงวดเพื่อลดความเสี่ยงที่

⁴³ ฮอฟสตีต (Geert Hofstede) เป็นนักจิตวิทยาสังคม เชี่ยวชาญเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในองค์กร และเป็นผู้เสนอทฤษฎีมิติวัฒนธรรม (cultural dimensions theory) และการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมสหประชาชาติ (national culture).

อาจเกิดขึ้น พยายามควบคุมทุกอย่างเพื่อกำจัดหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่คาดคิด ด้วยค่านิยมเช่นนี้ทำให้คนไทยส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพที่หลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน มักไม่ยอมรับความเสี่ยงหรือการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับคนในวัฒนธรรมอื่น ๆ การพึ่งพาหมอดูด้วยการทำนายดวงชะตาจึงเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างความมั่นคงทางจิตใจให้กับคนไทย”

สรุปได้ว่าบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมไทยนั้นเป็นสังคมที่คนในสังคมส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือหมอดูและการทำนายดวงชะตามาตั้งแต่อดีต ด้วบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจึงเป็นการถ่ายทอดและต่อยอดมรดกการชะตานิยม (Fatalism) ให้คงอยู่และสืบทอดในสังคมไทยต่อไป ซึ่งในสังคมสมัยใหม่เป็นสังคมที่ทำให้คุณค่าแก่ความคิดแบบวิทยาศาสตร์มากขึ้น หมอดูหรือผู้ทำนายดวงชะตาจึงต้องต่อสู้กับความเชื่อที่ว่าโหราศาสตร์เป็นเรื่องงมงายและหลอกลวง ทำให้ผู้ทำนายดวงชะตาต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและพิสูจน์ว่าศาสตร์ของตนมิใช่สิ่งซึ่งงมงายและไม่น่าเชื่อถือ ดังเช่นที่ การิน ศตายุส์ นักออกแบบตัวเลขกล่าวอ้างว่าสารที่ตนนำเสนอ นั้นเป็นวิทยาศาสตร์มิใช่โหราศาสตร์

ศาสตร์แมธเธโลจีเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับตัวเลขและพลังงาน ซึ่งได้รับการพิสูจน์จากการคำนวณด้านสถิติ เพราะผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติต่าง ๆ (statistical data) จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ จัดเป็นหมวดหมู่ตามประเภทข้อมูลที่สามารถตั้งข้อสันนิษฐานและผ่านการพิสูจน์ออกมาเป็นบทสรุป ดังนั้น ศาสตร์นี้จึงไม่ใช่ “โหราศาสตร์” (Astrology) แต่เป็นวิทยาศาสตร์ที่มีกฎเกณฑ์ มีการทดลอง มีการพิสูจน์ทางสถิติ และสรุปออกมาเป็นทฤษฎี ดังนั้นผมไม่ใช่ “หมอดู” แต่ผมคือ “นักออกแบบตัวเลข”

(การิน ศตายุส์, 2557ก: 9)

การกล่าวอ้างที่แสดงให้เห็นว่าศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขเป็นวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ได้หรือเกิดจากการทดลอง เก็บข้อมูลทางสถิติด้วยวิธีการต่าง ๆ ก็เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับศาสตร์การทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือว่ามีใช้โหราศาสตร์ที่มักถูกมองว่ามีหลักการที่เลื่อนลอยพิสูจน์ได้ยาก และเป็นการสร้างความสำเร็จให้ตัวหมอดูเองว่าหมอดูหรือผู้ทำนายดวงชะตาเป็นผู้ที่มีหลักการ เหตุผล รวมทั้งมีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นความรู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนในสังคมปัจจุบันว่ามีความน่าเชื่อถือเพราะเป็นข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าศาสตร์อื่น อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจะพยายามนำเสนอว่าตนเองมิใช่หมอดูแต่เป็นนักออกแบบตัวเลข (การิน ศตายุส์) ผู้มีความรู้เกี่ยวกับพลังงานตัวเลข (นิติภุคตย์ กิตติศรีวรนนท์) หรือนักร้อยเรียงตัวเลข (มีทนาภิวัฒน์ สาระคุณมนตรี) ซึ่งมีความรู้และนำเสนอข้อมูลแบบวิทยาศาสตร์ แต่รูปแบบการนำเสนอสารที่เป็นการทำนายชะตาชีวิตก็แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าคำทำนายเหล่านี้เป็นการทำนายดวงชะตาหรือโหราศาสตร์รูปแบบหนึ่ง ผู้ทำนายดวงชะตาก็มีบทบาทเดียวกับหมอดูคือเป็นผู้ที่มีสถานภาพพิเศษในสังคมในฐานะผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์การทำนาย มีความสามารถในการเข้าถึงและถอดรหัสข้อมูลจนเกิดเป็นความรู้ที่คนทั่วไปไม่

สามารถเข้าถึงได้นั้นคือการล่อลวงรัฐสาเหตุปัจจุบันรวมถึงผลในอนาคตที่เกิดหรือจะเกิดกับชีวิตของผู้รับการทำนายดวงชะตา

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่าผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือทั้งหมดยังมีธุรกิจต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ โดยพบว่าทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์มีการระบุหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ รวมถึงที่อยู่ของแฟนเพจเพื่อให้ผู้ที่สนใจปรึกษาหรือต้องการเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์สามารถติดต่อขอคำปรึกษาและเปลี่ยนหมายเลขโดยให้ผู้ทำนายดวงชะตาและทีมงานจัดหาหมายเลขให้ โดยจากการสอบถามผู้ที่เคยใช้บริการพบว่าราคาในการจำหน่ายขึ้นอยู่กับความเป็นมงคลของการร้อยเรียงตัวเลขโดยมีตั้งแต่หลักพันจนถึงหลักแสนบาทซึ่งถือว่ามีความสูงมากเมื่อเทียบกับราคาซิมการ์ด (simcard) หมายเลขโทรศัพท์มือถือในเครือข่ายต่าง ๆ ที่มีราคาระหว่าง 25-199 บาทเท่านั้น ด้วยเงื่อนไขทางธุรกิจที่เป็นผลประโยชน์ต่อเนื่องเช่นนี้จึงทำให้ผู้ทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพยายามเน้นย้ำเรื่องอำนาจของชะตากรรมซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ รวมถึงอำนาจของผู้ทำนายดวงชะตาในการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขชะตากรรมดังกล่าวเพื่อให้ผู้รับสารยอมรับและเชื่อถือ นอกจากนี้ผู้ทำนายดวงชะตายังต้องพยายามแสดงให้ผู้รับการทำนายเห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำนายผลจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือได้อย่างแม่นยำ ดังจะเห็นได้จากการใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวใจโดยเฉพาะการกล่าวอ้างกรณีศึกษา (case study) ที่เป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ

1.2 ความคิดเรื่องคตินิยม (Collectivism)

คตินิยม (collectivism) คือ การเน้นความเป็นกลุ่ม หมายถึง รูปแบบวัฒนธรรมที่คนในสังคมให้ความสำคัญแก่กลุ่ม และต้องการการยอมรับจากสังคมนอกข้าง พอใจกับการพึ่งพาระหว่างกันทั้งในทางจิตใจและวัตถุในระดับสูง ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันมาก ต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม จากการศึกษาของฮอฟสตีด (Hofstede, 2001) พบว่าสังคมไทยมีค่านิยมเรื่องคตินิยมหรือการเน้นความเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง และมีผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมเกือบทุกด้าน จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าคตินิยมปรากฏในรูปแบบของค่านิยมและความคิดต่าง ๆ 5 รูปแบบ ได้แก่ ค่านิยมเรื่องการมีครอบครัว ค่านิยมเรื่องการประนีประนอม ความคิดเรื่องความอาวุโส ความคิดเรื่องหน้า และความคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ค่านิยมเรื่องการมีครอบครัว

ครอบครัว เป็นสถาบันทางสังคมที่ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยการเป็นสามีภรรยา โดยมีลูกหรือไม่ก็ได้ ครอบครัวในสังคมไทยแบ่งเป็น 2 แบบคือครอบครัวเดี่ยวหรือครอบครัวขนาดเล็ก (nuclear family) ซึ่งประกอบด้วยสามี ภรรยา และลูก และครอบครัวขยาย (extended family) ซึ่งประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวและญาติพี่น้อง สถาบัน

ทางสังคมมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการสร้างสรรค์สมาชิกใหม่ ควบคุมความสัมพันธ์ทางเพศของคนในสังคมให้อยู่ในขอบเขต และเลี้ยงดูผู้เยาว์ให้เติบโตขึ้นในสังคม (สุพัตรา สุภาพ, 2523: 22-26)

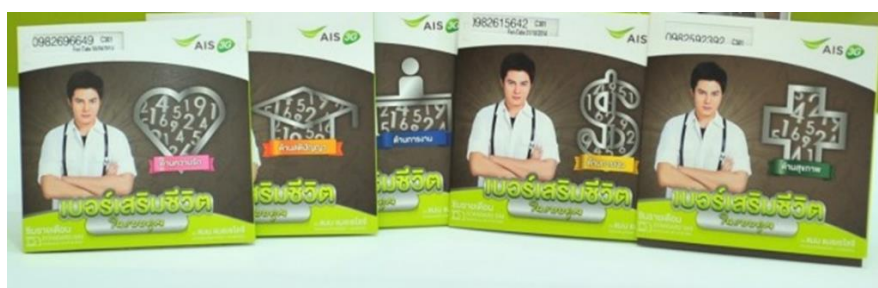
จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ พบว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ในการจำแนกกลุ่มคนออกเป็นคนโสดและคนมีคู่พร้อมทั้งพยายามสื่อให้เห็นว่าการมีคู่คือสิ่งที่ดี และการเป็นโสดนั้นคือสิ่งที่ไม่ดี ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เปลี่ยนเบอร์ให้หญิงสาวคนหนึ่ง จากเบอร์เดิมที่ไร้เสน่ห์ ไร้วีแววความรัก กลายเป็นสาวพราวเสน่ห์ เพียงเดือนเดียวมีคนชายขนมจีบ รุมรัก เธอถึงสามคน

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 172)

จาก ตัวอย่าง จะพบว่าผู้ทำนายได้นำเสนอความคิดว่าการเป็นคนโสดที่ **ไร้เสน่ห์ ไร้วีแววความรัก** คือสิ่งที่เป็นปัญหาซึ่งต้องแก้ไขให้กลายเป็น **สาวพราวเสน่ห์** ที่มีคนมาจีบมากมาย ทำให้เปลี่ยนสถานภาพจากโสดเป็นคนมีคู่ได้ไม่ยาก การมีคู่จึงถูกเสนอว่าเป็นความสุขที่ต้องแสวงหา ในขณะที่การไร้คู่หรือความโสดคือปัญหาที่ต้องแก้ไขและไม่ใช่ความสุข ความคิดเรื่องความโสดและการมีคู่นี้ถูกให้ความสำคัญมากในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือบางเมื่อวาทกรรมดังกล่าวถูกนำไปใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการขายของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือบางเครือข่ายซึ่งมีการจำแนกกลุ่มหมายเลขโทรศัพท์ที่ส่งเสริมในด้านต่าง ๆ พบว่า **เรื่องความรัก** ได้ถูกจำแนกให้เป็นกลุ่มหนึ่งของกลุ่มหมายเลขโทรศัพท์มือถือทั้ง 5 ด้าน⁴⁴ ประกอบด้วยเรื่องความรัก สติปัญญา การงาน การเงิน และสุขภาพ

ภาพที่ 32 แสดงภาพด้านความรักซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ 1 ใน 5 ด้านในกิจกรรมส่งเสริมการขาย “เบอร์สวย เสริมชีวิต” ของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือเอไอเอส (AIS)
ที่มา: เอไอเอส, 2559ข: ออนไลน์.

⁴⁴ กิจกรรมส่งเสริมการขายดังกล่าวในปลายปี พ.ศ. 2559 ได้จัดกลุ่มใหม่เป็น 4 ด้าน คือ รุ่งเรือง-มั่งคั่ง ร่ำรวย-รักรุ่ง งานเด่น-ปัญญาดี และสุขภาพดี-งานเด่น.

1.2.2 ค่านิยมเรื่องการประนีประนอม

ในสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมแบบคตริรวมหมู่ซึ่งเน้นความเป็นกลุ่ม ความขัดแย้ง (conflict) มักถูกมองว่าเป็นปัญหามากกว่าความท้าทายหรือแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการพัฒา แต่จะมองว่าการประนีประนอมเพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีภายในกลุ่มเป็นสิ่งที่พึงกระทำ ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งปรากฏในการนำเสนออุดมการณ์ความสุข โดยพบว่าความขัดแย้งได้ถูกนำเสนอให้เป็นปัญหา สิ่งที่ไม่ดี หรือความโชคร้าย และการประนีประนอมเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกันถูกนำเสนอให้เป็นสิ่งที่ดีหรือความโชคดีซึ่งความขัดแย้งที่ถูกนำเสนอผ่านวาทกรรมนั้นเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลในระดับต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว คู่รัก เพื่อนร่วมงาน ผู้ใหญ่กับผู้น้อย เจ้านายกับลูกน้อง เป็นต้น ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

[57] [75] หมายเลขคู่นี้เป็นพลังของความขัดแย้ง มักมีเหตุให้โต้เถียง ผู้ใหญ่อยู่เสมอ แต่เพื่อความถูกต้อง เพราะไม่ยอมใครทั้งสิ้น ถ้าคิดว่าสิ่งนั้นไม่ถูกต้อง ถือเป็นผู้หนึ่งที่ยืนยันต่อสู้เพื่อความถูกต้อง...ให้ระวังเหตุขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณท์, 2559: 97)

จาก ตัวอย่าง พบว่าผู้ทำนายได้นำเสนอความคิดว่าความขัดแย้งเป็น**ปัญหา**ที่ควรหลีกเลี่ยง โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ แม้ว่าจะเป็นความขัดแย้งที่เกิดจากการต่อสู้เพื่อความถูกต้องก็ตาม อันแสดงถึงค่านิยมเรื่องการประนีประนอมในสังคมไทย นอกจากนี้ยังสะท้อนว่าความขัดแย้งใด ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดด้วยการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือซึ่งสัมพันธ์กับความคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ชะตานิยามว่าปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของมนุษย์นั้นล้วนถูกกำหนดด้วยสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่าซึ่งในที่นี้คือการร้อยเรียงตัวเลข และหากต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็ควรฟังคำแนะนำจากผู้ที่สามารถเข้าถึงและมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงชะตากรรมได้ในที่นี้ก็คือผู้ทำนายที่จะให้ข้อเสนอแนะในการร้อยเรียงตัวเลขใหม่เพื่อแก้ไขความขัดแย้งและสร้างวาทกรรมประนีประนอมให้เกิดขึ้นเพื่อสื่อว่าสิ่งที่พึงประสงค์คือการประนีประนอมจะเกิดขึ้นได้ย่อมมาจากการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีเป็นมูลเหตุสำคัญ

1.2.3 ความคิดเรื่องความอาวุโส

คนไทยได้รับการอบรมถ่ายทอดค่านิยมเรื่องการให้ความเคารพนับถือผู้ใหญ่หรือผู้มีอาวุโสกว่าเพราะถือว่าผู้อาวุโสกว่าย่อมมีประสบการณ์มากกว่าหรือมีตำแหน่งหน้าที่สูงกว่าจึงควรให้เกียรติ เคารพ และเกรงใจ ความคิดเรื่องความอาวุโสสะท้อนผ่านการเลือกใช้คำในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ เช่น ผู้ใหญ่-ผู้น้อย เป็นต้น โดยเฉพาะในการสื่อสารอุดมการณ์ความสุขผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายดวงชะตาได้สื่อให้เห็นว่าผู้อาวุโสหรือผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในแวดวงการทำงานจะเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดความก้าวหน้า หากไม่เป็นที่ยอมรับของผู้อาวุโสก็มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านการทำงานได้ยาก ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

เลข 15, 51 ผู้ใช้เลขนี้มักได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างผู้หลัก
ผู้ใหญ่ หรือเจ้านายที่สูงวัยกว่า เป็นคนมองโลกแง่บวก มีสติปัญญาเป็นเลิศ เก่ง
ในการเรียนรู้หาข้อมูล...มีความสามารถในการสร้างมิตรใหม่ สร้างสังคม เก่งใน
การทำตัวให้เป็นที่รัก

(มีทนายวิวัฒน์ สารระคุณมนตรี, 2558: 90)

จาก ตัวอย่าง พบว่าผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายได้สื่อความคิดเรื่องความอาวุโสใน
สังคมไทยว่าผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่าถือว่าเป็นผู้อาวุโสที่มีอำนาจเหนือกว่าผู้น้อย และ
สามารถให้คุณหรือโทษแก่ผู้น้อยได้ ผู้น้อยจึงควรทำให้ผู้อาวุโสหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า
ยอมรับเพื่อนำไปสู่การผลักดันให้ตนมีความเจริญก้าวหน้า โดยปัจจัยสำคัญก็คือการร้อยเรียงตัวเลข
โทรศัพท์มือถือที่ดีที่จะทำให้สิ่งดังกล่าวเกิดขึ้นได้ อันสะท้อนให้เห็นความคิดในสังคมไทยว่าสังคมไทย
เป็นสังคมที่ให้ความสำคัญแก่ผู้อาวุโสไม่ว่าจะเป็นด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิ หรือชาติวุฒิ ซึ่งอาจแตกต่างจาก
สังคมอื่นที่มีได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากนัก

1.2.4 ความคิดเรื่องหน้า

สุวรรณ สภาอานันท์ และเนื่องน้อย บุญเนตร (2542) อธิบายเกี่ยวกับความคิด
เรื่องหน้าไว้ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีสถานะที่แน่นอนในสังคม สถานะนี้มีไว้ใช้เพื่อกำหนดบทบาทหรือ
หน้าที่เท่านั้น หากแต่ยังมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์หรือที่เรียกว่าศักดิ์ศรีอีกด้วย หากในสถานการณ์หนึ่ง ๆ
หรือในโอกาสหนึ่ง ๆ คนรู้สึกว่าคุณค่าเชิงสัญลักษณ์มากขึ้นก็จะเกิดความรู้สึกมีหน้ามีตา หาก
ตรงกันข้ามก็จะรู้สึกเสียหน้าหรืออับอาย

คนไทยให้ความสำคัญกับเรื่องหน้ามาก ดังที่เพอร์สันส์ (Persons, 2008: 53-54)
กล่าวว่า คนไทยให้ความสำคัญกับเรื่องหน้า และทำราวกับว่าทุกคนมีหน้าเป็นของตนเองจึงสามารถที่
จะได้หน้าหรือเสียหน้าในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ในแง่หน้าหรือหน้าตาจึงกลายเป็นสิ่งที่พึงประสงค์
คนที่มิหน้าตามักมีคุณสมบัติต่าง ๆ ในด้านบวกตามการยอมรับของสังคม เช่น มีฐานะร่ำรวย มี
ตำแหน่งสูง มีชื่อเสียง มีการศึกษา มีอิทธิพล มีอำนาจ มีความน่าเชื่อถือ มีความสามารถที่โดดเด่น
 เป็นต้น

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าใน
การนำเสนออุดมการณ์ความสุขมีการสื่อความคิดว่าการได้รับการยอมรับนับถือหรือยกย่องนั้นเป็น
ความสุข โชคดี หรือเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ ในทางตรงกันข้ามการไม่ได้รับการยอมรับ เช่น เสียหน้า ถูก
ตำหนิ ถูกนิินทา เป็นความทุกข์ โชคร้าย หรือเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

[18] [81] หมายเลขคู่มือ...ขอวางตัวเหนือผู้อื่น ลับหลังคนรอบตัวอาจ
เบื้อหน่าย แอบนินทาแบบไม่รู้ตัว ให้ระวังการถูกหักหลัง ทำคุณคนไม่
ขึ้น ควรหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาท เพราะมันอาจไม่จบง่าย ๆ

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 79)

จาก ตัวอย่าง ผู้ส่งสารหรือผู้สร้างวาทกรรมแสดงความคิดซึ่งสื่อได้ว่า การถูกเบื้อ
หน่าย การถูกนินทา การถูกหักหลัง การสร้างบุญคุณกับผู้อื่นแต่ไม่ได้รับผลดีตอบแทน (ทำคุณคน
ไม่ขึ้น) เป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ในการยอมรับของสังคมซึ่งตรงข้ามกับการได้รับความสนใจ การได้รับ
การยกย่อง การได้รับความซื่อสัตย์ หรือการสร้างบุญคุณและได้รับการตอบแทนบุญคุณอันเป็นสิ่งที่พึง
ประสงค์สะท้อนว่าผู้ทำนายให้ความสำคัญกับการรักษาหน้าโดยมองว่าเมื่อทำสิ่งที่ดีก็ควรได้รับ
ผลตอบแทนที่ดีจึงจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม เช่น ทำความดี ซื่อสัตย์ หรือสร้างบุญคุณกับผู้อื่น
ก็ควรได้รับการยกย่องและได้รับการตอบแทนบุญคุณ เป็นต้น การนำเสนอความคิดดังกล่าวอาจ
แตกต่างจากการนำเสนอวาทกรรมในรูปแบบอื่น เช่น วาทกรรมทางพุทธศาสนาที่นำเสนอเกี่ยวกับ
โลกธรรม 8⁴⁵ เช่น การได้รับการสรรเสริญกับการนินทาว่าเป็นสิ่งปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นในชีวิตของ
มนุษย์ทุกคนจึงไม่ควรยึดติด หรือคำสอนเกี่ยวกับการทำความดีในทางพุทธศาสนาที่มักกล่าวว่าการทำ
ความดีโดยแท้คือการทำความดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นต้น

1.2.5 ความคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์

ระบบอุปถัมภ์ (patron client relation) หมายถึง ความสัมพันธ์ฉันเพื่อนระหว่าง
บุคคลสองคนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยฝ่ายหนึ่งมีตำแหน่ง อำนาจ หรือทรัพยากรมากกว่า เป็นผู้
อุปการะอีกฝ่ายหนึ่งที่มาพึ่งพิงขอความคุ้มครอง หรือการอุปถัมภ์ค่าชูด้วยประการต่าง ๆ กัน เป็นการ
แลกเปลี่ยนระหว่างคนสองคนเป็นการส่วนตัวและขาดความแน่นอนว่าอะไรหรือปริมาณเท่าใดในสิ่งที่
เอามาแลกเปลี่ยนกัน (ม.ร.ว.อศิน รพีพัฒน์, 2546: 5) ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบที่แพร่หลายใน
สังคมไทยเพราะคนไทยคุ้นเคยกับการใช้คำเรียกบุคคลโดยระบุว่าใครเป็นผู้ใหญ่หรือผู้น้อย เช่น เรียก
ผู้มีโชติญาตของตนว่าพี่หรือน้อง โดยจะให้เกียรติผู้ที่เป็นผู้ใหญ่กว่า นอกจากนี้ยังปรากฏคำใน
ภาษาไทยที่สะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมกันอันแสดงถึงความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์ของสังคมไทย
เช่น ที่พึ่ง เจ้านาย บริวาร ลูกพี่ ลูกน้อง บุญคุณ กตัญญู อุปถัมภ์ เป็นต้น

ม.ร.ว.อศิน รพีพัฒน์ (2546: 6-7) อธิบายว่าระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยนั้นเป็นผลมา
จากความเชื่อในเรื่องบุญกรรมและเรื่องตายแล้วเกิดใหม่ของคนไทยที่เชื่อว่าการที่เราเกิดมาไม่เท่า
เทียมกันนั้นก็เพราะบุญบารมีที่ได้สะสมไว้ในชาติก่อนแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้คนไทยจึงยอมรับว่าความ
แตกต่างกันในฐานะตำแหน่งต่าง ๆ เป็นธรรมชาติและเป็นธรรมดา และยึดถือความแตกต่างกัน
ดังกล่าวเป็นหลักในการจัดระเบียบสังคม ในอดีตขุนนางจะสร้างความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์กับ
ผู้บังคับบัญชาเพื่อความก้าวหน้าและความร่ำรวย ขณะที่ไพร่จะพยายามสร้างความสัมพันธ์เช่นนั้น

⁴⁵ โลกธรรม 8 หมายถึง ธรรมะหรือความจริงที่อยู่คู่โลก 8 ประการ ได้แก่ สุข-ทุกข์ สรรเสริญ-นินทา มีลาภ-เสื่อมลาภ มียศ-เสื่อมยศ.

เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองจากการข่มเหงรังแกจากผู้อื่นหรือการเกณฑ์แรงงานจากรัฐ ต่อมาภายหลัง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ระบบอุปถัมภ์ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นเรื่องของผลประโยชน์ ต่างตอบแทนมากขึ้น พันธะที่เกิดจากความภักดีและความเอื้ออาทรเริ่มหายไป แต่ระบบอุปถัมภ์ก็ ยังคงมีบทบาทอยู่มากในสังคมไทย โดยเฉพาะระบบอุปถัมภ์ในวงข้าราชการ ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ระหว่างนายทุน นักการเมือง และข้าราชการในชนบท และความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่างผู้นำกับ คนในชุมชน

ความคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียง ตัวเลขโทรศัพท์มือถือในการสื่อความคิดว่าการที่จะประสบความสำเร็จด้านหน้าที่การงานได้นั้น จำเป็นต้องเข้าหาหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าจึงจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ โดยผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายดวงชะตาพยายามสื่อว่าการเข้าหาหรือการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่นั้นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

ช่วงปลายวันฝนตก ต้นเดือนพฤษภาคม มีหนุ่มใหญ่เดินขมวดคิ้วเข้ามาปรึกษาผู้เขียนว่า ทำไม่ไม่ได้เลื่อนขั้นสักที เป็นรองผู้กำกับมา 6-7 ปีจนเพื่อนรุ่นเดียวกันเป็นผู้กำกับฯ รองผู้การฯ กันหมดแล้ว ผู้เขียนยิ้มให้แล้วตรวจเบอร์มือถือที่ใช้ให้ทันที ปรากฏว่ามีเลข 73 และ 01 ซึ่งเป็นกลุ่มเลขอุปสรรคปัญหาชีวิตขั้นร้ายแรงส่งผลให้ผู้ใหญ่ไม่เมตตาสนับสนุนใด ๆ...ผู้เขียนจึงปรับเปลี่ยนเบอร์ให้มีเลข 153 ซึ่งส่งผลดีในเรื่องผู้ใหญ่เมตตา เวลาผ่านไปราวต้นเดือนตุลาคม เขากลับมาพร้อมรอยยิ้มและกระเช้าผลไม้พวงด้วยตำแหน่งผู้กำกับเพื่อแทนคำขอบคุณทำเอาผู้เขียนเป็นปลื้มและยินดีกับความสำเร็จในครั้งนี้

(นิติกฤตย์ กิตติศรีวรนนท์, 2559: 166)

จาก ตัวอย่าง ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายกล่าวว่ามีตำรวจชั้นผู้น้อยคนหนึ่งไม่ได้รับการเลื่อนขั้นหรือตำแหน่งเนื่องจากผู้บังคับบัญชาไม่ยอมรับจนกระทั่งเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามคำแนะนำของผู้ทำนายจึงทำให้ผู้บังคับบัญชายอมรับจนได้รับการเลื่อนตำแหน่งได้จากตัวอย่างนี้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ที่ปรากฏในสังคมไทยว่าอาชีพข้าราชการ เช่น ตำรวจ จำเป็นต้องได้รับการยอมรับหรือสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาจึงจะสามารถเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานได้โดยมิได้กล่าวถึงการปรับปรุงหรือพัฒนาพฤติกรรมในการทำงานเพื่อให้ได้รับการยอมรับแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังสะท้อนอุดมการณ์ชะตานิยมร่วมด้วยคือ เมื่อคนในสังคมรู้สึกว่าคุณไม่มีอำนาจก็จำเป็นต้องพึ่งพาในสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่าเพื่อช่วยเหลือตนเองให้มีอำนาจ ในแง่นี้ตำรวจชั้นผู้น้อยไม่มีอำนาจเท่ากับผู้บังคับบัญชาและเชื่อว่าการร้อยเรียงตัวเลขเป็นสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่าตนเองและผู้บังคับบัญชาจึงพึ่งพาสິงดังกล่าวเพื่อให้ควบคุมผู้บังคับบัญชาอีกต่อหนึ่ง

1.3 ความเป็นวัตถุนิยม (Materialism)

วัตถุนิยม (materialism) หมายถึง ทิศนะทางจริยศาสตร์ที่ถือว่าทรัพย์สินเงินทองและอำนาจเป็นสิ่งสำคัญ เพราะอำนาจความสุขสูงสุดให้แก่ชีวิตได้ เป็นแบบแผนการใช้ชีวิตของคนในสังคมที่ปรารถนาเพียงความสุขทางอารมณ์ ต้องการที่จะครอบครองเป็นเจ้าของวัตถุสิ่งของหรือความสะดวกสบายทางกายภาพ (Dharmmada [ออนไลน์], 18 ตุลาคม 2560)

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถือพบว่ามีสาระสะท้อนถึงค่านิยมด้านวัตถุนิยมในสังคมไทยปัจจุบันอย่างชัดเจน ผู้ทำนายพยายามถ่ายทอดความคิดว่าการมีทรัพย์สินเงินทองมากหรือความร่ำรวยเป็นสิ่งที่ดี การมีลาภลอยจากการเสี่ยงโชคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดี และการมีอำนาจบารมีเป็นสิ่งที่ดี โดยสื่อว่าการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถือมีอำนาจในการกำหนดสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นได้ และหากผู้รับการทำนายมีการร้อยเรียงตัวเลขที่ไม่ดีคือบงกชพร่องในเรื่องทรัพย์สินเงินทอง การเสี่ยงโชค หรืออำนาจบารมีก็สามารถแก้ไขได้ด้วยการรับคำแนะนำเพื่อเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์มือถือตามที่ผู้ทำนายนำเสนอเพื่อให้ผู้รับการทำนายประสบกับความร่ำรวย มีโชคลาภ และอำนาจบารมีตามที่ผู้ทำนายกล่าวอ้าง ดังตัวอย่าง

(ตัวอย่าง)

8782 7879 7895 7896 8789 เลขกลุ่มนี้มีคุณสมบัติดึงดูดเงินก้อนใหญ่ ดึงดูดความสำเร็จ มีลูกน้อง และบริวารมาก มีโชคลาภแบบไม่คาดคิด ส่งเสริมเรื่องการค้าขายดีมาก เหมาะกับการทำโครงการใหญ่ และงานที่ต้องบริหารความเสี่ยง

(มัทนาปวีณ์ สาระคุณมนตรี, 2558ช: 134)

จาก ตัวอย่าง สะท้อนความคิดในสังคมไทยปัจจุบันว่าสังคมไทยให้ความสำคัญและตัดสินความสุขหรือความสำเร็จจากการมีทรัพย์สินเงินทองมาก มีโชคลาภ หรือมีอำนาจบารมีและบริวารซึ่งเป็นความคิดแบบวัตถุนิยมที่ผู้คนมุ่งแสวงหาวัตถุและอำนาจเพื่อการครอบครองด้วยมองว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขและเป็นเครื่องบ่งบอกความสำเร็จในชีวิต แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่แพร่หลายมากในสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมทุนนิยมอย่างชัดเจนและอาจเป็นเหตุผลสำคัญที่ผู้สร้างวาทกรรมหรือผู้ทำนายนำแนวคิดดังกล่าวซึ่งแพร่หลายและได้รับการยอมรับจากผู้คนจำนวนมากมานำเสนอเพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่คนส่วนใหญ่ปรารถนาเข้ากับหลักการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ผู้ทำนายถ่ายทอด

2. ผลของวาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่อาจมีต่อสังคม

อุดมการณ์ (ideology) เป็นส่วนหนึ่งของระบบความคิดที่สมาชิกในสังคมหนึ่ง ๆ หรือสมาชิกในกลุ่มสังคมหนึ่ง ๆ มีร่วมกัน และมีความสัมพันธ์กับแนวคิดเรื่องค่านิยม (values) ทางสังคม วัฒนธรรมอย่างแนบแน่นจึงเป็นบรรทัดฐานให้สมาชิกในกลุ่มใช้ประเมินว่าอะไรดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด ทำให้สมาชิกในสังคมมีทัศนคติต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปในทำนองที่สอดคล้องกัน และเป็นแนวปฏิบัติใน

เชิงพฤติกรรมและการแสดงออกให้แก่สมาชิกในสถาบัน กลุ่มทางสังคม หรือสาขาอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนให้แนวทางในการรับรู้และปฏิสัมพันธ์กันทั้งในและนอกกลุ่มสังคม (van Dijk, 2006)

อุดมการณ์เป็นส่วนหนึ่งของบริบทในการใช้ภาษา ขณะเดียวกันวาทกรรมที่ถูกสร้างขึ้นก็มีส่วนช่วยให้คนในกลุ่มหรือสังคมหนึ่ง ๆ เกิดชุดความคิดทางสังคมและวัฒนธรรมร่วมกันจนกลายเป็นแบบแผนบริบทที่ทำให้สมาชิกของกลุ่มตีความเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางเดียวกันได้ด้วย อุดมการณ์บางอย่างจึงเป็นสิ่งที่ฝังลึกจนผู้ใช้ภาษารู้สึกว่าสิ่งที่ถ่ายทอดมานั้นเป็นเรื่องปกติธรรมดา หรือเป็นธรรมชาติจนทำให้อุดมการณ์เหล่านั้นครอบงำความคิดของผู้รับสารโดยไม่รู้ตัว

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่ามีการถ่ายทอดอุดมการณ์ 3 อุดมการณ์ ได้แก่ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ โดยอุดมการณ์ชะตานิยมปรากฏร่วมกับชุดความคิดการยอมรับในอำนาจของผู้ทำนาย อุดมการณ์ความสุขประกอบด้วย 2 ชุดความคิดย่อยคือ การกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้ และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 2 ชุดความคิดย่อยคือ การจัดกลุ่มทางสังคม และการกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคม

ผู้วิจัยพบว่าจากการนำเสนอวาทกรรมอันประกอบด้วยอุดมการณ์ทั้ง 3 อุดมการณ์และชุดความคิดย่อย 5 ชุดความคิดข้างต้นอาจมีอิทธิพลต่อสังคมไทยได้ 4 ด้าน ได้แก่ การสืบทอดอุดมการณ์ชะตานิยม การนิยามรูปแบบของความสุข การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การสืบทอดอุดมการณ์ชะตานิยม

จากการศึกษาพบว่าอุดมการณ์ชะตานิยม (Fatalism) เป็นสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพยายามสื่อสารกับผู้รับวาทกรรมเพื่อถ่ายทอดความคิดว่ามีสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติคือการร้อยเรียงตัวเลขที่สามารถกำหนดความเป็นไปในชีวิตของผู้รับวาทกรรมได้ การนำเสนอความคิดดังกล่าวซึ่งเป็นศาสตร์การทำนายรูปแบบใหม่ผ่านสื่อที่หลากหลายและทันสมัยทำให้ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางเนื่องจากสอดคล้องกับบริบทเดิมในสังคมไทยที่นิยมเรื่องการทำนายดวงชะตา เมื่อศาสตร์หรือความคิดดังกล่าวได้รับการเผยแพร่และได้รับความเชื่อถือจากรูปแบบและกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ที่นำเสนอส่งผลให้เกิดการผลิตซ้ำความคิดดังกล่าวในสังคมไทยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจนทำให้ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นศาสตร์ที่ได้รับความนิยมจากคนไทยจนถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาดจากค่ายโทรศัพท์มือถือค่ายหลักหลายค่าย⁴⁶ ทำให้ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือยิ่งถูกตอกย้ำให้ปรากฏในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง

⁴⁶ นอกจากค่าย AIS ในเดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. 2561 ศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการขายโดยบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น (True Corporation) ซึ่งเป็นเจ้าของเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือ True Move.

นอกจากนี้อุดมการณ์ชะตานิยมยังส่งเสริมให้การนำเสนอความคิดอื่น ๆ ในสังคมไทยปรากฏอย่างเป็นธรรมชาติคือดูราวกับว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดมาให้เป็นเช่นนั้นและผู้รับวาทกรรมไม่มีอำนาจในการโต้แย้งหรือตอบโต้ นอกจากยอมรับและปฏิบัติตาม เนื่องจากวาสนาหรือชะตากรรมกำหนดสถานะที่แตกต่างกันมาตั้งแต่ต้น เช่น ความคิดเกี่ยวกับระบบอาวุโสที่ผู้น้อยต้องยอมรับในอำนาจของผู้ใหญ่ ความคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ที่ผู้สร้างวาทกรรมเสนอว่าผู้น้อยย่อมต้องพึ่งพาหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่จึงจะได้รับความก้าวหน้าด้านหน้าที่การงาน เป็นต้น

2.2 การนิยามรูปแบบของความสุข

วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพยายามนำเสนอให้เห็นรูปแบบของความสุข โดยนิยามชีวิตที่มีความสุขในฐานะชีวิตที่น่าปรารถนาหรือพึงประสงค์ซึ่งผู้รับวาทกรรมจะได้รับเมื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้สร้างวาทกรรมคือผู้ทำนายดวงชะตา กำหนด นอกจากนี้ผู้สร้างวาทกรรมยังกำหนดรูปแบบของชีวิตมนุษย์ว่าสิ่งใดคือความสุขหรือความทุกข์ รวมทั้งสิ่งใดคือสิ่งที่คนในสังคมปรารถนาเพื่อกำหนดรูปแบบของสิ่งที่พึงกระทำและไม่พึงกระทำให้กับผู้รับวาทกรรม

มีข้อสังเกตว่ารูปแบบของความสุขที่น่าเสนอผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือล้วนเป็นความสุขทางโลกหรือโลกียสุขทั้งสิ้น โดยมักจะมีรูปแบบหรือหัวข้อในประเด็นการทำนายหลักคือ ความรัก การเรียน/การทำงาน การเงิน โชคลาภ และสุขภาพ ซึ่งล้วนแต่เป็นความสุขทางโลกของปุถุชนทั่วไป เมื่อความคิดเหล่านี้ถูกนำเสนอ ผลิตซ้ำ และเผยแพร่ไปในสังคมก็อาจก่อให้เกิดความคิดที่ต้องการเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์มือถือโดยเชื่อว่าจะส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาจากประเด็นข้างต้นได้แทนที่จะเป็นการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผลตามแนวทางปฏิบัติที่พึงกระทำ เช่น การพยายามพูดคุยเพื่อปรับความเข้าใจเมื่อประสบปัญหาความรัก การตั้งใจและพยายามด้านการเรียนหรือการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ การดูแลสุขภาพหรือไปพบแพทย์เพื่อรักษาอาการป่วยอย่างถูกต้อง เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้สร้างวาทกรรมยังนำเสนอว่าความสุขจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยผู้อื่น กล่าวคือต้องมีการยอมรับ พึ่งพา ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนจากผู้อื่นจึงจะพบกับความสุขได้โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องของอำนาจ (power distance) ระหว่างตนเองกับผู้อื่นเพื่อลดความขัดแย้งและสร้างการประนีประนอมซึ่งผู้สร้างวาทกรรมมองว่าความขัดแย้งหรือแตกต่างทางความคิดนั้นนำไปสู่ปัญหาและไม่ก่อให้เกิดความสุขซึ่งความคิดดังกล่าวอาจพิจารณาได้ทั้งมุมมองด้านบวกและลบ กล่าวคือการประนีประนอมอาจทำให้ลดความขัดแย้งได้จริงแต่ก็อาจไม่ทำให้เกิดการพัฒนาเนื่องจากไม่มีผู้นำเสนอความคิดที่แตกต่างหรือหลากหลายเพียงเพราะคำนึงถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ อย่างไรก็ตามความคิดเรื่องการประนีประนอมจึงจะนำไปสู่ความสุขได้เป็นความคิดที่ผู้สร้างวาทกรรมพยายามนำเสนอต่อผู้รับวาทกรรมซึ่งผู้รับวาทกรรมส่วนใหญ่ก็ยอมรับในความคิดดังกล่าวที่มองว่าความขัดแย้งคือปัญหาที่ไม่ก่อให้เกิดความสุขส่งผลให้ความคิดนี้ถูกผลิตซ้ำต่อไปในสังคมไทยอันสะท้อนว่าผู้รับวาทกรรมยอมรับในคตินิยมหมู่ (collectivism) มากกว่าปัจเจกนิยม (individualism)

2.3 การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม

จากวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือได้เสนอรูปแบบของสังคมที่กำหนดว่าเป็นพื้นที่สำหรับคนบางกลุ่มเท่านั้น เช่น กลุ่มผู้ชาย-ผู้หญิง กลุ่มคนโสด-คนมีคู่ กลุ่มผู้ใหญ่-ผู้น้อย กลุ่มคนทำงานประจำ-นักธุรกิจ เป็นต้น ทั้งที่ในสังคมจริงมีคนกลุ่มอื่นอีกเป็นจำนวนมาก เช่น กลุ่มเพศทางเลือก กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน หรือกลุ่มอาชีพรับจ้างอื่น ๆ นอกจากนี้ภาพของสังคมที่ปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือยังนำเสนอเฉพาะภาพของสังคมเมืองคือผู้คนที่ต้องดิ้นรนต่อสู้แข่งขันและทำทุกวิถีทางเพื่อให้ชีวิตประสบความสำเร็จมีครอบครัวที่มั่นคง มีตำแหน่งหน้าที่การงานดีและก้าวหน้า มีฐานะที่ร่ำรวย ฯลฯ โดยไม่ปรากฏการนำเสนอรูปแบบสังคมที่เป็นสังคมที่พอเพียง เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ซึ่งเป็นภาพของสังคมอีกหลายแห่งที่พบได้ในสังคมไทย ทำให้การนิยามรูปแบบของสังคมซึ่งสะท้อนผ่านวาทกรรมคำทำนายที่ปรากฏนั้นเป็นมุมมองที่ถูกเลือกนำเสนอจากความคิดของผู้สร้างวาทกรรมที่มองว่าเป็นรูปแบบของสังคมที่น่าปรารถนาและผลิตซ้ำความคิดดังกล่าวไปยังผู้รับวาทกรรม

นอกจากการนิยามรูปแบบของสังคมที่พึงปรารถนาแล้ว ผู้สร้างวาทกรรมยังได้สร้างและผลิตซ้ำความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลที่พึงปรารถนาผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดว่าพฤติกรรมใดคือพฤติกรรมที่ดีหรือพึงประสงค์ของคนในสังคมและพฤติกรรมใดคือพฤติกรรมไม่ดีซึ่งควรหลีกเลี่ยงไม่ควรปฏิบัติ รวมทั้งการกำหนดสถานการณ์ประกอบว่าในสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นควรประพฤติหรือปฏิบัติตนเช่นใดจึงจะเหมาะสม เช่น หากเป็นชาย เป็นหัวหน้า หรือมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับตำรวจหรือทหารผู้สร้างวาทกรรมก็ระบุว่าควรมีการร้อยเรียงตัวเลขที่แสดงความเด็ดขาดหรือแข็งแกร่ง แต่หากเป็นหญิง เป็นลูกน้อง หรือมีอาชีพที่ต้องเจรจาหรือเป็นนักสังคมสงเคราะห์ก็ควรมีการร้อยเรียงตัวเลขที่อ่อนโยนหรือเป็นมิตร เป็นต้น ในแง่นี้ผู้สร้างวาทกรรมจึงใช้อำนาจในการกำหนด ประเมิน และตัดสินพฤติกรรมของคนในสังคมผ่านวาทกรรมและถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นไปสู่ผู้คนที่อยู่ในสังคม วาทกรรมนี้จึงอาจมีส่วนในการขัดเกลาสมาชิกในสังคมและช่วยทำให้สังคมสงบสุข แต่อาจสร้างหรือผลิตซ้ำความคิดหรือค่านิยมบางอย่างที่ทำให้คนในสังคมมีพฤติกรรมร่วมหรือตัดสินผู้คนแบบเหมารวม (stereotype) ได้เช่นกัน

2.4 การกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม

วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือได้จำแนกกลุ่มคนในสังคมออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนเหล่านั้น เช่น หัวหน้ากับลูกน้อง ผู้หญิงกับผู้ชาย เป็นต้น ผู้รับการทำนายต้องเลือกว่าตนอยู่ในสถานภาพใดเพื่อให้จัดการความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม เช่น หากเป็นหัวหน้าก็จะมีอำนาจในการปกครองหรือกำหนดความเป็นไปให้กับลูกน้อง หากเป็นลูกน้องก็ต้องอ่อนน้อมหรือทำตนให้เป็นที่ยอมรับของหัวหน้า เป็นต้น ซึ่งเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ที่พึงปรารถนาตามการตีความของผู้สร้างวาทกรรม

การกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมซึ่งปรากฏในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเป็นการแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในเชิงอำนาจและเป็นการพยายามแสดงให้เห็นว่าความไม่เท่าเทียมกันในเชิงอำนาจดังกล่าวนี้เป็นสิ่งปกติธรรมดาเพราะเป็นสิ่งที่โชคชะตากำหนดขึ้นซึ่งอาจทำให้ภาพความเหลื่อมล้ำระหว่างคนในสังคมยังคงดำรงอยู่ต่อไปในสังคมไทย

สรุปได้ว่าอุดมการณ์จากวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถืออาจส่งผลต่อสังคมไทยได้ 4 ด้านคือ การสืบทอดอุดมการณ์ชะตานิยม การนิยามรูปแบบของความสุข การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม โดยอิทธิพลทั้ง 4 ด้านที่ส่งผลต่อสังคมไทยนั้นอาจเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างระเบียบและความสงบสุขให้เกิดขึ้นในสังคม ก่อให้เกิดการประนีประนอมและทำให้ผู้คนปรับตัวเพื่อให้ตนอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่นและเป็นสุข แต่ก็อาจเป็นหนทางที่ทำให้คนในสังคมยอมให้สิ่งอื่นหรือผู้อื่นมีอำนาจในการกำหนดแบบแผนความประพฤติของตนจนละเลยการดำเนินชีวิตตามแนวทางของตนเองจนอาจนำไปสู่การปฏิเสธความรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วยมองว่าเกิดจากสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่าตนเป็นผู้กำหนด หรืออาจหวังพึ่งพาคนอื่นหรือสิ่งอื่นมากกว่าที่จะพึ่งพาตนเอง รวมทั้งยอมรับว่าความไม่เท่าเทียมกันหรือความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นเรื่องปกติธรรมดา

การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้มองเห็นว่าวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีการสื่ออุดมการณ์ซึ่งเป็นผลจากความคิดและความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในสังคม ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตา คติรวมหมู่ (collectivism) และความเป็นวัตถุนิยม (materialism) ขณะเดียวกันวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือก็มีส่วนทำให้อุดมการณ์ทั้ง 3 อุดมการณ์ ได้แก่ อุดมการณ์ชะตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ยังคงดำรงอยู่ในสังคมไทย และอาจมีผลต่อความคิดและความเชื่อของคนในสังคมไทย 4 ด้าน ได้แก่ การสืบทอดอุดมการณ์ชะตานิยม การนิยามรูปแบบของความสุข การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม อันเป็นความคิดที่มีอิทธิพลต่อผู้รับวาทกรรมในการที่จะยอมให้สิ่งอื่นหรือผู้อื่นมีอำนาจในการกำหนดแบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้ชีวิตของตนจนปฏิเสธอำนาจในการจัดการกับชีวิตด้วยการปฏิบัติตามแนวทางของตนเอง โดยมีได้ตั้งคำถามหรือโต้แย้งว่าแบบแผนหรือพฤติกรรมที่ผู้สร้างวาทกรรมนำเสนอด้วยการประเมินหรือตัดสินว่าดี ถูกต้องหรือเหมาะสมนั้นเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติจริงหรือไม่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เลือกศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือเนื่องจากเห็นว่าวาทกรรมดังกล่าวกำลังเป็นที่สนใจและได้รับความนิยมในสังคมไทย ความคิดหรืออุดมการณ์ที่ถูกนำเสนอผ่านวาทกรรมจึงน่าจะได้รับการยอมรับและมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคมไทยได้มาก วาทกรรมดังกล่าวมิใช่เพียงวาทกรรมคำทำนายที่ทำนายชะตาชีวิตของผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือแต่ละคนเท่านั้น แต่วาทกรรมเหล่านี้ยังสะท้อนค่านิยม บรรทัดฐาน รวมถึงความเชื่อบางประการไปยังผู้รับวาทกรรมผ่านการประเมินหรือตัดสินว่า สิ่งใดคือสิ่งที่ดีหรือไม่ดี พึ่งประสงค์หรือไม่พึ่งประสงค์ นำปรารถนาหรือไม่นำปรารถนา การนำเสนอวาทกรรมจึงมีลักษณะเป็นการให้ความรู้และคำแนะนำเพื่อให้ผู้รับวาทกรรมเลือกปฏิบัติตนให้ถูกต้องและเหมาะสมตามแนวทางที่ผู้สร้างวาทกรรมกำหนดไว้ผ่านรูปแบบการนำเสนอและกลวิธีทางภาษาที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ 1) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ 2) เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมจากวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis หรือ CDA) ของ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) และใช้กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework) ของ ไฮม์ส์ (Hymes, 1974)

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือในสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ 4 ประการคือ กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ อุดมการณ์ที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

1.1 กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์

จากการวิเคราะห์ตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจากสื่อต่าง ๆ พบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ 2 กลวิธีหลัก ได้แก่ กลวิธีทางอรรถศาสตร์ (semantics) และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) โดยกลวิธีทางอรรถศาสตร์ จำแนกได้เป็น 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ และการกำหนดและเน้นหัวข้อ ส่วนกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ จำแนกได้เป็น 7 กลวิธีย่อย ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การใช้

มูลบท การใช้ประโยคเงื่อนไข การใช้อุปสรรค การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การกล่าวอ้าง และการใช้สหบท นอกจากนี้กลวิธีย่อยทางภาษาศาสตร์ที่ปรากฏยังสามารถจำแนกตามหน้าที่ได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลวิธีการแสดงความเชื่อที่มีอยู่ก่อน ได้แก่ การเลือกใช้คำ/กลุ่มคำ การใช้มูลบท การใช้อุปสรรค การใช้ประโยคเงื่อนไข และการกำหนดและเน้นหัวข้อ

กลวิธีการชี้แนะ ได้แก่ การใช้คำแสดงทัศนคติและการกล่าวอ้าง

กลวิธีเสริมการชี้แนะ ได้แก่ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการใช้สหบท

ผลการศึกษาพบว่า ตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีการใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลาย ทั้งในระดับการเลือกใช้คำศัพท์ การกำหนดและเน้นหัวข้อ การสื่อความหมายทั้งในระดับบรรณศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์เพื่อสร้างและผลิตซ้ำอุดมการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้รับวาทกรรม

1.2 อุดมการณ์ที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา

จากข้อมูลวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่า อุดมการณ์หลักที่ถูกถ่ายทอดผ่านวาทกรรมอาจจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของผู้สร้างวาทกรรม ประกอบด้วยอุดมการณ์หลัก 3 ชุด คือ อุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ อุดมการณ์ทั้ง 3 ชุดนี้ปรากฏในตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่นำเสนอผ่านสื่อทุกประเภทและมีการนำเสนอความคิย่อย ดังนี้

1.2.1 อุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย

อุดมการณ์ชะตานิยมและการยอมรับอำนาจของผู้ทำนาย เป็นชุดความคิดที่สื่อว่าชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดด้วยสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่า ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือสิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่ามนุษย์มี 2 สิ่ง สิ่งแรกคือ การร้อยเรียงตัวเลขซึ่งถูกนำเสนอว่าสามารถกำหนดความเป็นไปให้กับชีวิตมนุษย์ได้ การที่มนุษย์ประสบกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตไม่ว่าดีหรือร้ายล้วนมาจากอิทธิพลของการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่มนุษย์ผู้นั้นถือครองทั้งสิ้น อีกสิ่งหนึ่งคือ ตัวผู้ทำนายเอง จากการศึกษาตัวบทวาทกรรมทำให้พบว่าผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขชะตากรรมของมนุษย์ได้มีเพียงผู้ทำนายเท่านั้นซึ่งเป็นผู้เดียวที่เข้าถึงศาสตร์การร้อยเรียงตัวเลขจนสามารถกำหนดหรือแก้ไขโชคชะตาของมนุษย์ด้วยการกำหนดการร้อยเรียงตัวเลขให้กับผู้รับวาทกรรมได้ ดังจะเห็นได้จากการกล่าวอ้างประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้คนที่ ผู้ทำนายมีอำนาจในการเปลี่ยนชะตากรรมที่เลวร้ายของผู้คนที่เข้ามาปรึกษาให้กลายเป็นดีได้ด้วยการแนะนำหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการร้อยเรียงตัวเลขที่ดีให้กับผู้คนที่เหล่านั้น อุดมการณ์ชะตานิยมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้อุดมการณ์อื่น ๆ ที่ถ่ายทอดผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือกลายเป็นสิ่งที่ดูราวกับเป็นเรื่องธรรมชาติหรือสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยจนผู้รับวาทกรรมอาจไม่ทันฉุกคิด ตั้งคำถาม โต้แย้ง หรือปฏิเสธ อุดมการณ์ชะตานิยมจึง

มีส่วนทำให้ผู้รับวาทกรรมเปิดรับอุดมการณ์อื่น ๆ ได้ง่าย เมื่อผู้รับวาทกรรมยอมรับในอำนาจของชะตากรรมมากเพียงใดก็เท่ากับการปฏิเสธเสรีภาพในการเลือกที่จะจัดการกับชีวิตของตนมากเท่านั้น

1.2.2 อุดมการณ์ความสุข

อุดมการณ์ความสุขประกอบด้วย 2 ชุดความคิดย่อยคือ การกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุข และความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้ ความคิดเรื่องการกำหนดสิ่งที่เรียกว่าความสุขคือการทำนายกำหนดว่าสิ่งใดคือความสุขหรือสิ่งที่น่าปรารถนา และสิ่งใดคือความทุกข์หรือสิ่งที่ไม่น่าปรารถนาซึ่งเป็นการกำหนดหรือตีกรอบให้ผู้รับวาทกรรมเห็นว่าสิ่งใดคือสิ่งที่ควรสนใจหรือให้ความสำคัญกับชีวิตซึ่งจากการศึกษาพบว่าประกอบด้วย 5 เรื่องหลักคือ การมีอุปนิสัยใจคอดี และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ความรัก การเงิน การงาน สุขภาพและความปลอดภัย ส่วนความคิดเรื่องความสุขเป็นสิ่งที่ควรแสวงหาและรักษาไว้เป็นความคิดที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้รับวาทกรรมตระหนักถึงความสำคัญของความสุขและเกิดความต้องการที่จะมีความสุข โดยหนทางที่จะไปถึงความสุขได้นั้นก็ต้องปฏิบัติตามหลักการหรือคำแนะนำของผู้ทำนายเพื่อที่จะเป็นสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคมก่อนจึงจะได้รับความสุขเป็นการตอบแทน

1.2.3 อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์

อุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 2 ชุดความคิดย่อยคือ การจัดกลุ่มทางสังคม และการกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มทางสังคม ความคิดเรื่องการจัดกลุ่มทางสังคมเป็นการจัดกลุ่มสมาชิกในสังคมเพื่อระบุว่าใครเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกในสังคม กล่าวคือผู้ที่ถูกระบุถึงคือผู้ที่ถือว่าเป็นสมาชิกในสังคม ในขณะที่ผู้ถูกละไม่กล่าวถึงก็ถือว่าเป็นคนกลุ่มนั้นมีใช้ส่วนหนึ่งของสังคม เช่น กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กลุ่มผู้ขายบริการทางเพศ เป็นต้น ส่วนความคิดเรื่องการกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มสังคม จากการศึกษาพบว่าผู้สร้างวาทกรรมได้กำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มสังคม 3 คู่ความสัมพันธ์หลัก ได้แก่ ผู้ใหญ่-ผู้น้อย ผู้ชาย-ผู้หญิง และคนโสด-คนมีคู่ โดยการกำหนดรูปแบบพฤติกรรมที่มีต่อกันของแต่ละคู่ความสัมพันธ์ เช่น ผู้น้อยต้องเคารพและฝากเนื้อฝากตัวกับผู้ใหญ่ ผู้หญิงควรเป็นฝ่ายตอบรับความสัมพันธ์โดยให้ฝ่ายชายเป็นผู้เริ่มต้นความสัมพันธ์ก่อน หรือคนโสดควรแสวงหาคอนรักเพื่อให้กลายเป็นคนมีคู่ เป็นต้น การจัดกลุ่มรวมทั้งกำหนดความสัมพันธ์และสถานภาพของกลุ่มสังคมจึงเป็นการถ่ายทอดความคิดว่าสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคมมีคนกลุ่มใดบ้างและคนแต่ละกลุ่มควรมีพฤติกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

จากการนำเสนออุดมการณ์ทั้ง 3 อุดมการณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่มีการถ่ายทอดค่านิยม บรรทัดฐาน และความเชื่อบางประการไปสู่ผู้รับวาทกรรม ค่านิยม บรรทัดฐาน หรือความเชื่อเหล่านั้นผ่านการประเมินและตัดสินจากผู้สร้างวาทกรรมแล้วว่าสิ่งใดคือ สิ่งที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม และพึงกระทำ เพื่อให้ผู้รับวาทกรรมปฏิบัติตามจนนำไปสู่การเป็นสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคม และได้รับความสุขตามที่ผู้สร้างวาทกรรมกำหนดว่าเป็นสิ่งที่น่าปรารถนาในชีวิต

1.3 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม

งานวิจัยนี้ศึกษาตัวบทวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์ ผลการวิเคราะห์ด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมปรากฏดังนี้

1.3.1 ด้านการผลิตและกระจายตัวบท

จากการศึกษาวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือพบว่าตัวบทคำทำนายเป็นวาทกรรมที่ผลิตขึ้นโดยผู้ทำนายซึ่งเป็นผู้ที่นำเสนอตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ จนเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียง ผู้ทำนายเหล่านี้มีอิทธิพลต่อคนในสังคมไทยทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยวาทกรรมที่เกิดขึ้นถูกผลิตในสังคมไทยซึ่งผู้คนมีความเชื่อในเรื่องโชคชะตาและนิยมการทำนายดวงชะตามาแต่เดิม อีกทั้งจากปัญหาแวดล้อมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมที่คนไทยประสบอยู่ยังผลักดันให้คนไทยหาทางออก คำตอบ หรือความมั่นคงทางจิตใจด้วยการพึ่งพาสิ่งอื่นซึ่งมีอำนาจเหนือตนคือการทำนายดวงชะตา ซึ่งผู้รับการทำนายต้องเชื่อฟังและยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้ทำนายกำหนดจึงจะทำให้กระบวนการทำนายดวงชะตาเกิดขึ้นและดำเนินต่อไปได้ การยอมรับอำนาจของผู้ทำนายดังกล่าวส่งผลให้ตัวบทวาทกรรมที่ถูกสร้างขึ้นมีอิทธิพลต่อความคิดและความเชื่อของผู้รับวาทกรรมได้ง่าย เมื่อประกอบกับการเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ ทำให้ผู้รับวาทกรรมสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นและมีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้ความคิดที่สื่อผ่านวาทกรรมดังกล่าวสามารถถ่ายทอดไปสู่สังคมได้ในวงกว้าง

กล่าวได้ว่าปัจจัยที่มีผลอย่างมากต่อการผลิตตัวบทคือ สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่คำทำนาย หากเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ จะมีท่วงทำนองการเขียนที่มีลักษณะเป็นวาทกรรมแห่งอำนาจคือสั่งอย่างตรงไปตรงมา นิยมใช้ภาษาในระดับทางการหรือกึ่งทางการเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ แต่หากเป็นสื่อออนไลน์หรือสื่อโทรทัศน์ จะมีท่วงทำนองการเขียนที่มีลักษณะเป็นวาทกรรมแห่งมิตรคือใช้การโน้มน้าวมากกว่าการสั่งให้ปฏิบัติโดยตรง นิยมใช้ภาษาในระดับสนทนาหรือกึ่งเองเพื่อสร้างความใกล้ชิดและผ่อนคลายแก่ผู้รับวาทกรรม

1.3.2 ด้านการรับและตีความตัวบท

ในการรับและตีความตัวบท ด้านการรับตัวบทพิจารณาจากจุดมุ่งหมายหลักของการบริโภคตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือคือ เพื่อให้ทราบว่าจะหมายเลขโทรศัพท์มือถือที่ตนใช้อยู่บัดนี้ดีหรือไม่และจะส่งผลอย่างไรต่อตนเอง รวมถึงหากต้องการความสุขหรือความสำเร็จในแต่ละด้านตามความต้องการของแต่ละคนควรเลือกใช้หมายเลขที่มีการร้อยเรียงอย่างไร โดยเงื่อนไขสำคัญในการรับตัวบทคือ ผู้รับการทำนายต้องยอมรับในอำนาจของผู้ทำนายว่าเป็นผู้ที่เข้าถึงศาสตร์การทำนายการร้อยเรียงตัวเลขและมีความสามารถในการตีความหมายเลขโทรศัพท์มือถือของตน รวมทั้งยอมรับเงื่อนไขหรือหลักการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การทำนายได้

ด้านการตีความตัวบท จากการศึกษาพบว่าตัวบทคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจัดอยู่ในหมวดหมู่เดียวกับเรื่องหรือรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นรายการบันเทิงทำให้ผู้รับสารมองว่าเป็นเรื่องที่ทำให้ความบันเทิงจนมองข้ามการแฝงความคิดหรืออุดมการณ์บางอย่างมาที่วาทกรรม นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอตัวบทโดยกล่าวอ้างว่าคำทำนายว่ามาจากกระบวนการวิจัย สถิติ หรือวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถืออย่างเป็นรูปธรรมแตกต่างจากการทำนายดวงชะตาในรูปแบบอื่น และแม้ว่าผู้วิจัยจะศึกษาการทำนายดวงชะตาจากผู้ทำนายดวงชะตา 3 คนแต่จากการศึกษาตัวบทพบว่ารูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ กลวิธีการโน้มน้าว และกลวิธีในการถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ทำนายทั้ง 3 คนไม่แตกต่างกันมากนักมีเพียงกลวิธีทางภาษาเท่านั้นที่เลือกนำมาใช้แตกต่างกัน

1.4 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้มองเห็นว่าวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือมีการสื่ออุดมการณ์ซึ่งเป็นผลจากความคิดและความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในสังคม ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และการทำนายดวงชะตา คติรวมหมู่ (collectivism) และความเป็นวัตถุนิยม (materialism)

นอกจากนี้วาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือก็มีส่วนทำให้อุดมการณ์ทั้ง 3 อุดมการณ์ ได้แก่ อุดมการณ์เชตานิยม อุดมการณ์ความสุข และอุดมการณ์สมาชิกที่พึงประสงค์ยังคงดำรงอยู่ในสังคมไทย และอาจมีผลต่อความคิดและความเชื่อของคนในสังคมไทย 4 ด้าน ได้แก่ การสืบทอดอุดมการณ์เชตานิยม การนิยามรูปแบบของความสุข การนิยามรูปแบบของสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม อันเป็นความคิดที่มีอิทธิพลต่อผู้รับวาทกรรมในการที่จะยอมให้สิ่งอื่นหรือผู้อื่นมีอำนาจในการกำหนดแบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้ชีวิตของตนจนปฏิเสธอำนาจในการจัดการกับชีวิตด้วยการปฏิบัติตามแนวทางของตนเอง โดยมีได้ตั้งคำถามหรือโต้แย้งว่าแบบแผนหรือพฤติกรรมที่ผู้สร้างวาทกรรมนำเสนอด้วยการประเมินหรือตัดสินว่าดี ถูกต้อง หรือเหมาะสมนั้นเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติหรือไม่

จากการศึกษาทำให้พบว่า การสื่ออุดมการณ์ผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือไม่เพียงแต่เป็นการขัดเกลาผู้รับการทำนายให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถจัดการความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มที่มีอำนาจเหนือกว่า เช่น การแนะนำให้ผู้น้อยเป็นฝ่ายพึ่งพาหรือเข้าหาผู้ใหญ่ การแนะนำให้ผู้หญิงปรับปรุงตนเองเพื่อให้มีเสน่ห์เป็นที่ยอมรับของผู้ชาย เป็นต้น ซึ่งการสื่ออุดมการณ์ผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือได้ทำให้ความคิดที่นำเสนอเหล่านี้กลายเป็นเรื่องธรรมชาติหรือเป็นปกติวิสัยที่ต้องเป็นหรือควรเป็นเช่นนั้น

2. อภิปรายผลการศึกษา

หากพิจารณาการนำเสนออุดมการณ์ผ่านกลวิธีการใช้ภาษารูปแบบต่าง ๆ ในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจะพบว่า อุดมการณ์ต่าง ๆ ที่ถูกนำเสนอผ่านวาทกรรมนั้นสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในสังคมไทย โดยผู้สร้างวาทกรรมได้นำเสนอให้ความไม่เท่าเทียมกันนั้นดูเป็นเรื่องปกติธรรมดาและเป็นหน้าที่ที่คนในสังคมแต่ละสถานภาพจะต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับแบบแผนความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันนั้น

นอกจากนี้ ความไม่เท่าเทียมกันยังสะท้อนผ่านการไม่กล่าวถึงกลุ่มคนหรือแบบแผนพฤติกรรมอื่น ๆ ที่อาจนำไปสู่การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมหรือนำไปสู่ความสุขได้เช่นกัน ทั้งนี้ก็เนื่องด้วยวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือถูกนำเสนอผ่านอุดมการณ์สำคัญคืออุดมการณ์ชะตานิยมที่กำหนดให้ผู้รับวาทกรรมยอมรับว่าตนไม่มีอำนาจเท่าเทียมกับการร้อยเรียงตัวเลขหรือผู้ทำนายดวงชะตาที่สามารถกำหนดชะตาชีวิตของผู้คนได้ อันเป็นการปฏิเสธแนวคิดแบบปัจเจกนิยม (individual) ที่คนในสังคมควรจะมีสิทธิและอำนาจในการกำหนดชะตากรรมของตนเอง

อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่าอุดมการณ์ชะตานิยมในวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือแตกต่างจากอุดมการณ์ชะตานิยมในบริบทคำทำนายอื่น ๆ เนื่องจากผู้รับการทำนายสามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงชะตากรรมของตนเองได้ทันที ในขณะที่การทำนายดวงชะตาในรูปแบบอื่นอาจต้องยอมรับชะตากรรมหรือต้องผ่านพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การทำบุญ การสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น จึงจะเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงชะตากรรมของตนเองได้

แม้ว่าวาทกรรมจะเป็นสิ่งที่ถูกนำเสนอเพื่อผลประโยชน์บางประการของผู้สร้างวาทกรรมและผู้เสียผลประโยชน์คือผู้รับวาทกรรม แต่หากพิจารณาอุดมการณ์ที่ถูกนำเสนอผ่านวาทกรรมคำทำนายดวงชะตาจากการร้อยเรียงตัวเลขโทรศัพท์มือถือจะพบว่า อุดมการณ์เหล่านี้มีส่วนช่วยในการจัดระเบียบสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ช่วยให้คนในสังคมได้คลายความวิตกกังวล สร้างความเชื่อมั่นแทนความไม่มั่นคงทางจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับหมอดูและการทำนายดวงชะตาที่ผ่านมา (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2534; วชิราภรณ์ สัตยานุกูล, 2541; ภิญโญ พงศ์เจริญ, 2543; พระมหาสมคิด เสือกะ, 2543; อาริรัตน์ ทองแพง, 2547; อำไพพร ธนภูติ, 2548) ซึ่งมีผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า การทำนายดวงชะตาเป็นทางออกหนึ่งในการเยียวยาจิตใจให้ผู้คนผ่อนคลายจากความเครียดและมีความหวังในการดำเนินชีวิตต่อไปได้

ผู้ทำนายดวงชะตาในสังคมไทยจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่นอกจากจะทำนายดวงชะตาให้กับผู้คนในสังคมแล้วยังมีส่วนในการผลิตซ้ำค่านิยมและความคิดบางประการให้กับสังคมไทย เช่น ความคิดเกี่ยวกับคติรวมหมู่ (collectivism) รวมถึงสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยยังให้คุณค่ากับระบบ

อุปถัมภ์ ระบบพวกพ้อง และการใช้เส้นสาย ในแง่ที่ผู้ทำนายจึงมีส่วนช่วยสร้างและผลิตซ้ำอุดมการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นหรือดำรงอยู่ในสังคมไทยต่อไป ทั้งยังมีส่วนในการใช้คำทำนายเพื่อขัดเกลาคนในสังคมและทำให้สังคมสงบสุข ทำให้คนในสังคมเกิดความเชื่อมั่น มีจิตใจที่มั่นคง มีความหวังและมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต รวมทั้งรับมือกับปัญหาหรือความทุกข์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้

3. ข้อเสนอแนะ

1) ผู้วิจัยเห็นว่าทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์สามารถนำมาใช้ศึกษากิจกรรมหรือกระแสนิยมทางสังคมไทยปัจจุบันได้เพื่อวิเคราะห์ถึงอิทธิพลของกิจกรรมหรือปรากฏการณ์เหล่านั้นที่มีต่อการสร้างวาทกรรม รวมถึงกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างวาทกรรม กิจกรรมทางสังคมหรือปรากฏการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจ ได้แก่ กิจกรรมทางการเมืองของผู้ชุมนุมต่าง ๆ กระแสนิยมต่าง ๆ ที่หมุนเวียนเปลี่ยนผ่านในสังคมไทย เช่น กระแสนิยมการวิ่งเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

2) ผู้วิจัยเห็นว่าความเชื่อในเรื่องเหนือธรรมชาติหรือจิตวิญญาณเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ยาก แต่กลับถูกนำมาใช้ในเชิงธุรกิจเพื่อเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวหรือจูงใจคนในสังคมไทยซึ่งมีพื้นฐานความคิดที่เชื่อถือในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้วให้กระทำบางสิ่งบางอย่างที่อาจนำไปสู่การเสียผลประโยชน์ของผู้กระทำ และการได้ประโยชน์ของผู้โน้มน้าวให้กระทำ ลักษณะดังกล่าวมีลักษณะเป็นวาทกรรมที่มีกระบวนการสร้าง ผลิตซ้ำ และเผยแพร่ในหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่องจึงควรศึกษาว่ากลุ่มคนที่ถ่ายทอดความเชื่อเหล่านี้ใช้กลวิธีใดในการโน้มน้าวหรือครอบงำความคิดของผู้คนให้เชื่อถือจนยอมสูญเสียความเชื่อมั่นและทรัพย์สินของตนเพื่อผลประโยชน์ของผู้สร้างวาทกรรมกลุ่มนี้ อันจะก่อให้เกิดการตระหนักรู้และพึงระวังเพื่อไม่ตกเป็นเหยื่อของวาทกรรมเหล่านี้ได้ ตัวอย่างวาทกรรมความเชื่อที่แพร่หลายในสังคมไทยปัจจุบัน เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการทรงเจ้าเข้าผี ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ให้โชคลาภ ความเชื่อเกี่ยวกับการทำเสน่ห์ ความเชื่อเกี่ยวกับการสักยันต์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลวรรณ ฐิติเจริญรักษ์. 2550. **ภาษาหมอดูในสังคมปัจจุบัน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- กรกช วงษ์ป้อม. 2549. **อิทธิพลความเชื่อทางโหราศาสตร์ต่อวิถีชีวิตของคนไทย (ศึกษารณียเฉพาะบริเวณท่าพระจันทร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร)**. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต, วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กระจ่างศรี ศรีกระจ่าง. 2545. **พฤติกรรมแพนรายการพยากรณ์ชีวิตของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรรม์ และ จันทิมา เอี่ยมานนท์. 2549. **มองสังคมผ่านวาทกรรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2552. **การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2541. **การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์**. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การิน ศตายุส์ (แมน การิน). 2557ก. **ไซรหัสลับ สลับตัวเลขเปลี่ยนชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. 2557ข. **เคล็ดลับหาเลขรวยด้วยตัวเอง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. 2557ค. **ปฏิบัติการพลิกเลขลับเป็นบวก**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. 2559. **เสริมพลังชีวิตแค่พลิกตัวเลข**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2559, 1 มกราคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560). **Man Karin [Facebook]**. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/ManMathelogy/>
- การิน ศตายุส์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). (12 ธันวาคม 2559). **ต้นมาคุย ไลฟ์ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: ู๊ดดีเวิลด์ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (Modern Nine).
- _____. (15 สิงหาคม 2559). **แฉ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์จีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25).
- _____. (12 ธันวาคม 2560). **แฉ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์จีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25).
- _____. (25 มกราคม 2559). **บันเทิงปากม้า [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์โบรท์ทีวี (Bright TV).

เอกสารอ้างอิง (2)

- _____ . (10 มกราคม 2559). **เอ็กซ์โว์ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์ ช่อง 8.
- กูเกิ้ล เทรนด์. 2559. **เปรียบเทียบเบอร์มือถือมงคล-เบอร์มือถือสวย 5 ปีที่ผ่านมา** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://trends.google.co.th/trends/explore?date=today%205-y&geo=TH&q=เบอร์มือถือมงคล,เบอร์มือถือสวย.>, 19 ตุลาคม 2559.
- ข่าวหุ้นธุรกิจออนไลน์. 2558. **หมอดูกับดัชนีหุ้นพลวัต 2015** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก [http://www.kaphoon.com/online/content/view/8752/หมอดูกับดัชนีหุ้นพลวัต 2015.](http://www.kaphoon.com/online/content/view/8752/หมอดูกับดัชนีหุ้นพลวัต2015.), 19 ตุลาคม 2559.
- ชนกพร พัวพัฒนกุล. 2556. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรมพยากรณ์ดวงชะตา: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. 2534. **โหราศาสตร์กับการตัดสินใจในทางการเมืองของไทย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. 2543. **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น**. กรุงเทพมหานคร: วิชาษา.
- ฐานเศรษฐกิจ. 2559. **สามค่ายมือถือสู้เดือด ! คึกซิงลูกค้าในทุกรูปแบบ** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.thansettakij.com/2016/08/29/90227.>, 19 ตุลาคม 2559.
- ณัชชา ชินธิป. 2548. **โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 2556. **วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดรุณี เดชานุสรณ์. 2541. **วิเคราะห์ศาสตร์และเชื่อมโยงที่พบในจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตก**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ดีแทค (โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น). 2559. **ล๊อคนี้้มเบอร์ คัดสรรและการันตีโดย อ.ข้าง** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.dtac.co.th/postpaid/product/lucky-number.html>, 19 ตุลาคม 2559.
- ถนนศักดิ์ จิรายุสวัสดิ์. 2554. **แม่นขั้นเทพ**. กรุงเทพมหานคร: ประชาญ์.
- ไทยยี่สิบห้า. 2559. **ศึก 12 ราศี 2 ตุลาคม 2559 กันย์-ได้เลื่อนยศตำแหน่ง มีน-รวยฟ้าผ่า** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.thai25.com/ศึก12ราศี/ศึก12ราศี2ตค59.html>, 19 ตุลาคม 2559.

เอกสารอ้างอิง (3)

- ธรรมดา (Dhrammada). **ทัศนะฝ่ายสสารนิยม (Materialism)** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://dhrammada.wordpress.com/philosophyreligion/ปรัชญาสาขาต่าง ๆ.>, 18 ตุลาคม 2560
- นันทวิญญ์ สวัสดิ์มงคล. 2555. **ความเชื่อด้านเลขศาสตร์ในการเลือกใช้งานหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของลูกค้าเอไอเอสในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม**. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์. 2559. **Decoder ถอดรหัสพลังตัวเลข สร้างแรงดึงดูดความสำเร็จ**. กรุงเทพมหานคร: วิช.
_____. (2559, 1 มกราคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560). **เบอร์รับโชค (นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์) [Facebook]**. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/decoder159/?fref=ts>
- นิติกฤตย์ กิตติศรีวรรณนท์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). (1 มกราคม 2559-22 พฤศจิกายน 2559). **เลขพลิกชีวิต [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: ทูริ วิชั่น (True Vision).
_____. (17 สิงหาคม 2560). **คุยเข้าโชว์ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์ช่องวัน 31 (One31).
_____. (21 กรกฎาคม 2559). **แฉ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์จีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25).
- นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว. 2538. **ตำราดาว: การศึกษาเชิงวิเคราะห์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจารึกภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผู้จัดการออนไลน์. 2548. **ธุรกิจหมอดูปี'48 เงินสะพัด 4,000 ล้านบาท** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/iBizChannel/ViewNews.aspx?NewsID=948000003460> 2., 19 ตุลาคม 2559.
- พรชัย ตระกูลวรานนท์. (18 ตุลาคม 2560). “ดู หมอดู ภาค 2” ใน **วัฒนธรรมซุบซิบทอด [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS).
- พรทิพย์ จงเจิดศักดิ์. 2539. **ความน่าเชื่อถือของหมอดูกับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ**. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระมหาศักดิ์ อัครปัญญา (ซ่งแสง). 2541. **ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสมคิด เสือกะ. 2543. **จริยธรรมในอาชีพโหราจารย์**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจริยศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- โพธิ์ชันนิง. 2559ก. **วางเบอร์มือถือ ธุรกิจพันล้าน** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.positioningmag.com/57374.>, 19 ตุลาคม 2559.

เอกสารอ้างอิง (4)

- _____ . 2559ข. 5 เกมส์โชว์เรทติ้งสูงสุดแห่งปี 2558 ตกสิบหยิบล้าน ช่อง 7 แชมป์ทั่ว
ประเทศ- คีค 12 ราศี ช่อง 3 ครองคนดูในกรุงเทพฯ ปริศนาฟ้าแลบ โภจรตังช่อง
ดิจิทัลใหม่ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.positioningmag.com/62177.>,
19 ตุลาคม 2559.
- ภัคทีฆวิณห์ ไอยศุรย์ศพสุธีร์. 2554. **คณิตศาสตร์อาถรรพ์**. กรุงเทพมหานคร: ปราชญ์.
ภิญโญ พงศ์เจริญ. 2543. **บทบาทของโทรในสังคมไทย**. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี. 2558ก. **เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต**. กรุงเทพมหานคร:
เวลด์ บิสซิเนส ดีเวลลอปเม้นท์.
- _____ . 2558ข. **เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต ตอน ความมั่งคั่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: เวลด์ บิสซิเนส ดีเวลลอปเม้นท์.
- _____ . 2559. **เปลี่ยนเบอร์มือถือเปลี่ยนชีวิต ตอน ความรัก**. กรุงเทพมหานคร:
เวลด์ บิสซิเนส ดีเวลลอปเม้นท์.
- _____ . (2559, 1 มกราคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560). **Sim789 [Facebook]**.
สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/sim789dotcom/>
- มัทนาปวีณ์ สารระคุณมนตรี (ผู้ให้สัมภาษณ์). (12 พฤษภาคม 2559). **แฉ [รายการโทรทัศน์]**.
กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์จีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25).
- _____ . (21 เมษายน 2559). **ทีเอ็นเอ็นไลฟ์ นิวส์ (TNN Life News) [รายการโทรทัศน์]**.
กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์ช่อง 16.
- _____ . (22 มิถุนายน 2559). **ทีเอ็นเอ็นไลฟ์ นิวส์ (TNN Life News) [รายการโทรทัศน์]**.
กรุงเทพมหานคร: สถานีโทรทัศน์ช่อง 16.
- _____ . (29 มีนาคม 2559). **บอกเล่าลับ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวี (Thai TV).
- _____ . (10 กุมภาพันธ์ 2560). **เพชรราภา [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 3 (33 HD)
- _____ . (16 มีนาคม 2559). **ต้นมาคุยไลฟ์ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (Modern Nine).
- _____ . (12 กรกฎาคม 2559). **สดใหม่ไทยแลนด์ [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์ช่อง 2.
- _____ . (16 กุมภาพันธ์ 2560). **เสือ สิงห์ กระทิง ช่า [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 3 (33 HD)
- _____ . (23 กุมภาพันธ์ 2560). **เสือ สิงห์ กระทิง ช่า [รายการโทรทัศน์]**. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 3 (33 HD)

เอกสารอ้างอิง (5)

- _____. (27 มีนาคม 2559). เอกก็เม่าท์ [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์จีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25).
- _____. (29 พฤษภาคม 2559). เอกก็เม่าท์ [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพมหานคร:
สถานีโทรทัศน์จีเอ็มเอ็ม 25 (GMM25).
- มะลิ จรุงเกียรติ. 2549. การศึกษาวรรณกรรมใบเซียมซีของจังหวัดในภาคกลาง.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม. 2548. ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับค่านิยมเกี่ยวกับความงาม: การศึกษา
วาทกรรมโฆษณาเครื่องสำอางในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2557ก. พจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- _____. 2556. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- _____. 2557ข. ศัพท์ต่างประเทศที่ใช้คำไทยแทนได้ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วชิราภรณ์ สัตยานุกุล. 2541. หมอดูแผ่นผ้ากั่ววิถีชีวิตของผู้ใช้บริการจังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณรัตน์ ทับแก้ว. 2552. ความเชื่อเรื่องการเปลี่ยนชื่อในพุทธศาสนิกชนคนไทย.
สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต, วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิสันต์ สุขวิสิทธิ์. 2554. ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในหนังสือเรียนรายวิชา
ภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503-2544: การศึกษาตามแนววาทกรรม
วิเคราะห์เชิงวิพากษ์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาไทย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. 2526. ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ: วิวัฒนาการภาษาไทยและภาษาอังกฤษ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดิ์สิทธิ์ สิทธิรัตน์. 2558. ตำราพรหมชาติ ฉบับครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง.
- ศิริชัย ทรวงแสง. 2548. ความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์กับพฤติกรรมการค้าเงินธุรกิจ: กรณีศึกษา
กลุ่มนักธุรกิจของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริชัย ศิริภายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. 2531. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. 2553. วาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงาม.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย.

เอกสารอ้างอิง (6)

- ศิวนาถ ฤชพันธ์. 2555. **เศรษฐกิจฟุบ-ธุรกิจผิด หมอดูเฟื่อง** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://ict2share.samtel.com/member/marcom/?url=view&box=blog&id=851.>, 19 ตุลาคม 2559.
- สมรักษ์ ชัยสิงห์กานานนท์. 2544. **รสนิยม: ภาษาในสังคมไทยยุคบริโภคนิยม**. กรุงเทพมหานคร: โครงการหนังสือเล่ม สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวนดุสิตโพล. 2546. **ประชาชนคิดอย่างไร ? กรณีหมอดูกับรัฐบาล** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก [http://dusitpoll.dusit.ac.th/2546/2546_533.html.](http://dusitpoll.dusit.ac.th/2546/2546_533.html), 19 ตุลาคม 2559.
- สอ เสถบุตร. 2554. **New Model English-Thai Dictionary School Edition**. กรุงเทพมหานคร: พรีเม้า พับบลิชซิง จำกัด.
- สาวิตรี คทวณิช. 2549. “วาทกรรมศึกษาเพื่อการวิจัยสังคม: กรอบทฤษฎีเพื่อการวิจัยเชิงประจักษ์.” ใน *กฤษฎาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และ จันทิมา เอี่ยมมานนท์ (บรรณาธิการ). มองสังคมผ่านวาทกรรม*, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 26-28.
- สุตาพร ลักษณะนิยานวิน. 2546. **เอกสารประกอบการเรียนวิชาวัฒนธรรมศึกษา รหัสวิชา 2209644 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546**. ภาควิชาภาษาศาตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).
- สุทธิพงษ์ นามเกิด. 2549. **โหวท ภาพพจน์ เนื้อหา และความเชื่อที่ปรากฏในใบเซียมซี ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี**. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุปรียา หัสชู. 2553. **ลักษณะพิธีกรรม ความหมายเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ และบทบาทของเซียมซีในสื่อออนไลน์**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. 2523. **สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวรรณ สภาอนันท์ และ เนื่องน้อย บุญยเนตร. 2542. **คำ: ร่องรอยความคิด ความเชื่อไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อคิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว. 2546. “ระบบอุปถัมภ์กับสังคมไทย.” ใน **การประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 5**, สถาบันพระปกเกล้า, 15-17 พฤศจิกายน 2546.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2543. **ภาษาศาสตร์สังคม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีรัตน์ ทองแพง. 2547. **บทบาทนักศึกษาและหมอดู: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อำไพพร ธนภูติ. 2548. **เมื่อผู้หญิงเป็นหมอดู: กรณีศึกษา แม่และหมอดูหญิงในเครือข่าย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกสารอ้างอิง (7)

- อุเทณี มนเทียรทอง. 2534. โหราศาสตร์ไทยกับการวางแผนและควบคุมธุรกิจธนาคาร.
 วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอไอเอส (แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส). 2559ก. เลือกเลขเบอร์โทรที่ใช่ ให้ชีวิตดี...ดี [ออนไลน์].
 เข้าถึงได้จาก http://www.ais.co.th/aisluckynumber/content1/?utm_source=line1,
 15 ธันวาคม 2559.
- _____. 2559ข. ใหม่ ! เบอร์สวยเสริมชีวิต เบอร์สวยพิเศษ เสริมชีวิตที่ดีกว่าครบทุกด้าน
 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.ais.co.th/postpaid/luckynumber/>,
 15 ธันวาคม 2559.
- โฮโรเวิลด์ (Horoworld). 2559. หมอกฤษณ์ คอนเฟิร์ม - หมอลักษณ์ ฟันธง - แมน แมทจีเซียน
 [ออนไลน์]. <http://www.horoworld.com/ดูดวงปี2560>., 15 ธันวาคม 2559.

ภาษาอังกฤษ

- Baker, P. and S. Ellece. 2011. **Key terms in discourse analysis**. London: Continuum.
- Cavallaro, D. 2001. **Critical and culture theory**. London: The Anthlone.
- Cook, N. M. 2003. **Thai identity in the astrological tradition**. In C. J. Reynolds (ed.),
 National identity and its defenders: Thailand 1939-1989 (pp. 233-260).
 Chiang Mai: Silkworm Books.
- Fairclough, N. 1995. **Critical discourse analysis: the critical study of language**.
 London: Longman.
- _____. 1990. **Language and power**. London: Longman.
- Foucault, M. 1972. **Archaeology of knowledge**. New York: Pantheon.
- Fowler, R. 1991. **Language in the news: discourse and ideology in the British
 press**. London: Routledge.
- Gee, J. P. 2001. **An introduction to discourse analysis: theory and method** 2nd ed.
 London: Routledge.
- Hofstede, G. 2001. **Culture's consequences: comparing values, behaviors,
 institutions and organizations across nations**. California: Sage.
- Hymes, D. 1974. "Towards ethnographies of communication." **Foundations in
 Sociolinguistics**, 3-27.
- Lakoff, G. and M. Johnson. 1980. **Metaphors we live by** London: The University of
 Chicago Press.
- Persons, L. S. 2008. "The anatomy of Thai face." **Manusya**. 11 (1): 53-75.
- Saeed, J. I. 2003. **Semantics**. 2nd ed. Cornwall: Blackwell Publishing.

เอกสารอ้างอิง (8)

- van Dijk, T. A. 2006. "Discourse and manipulation." **Discourse and society**. 17 (2): 359-383.
- _____. 1995. "Discourse semantic and ideology." **Discourse and society**. 6 (2): 243-289.
- _____. 1998. **Ideology: a multidisciplinary approach**. London: Sage.
- _____. 2003. **The handbook of discourse analysis**. Malden: Blackwell.
- Wooffitt, R. 2005. **Conversation analysis and discourse analysis**. London: Sage.

ประวัติผู้วิจัย

อาจารย์ ดร.ภพ สวัสดิ์ สำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในปีการศึกษา 2558 ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี